ISSN 1725-5120

Europos Sąjungos oficialusis leidinys

L 64

51 tomas

Leidimas lietuvių kalba

Teisės aktai

2008 m. kovo 7 d.

Turinys

II *Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma*

SPRENDIMAI

Komisija

2008/163/EB:

★ **2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos sprendimas dėl transeuropinės paprastųjų ir greitųjų geležinkelių sistemos techninės sąveikos specifikacijos „geležinkelių tunelių sauga“** *(pranešta dokumentu Nr. C(2007) 6450)* ([1]) 1

2008/164/EB:

★ **2007 m. gruodžio 21 d. Komisijos sprendimas dėl transeuropinės paprastųjų ir greitųjų geležinkelių sistemos techninės sąveikos specifikacijos „žmonės su judėjimo negalia“** *(pranešta dokumentu Nr. C(2007) 6633)* ([1]) 72

Kaina: 34 EUR

([1]) Tekstas svarbus EEE

LT

Aktai, kurių pavadinimai spausdinami paprastu šriftu, yra susiję su kasdieniu žemės ūkio reikalų valdymu ir paprastai galioja ribotą laikotarpį. Visų kitų aktų pavadinimai spausdinami ryškesniu šriftu ir prieš juos dedama žvaigždutė.

II

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kurių skelbti neprivaloma)

SPRENDIMAI

KOMISIJA

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007. gruodžio 20

dėl transeuropinės paprastųjų ir greitųjų geležinkelių sistemos techninės sąveikos specifikacijos „geležinkelių tunelių sauga“

(pranešta dokumentu Nr. C(2007) 6450)

(Tekstas svarbus EEE)

(2008/163/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/16/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos [1], ypač jos 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1996/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos [2], ypač jos 6 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Pagal Direktyvos 2001/16/EB 5 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 96/48/EB 5 straipsnio 1 dalį kiekvienam iš posistemių taikoma viena TSS. Prireikus posistemiui gali būti taikomos kelios TSS, o viena TSS gali būti taikoma keliems posistemiams. Kad būtų priimtas sprendimas rengti ir (arba) persvarstyti TSS ir pasirinkti jos techninę ir geografinę taikymo sritį, reikalingas įgaliojimas pagal Direktyvos 2001/16/EB 6 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 96/48/EB 6 straipsnio 1 dalį.

(2) Pirmas etapas rengiant TSS – TSS projektas, kurį rengia Europos geležinkelių sąveikos asociacija (EGSA), paskirta būti jungtine reprezentacine grupe.

(3) AEIF buvo įgaliota parengti „Geležinkelio tunelių saugos“ TSS projektą, remiantis Direktyvos 2001/16/EB 6 straipsnio 1 dalimi.

(4) TSS projektą išnagrinėjo komitetas, įsteigtas pagal Direktyvą 96/48/EB dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos ir nurodytas Direktyvos 2001/16/EB 21 straipsnyje.

(5) Direktyvos 2001/16/EB bei 96/48/EB ir TSS taikomos rekonstravimui, bet ne su technine priežiūra susijusiems pakeitimams. Tačiau valstybės narės skatinamos, jeigu jos gali ir jeigu tai pagrįsta su technine priežiūra susijusios veiklos taikymo sritimi, TSS taikyti su technine priežiūra susijusiems pakeitimams.

(6) Į dabartinę TSS versiją nėra įtraukti visi esminiai reikalavimai. Techniniai aspektai, kurie nėra aptariami, pagal Direktyvos 2001/16/EB 17 straipsnį ir Direktyvos 96/48/EB 17 straipsnį šios TSS C priede nurodyti kaip „Neišspręsti klausimai“.

[1] OL L 110, 2001 4 20, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2007/32/EB (OL L 141, 2007 6 2).

[2] OL L 235, 1996 9 17, p. 6. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2007/32/EB

(7) Pagal Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais 17 straipsnį ir Direktyvos 96/48/EB 17 straipsnį atskiros valstybės narės kitoms valstybėms narėms ir Komisijai turi pranešti apie atitinkamas nacionalines technines taisykles, kurios taikomos įgyvendinant pagrindinius reikalavimus, susijusius su minėtais „neišspręstais klausimais“, bei apie institucijas, kurias paskiria taikyti atitikties arba tinkamumo naudoti vertinimo procedūrą ir nustatytai posistemių sąveikos tikrinimo procedūrai taikyti, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/16/EB 16 straipsnio 2 dalyje. Siekdamos antrojo tikslo valstybės narės turėtų kiek įmanoma taikyti Direktyvose 2001/16/EB ir 96/48/EB nustatytus principus ir kriterijus. Kai įmanoma, valstybės narės kreipiasi į pagal Direktyvos 2001/16/EB 20 straipsnį ir Direktyvos 96/48/EB 20 straipsnį paskirtomis notifikuotosiomis įstaigomis. Komisija turėtų analizuoti valstybių narių atsiųstą informaciją, t. y. nacionalines taisykles, procedūras, už procedūrų įgyvendinimą atsakingas įstaigas ir šių procedūrų trukmę, ir, jeigu reikia, su Komitetu aptarti būtinumą imtis kokių nors priemonių.

(8) Šioje TSS neturėtų būti nustatomas reikalavimas naudoti konkrečias technologijas ar techninius sprendimus, išskyrus tuos atvejus, kai konkreti technologija yra tikrai reikalinga transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikai užtikrinti.

(9) TSS yra pagrįsta geriausiomis rengiant atitinkamą projektą ekspertų turimomis žiniomis. Atsižvelgiant į technologijos tobulinimą, eksploatavimo, saugos ar socialinius reikalavimus gali prireikti šią TSS pakeisti ar papildyti. Tam tikrais atvejais pagal Direktyvos 2001/16/EB 6 straipsnio 3 dalį arba Direktyvos 96/48/EB 6 straipsnio 3 dalį turėtų būti siūloma pradėti persvarstymo arba atnaujinimo procedūrą.

(10) Siekiant skatinti inovacijas ir atsižvelgti į įgytą patirtį, pridedama TSS turėtų būti reguliariai persvarstoma.

(11) Jei siūlomas novatoriškas sprendimas, gamintojas ar perkančioji organizacija nurodo nukrypimą nuo atitinkamo TSS skirsnio. Europos geležinkelių agentūra baigs rengti atitinkamus sprendimo funkcinius ir sąsajos reikalavimus ir parengs vertinimo metodus.

(12) Įgaliojime reikalaujama, kad į „geležinkelio tunelių saugos“ TSS būtų įtraukta avarijų ir incidentų tuneliuose, ypač gaisro keliamų pavojų, prevencija ir mažinimas. Atsižvelgiant į tai turėjo būti aptarti visi svarbūs galimi rizikos veiksniai, įskaitant susijusius su traukinio nuvažiavimu nuo bėgių, susidūrimu, gaisru ir pavojingų medžiagų ištekėjimu. Tačiau į šiuos tikslus ir rizikos veiksnius turėtų būti atsižvelgiama tik tiek, kiek jie turi įtakos posistemiams kaip aprašyta direktyvose, ir jei parengtus techninius reikalavimus būtų galima susieti su atitinkamais esminiais direktyvos reikalavimais. Buvo numatyta aptarti keletą posistemių, t. y.: infrastruktūros, geležinkelių riedmenų, eksploatavimo ir geležinkelių transporto eismo valdymo, techninės priežiūros, aprašytų direktyvos II priede.

(13) Tarptautinės geležinkelių sąjungos (UIC) ir Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos (JTO EEB) geležinkelių tunelių ekspertai 2000–2003 m. surinko ir įvertino geriausias šiuo metu Europoje naujų ir eksploatuojamų tunelių saugai užtikrinti taikomas priemones. TSS darbo grupė – infrastruktūros valdytojų, geležinkelių įmonių, geležinkelių riedmenų gamintojų ekspertai ir mokslininkai 2003–2005 m. pradėjo atranką, apsvarstydami šias geriausios praktikos rekomendacijas. Kaip ir UIC ir JTO EEB ekspertai, AEIF ekspertai buvo tos nuomonės, kad geležinkeliai pranašumo įgautų užtikrindami avarijų prevenciją. Prevencijos priemonės paprastai yra rentabilesnės negu rizikos mažinimo arba gelbėjimo priemonės. Prevencijos ir rizikos mažinimo pobūdžio priemones derinant su gelbėjimosi ir gelbėjimo priemonėmis bus geriausiai pasiektas tinkamiausios saugos pagrįstomis sąnaudomis tikslas.

(14) Svarbiausias pagrindinių Direktyvų 96/48/EB ir 2001/16/EB tikslas – užtikrinti sąveiką. Buvo siekiama suderinti šiuo metu taikomas saugos priemones ir technines taisykles, siekiant, kaadbūtų galima užtikrinti sąveiką ir kaadkeleiviams visoje Europoje būtų vienodai užtikrinama sauga ir taikomos saugos priemonės. Be to, traukinys, atitinkantis šią TSS (ir geležinkelių riedmenų TSS), paprastai turėtų būti tinkamas eksploatuoti visuose transeuropinio geležinkelių tinklo tuneliuose.

(15) Bendrijos geležinkelių sistemos saugos lygis apskritai yra aukštas, ypač palyginti su kelių transporto saugos lygiu. Tuneliai, jeigu būtų vertinami statistiniu atžvilgiu, yra net saugesni nei kita geležinkelių tinklo dalis. Tačiau svarbu, kad sauga būtų bent tokia pat per dabartinį geležinkelių struktūros pertvarkos etapą, per kurį anksčiau integruotų geležinkelio įmonių funkcijos bus atskirtos ir geležinkelio sektorius toliau pereis iš savireguliavimo į viešąjį reguliavimą, metu. Dėl minėtų pagrindinių priežasčių ir buvo priimta Direktyva 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (Saugos geležinkeliuose direktyva) ([3]); sauga turėtų būti toliau gerinama, jeigu toks gerinimas yra pakankamai pagrįstas ir jeigu atsižvelgiama į susisiekimo geležinkeliais konkurencingumą.

(16) Šios TSS tikslas – užtikrinti, kad technikos pažangos įgyvendinant tunelių saugą būtų siekiama imantis suderintų ir mažiausiomis sąnaudomis taikomų priemonių; jos, kiek įmanoma, turėtų būti vienodos visoje Europoje.

([3]) OL L 164, 2004 4 30, p. 44.

(17) Ši TSS taikoma ir kaimo vietovių neintensyvaus eismo tuneliams, ir miesto vietovėse įrengtiems tuneliams, kuriais važiuoja daug traukinių ir keleivių. Šioje TSS nustatomi tik būtini reikalavimai: Atitiktis TSS reikalavimams savaime nelaikoma sąlyga, leidžiančia užtikrinti saugią eksploatavimo pradžią ir saugų vėlesnį eksploatavimą. Visos su sauga susijusiuose darbuose dalyvaujančios šalys bendradarbiauja, kad pasiektų tinkamą atitinkamo tunelio saugos lygį pagal šios TSS ir sąveikos direktyvų nuostatas. Valstybių narių, pradedant eksploatuoti naują tunelį ar kai eksploatuojamais tuneliais ima važinėti sąveikai užtikrinti tinkami traukiniai, kaskart prašoma patikrinti, ar dėl vietos aplinkybių (įskaitant eismo rūšį ir intensyvumą), be šioje TSS nustatytų priemonių, reikia imtis papildomų priemonių. Valstybės narės minėtą reikalavimą gali įvykdyti atlikdamos rizikos analizę arba taikydamos kitą naujausią metodiką. Tie patikrinimai – tai saugos sertifikavimo ir įgaliojimų suteikimo saugos srityje procesų, nustatytų Saugos geležinkeliuose direktyvos 10 ir 11 straipsniuose, dalis.

(18) Tam tikros valstybės narės jau taiko saugos priemones ten, kur reikia aukštesnio saugos lygio, negu nurodyta šioje TSS. Tokios galiojančios taisyklės turi būti svarstomos atsižvelgiant į Saugos geležinkeliuose direktyvos 8 straipsnį. Be to, pagal minėtos direktyvos 4 straipsnį, valstybės narės užtikrina, kad sauga geležinkeliuose apskritai būtų išlaikoma ir ten, kur tą padaryti yra praktiškai įmanoma, nuolat tobulinama, atsižvelgiant į Bendrijos teisės aktų ir mokslo ir technikos pažangos raidą bei teikiant pirmenybę pavojingų incidentų prevencijai.

(19) Valstybės narės tam tikrais atvejais taip pat gali prašyti griežtesnių priemonių, jeigu šios priemonės nekliudo sąveikai. Ši galimybė yra numatyta Geležinkelių saugos direktyvos 8 straipsnyje ir šios TSS 1.1.6 punkte. Minėtieji griežtesni reikalavimai gali būti grindžiami galimos įvykių sekos bei rizikos analize ir gali būti taikomi infrastruktūros, energijos ir eksploatavimo posistemiams. Valstybės narės minėtus griežtesnius reikalavimus turi svarstyti atsižvelgdamos į ekonominį geležinkelio perspektyvumą ir po konsultacijų su atitinkamais infrastruktūros valdytojais, geležinkelių įmonėmis ir gelbėjimo tarnybomis.

(20) Iš tiesų siekiant nustatyti priemones, kurios turi būti taikomos tuneliams ir traukiniams, buvo apibrėžtos tik kelių tipų avarijos. Buvo nustatytos atitinkamos priemonės, kurios panaikintų arba gerokai apribotų šių tipų avarijų keliamą pavojų. Buvo parengtos prevencijos, pavojaus mažinimo, evakuacijos, gelbėjimo kategorijų priemonės. Šios TSS D priede nurodytos kokybinės avarijų tipų sąsajos su priemonėmis bei kurios priemonės yra skirtos kiekvienai avarijų tipų kategorijai. Turi būti suprantama, kad šios TSS taikymas neužtikrina, jog keleiviams išnyko pavojus žūti.

(21) Gelbėjimo tarnybų vaidmenį ir atsakomybę turi nustatyti nacionalinės valdžios institucijos. Šioje TSS nurodytos gelbėjimo priemonės yra pagrįstos prielaida, kad tunelio avariją likviduojančios gelbėjimo tarnybos saugo gyvybę, o ne materialines vertybes, pvz., geležinkelių riedmenis ar statinius. Šioje TSS išsamiau apibūdinamos numatomos gelbėjimo tarnybų užduotys ištikus bet kokio tipo avarijai.

(22) Šio sprendimo nuostatos atitinka pagal Tarybos direktyvos 96/48/EB 21 straipsnį įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Komisija patvirtina Direktyvos 2001/16/EB 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos ir Direktyvos 96/48/EB 6 straipsnio 1 dalyje nurodytos greitųjų geležinkelių sistemos techninę sąveikos specifikaciją („TSS“), skirtą „saugai geležinkelių tuneliuose“.

TSS – tai šio sprendimo priede nustatyta TSS.

Visa TSS, atsižvelgiant į šio sprendimo 2 straipsnį, taikoma Direktyvos 2001/16/EB I priede apibrėžtai transeuropinei paprastųjų geležinkelių sistemai ir Direktyvos 96/48/EB I priede apibrėžtai transeuropinei greitųjų geležinkelių sistemai.

2 straipsnis

1. Jei tai klausimai, kurie TSS C priede priskiriami „Neišspręstiems klausimams“, sąlygos, kurių turi būti laikomasi pagal Direktyvos 96/48/EB 16 straipsnio 2 dalį ir Direktyvos 2001/16/EB 16 straipsnio 2 dalį atliekant sąveikos vertinimą – tai valstybėje narėje, kuri leidžia pradėti eksploatuoti posistemius, kuriems taikomas šis sprendimas, taikytinos techninės taisyklės.

2. Kiekviena valstybė narė per šešis mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą kitoms valstybėms narėms ir Komisijai praneša:

(a) šio straipsnio 1 dalyje nurodytų taikytinų techninių taisyklių sąrašą;

(b) atitikties vertinimo ir tikrinimo procedūras, taikytinas atsižvelgiant į šių taisyklių taikymą;

(c) įstaigas, kurias ji paskiria atitikties vertinimo ir tikrinimo procedūroms atlikti.

3 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2008 m. liepos 1 d.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2007. gruodžio 20.

Komisijos vardu

Jacques BARROT

Komisijos pirmininko pavaduotojas

PRIEDAS

DIREKTYVA 2001/16/EB – TRANSEUROPINĖS PAPRASTŲJŲ GELEŽINKELIŲ SISTEMOS SĄVEIKA

DIREKTYVA 96/48/EB DĖL TRANSEUROPINĖS GREITŲJŲ GELEŽINKELIŲ SISTEMOS SĄVEIKOS

SĄVEIKOS TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS PROJEKTAS

Posistemiai: „Infrastruktūra“, „Energija“, „Geležinkelių transporto eismo organizavimas ir valdymas“, „Kontrolė, valdymas ir signalizacija“, „Geležinkelių riedmenys“

Aspektas: „Geležinkelio tunelių sauga“

1.	**ĮVADAS**	10
1.1.	**Techninė taikymo sritis**	10
1.1.1.	Tunelių sauga kaip bendrosios saugos dalis	10
1.1.2.	Tunelio ilgis	10
1.1.3.	Keleivinių geležinkelių riedmenų priešgaisrinės saugos kategorijos	10
1.1.3.1.	Geležinkelių riedmenys, skirti važiuoti ne ilgesniais kaip 5 km tuneliais	11
1.1.3.2.	Visais tuneliais galintys važiuoti geležinkelių riedmenys	11
1.1.3.3	Geležinkelių riedmenys, važiuojantys tuneliais su požeminėmis stotimis	11
1.1.4.	Požeminės stotys	11
1.1.5.	Pavojingos prekės	11
1.1.6.	Įvairūs valstybėse narėse taikomi saugos reikalavimai	11
1.1.7.	Rizikos sritis ir į šią TSS neįtrauktos rizikos rūšys	11
1.2.	**Geografinė taikymo sritis**	12
1.3.	**Šios TSS turinys**	12
2.	**ASPEKTO IR (ARBA) TAIKYMO SRITIES APIBRĖŽTIS**	12
2.1.	**Bendrosios nuostatos**	12
2.2.	**Riziką keliantys atvejai**	13
2.2.1.	Gaisrinės avarijos: gaisras, sprogimas ir jo sukeltas gaisras, nuodingų medžiagų arba dujų išsiskyrimas.	14
2.2.2.	Begaisrės avarijos: susidūrimas, nuvažiavimas nuo bėgių	14
2.2.3.	Užsitęsęs stovėjimas	14
2.2.4.	Išimtys	14
2.3.	**Gelbėjimo tarnybų veikla**	14
3.	**ESMINIAI REIKALAVIMAI**	15
3.1.	**Direktyvoje 2001/16/EB nustatyti esminiai reikalavimai**	15
3.2.	**Išsamūs esminiai tunelių saugos reikalavimai**	15
4.	**POSISTEMIO CHARAKTERISTIKOS**	16
4.1.	**Įvadas**	16

4.2.	**Funkciniai ir techniniai posistemių reikalavimai**	17
4.2.1.	Reikalavimų apžvalga	17
4.2.2.	Infrastruktūros posistemis	19
4.2.2.1.	Iešmų ir kryžmių įrengimas	19
4.2.2.2.	Pašalinių asmenų patekimo į avarinius išėjimus ir įrangos patalpas prevencija	19
4.2.2.3.	Statinių apsaugos nuo gaisro reikalavimai	19
4.2.2.4.	Statybinių medžiagų priešgaisrinės saugos reikalavimai	20
4.2.2.5.	Gaisro aptikimas	20
4.2.2.6.	Avarinės gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo priemonės	20
4.2.2.6.1.	Saugios zonos apibrėþtis	20
4.2.2.6.2.	Bendrosios nuostatos	20
4.2.2.6.3.	Horizontalûs ir (arba) vertikalûs avariniai iðėjimai á pavirðiø	20
4.2.2.6.4.	Su kitu tuneliu jungiantys koridoriai	20
4.2.2.6.5.	Alternatyvûs techniniai sprendimai	20
4.2.2.7.	Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai	21
4.2.2.8.	Avarinis evakuavimo maršrutų apšvietimas	21
4.2.2.9.	Evakuaciniai ženklai	21
4.2.2.10.	Avarinės ryšių priemonės	22
4.2.2.11.	Gelbėjimo tarnybų prieiga	22
4.2.2.12.	Ne tuneliuose esančios gelbėjimo zonos	22
4.2.2.13.	Vandentieka	22
4.2.3.	Energijos posistemis	22
4.2.3.1.	Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių skirstymas ruožais	22
4.2.3.2.	Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių įžeminimas	22
4.2.3.3.	Elektros tiekimas	23
4.2.3.4.	Tuneliuose naudojamiems elektros kabeliams taikomi reikalavimai	23
4.2.3.5.	Elektrinių įrenginių patikimumas	23
4.2.4.	Kontrolės, valdymo ir signalizavimo posistemis	23
4.2.4.1.	Įkaitusių ašidėžių aptiktuvai	23
4.2.5.	Geležinkelių riedmenų posistemis	23
4.2.5.1.	Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės	23
4.2.5.2.	Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirti gesintuvai	23
4.2.5.3.	Prekinių traukinių apsauga nuo gaisro	23
4.2.5.3.1.	Tinkamumas važiuoti	23
4.2.5.3.2.	Mašinisto apsauga	24
4.2.5.3.3.	Traukinių, kuriais vežami keleiviai ir kroviniai arba kelių transporto priemonės, apsauga nuo gaisro	24

4.2.5.4. Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirtos priešgaisrinės užtvaros 24

4.2.5.5. Papildomos keleivinių geležinkelių riedmenų, kuriuose kilo gaisras, tinkamumo važiuoti užtikrinimo priemonės 24

4.2.5.5.1. Bendrieji tikslai ir keleivinių traukinių tinkamumo važiuoti reikalavimai 24

4.2.5.5.2. Stabdžiams taikomi reikalavimai 24

4.2.5.5.3. Traukos reikalavimai 24

4.2.5.6. Geležinkelių riedmenyse sumontuojami gaisro aptiktuvai 24

4.2.5.7. Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės 24

4.2.5.8. Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimas 24

4.2.5.9. Avarinė traukinio apšvietimo sistema 25

4.2.5.10. Traukinio oro kondicionavimo įrangos išjungimas 25

4.2.5.11. Keleivinių geležinkelių riedmenų evakuavimo planas 25

4.2.5.11.1. Avariniai keleivių išėjimai 25

4.2.5.11.2. Keleiviams įeiti skirtos durys 25

4.2.5.12. Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai 25

4.3. **Funkciniai ir techniniai sąveikų reikalavimai** 25

4.3.1. Bendrosios nuostatos 25

4.3.2. Sąsajos su infrastruktūros posistemiu 25

4.3.2.1. Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai 25

4.3.2.2. Tunelio būklės patikrinimas 26

4.3.3. Sąsajos su energijos posistemiu 26

4.3.3.1. Traukos energijos tiekimo sistemų skirstymas ruožais 26

4.3.4. Sąsajos su kontrolės, valdymo ir signalizavimo posistemiu 26

4.3.5. Sąsajos su geležinkelių transporto eismo valdymo ir organizavimo posistemiu 26

4.3.5.1. Tunelio avarinis planas ir pratybos 26

4.3.5.2. Maršruto vadovas 26

4.3.5.3. Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams 26

..... 27

4.3.6. Sąryšiai su geležinkelių riedmenų posistemiu 27

4.3.6.1. Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės 27

4.3.6.2. Kitos geležinkelių riedmenų specifikacijos 27

4.3.7. Sąsajos su JNTA posistemiu 27

4.3.7.1. Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai 27

4.4. **Eksploatavimo taisyklės** 27

4.4.1. Traukinių būklės patikrinimas ir atitinkami veiksmai 28

4.4.1.1. Prieš pradedant eksploatuoti traukinį. 28

4.4.1.2.	Traukiniui važiuojant	28
4.4.1.2.1.	Saugos įranga	28
4.4.1.2.2.	Įkaitusių ašidėžių incidentai	28
4.4.2.	Avarijos atveju taikomos taisyklės	28
4.4.3.	Tunelio avarinis planas ir pratybos	29
4.4.3.1.	Turinys	29
4.4.3.2.	Identifikavimas	29
4.4.3.3.	Pratybos	29
4.4.4.	Izoliavimo ir įžeminimo procedūros	29
4.4.5.	Maršruto vadovas	30
4.4.6.	Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams	30
4.4.7.	Tunelių valdymo centrų veiksmų derinimas	30
4.5.	**Techninės priežiūros taisyklės**	30
4.5.1.	Tunelio būklės patikrinimas	30
4.5.2.	Geležinkelių riedmenų techninė priežiūra	30
4.5.2.1.	Keleiviniai geležinkelių riedmenys	30
4.5.2.2.	Prekiniai geležinkelių riedmenys	31
4.6.	**Profesinė kvalifikacija**	31
4.6.1.	Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymas	31
4.7.	**Sveikatos ir saugos sąlygos**	31
4.7.1.	Gelbėjimosi įrenginys	31
4.8.	**Infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų registrai**	31
4.8.1.	Infrastruktūros registras	31
4.8.2.	Geležinkelių riedmenų registras	32
5.	**SĄVEIKOS SUDEDAMOSIOS DALYS**	32
6.	**SUDEDAMŲJŲ DALIŲ REIKALAVIMŲ ATITIKTIES IR (ARBA) TINKAMUMO NAUDOTI VERTINIMAS IR POSISTEMIO TIKRINIMAS**	32
6.1.	**Sąveikos sudedamosios dalys**	32
6.2.	**Posistemiai**	32
6.2.1.	Reikalavimų atitikties vertinimas (bendrosios nuostatos)	32
6.2.2.	Reikalavimų atitikties vertinimo procedūros (moduliai)	34
6.2.3.	Parengti sprendimai	34
6.2.4.	Inovaciniai sprendimai	34
6.2.5.	Techninės priežiūros vertinimas	35
6.2.6.	Eksploatavimo taisyklių vertinimas	35
6.2.7.	IV skirti papildomi specifikacijų vertinimo reikalavimai	35

6.2.7.1. Iešmų ir kryžmių įrengimas ... 35
6.2.7.2. Pašalinių asmenų patekimo į avarinius išėjimus ir įrangos patalpas prevencija ... 35
6.2.7.3. Statinių apsaugos nuo gaisro reikalavimai ... 35
6.2.7.4. Avarinė gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo įranga ... 35
6.2.7.5. Gelbėjimo tarnyboms skirti įėjimai ir įranga ... 36
6.2.7.6. Elektrinių įrenginių patikimumas ... 36
6.2.7.7. Įkaitusių ašidėžių aptiktuvai ... 36
6.2.8. GĮ skirti papildomi specifikacijų vertinimo reikalavimai ... 36
6.2.8.1. Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai ... 36
6.2.8.2. Gelbėjimosi įrenginys ... 36
7. **ĮGYVENDINIMAS** ... 36
7.1. **Šios TSS taikymas posistemiams, kuriuos ketinama pradėti eksploatuoti** ... 36
7.1.1. Bendrosios nuostatos ... 36
7.1.2. Nauji pagaminti geležinkelių riedmenys, sukonstruoti pagal jau turimą projektą ... 37
7.1.3. Turimi geležinkelių riedmenys, kuriuos ketinama eksploatuoti naujuose tuneliuose ... 37
7.2. **Šios TSS taikymas jau eksploatuojamiems posistemiams** ... 37
7.2.1. Įvadas ... 37
7.2.2. Ilgesnių kaip 1 km tunelių IP ir EP posistemių modernizavimo ir rekonstravimo priemonės ... 37
7.2.2.1. INS ... 37
7.2.2.2. ENE ... 38
7.2.3. KVS, GTEOV, GR posistemių modernizavimo ir rekonstravimo priemonės ... 38
7.2.3.1. KVS: nereikalaujama taikyti jokių priemonių. ... 38
7.2.3.2. GTEOV: ... 38
7.2.3.3. GR (keleiviniai geležinkelių riedmenys) ... 38
7.2.4. Kiti eksploatuojami tuneliai ... 38
7.3. **TSS persvarstymas** ... 39
7.4. **Galimos nacionalinių, dvišalių, daugiašalių ar tarptautinių susitarimų išimtys** ... 39
7.4.1. Galiojantys susitarimai ... 39
7.4.2. Būsimi susitarimai arba galiojančių susitarimų pakeitimai ... 39
7.5. **Specifiniai atvejai** ... 40
7.5.1. Įvadas ... 40
7.5.2. Specifinių atvejų sąrašas ... 40
A PRIEDAS. INFRASTRUKTŪROS REGISTRAS ... 41
B PRIEDAS. GELEŽINKELIŲ RIEDMENŲ REGISTRAS ... 43
C PRIEDAS. NEIŠSPRĘSTI KLAUSIMAI ... 44

D PRIEDAS. AVARIJŲ TIPŲ IR PRIEMONIŲ SĄRYŠIS 45

E PRIEDAS. POSISTEMIŲ VERTINIMAS 48

F PRIEDAS. POSISTEMIŲ EB PATIKROS MODULIAI 51

G PRIEDAS. AIŠKINAMASIS TERMINŲ ŽODYNAS 70

1. ĮVADAS

1.1. Techninė taikymo sritis

1.1.1. Tunelių sauga kaip bendrosios saugos dalis

Ši TSS yra taikoma naujiems, rekonstruotiems ir modernizuotiems posistemiams. TSS susijusi su šiais Direktyvų 96/48/EB ir 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, II priede paminėtais posistemiais: infrastruktūros (INF), energijos (ENE), kontrolės, valdymo ir signalizavimo (KVS), geležinkelių transporto eismo organizavimo ir valdymo (GTEOV) ir geležinkelių riedmenų (GR).

Saugai tuneliuose įtakos turi bendrosios geležinkelių saugos priemonės (tokios kaip signalizavimas), kurios šioje TSS nenustatomos. Čia aprašomos tik specialiosios tuneliams būdingų pavojų mažinimo priemonės.

Bendrosios geležinkelių saugos priemonės:

Bendrosios geležinkelių saugos priemonės yra skirtos tik su geležinkelių eksploatavimu susijusiems pavojams, pvz., nuriedėjimo nuo bėgių arba susidūrimo su kitais traukiniais, mažinti. Šioje TSS tunelių aplinkos įtaka, taigi ir kai kurios atitinkamos atsakomosios priemonės nagrinėjamos tiek, kiek jos turi įtakos saugai geležinkelių tuneliuose.

Specialiosios tuneliams skirtos priemonės:

Šios TSS tikslas – nustatyti tarpusavyje susijusių infrastruktūros, energijos, kontrolės, valdymo ir signalizavimo, geležinkelių riedmenų, eismo organizavimo ir valdymo posistemiams skirtų priemonių rinkinį ir taip mažiausiomis sąnaudomis pasiekti optimalų saugos tuneliuose lygį. Jomis sudaromos laisvo traukinių eismo, remiantis Direktyvos 96/48/EB (skirtos greitiesiems geležinkeliams) ir Direktyvos 2001/16/EB (skirtos paprastiesiems geležinkeliams) ir laikantis transeuropinės geležinkelių sistemos geležinkelių tuneliams taikomų darniųjų saugos reikalavimų, galimybės.

1.1.2. Tunelio ilgis

— Visos šiose TTS pateiktos specifikacijos, jei nenustatyta kitaip, taikomos ilgesniems kaip 1 km tuneliams.

— Būtina atlikti specialų ilgesnių kaip 20 km tunelių saugos tyrimą, kurį atlikus, siekiant pripažinti, kad traukiniai tinka sąveikai priešgaisrinės saugos atžvilgiu priimtinoje aplinkoje užtikrinti (traukiniai atitinka atitinkamas TSS), gali būti nustatomos papildomos, į šią TSS neįtrauktos saugos priemonės.

— Vienas paskui kitą einantys tuneliai NELAIKOMI vienu tuneliu, jei tenkinami šie du reikalavimai:

(A) tarp jų yra ilgesnis kaip 500 m atviras kelio ruožas,

(B) atvirame ruože yra įrengtas įėjimas (išėjimas) į saugią zoną.

1.1.3. Keleivinių geležinkelių riedmenų priešgaisrinės saugos kategorijos

Tuneliais važiuoti tinkami geležinkelių riedmenys turi priklausyti vienai iš dviejų – A arba B – priešgaisrinės saugos kategorijų (toliau pateiktos apibrėžtys yra suderintos su GG PST TSS 4.2.7.2.1 punktu ir prEN45545 1 dalimi):

1.1.3.1. Geležinkelių riedmenys, skirti važiuoti ne ilgesniais kaip 5 km tuneliais

Geležinkelių riedmenys, kurie suprojektuoti ir pagaminti važiuoti ne ilgesniais kaip 5 km požeminiais kelio ruožais bei tuneliais, kuriuose numatyta šoninės evakuavimo galimybė, priskiriami A kategorijai. Įsijungus gaisrinei signalizacijai, traukinys, galintis važiuoti 80 km/h greičiu, toliau ne ilgiau kaip 4 minutes važiuoja iki saugios zonos (žr. 4.2.2.6.1 punkte pateiktą apibrėžtį). Saugioje zonoje keleiviai ir personalas gali evakuotis iš traukinio. Jei toliau traukiniu važiuoti neįmanoma, jis evakuojamas naudojant tuneliuose esančius infrastruktūros įrenginius.

1.1.3.2. Visais tuneliais galintys važiuoti geležinkelių riedmenys

Geležinkelių riedmenys, kurie suprojektuoti ir pagaminti važiuoti visais transeuropinio tinklo tuneliais, priskiriami B kategorijai. Juose įrengtos priešgaisrinės užtvaros, 15 minučių padedančios apsaugoti degančio traukinio keleivius nuo karščio ir dūmų. Priešgaisrinės užtvaros ir tinkamumo važiuoti užtikrinimo priemonės leidžia traukiniams, galintiems važiuoti 80 km/h greičiu, išvažiuoti iš 20 km ilgio tunelių ir pasiekti saugią zoną. Jei traukiniu išvažiuoti iš tunelio neįmanoma, jis evakuojamas naudojant tunelyje numatytus infrastruktūros įrenginius.

1.1.3.3 Geležinkelių riedmenys, važiuojantys tuneliais su požeminėmis stotimis

Jei, kaip apibrėžta 1.1.4 punkte, esama požeminių stočių, kurios avariniame plane nurodytos kaip evakuavimo vietos, ir jei atstumas tarp gretimų požeminių stočių ir nuo artimiausios požeminės stoties iki vartų yra mažesnis kaip 5 km, traukiniai atitinka A kategorijai taikomus reikalavimus.

1.1.4. Požeminės stotys

Tuneliuose esančios stotys turi atitikti atitinkamas geležinkelio posistemiams taikomus šios TSS reikalavimus.

Be to, stoties viešosios dalys turi atitikti nacionalines apsaugos nuo gaisro taisykles.

Jei šios dvi sąlygos vykdomos, požeminė stotis gali būti laikoma saugia zona, kaip apibrėžta 4.2.2.6.1 punkte.

1.1.5. Pavojingos prekės

Bendrosios pavojingų prekių vežimui skirtos saugos priemonės yra nustatytos GTEOVTSS ir RID. Šioje TSS specialiai tuneliams skirtos priemonės nenustatytos. Atitinkama nacionalinė institucija, remdamasi 1.1.6 punktu, gali paskirti specialiąsias priemones.

1.1.6. Įvairūs valstybėse narėse taikomi saugos reikalavimai

Šios TSS reikalavimai – tai iš esmės yra darnieji reikalavimai. Kaip nustatyta Direktyvos 2004/49/EB (Saugos direktyva) 4 straipsnio 1 dalyje, esamas saugos lygis šalyje neturėtų būti mažinamas. Valstybės narės gali palikti griežtesnius reikalavimus, jei šie reikalavimai nedraudžia eksploatuoti traukinių, atitinkančių Direktyvą 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB.

Valstybės narės, remdamosi Direktyvos 2004/49/EB (Saugos direktyva) 8 straipsniu, gali nustatyti naujus, griežtesnius reikalavimus; prieš įvesdamos tokius reikalavimus, jos privalo apie juos pranešti Komisijai. Šie aukštesni reikalavimai turi būti pagrįsti rizikos analize ir konkrečiomis rizikos aplinkybėmis. Jie turi būti nustatomi pasitarus su IV bei atitinkamomis gelbėjimo institucijomis, ir turi būti atliktas jų sąnaudų bei naudos vertinimas.

1.1.7. Rizikos sritis ir į šią TSS neįtrauktos rizikos rūšys

Šioje TSS apima specifines tuneliams būdingas, su pirmiau minėtais posistemiais susijusias keleiviams ir traukinių personalui kylančios rizikos tipas.

Šioje TSS nenagrinėjamos šios rizikos rūšys:

— terorizmas, kaip tyčinė ir iš anksto apgalvota veikla, orientuota į beprasmį naikinimą, žalojimą ar gyvybės atėmimą;

— tuneliuose esančių stacionarių įrenginių techninės priežiūros darbuotojų sveikata ir sauga;

— finansiniai nuostoliai, patirti dėl statiniams ir traukiniams padarytos žalos;

— pašalinių asmenų patekimas į tunelį;

— nuo bėgių nuriedėjusio traukinio poveikis tunelio konstrukcijai; remiantis ekspertų vertinimu, nuo bėgių nuriedėjęs traukinys neturėtų sumažinti tunelio konstrukcijos tinkamumo išlaikyti apkrovą;

— šioje TSS nenagrinėjamos saugos problemos, kurias kelia aerodinaminis pravažiuojančių traukinių poveikis (žr. GG IP TSS).

1.2. **Geografinė taikymo sritis**

Geografinė šios TSS taikymo sritis yra Direktyvos 2001/16/EB I priede aprašyta transeuropinė paprastųjų geležinkelių sistema ir Direktyvos 96/48/EB I priede aprašyta transeuropinė greitųjų geležinkelių sistema.

1.3. **Šios TSS turinys**

Remiantis Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, 5 straipsnio 3 dalimi, šioje TSS:

a) nurodoma numatyta specifikacijų taikymo sritis (Direktyvos I priede nurodyta geležinkelio tinklo ar geležinkelių riedmenų dalis; Direktyvos II priede nurodytas posistemis ar jo dalis) – 2 skyrius;

b) nustatomi esminiai kiekvienam atitinkamam posistemiui ir jo sąsajoms su kitais posistemiais taikomi reikalavimai – 3 skyrius;

c) nustatomi funkciniai ir techniniai reikalavimai, kuriuos turi atitikti posistemis ir jo sąsajos su kitais posistemiais. Jei būtina, šios specifikacijos gali skirtis atsižvelgiant į posistemio taikymą, pvz., atsižvelgiant į Direktyvos I priede numatytas linijų, mazgų ir (arba) geležinkelių riedmenų kategorijas, – 4 skyrius;

d) nustatomos sudedamosios sąveikos dalys ir sąsajos, kurioms taikomos Europos specifikacijos, įskaitant Europos standartus, kurie yra būtini transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikai užtikrinti, – 5 skyrius;

e) nustatomos kiekvienu svarstomu atveju taikomos atitikties arba tinkamumo naudoti vertinimo procedūros. Tos procedūros – visų pirma Sprendime 93/465/EEB nustatyti moduliai arba, tam tikrais atvejais, – specialiosios procedūros procedūras, taikytinos siekiant įvertinti sąveikos sudedamųjų dalių atitiktį arba tinkamumą naudoti ir posistemių EB patikrą, – 6 skyrius;

f) nurodoma TSS įgyvendinimo strategija. Visų pirma būtina nurodyti etapus, kurie turi būti užbaigti, siekiant nuo dabartinės padėties palaipsniui pereiti prie galutinės, kai TSS reikalavimų vykdymas bus visiems privalomas, – 7 skyrius;

g) nustatoma atitinkamų darbuotojų profesinė kvalifikacija, reikalinga minėtiems posistemiams eksploatuoti ir TSS reikalavimams įgyvendinti, – 4 skyrius.

Be to, remiantis 5 straipsnio 5 dalimi, galima numatyti specialius atvejus kiekvienai TSS; jie aprašyti 7 skyriuje.

Galiausiai šios TSS 4 skyriuje taip pat išsamiai pateikiamos 1.1 ir 1.2 skirsniuose nurodytai konkrečiai taikymo sričiai skirtos eksploatavimo ir techninės priežiūros taisyklės.

2. **ASPEKTO IR (ARBA) TAIKYMO SRITIES APIBRĖŽTIS**

2.1. **Bendrosios nuostatos**

TSS „Geležinkelio tunelių sauga“ taikoma visoms su keleivių ir traukinio personalo sauga eksploatuojamuose geležinkelio tuneliuose susijusioms geležinkelių sistemos dalims. Susiję posistemiai išvardyti 1.1 skirsnyje „Techninė taikymo sritis“; jame taip pat sakoma, kad šioje TSS aptariamos tik specialiosios tunelių saugos priemonės. 2.2 skirsnyje aptariami tuneliams būdingi rizikos atvejai.

Saugai tuneliuose pagerinti skirta saugos sistema apima keturis nuoseklius lygmenis: prevenciją, poveikio mažinimą, evakuaciją ir gelbėjimą. Daugiausia dėmesio skiriama prevencijai, poveikio mažinimui šiek tiek mažiau ir t.t. Pagrindinė geležinkelių transporto eismui būdinga savybė – geležinkelių tinkamumas užkirsti kelią avarijoms, nes eismas vyksta geležinkelio kelio bėgiais ir eismas kontroliuojamas ir valdomas signalizavimo sistema. Siekiant sumažinti liekamosios rizikos lygį, saugos lygmenys derinami tarpusavyje.

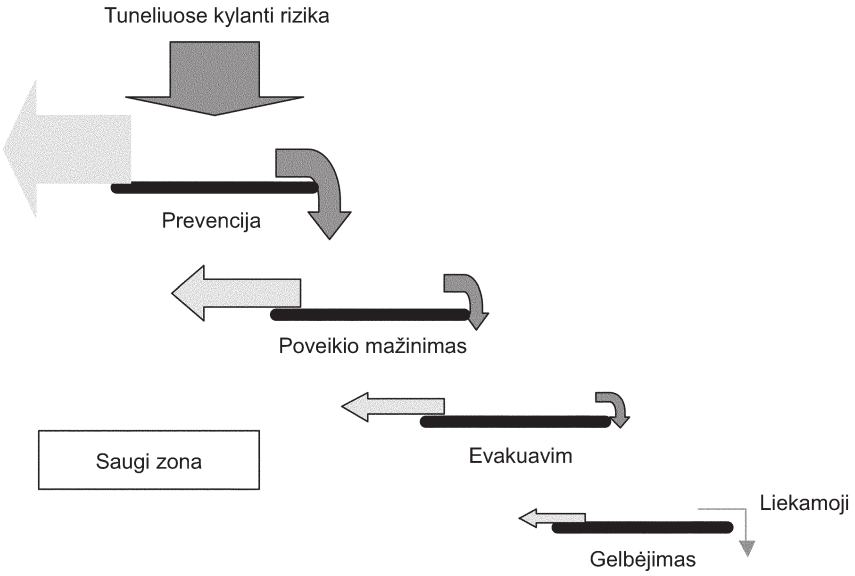

2.2. **Riziką keliantys atvejai**

Šioje TSS laikoma, kad specifinėms „geležinkeliams būdingoms rizikos rūšims“ turi būti taikomos atitinkamos priemonės, kurios paprastai nustatomos remiantis geležinkelių sektoriui taikomais saugos standartais, ir kad jas būtina patobulinti kitomis TSS, kurios jau baigiamos rengti arba kurias parengti bus pavesta Europos geležinkelių agentūrai (ERA). Tačiau šioje TSS taip pat apžvelgiamos priemonės, kurias taikant būtų galima įveikti geležinkelyje įvykus avarijai vykdomų evakuavimo arba gelbėjimo darbų sunkumus arba juos sumažinti.

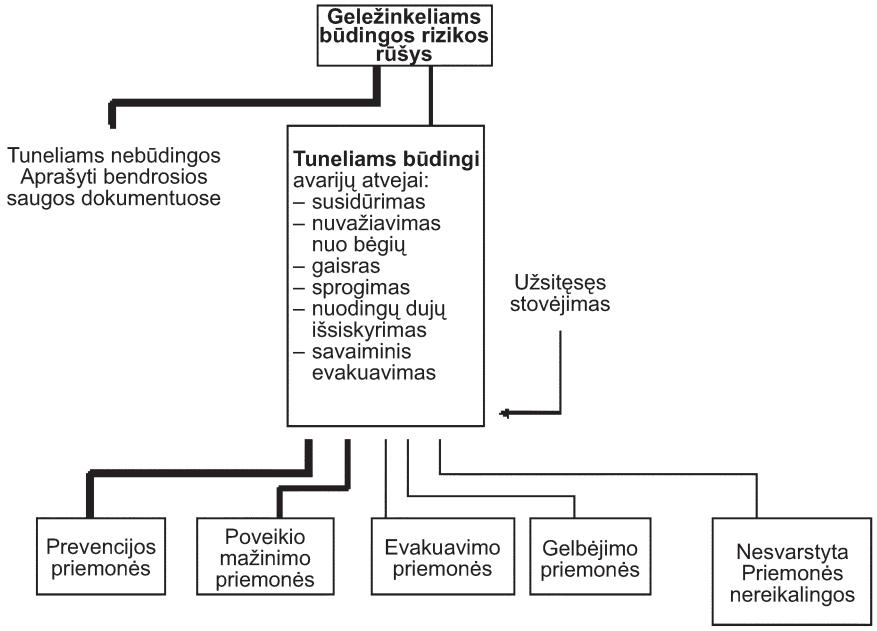

Nustatytos tinkamos priemonės, kurios panaikins arba gerokai sumažins tokiais atvejais kylančią riziką. Buvo kuriamos šių kategorijų priemonės: prevencinės, poveikio mažinimo, evakuavimo ir gelbėjimo; tačiau šioje TSS jos pateikiamos ne pagal šias kategorijas, o pagal susijusių posistemių antraštes.

Paskirtosios priemonės gali būti laikomos atsaku į šias tris avarijų tipus:

2.2.1. Gaisrinės avarijos: gaisras, sprogimas ir jo sukeltas gaisras, nuodingų medžiagų arba dujų išsiskyrimas.

Didžiausias pavojus yra gaisras. Daroma prielaida, kad gaisras kyla viename keleiviniame traukinyje arba traukos riedmenyje ir visiškai išplinta per 15 minučių nuo užsidegimo pradžios. Gaisras aptinkamas ir pavojaus signalas skelbiamas per tas pirmąsias 15 minučių.

Jei įmanoma, traukinys išvažiuoja iš tunelio.

Jei traukinys sustoja, keleiviai evakuojami, ir traukinio įgula juos nukreipia į saugią zoną, arba keleiviai tai padaro gelbėdamiesi savarankiškai.

2.2.2. Begaisrės avarijos: susidūrimas, nuvažiavimas nuo bėgių

Nustatant specialiąsias tuneliams skirtas priemones, daugiausiai dėmesio skiriama įėjimo ir (arba) išėjimo įrenginiams, kurie padeda evakuotis ir gelbėjimo pajėgoms imtis veiksmų. Palyginti su gaisrinių avarijų scenarijais, begaisrės avarijos atveju laikas neribojamas, kadangi neatsiranda pavojinga aplinka, kurią sukuria kilęs gaisras.

2.2.3. Užsitęsęs stovėjimas

Užsitęsęs stovėjimas (nenumatytas, ilgiau nei 10 minučių trunkantis stovėjimas tunelyje; gaisras traukinyje nekyla) nekelia grėsmės keleiviams ir personalui. Tačiau toks stovėjimas gali sukelti paniką ir savaimingą, nekontroliuojamą evakuaciją, per kurią žmonėms kyla tunelio aplinkai būdingi pavojai. Turi būti numatytos tokią padėtį leidžiančios kontroliuoti priemonės.

2.2.4. Išimtys

Nenagrinėti scenarijai išvardyti 1.1.7 skirsnyje.

2.3. **Gelbėjimo tarnybų veikla**

Gelbėjimo tarnybų veiklą nustato atitinkama nacionalinė institucija. Šioje TSS nustatytos gelbėjimo priemonės pagrįstos prielaida, kad tunelyje įvykus avarijai dirbančios gelbėjimo tarnybos visų pirma gelbėja gyvybę, o ne materialias vertybes, pvz., geležinkelio riedmenis ar statinius. Laikoma, kad jos turėtų:

įvykus gaisrinei avarijai:

— bandyti gelbėti į saugią zoną negalinčius patekti žmones;

— teikti pirmąją medicinos pagalbą evakuotiesiems;

— gesinti gaisrą tiek, kiek būtina apsisaugoti patiems ir apsaugoti į avariją patekusius žmones;

— žmones iš saugių tunelio zonų evakuoti į atvirą erdvę;

įvykus begaisrei avarijai:

— teikti pirmąją pagalbą sunkiai sužeistiems žmonėms;

— išlaisvinti įstrigusius žmones;

— evakuoti žmones.

Šioje TSS laiko ar veiksmingumo reikalavimai nenustatomi. Kadangi avarijų tuneliuose, kurioms įvykus žūna daug žmonių, pasitaiko retai, mažai tikėtina, kad gali atsitikti taip, kad net gerai techniškai pasirengusios gelbėjimo tarnybos būtų bejėgės, pvz., taip galėtų atsitikti kilus didžiuliam prekinį traukinį apėmusiam gaisrui.

Rengiant avarinius planus, kuriuos tvirtina atitinkama nacionalinė institucija, kuriami išsamūs vietinėms sąlygoms pritaikyti scenarijai. Jei tuose planuose aprašyti gelbėjimo tarnybų lūkesčiai viršija pirmiau aprašytas prielaidas, galima numatyti atitinkamas papildomas priemones ar įrangą.

D priede parodytas kokybinis avarijų tipų ir priemonių tipų sąryšis. Be to, D priede išsamiai aprašyta, kokios priemonės padeda užtikrinti keturis 2.1 skirsnyje paminėtus saugos lygmenis: prevencijos, poveikio mažinimo, evakuavimo ir gelbėjimo.

3. ESMINIAI REIKALAVIMAI

Šiame skyriuje išdėstomi esminiai posistemiui, posistemio daliai arba atitinkamam aspektui taikomi Direktyvos III priedo reikalavimai.

Šalia kiekvieno esminio reikalavimo išsamiai aprašyta, kaip TSS į juos atsižvelgiama, pvz., nustatant funkcinį arba techninį reikalavimą, eksploatavimo taisyklę arba sąlygą dėl personalo kompetencijos lygio.

3.1. Direktyvoje 2001/16/EB nustatyti esminiai reikalavimai

Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, III priede nustatyta, kad transeuropinė paprastųjų geležinkelių sistema turi atitikti šiuos esminius reikalavimus:

— saugos,

— patikimumo ir parengties,

— sveikatos,

— aplinkos apsaugos,

— techninio suderinamumo.

Manoma, kad sauga ir techninis suderinamumas yra susiję su šia TSS. (Patikimumas ir parengtis gali būti laikomi saugos prielaida ir dėl šios TSS nuostatų jų svarba neturėtų būti mažinama. Sveikatai ir aplinkosaugai taikomi tokie pat Direktyvos III priede nustatyti išsamūs esminiai reikalavimai.)

3.2. Išsamūs esminiai tunelių saugos reikalavimai

Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, III priede nustatyti išsamūs tunelių saugos esminiai reikalavimai toliau pateikiami kursyvu.

III priedo 1.1.1 skirsnis („Bendrieji reikalavimai“): Saugai svarbių sudedamųjų dalių ir, dar konkrečiau, sudedamųjų dalių, kurios dalyvauja traukiniui judant, projektavimas, konstravimas ar surinkimas, techninė priežiūra ir monitoringas turi garantuoti tokį saugos lygį, kuris atitinka tinklui nustatytus tikslus, įskaitant tuos, kurie numatyti konkretiems ypatingiems atvejams.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi nustatytų funkcinių ir techninių reikalavimų, pateiktų skirsniuose 4.2 „Funkciniai ir techniniai posistemių reikalavimai“ ir 4.5 „Techninės priežiūros taisyklės“.

III priedo 1.1.4 skirsnis („Bendrieji reikalavimai“): Projektuojant stacionarius įrenginius ir geležinkelių riedmenis bei parenkant naudojamas medžiagas turi būti siekiama riboti ugnies ir dūmų atsiradimą, sklidimą ir poveikį kilus gaisrui.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi nustatytų funkcinių ir techninių reikalavimų, pateiktų skirsniuose 4.2.2.3 „Statinių apsaugos nuo gaisro reikalavimai“, 4.2.2.4 „Statybinių medžiagų priešgaisrinės saugos reikalavimai“ ir 4.2.5.1 „Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės“.

III priedo 2.1.1 skirsnis („Infrastruktūra“): Turi būti imamasi tinkamų priemonių, kad būtų užkertamas kelias patekti prie įrenginių arba prie jų nebūtų patenkama be leidimo.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi nustatytų funkcinių ir techninių reikalavimų, pateiktų skirsnyje, 4.2.2.2 skirsnyje „Pašalinių asmenų patekimo į avarinius išėjimus ir įrangos patalpas prevencija“.

Turi būti nustatytos atitinkamos nuostatos, kad būtų atsižvelgta į ypatingas saugos sąlygas labai ilguose tuneliuose.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi visų šioje TSS nustatytų reikalavimų; ji taikoma tuneliams, kurių ilgis nuo 1 iki 20 km. Dėl ilgesniems kaip 20 km tuneliams skirtų nuostatų žr. 1.1.2 punktą.

III priedo 2.2.1 skirsnis („Energija“): Energijos tiekimo sistemos eksploatavimas neturi pabloginti nei traukinių, nei asmenų (naudotojų, personalo, aplinkinių gyventojų ir trečiųjų asmenų) saugos sąlygų.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi nustatytų funkcinių ir techninių reikalavimų, pateiktų skirsniuose 4.2.3.1 „Orinės kontaktinės linijos arba kontaktinių bėgių skirstymas ruožais“, 4.2.3.2 „Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių“, 4.2.3.5 „Elektrinių įrenginių patikimumas“ ir 4.2.3.4 „Tuneliuose naudojamiems elektros kabeliams taikomi reikalavimai“.

III priedo 2.4.1 skirsnis („Geležinkelių riedmenys“): Kilus pavojui, įtaisai turi būti tinkami, kad keleiviai apie pavojų galėtų pranešti mašinistu ir galėtų susisiekti su traukinio darbuotojais.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi nustatytų funkcinių ir techninių reikalavimų, pateiktų GG GR TSS 4.2.5.3 skirsnyje „Keleiviams skirtas signalizacijos įtaisas“. Dabartinėje GR TSS šis reikalavimas nurodomas skirsniuose 4.2.5.7 „Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės“ ir 4.2.5.8 „Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimas“.

Turi būti įrengti ir nurodyti avariniai išėjimai.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi nustatytų funkcinių ir techninių reikalavimų, pateiktų skirsniuose 4.4.6 „Informacijos apie saugą traukiniuose ir avarijas teikimas keleiviams“ ir 4.2.5.11 „Keleivinių geležinkelių riedmenų evakuavimo planas“.

Turi būti numatytos atitinkamos nuostatos, kad būtų atsižvelgta į ypatingas saugos sąlygas labai ilguose tuneliuose.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi nustatytų funkcinių ir techninių reikalavimų, pateiktų skirsniuose 4.2.5.3 „Prekinių traukinių apsauga nuo gaisro“, 4.2.5.4 „Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirtos priešgaisrinės užtvaros“, 4.2.5.5 „Papildomos keleivinių geležinkelių riedmenų, kuriuose kilo gaisras, tinkamumo važiuoti užtikrinimo priemonės“ ir 4.2.5.6 „Geležinkelių riedmenyse sumontuojami gaisro aptiktuvai“.

Traukiniuose privaloma įrengti pakankamo galingumo ir veikimo trukmės avarinio apšvietimo sistemą.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi nustatytų funkcinių ir techninių reikalavimų, pateiktų 4.2.5.9 skirsnyje „Avarinė traukinio apšvietimo sistema“.

Traukiniuose turi būti sumontuota keleivių informavimo sistema, kad traukinio personalas ir pagrindinis valdymo centras turėtų ryšį su keleiviais.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi nustatytų funkcinių ir techninių reikalavimų, pateiktų 4.2.5.7 skirsnyje „Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės“.

III priedo 2.6.1 skirsnis („Geležinkelių transporto eismo organizavimas ir valdymas“): Tinklo eksploatacijos taisyklių darna ir mašinistų, traukinio personalo ir valdymo centrų darbuotojų kvalifikacija turi būti tokia, kad užtikrintų saugų eksploatavimą atsižvelgiant į įvairius tarptautinio ir vidaus vežimo reikalavimus.

Techninės priežiūros darbai ir jų periodiškumas, techninės priežiūros ir valdymo centrų darbuotojų mokymas bei kvalifikacija ir atitinkamų operatorių sudaryta kokybės užtikrinimo sistema valdymo ir techninės priežiūros centruose turi užtikrinti aukšto lygio saugą.

Šis esminis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu laikomasi nustatytų funkcinių ir techninių reikalavimų, pateiktų skirsniuose 4.4.1 „Traukinių būklės patikrinimas ir atitinkami veiksmai“, 4.4.2 „Avarijos atveju taikomos taisyklės“, 4.4.5 „Maršruto vadovas“, 4.4.3 „Tunelio avarinis planas ir pratybos“ ir 4.6.1 „Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymas“.

4. POSISTEMIO CHARAKTERISTIKOS

4.1. Įvadas

Transeuropinė paprastųjų geležinkelių sistema, kuriai taikoma Direktyva 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, ir kurios sudedamosios dalys yra posistemiai, yra integruota sistema, kurios suderinamumą reikia patikrinti. Suderinamumas tikrinamas atsižvelgiant į šios TSS reikalavimų rengimą, posistemio sąsają su sistema, į kurią jis yra integruotas, taip pat į geležinkelio eksploatavimo ir techninės priežiūros taisykles.

Atsižvelgiant į visus taikomus esminius reikalavimus, paprastųjų geležinkelių (PG) IP/EN/KVS/GTEOV/GR posistemių saugos geležinkelio tuneliuose aspektas aprašytas 4.2 skirsnio nuostatomis.

Šios TSS taikomos naujiems, rekonstruotiems ir modernizuotiems tuneliuose eksploatuojamiems posistemiams (infrastruktūros, energijos, kontrolės, valdymo ir signalizavimo, valdymo, geležinkelių riedmenų). Rekonstruotų ir modernizuotų posistemių taikymo sąlygos nustatytos Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais,

padarytais Direktyva 2004/50/EB, 14 straipsnio 3 dalyje, o įgyvendinimo strategija bendrais bruožais aprašyta 7 skyriuje. Modernizavimo ar rekonstravimo reikalavimai (aprašyti 7 skyriuje) gali būti ne tokie išsamūs kaip posistemiams taikomi reikalavimai (aprašyti 4 skyriuje).

4.2 ir 4.3 skirsniuose aprašytais funkciniais ir techniniais nagrinėjamos srities bei jos sąsajų reikalavimais neturėtų būti nustatoma būtinybė taikyti specialias technologijas arba techninius sprendimus, išskyrus atvejus, kai tai tikrai būtina transeuropinio greitųjų geležinkelių tinklo sąveikai užtikrinti. Šioje TSS nustatytų reikalavimų neatitinkantiems inovaciniams sprendimams ir (arba) sprendimams, kurių vertinimo neįmanoma atlikti taip, kaip reikalaujama šioje TSS, reikia nustatyti naujas specifikacijas ir (arba) naujus vertinimo metodus. Siekiant sudaryti sąlygas naujų technologijų taikymui, šios specifikacijos ir vertinimo metodai turi būti rengiami pagal 6.2.4 punkte aprašytą procedūrą.

4.2. **Funkciniai ir techniniai posistemių reikalavimai**

Atsižvelgiant į 3 skyriuje nustatytus esminius reikalavimus, funkciniai ir techniniai su tunelių sauga pirmiau minėtuose posistemiuose susijusių aspektų reikalavimai yra šie:

4.2.1. Reikalavimų apžvalga

Infrastruktūros posistemis

Iešmų ir kryžmių įrengimas

Pašalinių asmenų patekimo į avarinius išėjimus ir įrangos patalpas prevencija

Statiniams taikomi apsaugos nuo gaisro reikalavimai

Statybinėms medžiagoms taikomi priešgaisrinės saugos reikalavimai

Gaisro aptikimas

Avarinė gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo įranga

- Saugios zonos apibrėžtis
- Bendrosios nuostatos
- Horizontalūs ir (arba) vertikalūs avariniai išėjimai į paviršių
- Su kitu tuneliu jungiantys koridoriai
- Alternatyvūs techniniai sprendimai

Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai

Avarinis evakuavimo maršrutų apšvietimas

Avarinės ryšių priemonės

Gelbėjimo tarnyboms skirti įėjimai

Ne tuneliuose esančios gelbėjimo tarnybų zonos

Vandentieka

Energijos posistemis

Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių skirstymas ruožais

Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių įžeminimas

Elektros tiekimas

Tuneliuose naudojamiems elektros kabeliams taikomi reikalavimai

Elektrinių įrenginių patikimumas

Kontrolės, valdymo ir signalizavimo posistemis

Įkaitusių ašidėžių aptiktuvai

Geležinkelių riedmenų posistemis

Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės

Keleivinių geležinkelių riedmenų gesintuvai

Prekinių traukinių apsauga nuo gaisro

Tinkamumas važiuoti

Mašinisto apsauga

Traukinių, kuriais vežami keleiviai ir kroviniai arba kelių transporto priemonės, apsauga nuo gaisro

Keleivinių geležinkelių riedmenų priešgaisrinės užtvaros

Papildomos keleivinių geležinkelių riedmenų, kuriuose kilo gaisras, tinkamumo važiuoti užtikrinimo priemonės

Bendrieji tikslai ir keleivinių traukinių tinkamumo važiuoti reikalavimai

Stabdžiams taikomi reikalavimai

Traukos reikalavimai

Geležinkelių riedmenyse sumontuojami gaisro aptiktuvai

Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės

Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimas

Avarinė traukinio apšvietimo sistema

Traukinio oro kondicionavimo įrangos išjungimas

Keleivinių geležinkelių riedmenų evakuavimo planas

Avariniai keleivių išėjimai

Keleiviams įeiti skirtos durys

Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai

Eksploatavimo taisyklės

Traukinių būklės patikrinimas ir atitinkami veiksmai

Prieš pradedant eksploatuoti traukinį

Traukiniui važiuojant

Su sauga susijusi įranga

Įkaitusių ašidėžių incidentai

Avarijos atveju taikomos taisyklės

Tunelio avarinis planas ir pratybos

Turinys

Identifikavimas

Pratybos

Įžeminimo procedūros

Maršruto vadovas

Informacijos apie saugą traukiniuose ir avarijas teikimas keleiviams

Tunelių valdymo centrų veiksmų derinimas

Techninės priežiūros taisyklės

Tunelio būklės patikrinimas

Geležinkelių riedmenų techninė priežiūra

Keleiviniai geležinkelių riedmenys

Prekiniai geležinkelių riedmenys

Profesinė kvalifikacija

Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymas

Sveikatos ir saugos sąlygos

Gelbėjimosi įrenginys

4.2.2. Infrastruktūros posistemis

Tuneliuose įrengiant saugos įrangą, būtina atsižvelgti į pravažiuojančių traukinių aerodinaminį poveikį.

4.2.2.1. Iešmų ir kryžmių įrengimas

Infrastruktūros valdytojas turi užtikrinti, kad, atsižvelgiant į projektavimo, saugos ir eksploatavimo reikalavimus, būtų įrengtas mažiausias būtinas iešmų ir kryžmių komplektų skaičius.

4.2.2.2. Pašalinių asmenų patekimo į avarinius išėjimus ir įrangos patalpas prevencija

Siekiant, kad į įrangos patalpas ir į avarinius išėjimus nepatektų pašaliniai asmenys, juose turi būti naudojamos fizinės sistemos, pvz., spynos; evakuojantis turi būti visada galima duris atidaryti iš vidaus.

4.2.2.3. Statinių apsaugos nuo gaisro reikalavimai

Ši specifikacija taikoma visiems tuneliams, nepaisant jų ilgio.

Turi būti išlaikytas statinio vientisumas, kad, kilus gaisrui, tam tikrą laiką, kurio pakaktų keleiviams ir personalui išsigelbėti bei evakuotis ir gelbėjimo tarnyboms imtis veiksmų, nekiltų statinio sugriuvimo pavojus.

Būtina įvertinti tunelio paviršiaus apdailos atsparumą ugniai, nesvarbu, ar naudojamos vietinės uolienos, ar betoninė apdaila . Tam tikrą laiką šis paviršius turi būti atsparus ugnies temperatūrai. Toliau pateiktame paveiksle pateikta nustatyta „temperatūros ir laiko kreivė“ (EUREKA kreivė). Ji skirta tik betoniniams statiniams projektuoti.

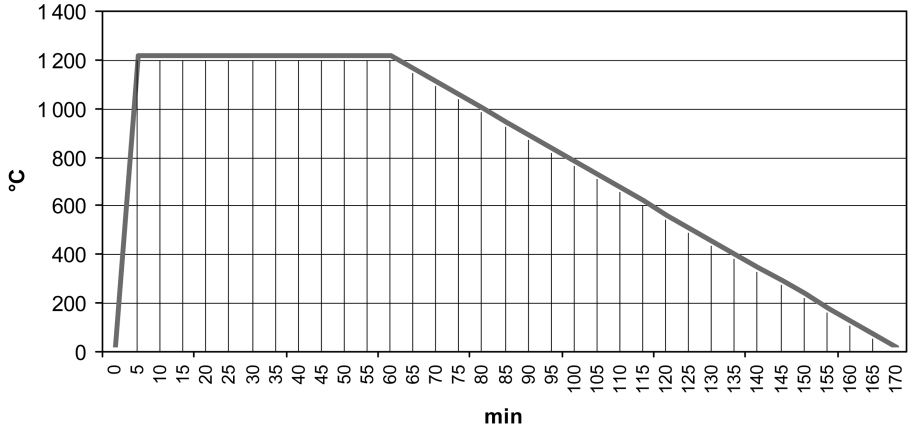

4.2.2.4. Statybinių medžiagų priešgaisrinės saugos reikalavimai

Ši specifikacija taikoma visiems tuneliams, nepaisant jų ilgio.

Ši specifikacija taikoma tunelio viduje naudojamoms statybinėms medžiagoms ir įrenginiams, išskyrus 4.2.2.3 punkte aprašytus statinius. Atsižvelgiant į projektavimo reikalavimus, statybinės medžiagos ir įrenginiai turi būti sunkiai užsidegantys, nedegūs arba apsaugoti. Tunelio pamato medžiaga turi atitikti A2 klasės pagal EN 13501–1:2002 reikalavimus. Nekonstrukcinės plokštės ir kiti įrenginiai turi atitikti B klasės pagal EN 13501–1:2002 reikalavimus.

4.2.2.5. Gaisro aptikimas

Techninės patalpos yra tunelyje arba už jo esančios uždaros erdvės su įeiti ir (arba) išeiti skirtomis durimis ir jose esančiais saugos įrenginiais, būtinais šioms funkcijoms atlikti: gelbėjimosi bei evakuavimo, ryšio avarijos atveju palaikymo, gelbėjimo bei gaisro gesinimo ir traukos elektros energijos tiekimo. Jose sumontuojami aptiktuvai, kurie perspėja infrastruktūros valdytoją apie kilusį gaisrą.

4.2.2.6. Avarinės gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo priemonės

4.2.2.6.1. Saugios zonos apibrėžtis

Apibrėžtis: saugi zona – tai tunelyje arba už tunelio esanti vieta, atitinkanti toliau pateiktus kriterijus:

— joje užtikrinamos išgyventi tinkamos sąlygos;

— žmonės į ją gali patekti su pagalba arba savarankiškai;

— žmonės, taikydami avariniame plane nustatytas procedūras, jeigu yra galimybė, gali gelbėtis patys arba palaukti, kol juos išgelbės gelbėjimo tarnybos;

— turi būti sudaryta galimybė mobiliuoju telefonu arba fiksuotuoju ryšiu susisiekti su IV valdymo centru.

4.2.2.6.2. Bendrosios nuostatos

Rengiant tunelio projektą, būtina atsižvelgti į tai, kad reikia numatyti įrenginius, avarijos tunelyje atveju traukinio keleiviams bei personalui užtikrinančius galimybę gelbėtis patiems, evakuotis, o gelbėjimo tarnyboms – gelbėti žmones.

Šis reikalavimas yra įvykdomas, jeigu taikomi 4.2.2.6.3 ir 4.2.2.6.5 punktuose aprašyti techniniai sprendimai, iš kurių pasirinktinas vienas sprendimas.

4.2.2.6.3. Horizontalūs ir (arba) vertikalūs avariniai išėjimai į paviršių

Minėti išėjimai turi būti įrengti ne rečiau kaip kas 1 000 m.

Horizontalių ir (arba) vertikalių išėjimų į paviršių plotis neturi būti mažesnis kaip 1,50 m, o aukštis – ne mažesnis kaip 2,25 m. Atidaromos durys neturi būti siauresnės kaip 1,40 m ir žemesnės nei 2,00 m. Išėjimams, kurie yra pagrindiniai gelbėjimo tarnybų patekimo keliai, taikomi reikalavimai, nustatyti 4.2.2.11 punkte „Gelbėjimo tarnyboms skirti įėjimai“.

Visuose išėjimuose turi būti įrengtas apšvietimas ir ženklai.

4.2.2.6.4. Su kitu tuneliu jungiantys koridoriai

Gretimus atskirus tunelius jungiantys koridoriai suteikia galimybę gretimą tunelį naudoti kaip saugią zoną. Juose turi būti įrengtas apšvietimas ir ženklai. Jungiamojo koridoriaus aukštis neturi būti mažesnis kaip 2,25 m, plotis – ne mažesnis kaip 1,50 m. Durys neturi būti mažesnės kaip 2,00 m aukščio ir 1,40 m pločio. Šiuos reikalavimus atitinkantys jungiamieji koridoriai turi būti įrengti ne rečiau kaip kas 500 m.

4.2.2.6.5. Alternatyvūs techniniai sprendimai

Galima taikyti ir alternatyvius techninius saugios zonos suteikimo sprendimus, jei jie atitinka būtinuosius saugos lygio reikalavimus. Norint pagrįsti alternatyvų sprendimą, būtina atlikti techninį tyrimą, o po to šį sprendimą suderinti su atitinkama nacionaline institucija.

4.2.2.7. Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai

Ši specifikacija taikoma ilgesniems kaip 500 m tuneliams.

Tunelyje, kuriame nutiestas vienas geležinkelio kelias, pėsčiųjų takai įrengiami bent vienoje kelio pusėje, o tunelyje, kuriame nutiesti du geležinkelio keliai – abiejose tunelio pusėse. Platesniuose tuneliuose, kuriuose nutiesti daugiau kaip du geležinkelio keliai, turi būti sudaryta galimybė patekti į pėsčiųjų taką iš kiekvieno geležinkelio kelio.

Pėsčiųjų tako plotis neturi būti mažesnis kaip 0,75 m. Vertikalus pėsčiųjų tako nišos aukštis neturi būti mažesnis kaip 2,25 m.

Pėsčiųjų takas neturi būti žemiau bėgių lygio.

Reikėtų vengti susiaurėjimų, kurių priežastis – evakuavimo zonoje esančios kliūtys. Dėl kliūčių pėsčiųjų takas neturi susiaurėti daugiau kaip iki 0,7 m, o kliūtis neturi būti ilgesnė kaip 2 m.

Maždaug 1 m virš pėsčiųjų tako, vedančio į saugią zoną, aukštyje turi būti sumontuoti turėklai. Turėklai turi būti sumontuoti už reikalaujamos mažiausios pėsčiųjų takui skirtos nišos. Ties kliūties pradžia ir pabaiga turėklai turi būti pasukti 30–40° kampu nuo tunelio išilginės ašies.

4.2.2.8. Avarinis evakuavimo maršrutų apšvietimas

Ši specifikacija taikoma ilgesniems kaip 500 m ištisiniams tuneliams.

Turi būti įrengtas avarinis apšvietimas, avarijos atveju keleiviams ir personalui padedantis pasiekti saugią zoną.

Galimas apšvietimas ir ne elektra, jei jis atlieka numatytą funkciją.

Reikalaujama, kad apšvietimas būtų toks:

Tunelyje, kuriame nutiestas vienas geležinkelio kelias: vienos pusės (pėsčiųjų tako pusėje).

Tunelyje, kuriame nutiesti du geležinkelio keliai: abiejose pusėse.

Šviestuvų išdėstymas: virš pėsčiųjų tako, kaip galima žemiau, bet neapribojant žmonių ėjimui skirtos laisvos erdvės, arba įmontuoti į turėklus.

Skaistis pėsčių tako lygyje neturi būti mažesnis kaip 1 liuksas.

Autonomiškumas ir patikimumas: įvykus avarijai ar kitais būtinais atvejais garantuoti elektros energijos tiekimą ne trumpiau kaip 90 minučių.

Jei avarinio apšvietimo šviestuvai įprastomis eksploatavimo sąlygoms yra išjungiami, juos turi būti įmanoma įjungti šiais būdais:

— rankiniu būdu tunelyje kas 250 m;

— tunelio operatoriui juos turi būti įmanoma įjungti nuotolinio valdymo būdu.

4.2.2.9. Evakuaciniai ženklai

Ši specifikacija taikoma ilgesniems kaip 100 m tuneliams.

Evakuaciniai ženklai nurodo avarinius išėjimus, atstumą iki saugios zonos ir kryptį link jos. Visi ženklai projektuojami pagal 1992 m. birželio 24 d. Direktyvos 92/58/EB, susijusios su darbo saugos ir (arba) sveikatos ženklų įrengimu, ir ISO 3864-1 reikalavimus.

Evakuaciniai ženklai pritvirtinami prie tunelio sienų. Atstumas nuo vieno evakuacinio ženklo iki kito neturi būti didesnis kaip 50 m.

Tuneliuose turi būti sumontuoti ženklai, nurodantys avarinės įrangos vietą, jei tokia įranga yra.

4.2.2.10. Avarinės ryšių priemonės

Kiekviename tunelyje turi būti numatytos Pasaulinės geležinkelių judriosios ryšio sistemos (PGJRS) radijo ryšio tarp traukinio ir valdymo centro priemonės. Papildomų ryšio sistemų, pvz., avarinių telefonų, įrengti nebūtina.

Radijo ryšys turi būti nenutrūkstamas, kad gelbėjimo tarnybos galėtų palaikyti ryšį su avarijos vietoje dirbančiais valdymo padaliniais. Sistema turėtų būti pritaikyta, kad gelbėjimo tarnybos galėtų naudotis savo ryšių įranga.

4.2.2.11. Gelbėjimo tarnybų prieiga

Gelbėjimo tarnyboms turi būti sudaryta galimybė įvykus avarijai patekti į tunelį per tunelio portalus ir (arba) atitinkamus avarinius išėjimus (žr. 4.2.2.6.3). Šie patekimo į tunelį keliai turi būti bent 2,25 m pločio ir 2,25 m aukščio. IV turi parengti avarijos atveju naudojamą įrenginių, kurie numatyti kaip patekimo keliai, planą.

Jei pagal avarinį planą būtinas privažiuoti skirtas kelias, jis turi būti kaip galima arčiau numatytos gelbėjimo zonos. Avariniame plane turi būti aprašytos alternatyvios patekimo į avarijos vietą priemonės.

4.2.2.12. Ne tuneliuose esančios gelbėjimo zonos

Šalia tunelio, prie kelių, kuriais privažiuojama prie tunelio, turi būti įrengiamos ne mažesnio kaip 500 m^2 ploto gelbėjimo tarnybų zonos. Kaip gelbėjimo tarnybų zonos gali būti naudojami jau esantys keliai. Jei privažiavimo kelią įrengti nėra praktiška, pasitarus su gelbėjimo tarnybomis, turi būti numatyti alternatyvūs sprendimai.

4.2.2.13. Vandentieka

Pasitarus su gelbėjimo tarnybomis, ties įėjimo į tunelį vietomis turi būti įrengtas vandentiekis. Vandentiekio pajėgumai turi būti ne mažesni kaip 800 litrų per minutę, ir toks tiekimas turi būti užtikrintas dvi valandas. Vandens šaltinis gali būti vandens kolonėlė arba kitokia vandens tiekimo priemonė, kurios talpa ne mažesnė kaip 100 m^3, pvz., baseinas, upė arba kiti šaltiniai. Avariniame plane turi būti aprašytas vandens tiekimo į avarijos vietą būdas.

4.2.3. Energijos posistemis

Šis skirsnis taikomas energijos posistemio infrastruktūros daliai.

4.2.3.1. Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių skirstymas ruožais

Ši specifikacija taikoma ilgesniems kaip 5 km tuneliams.

Tuneliuose įrengiama traukos energijos tiekimo sistema turi būti padalinta į dvi sekcijas, kurių kiekviena ne ilgesnė kaip 5 km. Ši specifikacija taikoma tik tada, jei signalizacijos sistema užtikrina, kad vienu metu tunelyje ant kiekvieno geležinkelio kelio būtų daugiau kaip vienas traukinys.

Iešmai sumontuojami tunelio avarinio plano reikalavimus atitinkančiose vietose, ir jie sumontuojami taip, kad iešmų tunelyje būtų kaip galima mažiau.

Turi būti parengtos kiekvienos „iešmų sekcijos“ nuotolinio valdymo ir perjungimo priemonės.

Siekiant užtikrinti saugų perjungimo įrenginių rankinį valdymą ir jų techninę priežiūrą, perjungimo vietose būtina įrengti ryšių ir apšvietimo priemones.

4.2.3.2. Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių įžeminimas

Ties įėjimais į tunelį, šalia sekcijų atskyrimo vietų turi būti sumontuoti įžeminimo įtaisai (žr. 4.2.3.1). Tai turi būti rankomis arba nuotoliniu būdu valdomi stacionarūs įrenginiai.

Turi būti numatytos įžeminimo darbams atlikti būtinos ryšių ir apšvietimo priemonės.

Avariniame plane turi būti nustatytos įžeminimo procedūros, kurių turi laikytis infrastruktūros valdytojas (IV) ir gelbėjimo tarnybos, bei atsakomybė už jų vykdymą (žr. 4.4.4 skirsnį „Įžeminimo procedūros“).

4.2.3.3. Elektros tiekimas

Tunelyje įrengta elektros paskirstymo sistema turi būti suderinama su avariniame plane nustatyta gelbėjimo tarnybų įranga.

Kai kurios nacionalinės gelbėjimo tarnybos gali būti pajėgios pačios pasirūpinti energijos tiekimu. Tokiu atveju minėtoms grupėms naudotis skirtų energijos tiekimo įrenginių galima ir nemontuoti. Tačiau šis sprendimas turi būti aprašytas avariniame plane.

4.2.3.4. Tuneliuose naudojamiems elektros kabeliams taikomi reikalavimai

Kilus gaisrui, atviri kabeliai turi būti mažai degūs, ugnis jais turi plisti lėtai, jiems degant turi išsiskirti nedaug nuodingų medžiagų, o dūmų tirštumas turi būti mažas. Šiuos reikalavimus visiškai atitinka EN 50267-2-1 (1998), EN 50267-2-2 (1998) ir EN 50268-2 (1999) standartus atitinkantys kabeliai.

4.2.3.5. Elektrinių įrenginių patikimumas

Su sauga susiję elektriniai įrenginiai (gaisro aptikimo, avarinio apšvietimo, avarinių ryšių priemonių ir visų kitų sistemų, kurias infrastruktūros valdytojas arba perkančioji organizacija įvardija kaip gyvybiškai svarbias užtikrinant keleivių saugą tunelyje) turi būti apsaugoti nuo sugadinimo mechaniniu poveikiu, karščiu ar ugnimi. Paskirstymo sistema turi būti suprojektuota taip, kad neišvengiamas sugadinimas jai neturėtų įtakos, pvz., įjungiant alternatyvias energijos tiekimo jungtis. Praradus bet kurią svarbią grandį, elektra vis tiek turi būti tiekiama visu pajėgumu. Avarinis apšvietimas ir ryšių sistemos turi būti maitinamos užtikrinant 90 minučių atsargą.

4.2.4. Kontrolės, valdymo ir signalizavimo posistemis

Šis skirsnis taikomas KVS posistemio geležinkelio kelio daliai

4.2.4.1. Įkaitusių ašidėžių aptiktuvai

Prie geležinkelio kelio išdėstoma įkaitusių ašidėžių aptikimo arba diagnostinė įranga strateginėse geležinkelių tinklų, kuriuose yra pastatyti tuneliai, vietose turi būti sumontuojama taip, jog būtų patikimai užtikrinama, kad įkaitusi ašidėžė bus aptika prieš traukiniui įvažiuojant į tunelį ir kad traukinys bus sustabdytas prieš tunelį (-ius).

IV infrastruktūros registre nurodo greta geležinkelio kelio sumontuotų įkaitusių ašidėžių aptiktuvų vietas. GĮ įtraukia informaciją apie juos į maršruto vadovą.

4.2.5. Geležinkelių riedmenų posistemis

4.2.5.1. Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės

Parenkant medžiagas ir sudedamąsias dalis būtina atsižvelgti į jų degumo savybes.

Keleiviniai geležinkelių riedmenys: greitųjų geležinkelių (GG) GR TSS 4.2.7.2.2 punktas taikomas ir PG riedmenims.

Prekiniai geležinkelių riedmenys: Žr. PG GR TSS 4.2.7.2.2.4 punktą (prekiniai vagonai, 2005 01 05 EN07 versija) „Medžiagoms taikomi reikalavimai“.

4.2.5.2. Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirti gesintuvai

GG GR TSS 4.2.7.2.3.2 punkto nuostatos taikomos ir PG keleiviniams riedmenims.

4.2.5.3. Prekinių traukinių apsauga nuo gaisro

4.2.5.3.1. Tinkamumas važiuoti

Prekiniams geležinkelių traukos riedmenims arba vagonams, kuriuose kilo gaisras, specialūs tinkamumo važiuoti reikalavimai netaikomi (neskaitant prekiniams vagonams skirtų PG GR TSS specifikacijų), tačiau reikalavimas išvežti traukinį iš tunelio taikomas ir prekiniams traukiniams. Prekiniuose geležinkelių traukos riedmenyse reikalaujama sumontuoti tokius pačius gaisro aptiktuvus kaip ir keleiviniuose geležinkelių traukos riedmenyse (4.2.5.6).

4.2.5.3.2. Mašinisto apsauga

Būtinasis mašinisto apsaugos nuo gaisro reikalavimas: geležinkelių traukos riedmenyse turi būti įrengtos mašinisto kabiną saugančios priešgaisrinės užtvaros. Priešgaisrinės užtvaroms taikomas reikalavimas, kad jos išliktų vientisos ne trumpiau kaip 15 minučių. Vadovaujantis EN 1363-1 aprašytais pertvarų bandymo reikalavimais, būtina atlikti atsparumo ugniai bandymą.

(Pastaba: dėl mašinisto apsaugos taip pat žr. 4.7.1 punktą.)

4.2.5.3.3. Traukinių, kuriais vežami keleiviai ir kroviniai arba kelių transporto priemonės, apsauga nuo gaisro

Keleivinių traukinių, kuriais vežami keleiviai ir kroviniai ar kelių transporto priemonės, vagonai turi atitikti atitinkamus šios TSS 4.2.5 skirsnio reikalavimus. Nacionaliniuose teisės aktuose galima nustatyti papildomus šios veiklos srities reikalavimus, kuriais būtų siekiama atsižvelgti į papildomus šiems traukiniams būdingus pavojus, jei šie reikalavimai nedraudžia eksploatuoti traukinių, atitinkančių Direktyvą 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB. (Galimos nacionalinių, dvišalių, daugiašalių ar tarptautinių susitarimų išimtys išvardytos 7.4 skirsnyje). Geležinkelių traukos riedmenys turi atitikti keleiviniams lokomotyvams taikomus reikalavimus. Prekiniams vagonams taikomos atitinkamos TSS.

4.2.5.4. Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirtos priešgaisrinės užtvaros

GG GR TSS 4.2.7.3.3 punktas „Atsparumas ugniai“ taikomas ir PG riedmenims.

4.2.5.5. Papildomos keleivinių geležinkelių riedmenų, kuriuose kilo gaisras, tinkamumo važiuoti užtikrinimo priemonės

4.2.5.5.1. Bendrieji tikslai ir keleivinių traukinių tinkamumo važiuoti reikalavimai

Į šį skirsnį įtrauktos priemonės, kurias reikia įgyvendinti norint padidinti tikimybę, kad keleivinis traukinys, kuriame kilo gaisras, galės važiuoti:

— dar 4 minutes, jei pagal 1.1.3.1 punktą geležinkelių riedmenys priklauso priešgaisrinės saugos A kategorijai, ir laikoma, kad šio reikalavimo laikomasi, jei vykdomi stabdžiams taikomi reikalavimai (4.2.5.5.2);

— dar 15 minučių, jei pagal 1.1.3.2 skirsnį geležinkelių riedmenys priklauso priešgaisrinės saugos B kategorijai, ir laikoma, kad šio reikalavimo laikomasi, jei vykdomi stabdžiams taikomi reikalavimai ir traukos reikalavimai (4.2.5.5.2 ir 4.2.5.5.3).

Jei tunelis ilgesnis kaip 20 km, būtina apsvarstyti papildomų infrastruktūros ir eksploatavimo saugos priemonių poreikį. Priešgaisrinės saugos B kategorijos traukiniams, atitinkantiems atitinkamų TSS reikalavimus, neturi būti draudžiama važiuoti ilgesniais kaip 20 km tuneliais.

4.2.5.5.2. Stabdžiams taikomi reikalavimai

GG GR TSS 4.2.7.2.4 punkte stabdžiams taikomi reikalavimai taip pat taikomi priešgaisrinės saugos A ir B kategorijų PG riedmenims.

4.2.5.5.3. Traukos reikalavimai

GG GR TSS 4.2.7.2.4 punkte nustatyti traukos reikalavimai taip pat taikomi priešgaisrinės saugos B kategorijų PG riedmenims.

4.2.5.6. Geležinkelių riedmenyse sumontuojami gaisro aptiktuvai

GG GR TSS 4.2.7.2.3.1 punkto reikalavimai taikomi ir PG riedmenims.

4.2.5.7. Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės

GG GR TSS 4.2.5.1 punkto reikalavimai taikomi ir PG riedmenims.

4.2.5.8. Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimas

GG GR TSS 4.2.5.3 punkto „Keleiviams skirtas signalizavimo įrenginys“ nuostatos taikomos ir PG riedmenims.

4.2.5.9. Avarinė traukinio apšvietimo sistema

GG GR TSS 4.2.7.13 punkto „Avarinis apšvietimas“ nuostatos taikomos ir PG keleiviniams riedmenims, išskyrus reikalavimą, kad sugedus pagrindiniam energijos šaltiniui būtina užtikrinti autonominį energijos tiekimą, kurio užtektų 90 minučių.

4.2.5.10. Traukinio oro kondicionavimo įrangos išjungimas

GG GR TSS 4.2.7.12.1 punkto „Keleivių ir traukinio įgulos zonos, kuriose įrengta oro kondicionavimo įranga“ taip pat taikomos PG keleiviniams riedmenims.

4.2.5.11. Keleivinių geležinkelių riedmenų evakuavimo planas

4.2.5.11.1. Avariniai keleivių išėjimai

Avarinių išėjimų išdėstymas, veikimas ir ženklinimas PG keleiviniuose riedmenyse turi tenkinti GG GR TSS 4.2.7.1.1 punkto a–c papunkčių reikalavimus.

4.2.5.11.2. Keleiviams įeiti skirtos durys

Turi būti numatytas atskiras vidinis ir išorinis avarinio atidarymo įtaisas, atitinkantis GG GR TSS 4.2.2.4.2.1 punkto g papunkčio nuostatas.

4.2.5.12. Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai

Gelbėjimo tarnyboms turi būti pateiktas geležinkelių riedmenų aprašymas, kad jos galėtų dirbti įvykus avarijai. Visų pirma, turi būti pateikta informacija apie tai, kaip patekti į geležinkelių riedmenų vidų.

4.3. **Funkciniai ir techniniai sąveikų reikalavimai**

4.3.1. Bendrosios nuostatos

SGT TSS, kurios yra kryžminės TSS, nustatytos priemonės su kitais posistemiais yra susijusios vienu iš šių būdų:

— jose nurodomas specialusis kito posistemio punktas;

— jose nurodomas specialusis kito posistemio punktas ir šis punktas papildomas tam tikrais geležinkelio tuneliams taikomais reikalavimais (pvz., 4.5.1 punktas „Tunelio būklės patikrinimas“);

— jose nurodomas specialusis kito posistemio punktas ir teigiama, kad šis punktas taip pat taikomas posistemiui, kurio TSS šiuo metu nėra (pvz., 4.2.5.2 punkte „Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirti gesintuvai“ nurodomas GG GR TSS 4.2.7.2.3.2 punktas ir teigiama, kad jis taip pat taikomas PG riedmenims).

Sąveikų sąrašas pateikiamas toliau. Nuorodas į kitų TSS punktus reikia apsvarstyti kaip rekomendacijas, skirtas įvairioms PG TSS, kuriomis remiamasi.

4.3.2. Sąsajos su infrastruktūros posistemiu

PG SGT TSS	GG IP TSS
4.2.2.7 Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai	4.2.23.2 Avariniai pėsčiųjų maršrutai tuneliuose
4.5.1. Tunelio būklės patikrinimas	4.5.1 Techninės priežiūros planas

Sąsajos su PG IP nuorodos bus nustatytos vėliau, kai bus parengta PG IP TSS.

4.3.2.1. Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai

Pėsčiųjų evakuavimo maršrutų apibrėžtis pateikta PG SGT TSS 4.2.2.7 punkte. GG IP TSS pateikta nuoroda į šią specifikaciją. Atsakomybė už tai tenka PG SGT TSS.

4.3.2.2. Tunelio būklės patikrinimas

Tunelio būklės patikrinimas grindžiamas bendrosiomis techninės priežiūros plano specifikacijomis, pateiktomis GG TSS IP 4.5.1 punkte, ir būsimų PG TSS IP su papildomais šios TSS 4.5.1 punkte aprašytais reikalavimais.

4.3.3. Sąsajos su energijos posistemiu

PG SGT TSS	GG EP TSS
4.2.3.1 Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių skirstymas ruožais	4.2.7. Nepertraukiamas energijos tiekimas trikčių atveju

Sąsajos su PG EP nuorodos bus nustatytos vėlesniame etape, kai bus parengtos PG EP TSS.

4.3.3.1. Traukos energijos tiekimo sistemų skirstymas ruožais

SGT 4.2.3.1 punkte „Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių skirstymas ruožais“ ir GG EP TSS 4.2.7 punkte nagrinėjami tie patys klausimai: orinės kontaktinės linijos skirstymas ruožais ir veikimo nepertraukiamumas. Jie yra tarpusavyje susiję.

4.3.4. Sąsajos su kontrolės, valdymo ir signalizavimo posistemiu

PG SGT TSS	GG KVS TSS	PG KVS TSS
4.2.4.1 Įkaitusių ašidėžių aptiktuvai		4.2.4.1

Naudojant įkaitusių ašidėžių aptiktuvus, turi būti įmanoma nustatyti įkaitusias ašidėžes. SGT TSS posistemių specifikacijos nėra nustatytos, nustatyta tik įkaitusių ašidėžių aptiktuvų vieta.

4.3.5. Sąsajos su geležinkelių transporto eismo valdymo ir organizavimo posistemiu

PG SGT TSS	GG GTEOV TSS	PG GTEOV TSS
4.4.1 Traukinių būklės patikrinimas ir atitinkami veiksmai		4.2.2.7.1 4.2.3.3 4.2.3.3.2 4.2.3.6.3 4.2.3.7
4.4.3 Tunelio avarinis planas ir pratybos		4.2.3.7
4.4.5 Maršruto vadovas		4.2.1.2.2
4.4.6 Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams		4.2.3.7
4.6.1 Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymas		4.6 ir H bei J priedai

4.3.5.1. Tunelio avarinis planas ir pratybos

Be PG GTEOV TSS 4.2.3.7 punkte aprašytų avarijų valdymo reikalavimų, šios TSS 4.4.3 punkte aprašyti specialieji tunelio avarinio plano reikalavimai.

4.3.5.2. Maršruto vadovas

Be PG GTEOV TSS 4.2.1.2.2 punkte aprašytų reikalavimų, linijų su tuneliais maršruto vadovuose turi būti patikslinti šios TSS 4.4.5 punkte aprašyti reikalavimai.

4.3.5.3. Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams

Be PG GTEOV TSS 4.2.3.7 punkte aprašytų avarijų valdymo reikalavimų, šios TSS 4.4.6 punkte aprašyti specialieji tunelių saugos reikalavimai.

Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymasBe PG GTEOV TSS 4.6 punkto, kuriame nagrinėjami profesiniai bei kalbiniai personalo įgūdžiai, ir vertinimo, ar personalo kompetencija yra pakankama, procedūra, reikalavimų, SGT TSS 4.6.1 punkte nustatyta kompetencija, būtina tam, kad personalas sugebėtų tvarkytis tunelyje susidariusiomis ypatingomis sąlygomis.

4.3.6. Sąryšiai su geležinkelių riedmenų posistemiu

PG SGT TSS	GG GR TSS	PG VP TSS
4.2.5.1 Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės	4.2.7.2.2	4.2.7.2.1
4.2.5.2 Geležinkelių riedmenims skirti gesintuvai	4.2.7.2.3.2	
4.2.5.3 Prekinių traukinių apsauga nuo gaisro		
4.2.5.4 Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirtos priešgaisrinės užtvaros	4.2.7.2.3.3	
4.2.5.5 Papildomos keleivinių geležinkelių riedmenų, kuriuose kilo gaisras, tinkamumo važiuoti užtikrinimo priemonės	4.2.7.2.4	
4.2.5.6 Geležinkelių riedmenyse sumontuojami gaisro aptiktuvai	4.2.7.2.3.1	
4.2.5.7 Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės	4.2.5.1	
4.2.5.8 Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimas	4.2.5.3	
4.2.5.9 Avarinė traukinio apšvietimo sistema	4.2.7.13	
4.2.5.10 Traukinio oro kondicionavimo įrangos išjungimas	4.2.7.12.1	
4.2.5.11 Keleivinių geležinkelių riedmenų evakuavimo planas	4.2.7.1.1 punkto a–c papunkčiai, 4.2.2.4.2.1 punkto g papunktis	

Sąsajos su PG SGT, išskyrus prekinius vagonus, nuorodos bus nustatytos vėlesniame etape, kai bus parengtos PG GR TSS.

4.3.6.1. Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės

4.2.5.1 punkte nurodytos medžiagų ir sudedamųjų dalių degumo savybės. Jame nustatoma, kad PG keleiviniams riedmenims skirtoms medžiagoms ir sudedamosioms dalims būtų būdingos tos pačios savybės kaip ir skirtos GG riedmenims, todėl jame pateikta nuoroda į GG GR TSS 4.2.7.2.2 punktą. PG prekiniams riedmenims skirtų medžiagų savybės nurodytos PG VP (vagonų posistemio) TSS 4.2.7.2.1 punkte.

4.3.6.2. Kitos geležinkelių riedmenų specifikacijos

PG riedmenims skirtų SGT TSS 4.2.5.2, 4.2.5.4–4.2.5.11 punktuose pateiktos specifikacijos yra tokios pačios kaip ir skirtos GG riedmenims.

4.3.7. Sąsajos su JNTA posistemiu

PG SGT TSS	JNTA TSS
4.2.2.7 Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai	4.2.2.3 Kėdei su ratukais skirta erdvė

4.3.7.1. Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai

Pėsčiųjų evakuavimo maršrutų matmenys pasirinkti atsižvelgiant į PG JNTA TSS, kur reikalaujama numatyti 0,75 m pločio taką, kuriuo būtų galima važiuoti neįgaliųjų vežimėliais.

4.4. **Eksploatavimo taisyklės**

Toliau pateiktos eksploatavimo taisyklės nėra posistemių vertinimo dalis.

Atsižvelgiant į 3 skyriuje nustatytus esminius reikalavimus, šioje TSS nagrinėjamiems posistemiams skirtos specialiosios tunelių saugos taisyklės yra šios:

4.4.1. Traukinių būklės patikrinimas ir atitinkami veiksmai

Traukinyje esančios su sauga susijusios įrangos būklę būtina patikrinti:

— vykdant geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, ir tai turi padaryti GĮ arba už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakinga įmonė (žr. 4.5.2 skirsnį);

— prieš pradedant eksploatuoti traukinį, ir tai turi padaryti GĮ;

— traukiniui važiuojant, ir tai turi padaryti GĮ.

Šiuo reikalavimu baigiamas PG GTEOV TSS 4.2.2.7 punktas.

4.4.1.1. Prieš pradedant eksploatuoti traukinį.

PG GTEOV TSS 4.2.3.3 punkto reikalavimas yra svarbus SGT.

4.4.1.2. Traukiniui važiuojant

PG GTEOV TSS 4.2.3.3.2, 4.2.3.6.3 ir 4.2.3.7 punktų reikalavimai yra svarbūs SGT.

4.4.1.2.1. Saugos įranga

Jei traukiniui važiuojant nustatoma, kad sugedusi viena iš šių įrangos dalių:

— keleivių informavimo sistema,

— avarinis apšvietimas,

— durų atrakinimo sistema,

— staigiojo stabdymo stabdžio išjungimo sistema,

— gaisro aptikimas,

— traukinio radijas,

GĮ turi numatyti, kaip tęsti saugų traukinio eksploatavimą dėl minėtų priežasčių susidariusioms ypatingomis sąlygomis, arba nutraukti tokio traukinio eksploatavimą.

Traukinio įgula turi nedelsdama apie tai pranešti IV.

4.4.1.2.2. Įkaitusių ašidėžių incidentai

Aptikus įkaitusią ašidėžę:

— sugedęs traukinys turi kaip įmanoma greičiau sustoti prieš tunelio angą tam tinkamoje vietoje;

— IV turi būti nedelsiant pranešta apie traukinio stovėjimo vietą;

— traukinio įgula turi patikrinti sugedusias dalis;

— GĮ turi būti parengusi taisykles, kuriomis remiantis būtų galima leisti toliau saugiai eksploatuoti traukinį susidariusiomis ypatingomis sąlygomis.

4.4.2. Avarijos atveju taikomos taisyklės

Į IV nustatomas eksploatavimo taisykles būtina įtraukti ir, jei reikia, išsamiai apašyti principą, kad, įvykus avarijai (išskyrus nuvažiavimą nuo bėgių, kai sustojama iš karto):

— traukinį būtina sustabdyti prieš įvažiuojant į tunelį arba jį išvairuoti iš tunelio;

— tuneliuose su požeminėmis stotimis traukinį galima evakuoti ant požeminės platformos, IV ir GĮ turi nustatyti tokioms aplinkybėms taikytinas taisykles ir išsamiai jas aprašyti avariniame plane.

Visais atvejais traukinio įgula turi nedelsdama apie tai pranešti IV, ir jokiam kitam traukiniui neturi būti leista įvažiuoti į tunelį.

4.4.3. Tunelio avarinis planas ir pratybos

Vadovaujant infrastruktūros valdytojui ir, jei reikia, bendradarbiaujant su geležinkelio įmonėmis, gelbėjimo tarnybomis ir atitinkamomis valdžios institucijomis, kiekvienam tuneliui turi būti parengtas avarinis planas. Jis turi atitikti PG GTEOV TSS 4.2.3.7 punkto „Avarijų valdymas“ reikalavimus ir vėlesnes papildomas specifikacijas.

Jei į maršrutą įeinantys tuneliai yra panašūs, avarinis planas gali būti bendras.

4.4.3.1. Turinys

Avariniame plane būtina atsižvelgti į parengtus gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo įrenginius.

Į avarinį planą turi būti įtraukti bent šie punktai:

— atitinkamų organizacijų užduotys, pavadinimai, adresai ir telefono numeriai; būtina nedelsiant pranešti apie bet kokius minėtos informacijos pasikeitimus, ir IV turi atitinkamai atnaujinti avarinį planą;

— tunelio identifikaciniai duomenys turi būti unikalūs, ir gelbėjimo tarnyboms turi būti pateiktas tikslus jo aprašymas bei patekimo į jį kelių planas;

— avarijos tunelyje atvejui skirtos priemonės ir keleivių evakuavimo iš tunelio strategija; užsitęsusio sustojimo (apibrėžta 2.2 punkte „Rizikos scenarijai“) atveju, turi būti įmanoma priimti sprendimą ir per 60 minučių nuo traukinio sustojimo imtis tinkamų keleivių parengimo evakuavimui veiksmų (pradėti faktinę evakuaciją arba imtis tinkamų pasirengimo evakuavimui veiksmų judančiame traukinyje). Sprendimas turi būti grindžiamas traukinyje likusiems arba į saugią zoną vedamiems keleiviams gresiančios rizikos vertinimu;

— izoliavimo ir įžeminimo procedūros (žr. 4.4.4 punktą).

4.4.3.2. Identifikavimas

Visos link avarinių išėjimų ar jungiamųjų koridorių vedančios durys (žr. 4.2.2.6 punktą) turi būti skirtingai pavadintos ir pažymėtos iš abiejų pusių. Avariniame plane ir maršruto vadove turi būti nustatyti identifikavimo ženklai, ir jie turi būti naudojami visuose geležinkelio įmonių, infrastruktūros vadovo ir gelbėjimo tarnybų tarpusavio pranešimuose. Būtina nedelsiant pranešti apie visus minėtos informacijos pasikeitimus, ir IV turi atitinkamai atnaujinti avarinį planą, o GĮ – maršruto vadovą, kaip numatyta PG GTEOV TSS 4.2.1.2.2.2 punkte.

4.4.3.3. Pratybos

Prieš pradedant eksploatuoti vieną ar keletą tunelių, organizuojamos visuotinės evakuavimo ir gelbėjimo pratybos, kuriose dalyvauja visų avariniame plane nurodytų kategorijų darbuotojai.

Avariniame plane nustatoma galima visų dalyvaujančių organizacijų supažindinimo su infrastruktūra tvarka, apsilankymų tunelyje, teorinių ar kitų gelbėjimo pratybų dažnumas.

4.4.4. Izoliavimo ir įžeminimo procedūros

Jei gelbėjimo tarnybos reikalauja atjungti traukos elektros energijos tiekimą, joms turi būti garantuojama, kad atitinkamos kontaktinių linijų arba laidinių bėgių sekcijos prieš įžengiant į tunelį ar tunelio sekciją buvo atjungtos.

Už traukos elektros energijos tiekimo atjungimą atsako infrastruktūros valdytojas. Atsakomybė už įžeminimą nustatoma avariniame plane. Turi būti numatytos sekcijos, kurioje įvyko avarija, izoliavimo priemonės.

4.4.5. Maršruto vadovas

PG GTEOV TSS 4.2.1.2.2.1 punkte nustatytame maršruto vadove turi būti pateikiama svarbi informacija apie tunelio saugą.

4.4.6. Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams

Kaip nurodyta PG GTEOV TSS 4.2.3.7 punkte, GĮ turi būti nustačiusios keleivių informavimo apie traukinio avarines ir tunelio saugos procedūras tvarką. Ši informacija pateikiama bent tos šalies, per kurią traukinys važiuoja, kalba ir anglų kalba. Kur įmanoma, naudojama vaizdinė informacija (piktogramos). Pagrindinis informacijos turinys ir būtini jai taikomi reikalavimai:

— koridoriuose, prie durų, avarinių išėjimų ir gesintuvų nestatyti bagažo, dviračių ir t.t.;

— kilus gaisrui, jei įmanoma, bandyti gesinti ugnį naudojant traukinyje esančius gesintuvus;

— perspėti traukinio įgulą;

— jei pavojus netiesioginis, laukti traukinio įgulos nurodymų;

— jei reikia ar jei taip nurodyta, pereiti į kitą vagoną;

— traukiniui sustojus, klausyti traukinio įgulos nurodymų;

— išlipant iš traukinio įvykus avarijai, vadovautis avarinių išėjimų ženklais;

— saugotis gretimais geležinkelio keliais važiuojančių traukinių.

4.4.7. Tunelių valdymo centrų veiksmų derinimas

Susijusių dalyvaujančių valdymo centrų (pvz., energijos, eksploatavimo, tunelio įrenginių) veiksmų derinimo procedūros turi atitikti avarinio plano reikalavimus.

4.5. **Techninės priežiūros taisyklės**

Atsižvelgiant į 3 skyriuje nustatytus esminius reikalavimus, su tunelių sauga šioje TSS nagrinėjamuose posistemiuose susijusios techninės priežiūros taisyklės yra šios:

4.5.1. Tunelio būklės patikrinimas

Ši specifikacija taikoma visiems tuneliams, nepaisant jų ilgio.

Techninės priežiūros plane, nustatytame GG IP TSS 4.5.1 punkte, ir nustatant būsimas PGIP TSS, būtina atsižvelgti į šias papildomas patikrinimo taisykles:

— IV kasmet atlieka apžiūrimąjį patikrinimą;

— vadovaujantis IV techninės priežiūros planu, atliekami išsamūs patikrinimai;

— įvykus pakenkti tunelio būklei galėjusioms avarijoms ar natūraliems įvykiams, atliekami specialieji patikrinimai;

— vykdant rekonstravimo ir (arba) modernizavimo darbus, juos pabaigus ir prieš atnaujinant traukinių eismą tunelyje, naudojant atitinkamas priemones atliekamas patikrinimas, kuriuo siekiama įsitikinti, kad statinys yra tikrai tvirtas ir kad geležinkelio kelio vėžės plotis atitinka nustatytąjį.

4.5.2. Geležinkelių riedmenų techninė priežiūra

4.5.2.1. Keleiviniai geležinkelių riedmenys

Keleivinį traukinį sudarančių geležinkelių riedmenų techninės priežiūros plane visų pirma būtina numatyti, kad būtų patikrinta ši su sauga susijusi įranga:

— keleivių informavimo sistema,

— avarinis apšvietimas,

— durų atrakinimo sistema,

— staigiojo stabdymo stabdžio išjungimo sistema,

— oro kondicionavimo įrangos išjungimas,

— traukinio radijas,

— ar veikia geležinkelių riedmenyse sumontuoti (jei sumontuoti) gaisro aptiktuvai;

— evakuavimo planas.

4.5.2.2. Prekiniai geležinkelių riedmenys

Geležinkelių traukos riedmens, kuris naudojamas formuojant prekinį traukinį, visų pirma būtina numatyti, kad būtų patikrinta, ar geležinkelių traukos riedmenyje yra bent vienas gelbėjimosi įrenginys.

4.6. **Profesinė kvalifikacija**

Profesinė kvalifikacija personalo, reikalingo su tunelio sauga šioje TSS nagrinėjamuose posistemiuose susijusiems darbams dirbti, taip pat atsižvelgiant į šios TSS 4.4 punkte nustatytas eksploatavimo taisykles, yra tokia:

4.6.1. Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymas

Visi profesionalūs darbuotojai, kurie valdo ar lydi traukinį, taip pat traukinių eismą tvarkantis personalas turi būti įgijęs žinių ir sugebėti pritaikyti šias žinias įvykus avarijai susidariusiomis ypatingomis aplinkybėmis. Darbuotojams, kurie valdo ir (arba) lydi traukinį, taikomi reikalavimai nustatyti PG GTEOV TSI 4.6 punkte „Profesinė kvalifikacija“ ir M („Minimalūs reikalavimai, susiję su traukiniui valdyti būtina profesine kvalifikacija“) ir J („Minimalūs reikalavimai, susiję su traukiniui lydėti būtina profesine kvalifikacija“) prieduose.

Visa traukinio įgula turi turėti žinių apie saugos atžvilgiu tinkamą elgesį tuneliuose ir visų pirma sugebėti evakuoti keleivius iš tunelyje esančio traukinio. Tai apima nurodymus, kaip keleiviams pereiti į kitą vagoną arba kaip išlipti iš traukinio ir kaip juos išvesti iš traukinio į saugią vietą.

Traukinio įgulai, kurios apibrėžtis pateikta toliau, nepriklausantis pagalbinis traukinio personalas (pvz., maitinimo, valymo) be pagrindinių nurodymų turi būti parengtas padėti dirbti traukinio įgulai ([1]).

Profesinis už posistemio techninę priežiūrą atsakingų inžinierių ir vadovų mokymas turi apimti saugos geležinkelio tuneliuose klausimus.

4.7. **Sveikatos ir saugos sąlygos**

Personalo, kuris reikalingas dirbti su tunelio sauga šioje TSS nagrinėjamuose posistemiuose susijusiems darbams, taip pat šiai TSS įgyvendinti, sveikatos ir saugos sąlygos yra šios:

4.7.1. Gelbėjimosi įrenginys

Žmonių valdomuose prekiniuose geležinkelių traukos riedmenyse turi būti įrengtas mašinisto ir kitų traukinyje esančių asmenų gelbėjimosi įrenginys, atitinkantis vieno iš šių dviejų standartų – EN 402:2003 arba 403:2004 – specifikacijas. GĮ privalo pasirinkti vieną iš dviejų šiuose standartuose nustatytų skirtingų sprendimų.

4.8. **Infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų registrai**

Remiantis Direktyvos 2001/16/EB 24 straipsnio 1 dalimi, kiekvienose TSS būtina tiksliai nurodyti, kokia informacija turi būti pateikiama infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų registruose.

4.8.1. Infrastruktūros registras

Žr. šios TSS A priedą.

([1]) GTEOV TSS terminų žodyne pateikiama tokia traukinio įgulos apibrėžtis: traukinio personalo nariai, pripažinti kompetentingais ir geležinkelio įmonės paskirti traukinyje atlikti konkrečius nurodytus su sauga susijusius darbus, pvz., mašinisto arba apsaugos darbuotojo.

4.8.2. Geležinkelių riedmenų registras

Žr. šios TSS B priedą.

5. SĄVEIKOS SUDEDAMOSIOS DALYS

SGT TSS sąveikos sudedamosios dalys nenustatytos.

6. SUDEDAMŲJŲ DALIŲ REIKALAVIMŲ ATITIKTIES IR (ARBA) TINKAMUMO NAUDOTI VERTINIMAS IR POSISTEMIO TIKRINIMAS

6.1. Sąveikos sudedamosios dalys

Netaikoma, kadangi SGT TSS sąveikos sudedamosios dalys nenustatytos.

6.2. Posistemiai

6.2.1. Reikalavimų atitikties vertinimas (bendrosios nuostatos)

Perkančioji organizacija, pvz., geležinkelio įmonė, infrastruktūros valdytojas, geležinkelių riedmenų gamintojas arba Bendrijoje įsteigtas įgaliotasis atstovas turi pateikti paraišką dėl geležinkelių riedmenų, energijos, kontrolės, valdymo ir signalizavimo arba infrastruktūros posistemių atitikties vertinimo, kurį atliktų jos pasirinkta notifikuotoji įstaiga.

Šiuo metu būtina skirti:

— posistemius, kuriems TSS jau nustatytos: PG KVS, PG GTEOV, PG GR (vagonai);

— posistemius, kuriems TSS dar nenustatytos: PG GR, išskyrus vagonus, PG ENE, PG IP.

Pirmuoju atveju SGT TSS atitikties vertinimas turi būti atliekamas remiantis vertinimo pagrindais, kuriais remiantis vertinama panašaus posistemio ir jam skirtų TSS atitiktis. Antruoju atveju (PG GR, išskyrus vagonus, PG IP ir PG ENE) vertinimas aprašytas šiame skyriuje arba atitinkamuose jau nustatytų GG TSS (GR, IP, ENE) skyriuose.

Jei PG SGT TSS 4 skyriuje pateikta specifikacija yra pakankama, šiame skyriuje papildoma vertinimo informacija nepateikiama.

Nuorodos pateiktos šioje lentelėje:

Specifikacija	Nuoroda
4.2.2.1 Iešmų ir kryžmių įrengimas	PG SGT TSS 6.2.7.1
4.2.2.2 Pašalinių asmenų patekimo į avarinius išėjimus ir įrangos patalpas prevencija	PG SGT TSS 6.2.7.2
4.2.2.3 Statinių apsaugos nuo gaisro reikalavimai	PG SGT TSS 6.2.7.3
4.2.2.4 Statybinių medžiagų priešgaisrinės saugos reikalavimai	PG SGT TSS 4.2.2.4
4.2.2.5 Gaisro aptikimas	PG SGT TSS 4.2.2.5
4.2.2.6 Avarinės gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo priemonės	PG SGT TSS 6.2.7.4
4.2.2.7 Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai	PG SGT TSS 4.2.2.7
4.2.2.8 Avarinis evakuavimo maršrutų apšvietimas	PG SGT TSS 4.2.2.8
4.2.2.9 Evakuaciniai ženklai	PG SGT TSS 4.2.2.9
4.2.2.10 Avarinės ryšių priemonės	PG SGT TSS 6.2.7.5
4.2.2.11 Gelbėjimo tarnyboms skirti įėjimai	PG SGT TSS 6.2.7.5
4.2.2.12 Ne tuneliuose esančios gelbėjimo tarnybų zonos	PG SGT TSS 6.2.7.5

Specifikacija	Nuoroda
4.2.2.13 Vandentieka	PG SGT TSS 6.2.7.5
4.2.3.1 Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių skirstymas ruožais	PG SGT TSS 4.2.3.1
4.2.3.2 Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių įžeminimas	PG SGT TSS 6.2.7.5
4.2.3.3 Elektros tiekimas	PG SGT TSS 6.2.7.5
4.2.3.4 Tuneliuose naudojamiems elektros kabeliams taikomi reikalavimai	PG SGT TSS 4.2.3.4
4.2.3.5 Elektrinių įrenginių patikimumas	PG SGT TSS 6.2.7.6
4.2.4.1 Įkaitusių ašidėžių aptiktuvai	PG SGT TSS 6.2.7.7
4.2.5.1 Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės	GG GR TSS/PG VP TSS
4.2.5.2 Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirti gesintuvai	GG GR TSS
4.2.5.3 Prekinių traukinių apsauga nuo gaisro	PG SGT TSS 4.2.5.3
4.2.5.4 Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirtos priešgaisrinės užtvaros	GG GR TSS
4.2.5.5 Papildomos keleivinių geležinkelių riedmenų, kuriuose kilo gaisras, tinkamumo važiuoti užtikrinimo priemonės	PG SGT TSS 4.2.5.5
4.2.5.6 Geležinkelių riedmenyse sumontuojami gaisro aptiktuvai	GG GR TSS
4.2.5.7 Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės	GG GR TSS
4.2.5.8 Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimas	PG SGT TSS 4.2.5.8
4.2.5.9 Avarinė traukinio apšvietimo sistema	PG SGT TSS 4.2.5.9
4.2.5.10 Traukinio oro kondicionavimo įrangos išjungimas	GG GR TSS
4.2.5.11 Keleivinių geležinkelių riedmenų evakuavimo planas	PG SGT TSS 4.2.5.11
4.2.5.12 Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai	PG SGT TSS 6.2.8.1
4.4.1 Traukinių būklės patikrinimas ir atitinkami veiksmai	PG GTEOV TSS
4.4.2 Avarijos atveju taikomos taisyklės	PG GTEOV TSS
4.4.3 Tunelio avarinis planas ir pratybos	PG GTEOV TSS
4.4.4 Įžeminimo procedūros	PG GTEOV TSS
4.4.5 Maršruto vadovas	PG GTEOV TSS
4.4.6 Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams	PG GTEOV TSS
4.4.7 Tunelių valdymo centrų veiksmų derinimas	PG GTEOV TSS
4.5.1 Tunelio būklės patikrinimas	PG SGT TSS 6.2.5
4.5.2 Geležinkelių riedmenų techninė priežiūra	PG SGT TSS 6.2.5
4.6.1. Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymas	PG SGT TSS 4.6.1
4.7.1. Gelbėjimosi įrenginys	PG SGT TSS 6.2.8.2

Šiai notifikuotajai įstaigai turi būti leista:

— įvertinti kiekvieną pirmiau minėtą posistemį

— arba įvertinti tik vieną iš posistemių, tačiau tokiu atveju ji turi sudaryti sutartis su kitomis notifikuotosiomis įstaigomis, kurios buvo notifikuotos dėl kitų posistemių vertinimo, ir susitarti dėl atitinkamų kitiems posistemiams taikomų reikalavimų vertinimo (žr. šios TSS 4.2 skirsnį).

Pagal Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, 18 straipsnio 1 dalį ir VI priedą pareiškėjas (-ai) privalo parengti su atitinkamu (-ais) posistemiu (-iais) susijusią (-ias) EB patikros deklaraciją (-os).

EB patikros deklaracija (-os) reikalinga (-os) norint gauti leidimą pradėti eksploatuoti posistemį (-ius).

Posistemio atitikties vertinimas atliekamas remiantis vienu iš toliau pateiktų modulių, aprašytų šios TSS 6.2.2 punkte ir E priede, arba jų deriniu:

Posistemių EB patikros moduliai (žr. F priedą)

SB modulis: tipo projektavimo ir kūrimo etapų patikra

SD modulis: gamybos etapui skirta produkto kokybės valdymo sistema

SF modulis: gamybos etapui skirta produkto patikra

SG modulis: vieneto patikra

SH2 modulis: visiško kokybės valdymo sistema, įskaitant projektavimo, kūrimo ir gamybos etapams skirtą projektavimo patikrą

Pareiškėjas ir notifikuotoji įstaiga, atsižvelgdami į šioje TSS nustatytus reikalavimus ir laikydamiesi šios TSS 7 skyriuje nustatytų taisyklių, kartu nustato patvirtinimo procedūrą ir vertinimo turinį.

6.2.2. Reikalavimų atitikties vertinimo procedūros (moduliai)

Pareiškėjas pasirenka vieną iš toliau pateiktoje lentelėje nurodytų modulių arba jų derinį.

Lentelė

Vertinimo procedūros

Vertinamas posistemis	SF+SD modulis	SB+SF modulis	SG modulis	SH2 modulis
Geležinkelių riedmenų	X	X		X
Energijos	X	X	X	X
Infrastruktūros			X	X
Kontrolės, valdymo ir signalizavimo			X	X

Atitinkamuose etapuose vertinamo posistemio charakteristikos nurodytos E priede. Pareiškėjas turi patvirtinti, kad kiekvienas sukurtas posistemis atitinka tipui taikomus reikalavimus. E priede pateiktos E lentelės 4 stulpelyje nurodytas „X“ žymuo reiškia, kad tikrinant kiekvieną posistemį būtina patikrinti atitinkamas charakteristikas.

Techninės priežiūros posistemio vertinimas aprašytas 6.2.5 punkte.

6.2.3. Parengti sprendimai

Jei parengtas sprendimas jau yra įvertintas kaip taikytinas panašiomis sąlygomis ir jau yra taikomas, taikoma ši procedūra:

Pareiškėjas turi įrodyti, kad ankstesnio vertinimo dėl taikymo metu gauti bandymų ir patikrų rezultatai atitinka šios TSS reikalavimus. Tokiu atveju ankstesnis tipinių posistemio charakteristikų vertinimas galioja ir naujam taikymo būdui.

6.2.4. Inovaciniai sprendimai

Jei į sistemą įtrauktas inovacinis sprendimas, kaip apibrėžta 4.1 skirsnyje, gamintojas arba perkančioji organizacija nurodo, kiek jis nukrypsta nuo atitinkamo TSS punkto, ir pateikia šią informaciją Europos geležinkelių agentūrai (ERA). ERA parengia ir užbaigia tinkamas šio sprendimo funkcines bei sąsajų specifikacijas ir sukuria vertinimo metodus.

Tinkamos funkcinės bei sąsajų specifikacijos ir vertinimo metodai įtraukiami į TSS darant jų pakeitimus. Įsigaliojus Komisijos sprendimui, atsižvelgiant į Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, 21 straipsnio 2 dalį, leidžiama taikyti inovacinį sprendimą prieš jį įtraukiant į TSS.

6.2.5. Techninės priežiūros vertinimas

Pagal Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, 18 straipsnio 3 dalį notifikuotoji įstaiga parengia techninę bylą, į kurią įtraukiama techninės priežiūros byla. Visų pirma tai reiškia, kad notifikuotoji įstaiga turi patikrinti:

— ar yra techninės priežiūros byla,

— ar yra GG GR TSS 4.2.10.2 punkte išsamiai aprašyti daiktai, priskirti techninės priežiūros byloje nurodytiems geležinkelių riedmenims,

tačiau ji neprivalo tikrinti techninės priežiūros bylos turinio pagrįstumo.

Už techninės priežiūros atitikties vertinimą atsako atitinkama nacionalinė institucija.

6.2.6. Eksploatavimo taisyklių vertinimas

Geležinkelio įmonė arba infrastruktūros vadovas turi įrodyti, kad laikomasi TSS reikalavimų. Jie tai gali padaryti diegdami Direktyvoje 2004/49/EB aprašytą saugos valdymo sistemą. Tam, kad būtų vykdomi šioje TSS nustatyti eksploatavimo reikalavimai, notifikuotoji įstaiga neprivalo atlikti atskirą vertinimą, nebent to būtų reikalaujama GTEOV TSS.

Atitinkama kompetentinga valdžios institucija atlieka visų naujų arba pakeistų eksploatavimo procedūrų ir procesų vertinimą prieš jas įgyvendinant ar suteikiant naują ar persvarstytą saugos leidimą ir (arba) sertifikatą. Šis vertinimas atliekamas kaip saugos sertifikato ir (arba) leidimo išdavimo procedūros dalis.

6.2.7. IV skirti papildomi specifikacijų vertinimo reikalavimai

6.2.7.1. Iešmų ir kryžmių įrengimas

Notifikuotoji įstaiga turi patikrinti, ar techninėje byloje yra aprašytas techninis tyrimas, pagrindžiantis iešmų ir kryžmių įrengimo tunelyje vietą ir patvirtinantis, kad, remiantis 4.2.2.1 punkto reikalavimais, iešmų ir kryžmių įrengta ne daugiau negu tikrai būtina.

6.2.7.2. Pašalinių asmenų patekimo į avarinius išėjimus ir įrangos patalpas prevencija

Vertinimas turi patvirtinti, kad:

— avarinio išėjimo į paviršių duryse ir duryse į įrangos patalpas įtaisytos tinkamos spynos,

— įtaisytos spynos atitinka bendrąją tunelio ir gretimos infrastruktūros saugos strategiją,

— avarinių išėjimų durys neužrakinamos iš vidaus, kad evakuavimo metu keleiviai jas galėtų atidaryti ,

— gelbėjimo tarnyboms parengta patekimo į vietą tvarka.

6.2.7.3. Statinių apsaugos nuo gaisro reikalavimai

Notifikuotoji įstaiga, remdamasi infrastruktūros valdytojo arba perkančiosios organizacijos apskaičiavimais, įvertina, ar vykdomi 4.2.2.3 punkte nustatyti statinių apsaugos nuo gaisro reikalavimai.

6.2.7.4. Avarinė gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo įranga

Notifikuotoji įstaiga tikrina, ar pasirinktas sprendimas yra aiškiai nurodytas techninėje byloje ir ar jis atitinka 4.2.2.6 punkto reikalavimus. Jei pasirenkamas 4.2.2.6.5 punkte numatytas alternatyvus sprendimas, notifikuotoji įstaiga tikrina, ar buvo atliktas tinkamas techninis tyrimas ir ar jį patvirtino atitinkama nacionalinė institucija.

6.2.7.5. Gelbėjimo tarnyboms skirti įėjimai ir įranga

Notifikuotoji įstaiga, patikrinusi techninę bylą ir atsižvelgusi į tai, ar buvo konsultuojamasi su gelbėjimo tarnybomis, patvirtina, kad laikomasi šiuose punktuose nustatytų reikalavimų:

— 4.2.2.10 „Avarinės ryšių priemonės“,

— 4.2.2.11 „Gelbėjimo tarnyboms skirti įėjimai“,

— 4.2.2.12 „Ne tuneliuose esančios gelbėjimo tarnybų zonos“,

— 4.2.2.13 „Vandentieka“,

— 4.2.3.2 „Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių įžeminimas“,

— 4.2.3.3 „Elektros tiekimas“.

6.2.7.6. Elektrinių įrenginių patikimumas

Notifikuotoji įstaiga patvirtina tik tai, kad buvo atliktas 4.2.3.5 punkte nustatytus funkcinius reikalavimus atitinkantis avarinio režimo vertinimas.

6.2.7.7. Įkaitusių ašidėžių aptiktuvai

Notifikuotoji įstaiga tvirtina, kad įkaitusių ašidėžių aptiktuvai arba diagnostinė įranga buvo sumontuota laikantis 4.2.4.1 punkte nustatytų reikalavimų ir kad infrastruktūros vadovas nustatė veiksmų, atliekamų paskelbus pavojaus signalą, procedūras, užkertančias kelią geležinkelių riedmenims, kurie gali būti sugedę, įvažiuoti į tunelį ar jame sustoti.

6.2.8. GĮ skirti papildomi specifikacijų vertinimo reikalavimai

Šioje TSS nustatytos PG GR skirtos specifikacijos yra tokios pačios kaip aprašytos GG GR TSS. Todėl geležinkelių riedmenų specifikacijų vertinimas turi būti atliekamas atsižvelgiant į GG GR TSS 6 skyriuje nustatytas vertinimo specifikacijas, išskyrus šiuos punktus, kuriuose numatyti papildomi reikalavimai ir informacija:

4.2.5.3 Prekinių traukinių apsauga nuo gaisro

4.2.5.12 Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai

6.2.8.1. Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai

Notifikuotoji įstaiga, remdamasi tuo, ar buvo konsultuojamasi su gelbėjimo tarnybomis, tikrina, ar vykdomi 4.2.5.12 punkte nustatyti reikalavimai.

6.2.8.2. Gelbėjimosi įrenginys

Atitikties vertinimas aprašytas EN 401:1994, EN 402:2003, EN 403:2004.

7. ĮGYVENDINIMAS

Siekiant suderinti dabartinį bendrosios saugos lygį visuose Europos tuneliuose, šioje SGT TSS nustatomi pagrindiniai dydžiai, taikomi naujiems, rekonstruotiems ir modernizuotiems tuneliams (paprastųjų geležinkelių) arba naujiems, rekonstruotiems ir modernizuotiems PG riedmenims. Daugiausiai tai galima užtikrinti optimaliai derinant infrastruktūros, geležinkelių riedmenų ir eksploatavimo posistemiams taikomus saugos reikalavimus. Siekiant nuo dabartinės padėties palaipsniui pereiti prie galutinės, kai TSS reikalavimų vykdymas bus visiems privalomas, šiame skyriuje nustatoma SGT TSS įgyvendinimo strategija.

7.1. Šios TSS taikymas posistemiams, kuriuos ketinama pradėti eksploatuoti

7.1.1. Bendrosios nuostatos

4–6 skyriai taikomi posistemiams, kurie patenka į geografinę šios TSS taikymo sritį (žr. 1.2 skirsnį) ir kurie bus pradėti eksploatuoti jau įsigaliojus šiai TSS.

Visų pirma jos skirtos naujiems tuneliams ir naujų tunelių projektams. Apie projektus, kuriuos kuriant jau daug nuveikta, ir jau sudarytas sutartis kalbama Direktyvos 2001/16/EB 7 straipsnio a punkte.

7.1.2. Nauji pagaminti geležinkelių riedmenys, sukonstruoti pagal jau turimą projektą

Naujus pagamintus riedmenis, sukonstruotus pagal projektą, kuris buvo parengtas prieš įsigaliojant šiai TSS ir jau yra patvirtintas vienoje ar daugiau valstybių narių, skirtus naudoti nustatytose geležinkelio linijose, leidžiama eksploatuoti ketverius metus nuo šios TSS įsigaliojimo neatliekant atitikties šioms SGT TSS vertinimo, jei traukinys ir toliau eksploatuojamas tik jam skirtose geležinkelio linijose.

Tačiau jei riedmenis ketinama eksploatuoti geležinkelio linijose su ilgesniais kaip 1 km tuneliais, juose turi būti įrengtas šios TSS 4.2.5.8 punkto reikalavimus atitinkantis staigiojo stabdymo stabdžio išjungimo įtaisas.

7.1.3. Turimi geležinkelių riedmenys, kuriuos ketinama eksploatuoti naujuose tuneliuose

Turimi traukiniai gali būti eksploatuojami šios TSS reikalavimus atitinkančiuose tuneliuose, jei dėl to nesumažėja bendrasis paskelbtose nacionalinėse taisyklėse nustatytas saugos lygis.

7.2. **Šios TSS taikymas jau eksploatuojamiems posistemiams**

7.2.1. Įvadas

Jau eksploatuojami posistemiai turi būti modernizuoti ir rekonstruoti laikantis Direktyvos 2001/16/EB 14 straipsnio 3 dalyje nustatytų sąlygų.

Atsižvelgiant į šią nuostatą, perėjimo strategijoje (žr. 7.2.2 punktą) nurodoma, kaip šiuo metu tunelyje taikomas posistemis, kuris bus rekonstruojamas arba modernizuojamas, bus pritaikytas prie TSS reikalavimų.

Modernizavimo ir rekonstrukcijos apibrėžtys pateiktos Direktyvos 2001/16/EB 2 straipsnio l, m ir n punktuose. Tačiau visos nuo tada nustatomos priemonės taikomos ir modernizavimui, ir rekonstravimui.

Kad šios TSS būtų aktyviai įgyvendinamos, valstybės narės raginamos remti ir skatinti įgyvendinimo strategiją. Visada, kai jau eksploatuojamas tunelio sekcijas arba riedmenis būtina modernizuoti arba rekonstruoti, reikėtų apsvarstyti galimybę įtraukti ir kitas dalis, kurių neketinta modernizuoti ar rekonstruoti, bet kurias taip pat galima pritaikyti prie šios TSS reikalavimų, ypač jei tai duotų didelės naudos saugos atžvilgiu ir jei geresnės sąlygos būtų sukurtos nedidelėmis papildomomis sąnaudomis.

Kai dėl atliktų rekonstravimo ar modernizavimo darbų pakartotinis su tunelio sauga susijusio posistemio vertinimas atliekamas remiantis kitomis TSS, pagal šią TSS būtina pakartotinai atlikti tik tų sistemų ir sudedamųjų dalių vertinimą, kurioms atlikti darbai turėjo tiesioginės įtakos.

7.2.2. Ilgesnių kaip 1 km tunelių IP ir EP posistemių modernizavimo ir rekonstravimo priemonės

Modernizuojant arba rekonstruojant su tunelių sauga susijusias toliau išvardytų posistemių dalis, būtina įgyvendinti toliau pateiktas priemones. Į konkrečią modernizavimo ar rekonstravimo programą neįtraukti agregatai ir sudedamosios dalys neprivalo būti pritaikyti prie reikalavimų vykdant šią programą.

7.2.2.1. INS

— 4.5.1 Tunelio būklės patikrinimas (atsakinga organizacija: IV);

— 4.2.2.2 Pašalinių asmenų patekimo į avarinius išėjimus ir įrangos patalpas prevencija (atsakinga organizacija: IV);

— 4.2.2.4 Statybinių medžiagų priešgaisrinės saugos reikalavimai (taikomi tik naujoms naudojamoms medžiagoms; atsakinga organizacija: IV, tiekiančioji organizacija);

— 4.2.2.9 Evakuaciniai ženklai (atsakinga organizacija: IV);

— 4.2.2.10 Avarinės ryšių priemonės (atsakinga organizacija: IV).

7.2.2.2. ENE

4.2.3.4 Tuneliuose naudojamiems elektros kabeliams taikomi reikalavimai, kai kabeliai keičiami (atsakinga organizacija: IV).

7.2.3. KVS, GTEOV, GR posistemių modernizavimo ir rekonstravimo priemonės

Modernizuojant arba rekonstruojant su tunelių sauga susijusių toliau išvardytų posistemių dalis, būtina įgyvendinti toliau pateiktas priemones. Į konkrečią modernizavimo ar rekonstravimo programą neįtraukti agregatai ir sudedamosios dalys neprivalo būti pritaikyti prie reikalavimų vykdant šią programą.

7.2.3.1. KVS: nereikalaujama taikyti jokių priemonių.

7.2.3.2. GTEOV:

GTEOV skirtos priemonės, laikantis PG GTEOV TSS 7 skyriaus reikalavimų, dabartiniuose tuneliuose įgyvendinamos nepaisant kituose posistemiuose atliekamos rekonstrukcijos ar modernizacijos:

— 4.4.3 Tunelio avarinis planas ir pratybos (atsakingas: IV);

— 4.4.4 Įžeminimo procedūros (atsakingas: IV);

— 4.4.5 Maršruto vadovas (atsakingas: GĮ);

— 4.6.1 Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymas (atsakingas: IV ir GĮ);

— 4.4.6 Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams (atsakingas: GĮ).

7.2.3.3. GR (keleiviniai geležinkelių riedmenys)

— 4.2.5.1 Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės (taikoma tik naujoms naudojamoms medžiagoms) (atsakingas: GĮ, tiekiančioji organizacija);

— 4.2.5.2 Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirti gesintuvai (atsakingas: GĮ, tiekiančioji organizacija);

— 4.2.5.7 Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės (atsakingas: GĮ, tiekiančioji organizacija);

— 4.2.5.8 Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimas (atsakingas: GĮ), išskyrus lokomotyvo traukiamus traukinius, kuriems taikomi nacionaliniai sprendimai;

— 4.2.5.9 Avarinė traukinio apšvietimo sistema (atsakingas: GĮ, tiekiančioji organizacija);

— 4.2.5.10 Traukinio oro kondicionavimo įrangos išjungimas (atakingas: GĮ);

— 4.2.5.11 Keleivinių geležinkelių riedmenų evakuavimo planas (atsakingas: GĮ, tiekiančioji organizacija);

— 4.2.5.12 Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai (atsakingas: GĮ, tiekiančioji organizacija).

Prekiniams traukiniams privalomos priemonės nustatytos PG GR TSS (prekiniai vagonai).

7.2.4. Kiti eksploatuojami tuneliai

Šios TSS netaikomos eksploatuojamiems posistemiams, kurių neketinama rekonstruoti ar modernizuoti. Jos netaikomos ir trumpesniems kaip 1 000 m tuneliams, kuriuos ketinama modernizuoti ar rekonstruoti.

Siekiant suderinti TEN saugos lygį, atkreipiamas dėmesys į UNECE (TRANS/AC.9/9, 2003 12 01) rekomendaciją, kurios E dalyje teigiama: *„Šiuo metu eksploatuojama daugybė tunelių. Daugelis jų buvo pastatyti tada, kai saugos reikalavimai buvo ne tokie griežti kaip šiandien. Akivaizdu, kad jų negalima pertvarkyti priimtinomis sąnaudomis, kad jie atitiktų naujiems tuneliams rekomenduojamus matmenis. Tačiau geležinkelių tunelių sauga priklauso*

ne tik nuo konstrukcinių parametrų – ją galia pagerinti ir keičiant geležinkelių riedmenų ir eksploatavimo parametrus.

Todėl Grupė rekomenduoja rengti dabartinių tunelių saugos planus ([2]) *, kuriuose būtų įvertintas jų saugos lygis ir, jei reikia, siūloma šį lygį pakelti taikant priemones, kurias būtų galima įgyvendinti priimtinomis sąnaudomis. Grupė tikisi, kad šios priemonės bus pasirinktos iš būtinųjų naujiems tuneliams skirtų standartinių priemonių sąrašo ir kad pirmenybė bus suteikta nekonstrukcinėms priemonėms*“.

7.3. **TSS persvarstymas**

Pagal Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, 6 straipsnio 3 dalį Agentūra „yra atsakinga už TSS svarstymą iš naujo ir atnaujinimą bei atitinkamų rekomendacijų teikimą 21 straipsnyje nurodytam komitetui, kad būtų atsižvelgta į technologijos raidą ar socialinius reikalavimus.“

Be to, laipsniškas kitų TSS priėmimas ir persvarstymas taip pat gali turėti įtakos šiai TSS. Siūlomi šios TSS pakeitimai turi būti kruopščiai apsvarstomi, o atnaujintos TSS periodiškai skelbiamos maždaug kas trejus metus.

Agentūrai būtina pranešti apie bet kokius svarstomus inovacinius sprendimus, kad galėtų apsvarstyti, ar ateityje juos įtraukti į TSS.

7.4. **Galimos nacionalinių, dvišalių, daugiašalių ar tarptautinių susitarimų išimtys**

7.4.1. Galiojantys susitarimai

Jei į susitarimą įtraukti su tuneliais susiję reikalavimai, valstybės narės per 6 mėnesius nuo šios TSS įsigaliojimo turi pranešti Komisijai apie toliau išvardytus susitarimus, pagal kuriuos eksploatuojami į šios TSS taikymo sritį patenkantys traukiniai:

a) nuolatiniai arba laikini nacionaliniai, dvišaliai arba daugiašaliai susitarimai tarp valstybių narių, geležinkelio įmonių ar infrastruktūrų valdytojų, sudaryti dėl numatomų labai specifinių arba vietinių vežimo paslaugų;

b) dvišaliai arba daugiašaliai susitarimai tarp geležinkelių įmonių, infrastruktūrų valdytojų ar valstybių narių, kuriais užtikrinami svarbūs vietinės ar regioninės sąveikos lygmenys;

c) tarptautiniai susitarimai tarp vienos ar daugiau valstybių narių ir bent vienos trečiosios šalies, arba tarp valstybių narių geležinkelio įmonių ar infrastruktūros valdytojų ir bent vienos trečiosios šalies geležinkelio įmonės ar infrastruktūros valdytojo, kuriais užtikrinami svarbūs vietinės arba regioninės sąveikos lygmenys.

Būtina atlikti šių susitarimų suderinamumo su ES teisės aktais, įskaitant nediskriminacinį jų pobūdį, ir, visų pirma, su šia TSS, vertinimą, ir Komisija turi imtis būtinų priemonių, pvz., persvarstyti šią TSS, kad būtų įtraukta kaip galima daugiau specifinių atvejų ar pereinamųjų priemonių.

Sudaryti tokius susitarimus leidžiama tol, kol taikomos būtinosios priemonės, įskaitant su šia TSS susijusius ES lygio susitarimus su Rusijos Federacija ir visomis kitoms NVS valstybėmis, turinčiomis bendrą su ES sieną.

Apie RID susitarimą ir COTIF aktus pranešti nereikia, nes apie juos jau žinoma.

7.4.2. Būsimi susitarimai arba galiojančių susitarimų pakeitimai

Ateityje sudarant susitarimus arba darant jų pakeitimus būtina atsižvelgti į ES teisės aktus ir, visų pirma, į šią TSS. Valstybės narės apie tokius susitarimus ir (arba) pakeitimus privalo pranešti Komisijai. Šiuo atveju taip pat taikoma 7.4.1 punkte nustatyta procedūra.

([2]) Saugos plano apibrėžtis pateikta UNECE rekomendacijų D dalyje.

7.5. **Specifiniai atvejai**

7.5.1. Įvadas

Toliau aprašytais specifiniais atvejais leidžiama taikyti toliau nurodytas specialiąsias nuostatas.

Šie specifiniai atvejai skirstomi į dvi grupes: nuostatos taikomos nuolat („P“ atvejis) arba laikinai („T“ atvejis). Jei nuostatos taikomos laikinai, rekomenduojama, kad susijusios valstybės narės atitinkamiems posistemiams taikomus reikalavimus įgyvendintų iki 2010 m. („T1“ atvejis), t.y. pasiektų 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1692/96/EB, pateikiančiame Bendrijos gaires dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros, nustatytą tikslą, arba iki 2020 m. („T2“ atvejis).

7.5.2. Specifinių atvejų sąrašas

Nėra.

A PRIEDAS

INFRASTRUKTŪROS REGISTRAS

Infrastruktūros registrui taikomi reikalavimai

Duomenų straipsnis	Esminiai užtikrinant sąveiką	Esminiai užtikrinant saugą
Pagrindiniai duomenys		
Vežimo pobūdis (keleiviai, prekės, pavojingos medžiagos arba derinys, įskaitant prekinį–keleivinį režimą)		
Geležinkelio linijos tipas		
Tunelio pradžia ir pabaiga (nurodant geležinkelio kelio kilometrą)	✓	
Tunelio tipas (vieno, dviejų kanalų)	✓	
Požeminės stoties vieta (vieta tunelyje nurodant geležinkelio arba tunelio kilometrą)	✓	✓
Techninė informacija		
Tunelio ilgis (m)	✓	✓
Didžiausias greitis (km/h), greičio režimas (mažiausias ir didžiausias įvairių tipų traukinių greitis)	✓	✓
Skersinis pjūvis (m^2)	✓	✓
Avarinių išėjimų vieta (nurodant geležinkelio kelio kilometrą)	✓	✓
Avarinio išėjimo tipas (šachta su laiptais, elevatorius, horizontalus, koridoriaus ilgis)		
Jei tunelis dviejų kanalų: jungiamųjų koridorių vieta	✓	
Avarinis apšvietimas	✓	✓
Avarinės ryšių priemonės (sistema, kanalas ir t.t.)	✓	✓
Gelbėjimo tarnyboms skirtų įėjimų vieta	✓	
Gelbėjimo tarnybos zonos	✓	
Gesinimui skirti vandentiekio vamzdžiai (esantys, be vandens, su vandeniu)	✓	
Gesinimui skirto vandens tiekimo pajėgumai	(✓)	
Orinės kontaktinės linijos įžeminimo įtaisas (automatinis/rankinio valdymo)	✓	✓
Jei tunelis ilgesnis kaip 5 km: orinės kontaktinės linijos skirstymas ruožais, iešmų vieta	✓	
Mažiausias pėsčiųjų evakavimo maršruto plotis	✓	
Pakrovos gabaritas (dviaukščiai vagonai)	✓	
Papildomos saugos priemonės (tipas ir vieta):	✓	✓
Požeminės stoties ilgis (m)	✓	
Atstumas nuo požeminės stoties iki paviršiaus (m)	✓	
Įėjimo į požeminę stotį ir (arba) išėjimo iš jos įrenginiai (laiptai, elevatorius, eskalatorius)		✓
Požeminės stoties ventiliacija		✓
Specialiosios požeminei stočiai skirtos priešgaisrinės priemonės (pvz., vandens purkštuvai)		✓

Duomenų straipsnis	Esminiai užtikrinant sąveiką	Esminiai užtikrinant saugą
Eksploatavimo informacija		
Susijusių geležinkelio transporto eismo valdymo centrų pavadinimai	✓	✓
Atsakingo gelbėjimo darbų valdymo centro pavadinimas	✓	✓
Kitų susijusių valdymo centrų pavadinimai		✓
Avarinis planas (yra/nėra)	✓	✓
Reikalaujama keleivinių geležinkelių riedmenų priešgaisrinės saugos kategorija (1.1.3)	✓	✓

B PRIEDAS

GELEŽINKELIŲ RIEDMENŲ REGISTRAS

Geležinkelių riedmenų registrui taikomi reikalavimai

Duomenų straipsnis	Esminiai užtikrinant sąveiką	Esminiai užtikrinant saugą
Pagrindiniai duomenys		
Geležinkelių riedmenų pavadinimas		
Tipas A. Greitieji B. Paprastieji C. Prekiniai a. Elektrinis lokomotyvas b. Dyzelinis lokomotyvas c. Elektrinis traukinys d. Dyzelinis traukinys e. Paprastas keleivinis vagonas f. Dviaukštis keleivinis vagonas g. Miegamasis vagonas h. Kiti (pvz., gariniai)	✓	
Keleivinių geležinkelių riedmenų priešgaisrinės saugos kategorija (A arba B, žr. 1.1.3)	✓	✓
Geležinkelių riedmenys, kuriuos gaminant nenumatyta juos eksploatuoti tuneliuose		
Techninė informacija		
Įkaitusių ašidėžių aptiktuvai (sumontuoti geležinkelių riedmenyse arba ne geležinkelių riedmenyse)	✓	✓
Medžiagų atsparumo ugniai savybės (degumas)		✓
Priešgaisrinės užtvaros (vieta, trukmė minutėmis)	✓	✓
Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimo galimybė (yra/nėra)	✓	✓
Geležinkelių riedmenyse sumontuoti gaisro aptiktuvai (Geležinkelių traukos riedmenys, techniniai skyriai ir t.t.)		✓
Traukiniuose įrengtos ryšių priemonės (yra/nėra)		✓
Ryšio su valdymo centru galimybė (yra/nėra)	✓	✓
Avarinė traukinio apšvietimo sistema (yra/nėra)		✓
Oro kondicionavimo įrangos išjungimas (vietinis ir (arba) centralizuotas, rankinis ir (arba) automatinis)		✓
Avariniai keleivių išėjimai (tipas ir atstumas metrais)	✓	✓
Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams (yra/nėra, kalbos)	✓	✓
Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai		✓

Be to, geležinkelių riedmenų registre būtina pateikti šią pagrindinę informaciją:

2. Susijusios šalys:

— savininkas arba prižiūrėtojas,

— geležinkelių riedmenų patikrą atlikusi notifikuotoji įstaiga,

— apie notifikuotąją įstaigą pranešusi nacionalinė valdžios institucija,

— leidimą eksploatuoti išdavusi nacionalinė valdžios institucija.

3. Atitikties vertinimas:

— atitikties sertifikatas,

— EB patikros deklaracija,

— leidimas eksploatuoti,

— taikomos TSS.

C PRIEDAS

NEIŠSPRĘSTI KLAUSIMAI

Techninės priežiūros taisyklių atitikties vertinimo procedūra, nurodyta 6 skyriaus F4 skirsnyje.

D PRIEDAS

AVARIJŲ TIPŲ IR PRIEMONIŲ SĄRYŠIS

2.2 skirsnyje aprašyti trys pasitarime, kuriame dalyvavo DG TREN ir gelbėjimo tarnybos, pasiūlyti apsauginiai pavojų scenarijai:

— 2.2.1 Gaisrinės avarijos: gaisras, sprogimas ir jo sukeltas gaisras, nuodingų dūmų arba dujų išsiskyrimas,

— 2.2.2 Begaisrės avarijos: susidūrimas, nuvažiavimas nuo bėgių,

— 2.2.3 Užsitęsęs stovėjimas: savaiminis evakuavimas,

kurie buvo susieti su šioje TSS nustatytomis priemonėmis. Toliau pateiktoje lentelėje parodytas kokybinis avarijų tipų ir priemonių sąryšis, nurodant, kokios priemonės taikomos įvykus vieno ar kito tipo avarijai.

Saugai tuneliuose užtikrinti skirta apsaugos sistema apima keturis susijusius lygmenis: prevenciją, poveikio mažinimą, evakavimą ir gelbėjimą.

Pvz., įvykus gaisrinei avarijai, pagrindinė strategija:

Prevencija: tinkamos sudėties, sunkiai užsiliepsnojančių medžiagų (4.2.5.1), kurios mažina gaisro pavojų, naudojimas. Be to, gaisro tikimybę mažina traukinio būklės patikrinimas ir atitinkami veiksmai (4.4.1).

Poveikio mažinimas: naudojant tinkamos struktūros (4.2.5.1) sunkiai užsiliepsnojančias medžiagas sumažinamas išsiskiriantis karštis bei dūmų kiekis ir lėtinama gaisro plėtra keleiviniuose traukiniuose. Naudojant gesintuvus (4.2.5.2), galima sustabdyti gaisro plitimą. Aptikus gaisrą, skelbiamas pavojaus signalas (4.2.5.7). Pirmiausia keleiviai ieško prieglobsčio toje traukinio dalyje, kurios dar nepasiekė ugnis, o B klasės traukiniuose keleivius saugo priešgaisrinės užtvaros (4.2.5.4). Siekiant užkirsti kelią dūmų plitimui, išjungiama oro kondicionavimo įranga (4.2.5.10). Jei įmanoma, traukinys išvažiuoja iš tunelio. Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimo sistema (4.2.5.8) neleidžia traukiniui sustoti tunelyje, kai to nereikia, o papildomai numatytos priemonės užtikrina traukinio, kuriame kilo gaisras, tinkamumą važiuoti (4.2.5.5)

Evakavimas ir gelbėjimas: Traukiniui nenumatytai sustojus tunelyje, jeigu būtų naudotos tinkamos struktūros medžiagos (4.2.5.1), kuriomis ugnis plinta lėtai ir kurioms degant išsiskiria mažai ne ypač nuodingų medžiagų, jame būtų įmanoma užtikrinti evakuavimui tinkamą evakuavimui aplinką. Jei traukinys sustoja, keleiviai evakuojami, ir traukinio įgula juos nukreipia į saugią zoną (4.6.1). Geležinkelių riedmenys (4.2.5.11) ir tunelio infrastruktūra (4.2.2.6–4.2.2.10) turi būti pritaikyti evakuavimui tunelyje. Gelbėjimo tarnyboms suteikiama informacija, kaip patekti į tunelį (4.2.2.11) ir į geležinkelių riedmenų vidų (4.2.5.12).

Sutartinis žymėjimas:IP, ENE, KVS posistemiams skirtos priemonės pažymėtos mėlynai, GR – žaliai, GTEOV – geltonai.

A **Gaisrinė avarija**

	Prevencija	Poveikio mažinimas	Evakuavimas ir gelbėjimas
Gaisras, sprogimas, nuodingų dujų išsiskyrimas	4.2.5.1 Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės	4.2.5.1 Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės	4.2.5.1 Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės
	4.4.1 Traukinių būklės patikrinimas ir atitinkami veiksmai	4.2.2.4 Statybinių medžiagų priešgaisrinės saugos reikalavimai	4.2.2.3 Statinių apsaugos nuo gaisro reikalavimai
		4.2.3.1 Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių skirstymas ruožais	4.2.2.7 Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai
		4.2.3.4 Tuneliuose naudojamiems elektros kabeliams taikomi reikalavimai	4.2.2.8 Avarinis evakuavimo maršrutų apšvietimas
		4.2.3.5 Elektrinių įrenginių patikimumas	4.2.2.10 Avarinės ryšių priemonės
		4.2.4.1 Įkaitusių ašidėžių aptiktuvai	4.2.2.11 Gelbėjimo tarnyboms skirti įėjimai
		4.2.5.2 Geležinkelių riedmenims skirti gesintuvai	4.2.2.12 Ne tuneliuose esančios gelbėjimo tarnybų zonos

	Prevencija	Poveikio mažinimas	Evakuavimas ir gelbėjimas
		4.2.5.3 Priešgasisrinė prekinių traukinių sauga	4.2.2.13 Vandentieka
		4.2.5.4 Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirtos priešgaisrinės užtvaros	4.2.3.2 Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių įžeminimas
		4.2.5.5 Papildomos keleivinių traukinių tinkamumo važiuoti užtikrinimo priemonės	4.2.3.3 Elektros tiekimas
		4.2.5.7 Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės	4.2.5.11 Keleivinių geležinkelių riedmenų evakuavimo planas
		4.2.5.8 Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimas	4.2.5.12 Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai
		4.2.5.9 Avarinė traukinio apšvietimo sistema	4.4.3 Tunelio avarinis planas ir pratybos
		4.2.5.10 Traukinio oro kondicionavimo įrangos išjungimas	4.4.4 Įžeminimo procedūros
		4.4.2 Avarijos atveju taikomos taisyklės	4.7.1 Gelbėjimosi įrenginys (skirtas prekinių traukinių personalui)
		4.4.5 Maršruto vadovas	
		4.4.6 Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams	
		4.4.7 Tunelyje esančių asmenų ir valdymo centrų veiksmų derinimas	
		4.6.1 Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymas	

B **Begaisrė avarija**

	Prevencija	Poveikio mažinimas	Evakuavimas ir gelbėjimas
Susidūrimas, nuvažiavimas nuo bėgių	4.2.2.1 Iešmų ir kryžmių įrenginimas	4.2.3.1 Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių skirstymas ruožais	4.2.2.6 Avarinė gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo įranga
	4.5.1 Tunelio būklės patikrinimas	4.2.3.5 Elektrinių įrenginių patikimumas	4.2.2.7 Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai
		4.2.5.7 Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės	4.2.2.8 Avarinis evakuavimo maršrutų apšvietimas
			4.2.2.9 Evakuaciniai ženklai
		4.4.5 Maršruto vadovas	4.2.2.10 Avarinės ryšių priemonės
		4.4.6 Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams	4.2.2.11 Gelbėjimo tarnyboms skirti įėjimai
		4.4.7 Tunelyje esančių asmenų ir valdymo centrų veiksmų derinimas	4.2.2.12 Ne tuneliuose esančios gelbėjimo tarnybų zonos
		4.6.1 Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymas	4.2.2.13 Vandentieka

	Prevencija	Poveikio mažinimas	Evakuavimas ir gelbėjimas
		4.4.2 Avarijos atveju taikomos taisyklės	4.2.3.2 Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių įžeminimas
		4.2.5.9 Avarinė traukinio apšvietimo sistema	4.2.3.3 Elektros tiekimas
			4.2.5.11 Keleivinių geležinkelių riedmenų evakuavimo planas
			4.2.5.12 Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai
			4.4.3 Tunelio avarinis planas ir pratybos
			4.4.4 Įžeminimo procedūros

C **Užsitęsęs stovėjimas**

	Prevencija	Poveikio mažinimas	Evakuavimas ir gelbėjimas
Savaiminė evakuavimas	4.2.5.7 Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės	4.4.2 Avarijos atveju taikomos taisyklės	4.2.2.6 Avarinė gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo įranga
	4.4.6 Informacijos apie traukinio saugą ir avarijas teikimas keleiviams	4.4.3 Tunelio avarinis planas ir pratybos	4.2.2.7 Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai
	4.4.7 Tunelyje esančių asmenų ir valdymo centrų veiksmų derinimas		4.2.2.8 Avarinis evakuavimo maršrutų apšvietimas
			4.2.2.9 Evakuaciniai ženklai
	4.6.1 Traukinio įgulos ir kito personalo su tuneliais susijusių klausimų išmanymas		4.2.2.10 Avarinės ryšių priemonės
	4.2.5.9 Avarinė traukinio apšvietimo sistema		4.2.2.11 Gelbėjimo tarnyboms skirti įėjimai
			4.2.2.12 Ne tuneliuose esančios gelbėjimo tarnybų zonos

E PRIEDAS

POSISTEMIŲ VERTINIMAS

E.1 **Taikymo sritis**

Šiame priede nurodyta, kaip turi būti vertinama posistemių atitiktis.

E.2 **Charakteristikos ir moduliai**

Posistemių charakteristikos, kurias būtina įvertinti įvairiuose projektavimo, tobulinimo ir gamybos etapuose, yra pažymėtos E lentelėje „X“ žymeniu.

E lentelė

Vertinimas

1	2	3	4	5	6
		Projektavimo ir kūrimo etapas	Gamybos etapas		
	Charakteristikos, kurias būtina įvertinti	Projekto persvarstymas	Konstravimas, surinkimas, montavimas	Surinkimas (prieš pradedant eksploatuoti)	Tikrinimas eksploatuojant visu pajėgumu
4.2.2.1.	Iešmų ir kryžmių įrengimas	X			
4.2.2.2.	Pašalinių asmenų patekimo į avarinius išėjimus ir įrangos patalpas prevencija	X		X	
4.2.2.3.	Statinių apsaugos nuo gaisro reikalavimai	X			
4.2.2.4.	Statybinių medžiagų priešgaisrinės saugos reikalavimai	X			
4.2.2.5.	Gaisro aptikimas	X		X	
4.2.2.6.	Avarinės gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo priemonės	X			
4.2.2.6.1.	Saugios zonos apibrėžtis				
4.2.2.6.2.	Bendrosios nuostatos				
4.2.2.6.3.	Horizontalūs ir (arba) vertikalūs avariniai išėjimai į paviršių	X			
4.2.2.6.4.	Su kitu tuneliu jungiantys koridoriai	X			
4.2.2.6.5.	Alternatyvūs techniniai sprendimai	X			
4.2.2.7.	Pėsčiųjų evakuavimo maršrutai	X			
4.2.2.8.	Avarinis evakuavimo maršrutų apšvietimas	X		X	
4.2.2.9.	Evakuaciniai ženklai	X			
4.2.2.10.	Avarinės ryšių priemonės	X			
4.2.2.11.	Gelbėjimo tarnyboms skirti įėjimai	X			
4.2.2.12.	Ne tuneliuose esančios gelbėjimo tarnybų zonos	X			
4.2.2.13.	Vandentieka	X			

1	2	3	4	5	6
		Projektavimo ir kūrimo etapas	Gamybos etapas		
	Charakteristikos, kurias būtina įvertinti	Projekto persvarstymas	Konstravimas, surinkimas, montavimas	Surinkimas (prieš pradedant eksploatuoti)	Tikrinimas eksploatuojant visu pajėgumu
4.2.3.1.	Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių skirstymas ruožais	X		X	
4.2.3.2.	Orinių kontaktinių linijų arba kontaktinių bėgių įžeminimas	X		X	
4.2.3.3.	Elektros tiekimas	X			
4.2.3.4.	Tuneliuose naudojamiems elektros kabeliams taikomi reikalavimai	X			
4.2.3.5.	Elektrinių įrenginių patikimumas	X			
4.2.5.1.	Geležinkelių riedmenims skirtų medžiagų savybės	X			
4.2.5.2.	Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirti gesintuvai	X			
4.2.5.3.	Priešgaisrinė prekinių traukinių sauga	X			
4.2.5.4.	Keleiviniams geležinkelių riedmenims skirtos priešgaisrinės užtvaros	X			
4.2.4.1.	Įkaitusių ašidėžių aptiktuvai	X			
4.2.5.5.	Papildomos keleivinių geležinkelių riedmenų, kuriuose kilo gaisras, tinkamumo važiuoti užtikrinimo priemonės	X			
4.2.5.5.1.	Bendrieji tikslai ir keleivinių traukinių tinkamumo važiuoti reikalavimai				
4.2.5.5.2.	Stabdžiams taikomi reikalavimai	X			
4.2.5.5.3.	Traukos reikalavimai	X			
4.2.5.6.	Geležinkelių riedmenyse sumontuojami gaisro aptiktuvai	X			
4.2.5.7.	Traukiniuose naudojamos ryšių priemonės	X			
4.2.5.8.	Staigiojo stabdymo stabdžio išjungimas	X	X		
4.2.5.9.	Avarinė traukinio apšvietimo sistema	X			X
4.2.5.10.	Traukinio oro kondicionavimo įrangos išjungimas	X			X
4.2.5.11	Keleivinių geležinkelių riedmenų evakuavimo planas	X			
4.2.5.12.	Gelbėjimo tarnyboms skirta informacija ir įėjimai	X			

1	2	3	4	5	6
		Projektavimo ir kūrimo etapas	Gamybos etapas		
	Charakteristikos, kurias būtina įvertinti	Projekto persvarstymas	Konstravimas, surinkimas, montavimas	Surinkimas (prieš pradedant eksploatuoti)	Tikrinimas eksploatuojant visu pajėgumu
4.4.1.	Traukinių būklės patikrinimas ir atitinkami veiksmai ***Pastaba:*** *6.2.6 skirsnyje paaiškinta, kodėl už eksploatavimo taisyklių vertinimą turi būti atsakinga kiekvienos susijusios valstybės narės valstybinė saugos institucija ir kodėl nebūtina, kad jas atskirai vertintų notifikuotoji įstaiga. Todėl 4.4 ir 4.6 skirsniuose pateiktos specifikacijos šioje lentelėje nepaminėtos.*				
4.5.1.	Tunelio būklės patikrinimas	X			
4.5.2.	Geležinkelių riedmenų techninė priežiūra	X			
4.7.1.1.	Gelbėjimosi kaukės	X			

F PRIEDAS

POSISTEMIŲ EB PATIKROS MODULIAI

F.1 Modulių sąrašas

Posistemiams skirti moduliai

— SB modulis: tipo patikra

— SD modulis: produkto kokybės valdymo sistema

— SF modulis: produktų patikra

— SG modulis: vieneto patikra

— SH2 modulis: visiško kokybės valdymo sistema su projektavimo patikra

Techninės priežiūros parengčiai skirtas modulis

— Modulių atitikties vertinimo procedūra

F.2 Sudedamosios sąveikos dalims skirti moduliai

Netaikoma (sudedamųjų sąveikos dalių nėra).

F.3 Posistemių EB patikros moduliai

F.3.1 SB modulis: tipo patikra

1. Šiame modulyje aprašoma EB patikros procedūra, kuria perkančiosios organizacijos arba Bendrijoje įsteigto jos įgaliotojo atstovo prašymu notifikuotoji įstaiga tikrina ir patvirtina, kad infrastruktūros, energijos, kontrolės ir valdymo arba geležinkelių riedmenų posistemis, kuriam notifikuotoji įstaiga jau yra išdavusi EB tipo patikros sertifikatą:

   — atitinka šią TSS ir kitas taikomas TSS, kurios įrodo, kad buvo įvykdyti esminiai Direktyvos 01/16/EB reikalavimai ([1]),

   — atitinka atsižvelgiant į Sutartį parengtus kitus teisės aktus.

   Šiame modulyje nustatytas tipo tikrinimas galėtų susidėti iš konkrečių vertinimo etapų: projekto nagrinėjimo, tipo bandymo arba gamybos proceso nagrinėjimo, kurie yra nurodyti atitinkamoje TSS.

2. Perkančioji organizacija ([2]) pasirinktai notifikuotajai įstaigai turi įteikti paraišką atlikti posistemio EB patikrą (taikant tipo patikrą).

   Prie paraiškos pridedama:

   — perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo pavadinimas (pavardė) ir adresas,

   — 3 punkte aprašyti techniniai dokumentai.

3. Pareiškėjas notifikuotajai įstaigai turi pateikti numatomą gaminti produkciją atitinkančio posistemio pavyzdį ([3]), kuri toliau vadinamas tipu.

   Tipas gali apimti kelias posistemio versijas, jeigu versijų skirtumai neturi įtakos TSS nuostatoms.

([1]) Esminiai reikalavimai yra nustatyti techninių parametrų, sąsajų ir eksploatavimo reikalavimuose, nustatytuose TSS 4 skyriuje.

([2]) Modulyje vartojamas terminas „perkančioji organizacija“ reiškia „posistemį perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvoje, arba Bendrijoje įsisteigęs jos įgaliotasis atstovas“.

([3]) Atitinkamame TSS skirsnyje gali būti nustatyti konkretūs tam taikomi reikalavimai.

Notifikuotoji įstaiga gali prašyti daugiau pavyzdžių, jeigu jų reikia bandymų programai įvykdyti.

Jeigu to reikia specialiam bandymui arba tikrinimo metodams ir jeigu tai nustatyta TSS arba TSS nurodytoje Europos specifikacijoje ([4]), taip pat turi būti pateikiamas (-i) agregato mazgo arba agregato pavyzdys arba pavyzdžiai ar iš anksto surinkto posistemio pavyzdys.

Iš techninių dokumentų ir pavyzdžio (-ių) turi būti galima suprasti posistemio projektą, kaip jis gaminamas, montuojamas, kaip atliekama jo techninė priežiūra ir kaip jis eksploatuojamas, ir įvertinti, ar yra laikomasi TSS nuostatų.

Techniniuose dokumentuose turi būti pateikta:

— bendras posistemio aprašymas, bendras projektas ir struktūra,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— eskizinis projektas ir gamybos informacija, pvz., sudedamųjų dalių, agregato mazgų, agregatų, grandinių ir kiti brėžiniai bei schemos,

— posistemio projekto ir gamybos informacijai, techninei priežiūrai ir eksploatacijai suprasti būtini aprašymai bei paaiškinimai,

— taikytos techninės projekto specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas,

— būtini pirma nurodytų specifikacijų pakankamumo papildomi įrodymai, ypač jeigu buvo taikomos ne visos Europos specifikacijos ir atitinkami punktai,

— posistemyje naudotinų sudedamųjų sąveikos dalių sąrašas,

— sudedamųjų sąveikos dalių EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų kopijos ir visos direktyvų VI priede nurodytos būtinos dalys,

— atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— techniniai posistemio gamybos ir surinkimo dokumentai,

— posistemį projektuojančių, gaminančių, surenkančių ir montuojančių gamintojų sąrašas,

— posistemio naudojimo sąlygos (eksploatavimo trukmės arba atstumo apribojimai, dilimo ribos ir t.t.),

— techninės priežiūros sąlygos ir posistemio techninės priežiūros dokumentai,

— techniniai reikalavimai, į kuriuos turi būti atsižvelgta posistemio gamybos, techninės priežiūros arba eksploatavimo metu,

— atliktų projekto skaičiavimų, tikrinimų rezultatai ir t. t.,

— bandymo protokolai.

Jei TSS reikalaujama pateikti daugiau techninių dokumentų informacijos, ji turi būti pateikiama.

4. Notifikuotoji įstaiga turi:

4.1. nagrinėti techninius dokumentus;

4.2. tikrinti, ar posistemio pavyzdys (-džiai) arba agregatai ar agregato mazgai buvo pagaminti pagal techninius dokumentus, ir atlikti tipinius bandymus arba pasirūpinti, kad jie būtų atlikti pagal TSS nuostatas ir atitinkamas Europos specifikacijas. Gamyba tikrinama taikant atitinkamą vertinimo modulį;

4.3. jeigu pagal TSS privaloma patikrinti ir įvertinti projektą, nagrinėti projektavimo metodus, priemones ir rezultatus, kad būtų galima įvertinti, ar baigus projektuoti jie atitinka posistemiui taikomus atitikties reikalavimus;

([4]) Europos specifikacijų apibrėžtis pateikta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. GG TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudotis Europos specifikacijomis.

4.4. nustatyti elementus, kurie buvo suprojektuoti pagal atitinkamas TSS nuostatas ir Europos specifikacijas bei elementus, suprojektuotus ne pagal atitinkamas tų Europos specifikacijų nuostatas;

4.5. pagal 4.2 ir 4.3 punktus atitinkamai nagrinėti arba pasirūpinti, kad tie nagrinėjimai būtų atlikti, ir atlikti privalomus bandymus arba pasirūpinti, kad jie būtų atlikti, siekiant nustatyti, ar, jeigu buvo nuspręsta taikyti atitinkamas Europos specifikacijas, jos buvo taikytos iš tikrųjų;

4.6. pagal 4.2 ir 4.3 punktus atitinkamai ištirti arba pasirūpinti, kad tie tyrimai būtų atlikti, ir atlikti privalomus bandymus arba pasirūpinti, kad jie būtų atlikti, siekiant nustatyti, ar, jeigu nebuvo taikomos atitinkamos Europos specifikacijos, priimti sprendimai atitinka TSS reikalavimus.

4.7. susitarti su pareiškėju dėl vietos, kur bus atlikti tyrimai ir būtini bandymai.

5. Jeigu tipas atitinka TSS nuostatas, notifikuotoji įstaiga pareiškėjui privalo išduoti tipo patikros sertifikatą. Sertifikate nurodomas techniniuose dokumentuose nurodytos perkančiosios organizacijos ir gamintojo (-ų) pavadinimas (pavardė) ir adresas, tikrinimo išvados, sertifikato galiojimo sąlygos ir patvirtintam tipui identifikuoti būtini duomenys.

Prie sertifikato turi būti pridėtas techninių dokumentų atitinkamų dalių sąrašas, o jo kopiją laiko notifikuotoji įstaiga.

Jeigu perkančiajai organizacijai tipo patikros sertifikatą atsisakoma išduoti, notifikuotoji įstaiga turi išsamiai nurodyti tokio atsisakymo priežastis.

Turi būti numatyta skundų pateikimo tvarka.

6. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms turi perduoti atitinkamą informaciją apie tipo patikros sertifikatus, kuriuos yra išdavusi, paskelbusi netekusiais galios arba atsisakiusi išduoti.

7. Kitos notifikuotosios įstaigos paprašiusios gali gauti išduotų tipo patikros sertifikatų ir (arba) jų priedų kopijas. Su sertifikatų priedais turi būti leidžiama susipažinti kitoms notifikuotosioms įstaigoms.

8. Perkančioji organizacija per visą posistemio naudojimo laiką su techniniais dokumentais turi laikyti tipo patikros sertifikatų ir jų priedų kopijas. Jos turi būti siunčiamos kitai valstybei narei, jeigu ši paprašytų.

9. Gamybos etape pareiškėjas turi notifikuotajai įstaigai pranešti, kad turi techninius dokumentus, susijusius su visais tipo patikros sertifikato pakeitimais, kurie gali turėti įtakos atitikčiai TSS reikalavimams arba nustatytoms posistemio naudojimo sąlygoms. Tokiais atvejais posistemiui būtina gauti papildomą patvirtinimą. Tuomet notifikuotoji įstaiga atlieka tik su padarytais pakeitimais susijusius tyrimus ir bandymus. Toks papildomas patvirtinimas gali būti suteiktas išduodant pradinio tipo patikros sertifikato priedą arba naują sertifikatą, panaikinus senąjį.

F.3.2 SD modulis: produkto kokybės valdymo sistema

1. Šiame modulyje aprašoma EB patikros procedūra, kuria perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo Bendrijoje prašymu notifikuotoji įstaiga patikrina ir patvirtina, kad infrastruktūros, energijos arba geležinkelių riedmenų posistemis, kuriam notifikuotoji įstaiga jau yra išdavusi EB tipo patikros sertifikatą:

— atitinka šią TSS ir kitas taikytinas TSS, kurios rodo, kad buvo įvykdyti esminiai Direktyvos 01/16/EB reikalavimai ([5]),

— atitinka atsižvelgiant į Sutartį parengtus kitus teisės aktus,

ir kad tą posistemį galima pradėti eksploatuoti.

2. Notifikuotoji įstaiga taiko procedūrą tik tada, kai:

— prieš vertinimą išduotas tipo posistemio, dėl kurio pateikta paraiška, tikrinimo sertifikatas toliau galioja,

([5]) Esminiai reikalavimai yra nustatyti techninių parametrų, sąsajų ir eksploatavimo reikalavimuose, nustatytuose TSS 4 skyriuje.

— perkančioji organizacija ([6]) ir pagrindinis dalyvaujantis rangovas vykdo 3 punkte nurodytus įpareigojimus.

Sąvoka „pagrindinis rangovas“ taikoma įmonėms, kurios savo veikla prisideda prie pagrindinių reikalavimų vykdymo. Ji taikoma:

— įmonei, atsakingai už visą posistemio projektą (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją),

— kitoms įmonėms, dalyvaujančioms vykdant tik dalį posistemio projekto (pvz., surenkančioms ir sumontuojančioms posistemį).

Ji netaikoma gamintojo subrangovams, tiekiantiems komponentus ir sąveikos sudedamąsias dalis.

3. Jei posistemiui taikoma EB patikros procedūra, perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, jei dalyvauja, naudoja 5 punkte nurodytą patvirtintą gamybos, produkto galutinio tikrinimo ir bandymo kokybės valdymo sistemą, prižiūrėtiną taip, kaip nurodyta 6 punkte.

Jei perkančioji organizacija pati yra atsakinga už visą posistemio projektą (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją) arba jei perkančioji organizacija tiesiogiai prisideda prie gamybos (įskaitant surinkimą ir montavimą), vykdydama tų rūšių veiklą ji turi naudoti patvirtintą kokybės valdymo sistemą, prižiūrėtiną taip, kaip nurodyta 6 punkte.

Jei pagrindinis rangovas yra atsakingas už visą posistemio projektą (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją), jis bet kuriuo atveju turi naudoti patvirtintą gamybos, produkto galutinio tikrinimo bei bandymų kokybės valdymo sistemą, prižiūrėtiną taip, kaip nurodyta 6 punkte.

EB patikros procedūra

4.1. Perkančioji organizacija pasirinktai notifikuotajai įstaigai turi pateikti paraišką atlikti posistemio EB patikrą (taikant produkcijos kokybės valdymo sistemą), įskaitant kokybės valdymo sistemų priežiūros koordinavimą, kaip nurodyta 5.3 ir 6.5 punktuose. Perkančioji organizacija turi dalyvaujantiems gamintojams pranešti apie savo pasirinkimą ir paraišką.

Iš paraiškos turi būti galima suprasti posistemio projektą, kaip jis gaminamas, montuojamas, kaip atliekama jo priežiūra ir eksploatavimas, ir įvertinti atitiktį tipui, kaip aprašyta tipo patikros sertifikate, bei TSS reikalavimams.

Prie paraiškos pridedama:

— perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo pavadinimas (pavardė) ir adresas,

— patvirtinto tipo techniniai dokumentai, įskaitant tipo patikros sertifikatą, išduotą baigus SB modulyje nustatytą procedūrą,

ir, jei šiuose dokumentuose nėra,

— bendras posistemio aprašymas, bendras projektas ir konstrukcija,

— taikytos techninės projekto specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([7]),

— būtini papildomi pirma nurodytų specifikacijų pakankamumo įrodymai, ypač jeigu buvo taikomos ne visos Europos specifikacijos ir atitinkami punktai. Šie pakankamumo papildomi įrodymai turi apimti tinkamoje gamintojo laboratorijoje arba jo vardu atliktų bandymų rezultatus;

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— techniniai posistemio gamybos ir surinkimo dokumentai,

([6]) Šiame modulyje „perkančioji organizacija“ – tai „posistemio perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvoje, arba Bendrijoje įsisteigęs jos įgaliotasis atstovas“.

([7]) Europos specifikacijų apibrėžtis pateikta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. GG TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudotis Europos specifikacijomis.

— gamybos etapo atitikties kitiems atsižvelgiant į Sutartį parengtiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— posistemyje naudotinų sudedamųjų sąveikos dalių sąrašas,

— sudedamųjų sąveikos dalių EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų kopijos ir visos direktyvų VI priede nurodytos būtinos dalys,

— posistemį projektuojančių, gaminančių, surenkančių ir montuojančių gamintojų sąrašas,

— įrodymas, kad visiems 5.2 punkte išvardytiems etapams taikomos perkančiosios organizacijos, jei dalyvauja, ir (arba) pagrindinio rangovo kokybės valdymo sistemos, ir jų veiksmingumo įrodymai,

— nuoroda, kuri notifikuotoji įstaiga yra atsakinga už tų kokybės valdymo sistemų patvirtinimą ir priežiūrą.

4.3. Notifikuotoji įstaiga pirma nagrinėja paraišką dėl tipo tikrinimo galiojimo ir tipo patikros sertifikato.

Jei notifikuotoji įstaiga mano, kad tipo patikros sertifikatas nebegalioja arba nėra tinkamas ir kad būtina atlikti naują tipo patikrą, ji pagrindžia savo sprendimą.

Kokybės valdymo sistema

5.1. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas, jei naudojamas, pasirinktai notifikuotajai įstaigai turi pateikti paraišką ir prašyti įvertinti jų taikomas kokybės valdymo sistemas.

Prie paraiškos pridedama:

— visa reikiama informacija apie numatomą posistemį,

— kokybės valdymo sistemos dokumentai,

— patvirtinto tipo techniniai dokumentai ir tipo patikros sertifikato, išduoto baigus SB modulyje nurodytą tipo patikros procedūrą, kopija.

Dalyvaujantieji vykdant tik dalį posistemio projekto turi pateikti informaciją vien apie atitinkamą dalį.

5.2. Jei tai yra perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingas už visą posistemio projektą, kokybės valdymo sistemos užtikrina, kad posistemis apskritai atitiktų tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir kad tas posistemis apskritai atitiktų TSS reikalavimus. Jei tai yra kitas pagrindinis rangovas, kokybės valdymo sistema (-os) turi užtikrinti, kad atitinkamas jo indėlis į posistemį atitiktų tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir TSS reikalavimus.

Visi pareiškėjo (-ų) patvirtinti elementai, reikalavimai ir nuostatos privalo būti sistemingai ir tvarkingai įforminti dokumentais – raštiškais nuostatais, procedūromis ir instrukcijomis. Šie kokybės valdymo sistemos dokumentai užtikrina bendrą kokybės nuostatų ir procedūrų, tokių kaip kokybės programos, planai, instrukcijos ir įrašai, supratimą.

Jos dokumentuose pirmiausia turi būti tinkamai aprašyti šie visų pareiškėjų elementai:

— kokybės tikslai ir organizacinė struktūra,

— gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės valdymo būdai, procesai ir sistemingos priemonės, kurios bus taikomos,

— tyrimai, tikrinimai ir bandymai, kurie bus atlikti prieš gamybą, surinkimą ir diegimą, jų metu bei juos baigus, ir jų dažnumas,

— kokybės duomenų įrašai, tokie kaip patikrinimo ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, ataskaitos apie atitinkamo personalo kvalifikaciją ir t. t.,

ir, jei tai perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingas už visą posistemio projektą:

— administracijos pareigos ir įgaliojimai, siekiant užtikrinti bendrą posistemio kokybę, visų pirma įskaitant posistemio integravimo valdymą.

Yra šie tyrimų, bandymų ir tikrinimų etapai:

— posistemio struktūra, visų pirma įskaitant su civiline statyba susijusias veiklos tipas, sudedamųjų dalių surinkimas, galutinis derinimas,

— posistemio galutinis išbandymas,

— ir, jeigu nurodyta TSS, tinkamumo visomis eksploatavimo sąlygomis patvirtinimas.

5.3. Perkančiosios organizacijos pasirinkta notifikuotoji įstaiga turi nagrinėti, ar visiems 5.2 punkte išvardytiems posistemio etapams taikomi pareiškėjo (-ų) kokybės valdymo sistemos (-ų) tvirtinimas ir priežiūra yra pakankami ir tinkami ([8]).

Jeigu posistemio atitiktis tipo patikros sertifikate aprašytam tipui ir posistemio atitiktis TSS reikalavimams grindžiamos daugiau kaip viena kokybės valdymo sistema, notifikuotoji įstaiga pirmiausia nagrinėja,

— ar kokybės valdymo sistemų ryšiai ir sąsajos yra aiškiai pagrįsti dokumentais

— ir ar pakankamai ir deramai yra apibrėžtos už viso posistemio atitiktį atsakingos pagrindinių rangovų administracijos bendrosios pareigos ir įgaliojimai.

5.4. 5.1 punkte nurodyta notifikuotoji įstaiga turi įvertinti kokybės valdymo sistemą ir nustatyti, ar ji atitinka 5.2 punkte nurodytus reikalavimus. Ji pripažįsta, kad šių reikalavimų laikomasi, jei pareiškėjas yra įdiegęs gamybos, galutinės produkto patikros ir bandymo kokybės sistemą pagal standartą EN ISO 9001–2000, kuria atsižvelgiama į sąveikos sudedamosios dalies, kuriai ji taikoma, ypatybes.

Jei pareiškėjas naudoja sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga į tai atsižvelgia atlikdama vertinimą.

Atitinkamam posistemiui konkretus auditas skiriamas atsižvelgiant į konkretų pareiškėjo indėlį į posistemį. Auditą atliekančioje grupėje privalo būti bent vienas narys, turintis atitinkamos posistemio technologijos vertinimo patirties. Vertinimo procedūra turi apimti tikrinimą lankantis pareiškėjo patalpose.

Sprendimas turi būti praneštas pareiškėjui. Pranešime turi būti įrašytos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl įvertinimo.

5.5. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas įsipareigoja vykdyti su patvirtinta kokybės valdymo sistema susijusius įsipareigojimus ir užtikrinti, kad ši sistema funkcionuotų tinkamai ir veiksmingai.

Jie kokybės valdymo sistemą patvirtinusiai notifikuotajai įstaigai turi pranešti apie visus svarbius jos pakeitimus, kurie turės įtakos, kaip posistemis atitiks TSS reikalavimus.

Notifikuotoji įstaiga turi įvertinti siūlomus pakeitimus ir nuspręsti, ar pakeista kokybės valdymo sistema atitiks 5.2 punkte nurodytus reikalavimus, ar ją reikės vertinti iš naujo.

Savo sprendimą ji turi pranešti pareiškėjui. Pranešime turi būti įrašytos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl įvertinimo.

6. Notifikuotosios įstaigos atliekama kokybės valdymo sistemos (–ų) priežiūra

6.1. Priežiūros tikslas – užtikrinti, kad perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas deramai laikytųsi patvirtintoje (-ose) kokybės valdymo sistemoje (-ose) numatytų įsipareigojimų.

([8]) Riedmenų TSS atveju notifikuotoji įstaiga atitinkamame TSS skyriuje nurodytomis sąlygomis gali dalyvauti baigiamajame eksploataciniame lokomotyvų arba traukinių sąstatų bandyme.

6.2. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas 5.1 punkte nurodytai notifikuotajai įstaigai nusiunčia visus tam reikalingus dokumentus (arba pasirūpina, kad jie būtų nusiųsti), įskaitant posistemio (kiek tai yra susiję su pareiškėjo konkrečiu indėliu į posistemį) įgyvendinimo planus ir techninius dokumentus, pirmiausia:

— kokybės valdymo sistemos dokumentus, įskaitant konkrečias priemones, įgyvendintas siekiant užtikrinti, kad:

— jei tai yra perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingi už visą posistemio projektą,

pakankamai ir tinkamai būtų apibrėžti už viso posistemio atitiktį atsakingos administracijos bendrosios pareigos ir įgaliojimai,

— jei tai pareiškėjai,

kokybės valdymo sistema būtų tinkamai tvarkoma taip, kad integracija būtų užtikrinta posistemio lygiu,

— kokybės valdymo sistemos gamybinėje dalyje (įskaitant surinkimą ir montavimą) numatytus kokybės duomenų įrašus, tokius kaip patikrinimų protokolai, bandymų ir kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos ir t. t.

6.3. Notifikuotoji įstaiga turi reguliariai atlikti auditus, kad įsitikintų, jog perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas išlaiko bei taiko kokybės sistemą, ir turi jiems pateikti audito ataskaitą. Jei jie taiko sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga į tai atsižvelgia vykdydama priežiūrą.

Auditai atliekami ne rečiau kaip kartą per metus, ir ne mažiau kaip vienas posistemio, kuriam taikoma 8 punkte nurodyta EB patikros procedūra, auditas atliekamas vykdant atitinkamą veiklą (gamyba, surinkimas arba montavimas).

6.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali rengti netikėtus apsilankymus į atitinkamas pareiškėjo (-ų) vietas. Per šiuos apsilankymus notifikuotoji įstaiga gali atlikti išsamius arba dalinius auditus ir atlikti bandymus arba pasirūpinti, kad jie būtų atlikti, norėdama patikrinti, jeigu būtina, ar tinkamai veikia kokybės valdymo sistema. Ji pareiškėjui (-ams) turi pateikti atitinkamai patikrinimo ir audito ataskaitą ir (arba) bandymo protokolus.

6.5. Perkančiosios organizacijos pasirinkta ir už EB patikrą atsakinga notifikuotoji įstaiga, jei ji neprižiūri visos atitinkamos kokybės sistemos (-ų), turi koordinuoti visų kitų notifikuotųjų įstaigų, kurios yra atsakingos už tą užduotį, vykdomą priežiūrą, kad:

— įsitikintų, jog skirtingų su posistemio integracija susijusių kokybės valdymo sistemų sąsajos buvo tinkamai sutvarkytos,

— palaikydama ryšį su perkančiąja organizacija, surinktų būtinas sudedamąsias vertinimo dalis, idant būtų garantuotas įvairių kokybės valdymo sistemų nuoseklumas ir bendroji priežiūra.

Užtikrindama koordinavimą notifikuotoji įstaiga turi teisę:

— gauti visus dokumentus (tvirtinimo ir priežiūros), išduotus kitų notifikuotųjų įstaigų,

— dalyvauti atliekant 6.3 punkte numatytus priežiūros auditus,

— savo atsakomybe ir kartu su kitomis notifikuotosiomis įstaigomis pradėti papildomus auditus pagal 6.4 punktą.

7. Kad 5.1 punkte nurodyta notifikuotoji įstaiga galėtų atlikti patikrinimą, auditą ir vykdyti priežiūrą, jai turi būti leidžiama patekti į statybvietes, gamybos cechus, surinkimo ir montavimo vietas, sandėliavimo vietas ir tam tikrais atvejais – į išankstinio surinkimo bei bandymo patalpas ir apskritai į visas patalpas, į kurias, jos nuomone, būtina patekti, kad būtų atlikta užduotis, atsižvelgiant į pareiškėjo konkretų indėlį į posistemio projektą.

8. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas turi 10 metų nuo paskutinio posistemio pagaminimo dienos saugoti:

— 5.1 punkto antrosios pastraipos antrojoje įtraukoje nurodytus dokumentus,

— 5.5 punkto antrojoje pastraipoje minėtus pakeitimus,

— 5.4, 5.5 ir 6.4 punktuose minėtus notifikuotosios įstaigos sprendimus ir ataskaitas.

9. Jeigu posistemis atitinka TSS reikalavimus, notifikuotoji įstaiga, atsižvelgdama į tipo patikrą ir kokybės valdymo sistemos(–ų) patvirtinimą bei priežiūrą, turi parengti perkančiajai įmonei skirtą EB patikros sertifikatą, o ta įmonė savo ruožtu parengia valstybės narės, kurioje yra posistemis ir (arba) kurioje jis eksploatuojamas, priežiūros institucijai skirtą EB patikros deklaraciją.

EB patikros deklaracijoje ir su ja pateikiamuose dokumentuose turi būti įrašyta data, ir jie turi būti pasirašyti. Deklaracija turi būti surašyta ta pačia kalba kaip ir techninė byla ir joje turi būti pateikiama ne mažiau kaip direktyvos V priede nurodyta informacija.

10. Perkančiosios įmonės pasirinkta notifikuotoji įstaiga yra atsakinga už techninės bylos, kuri pateikiama su EB patikros deklaracija, sudarymą. Techninėje byloje turi būti ne mažiau kaip informacija, nurodyta direktyvos 18 straipsnio 3 dalyje, pirmiausia ši:

— visi būtini posistemio charakteristikas apibūdinantys dokumentai,

— posistemyje naudojamų sudedamųjų sąveikos dalių sąrašas,

— EB atitikties deklaracijos ir tam tikrais atvejais – EB tinkamumo naudoti deklaracijų, kurias pagal direktyvos 13 straipsnį turi turėti sudedamosios dalys, kopijos, tam tikrais atvejais prie jų pridedant atitinkamus notifikuotųjų įstaigų išduotus dokumentus (sertifikatus, kokybės valdymo sistemos patvirtinimus ir priežiūros dokumentus),

— visos su posistemio naudojimo technine priežiūra, sąlygomis ir ribomis susijusios sudedamosios dalys,

— visos su priežiūros, nuolatinės arba einamosios stebėsenos, derinimo ir techninės priežiūros instrukcijomis susijusios sudedamosios dalys,

— posistemio tipo patikros sertifikatas ir su juo pateikiami techniniai dokumentai, kaip apibrėžta SB modulyje,

— atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— 9 punkte nurodytos notifikuotosios įstaigos išduotas ir jos parašu patvirtintas atitikties sertifikatas, su kuriuo pateikiamos atitinkamos tikrinimo ir (arba) skaičiavimo pastabos, kuriuo patvirtinama, kad projektas atitinka direktyvą bei TSS, ir tam tikrais atvejais nurodomi vykdant veiklą užregistruoti ir nepanaikinti apribojimai. Su sertifikatu taip pat turėtų būti pateikiamos tikrinimo ir audito ataskaitos, kurios buvo parengtos atliekant 6.3 ir 6.4 punktuose nurodytą patikrą ir pirmiausia:

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS.

11. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms turi pranešti svarbią informaciją apie išduotus, panaikintus arba atsisakytus išduoti kokybės valdymo sistemos patvirtinimus.

Kitos notifikuotosios įstaigos paprašiusios gali gauti išduotų kokybės valdymo sistemos patvirtinimų kopijas.

12. Prie atitikties sertifikato pridedami įrašai turi būti pateikti perkančiajai organizacijai.

Bendrijoje įsteigta perkančioji organizacija techninės bylos kopiją turi saugoti visą posistemio naudojimo laikotarpį; ji turi būti siunčiama kiekvienai kitai to paprašiusiai valstybei narei.

F.3.3 SF modulis: Produktų patikra

1. Šiame modulyje aprašyta EB patikros procedūra, kuria perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo Bendrijoje prašymu notifikuotoji įstaiga patikrina ir patvirtina, kad infrastruktūros, energijos arba geležinkelių riedmenų posistemis, kuriam notifikuotoji įstaiga jau yra išdavusi EB tipo patikros sertifikatą:

— atitinka šią TSS ir kitas taikomas TSS, kurios įrodo, kad buvo įvykdyti esminiai Direktyvos 01/16/EB reikalavimai ([9]),

([9]) Esminiai reikalavimai yra nustatyti techninių parametrų, sąsajų ir eksploatavimo reikalavimuose, nustatytuose TSS 4 skyriuje.

— atitinka atsižvelgiant į Sutartį parengtus kitus teisės aktus,

— ir kad tą posistemį galima pradėti eksploatuoti.

2. Perkančioji organizacija ([10]) pasirinktai notifikuotajai įstaigai turi pateikti paraišką atlikti posistemio EB patikrą (atliekant produkto patikrą).

Paraiškoje pateikiama:

— perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo pavadinimas (pavardė) ir adresas,

— techniniai dokumentai.

3. Vykstant tai procedūros daliai, perkančioji organizacija patikrina ir patvirtina, kad posistemis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir jam taikomų TSS reikalavimus.

Notifikuotoji įstaiga vykdo procedūrą, jei prieš vertinimą išduotas posistemio, dėl kurio pateikiama paraiška, tipo patikros sertifikatas toliau galioja.

4. Perkančioji organizacija turi imtis visų būtinų priemonių, kad gamybos proceso metu (įskaitant rangovo ([11]), jei juo naudojamasi, vykdomą sudedamųjų sąveikos dalių surinkimą ir integraciją) būtų užtikrinta, jog posistemis atitiktų tipo patikros sertifikate aprašyto tipo ir jiems taikomų TSS reikalavimus.

5. Iš paraiškos turi būti galima suprasti posistemio projektą, kaip jis gaminamas, montuojamas, kaip atliekama jo techninė priežiūra ir kaip jis eksploatuojamas, ir įvertinti, ar posistemis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir ar yra laikomasi TSS reikalavimų.

Prie paraiškos pridedama:

— patvirtinto tipo techniniai dokumentai, įskaitant tipo patikros sertifikatą, išduotą baigus SB modulyje nurodytą tipo patikros procedūrą,

ir, jei nepateikta kartu su minėtais dokumentais,

— posistemio bendras aprašymas, bendras projektas ir konstrukcija,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— eskizinis projektas ir gamybos informacija, pvz., brėžiniai, sudedamųjų dalių, agregatų mazgų, agregatų schemos, grandinės ir t. t.,

— techniniai posistemio gamybos ir surinkimo dokumentai,

— taikytos techninės projekto specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([12]), būtini pirma nurodytų specifikacijų pakankamumo įrodymai, ypač,

— jeigu buvo taikomos ne visos Europos specifikacijos ir atitinkami punktai,

— gamybos etapo atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— posistemyje naudotinų sudedamųjų sąveikos dalių sąrašas,

— sudedamųjų sąveikos dalių EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų kopijos ir visos direktyvų VI priede nurodytos būtinos dalys,

— posistemį projektuojančių, gaminančių, surenkančių ir montuojančių gamintojų sąrašas.

([10]) Šiame modulyje „perkančioji organizacija“ – tai „posistemio perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvoje, arba Bendrijoje įsisteigęs jos įgaliotasis atstovas“.

([11]) „Pagrindinis rangovas“ – tai įmonės, kurios savo veikla prisideda prie esminių TSS reikalavimų vykdymo. Sąvoka taikoma įmonei, kuri gali būti atsakinga už visą posistemio projektą, arba kitoms įmonėms, kurios dalyvauja vykdant tik dalį posistemio projekto (pvz., surenka arba įdiegia posistemį).

([12]) Europos specifikacijų apibrėžtis pateikta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. GG TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudotis Europos specifikacijomis.

Jei TSS reikalaujama pateikti daugiau techninių dokumentų informacijos, ji turi būti pateikiama.

6. Notifikuotoji įstaiga pirmiausia nagrinėja paraišką dėl tipo patikros galiojimo ir tipo patikros sertifikato.

Jei notifikuotoji įstaiga mano, kad tipo patikros sertifikatas nebegalioja arba nėra tinkamas ir kad būtinas naujas tipo tikrinimas, ji pagrindžia savo sprendimą.

Notifikuotoji įstaiga turi atlikti atitinkamus tikrinimus ir bandymus, kad būtų nustatyta, ar posistemis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir TSS reikalavimus. Notifikuotoji įstaiga nagrinėja ir išbando visus serijinės gamybos posistemius, kaip nurodyta 4 punkte.

7. Patikra atliekant kiekvieno posistemio (kaip serijinio produkto) tyrimą ir bandymus

7.1. Notifikuotoji įstaiga turi atlikti bandymus, tikrinimus ir tyrimus, kad užtikrintų serijinės gamybos posistemių atitiktį, kaip numatyta TSS. Tyrimai, bandymai ir tikrinimai turi būti atliekami TSS numatytais etapais.

7.2. Kiekvienas posistemis (kaip serijinis produktas) turi būti išnagrinėtas, išbandytas ir patikrintas ([13]) atskirai, siekiant patikrinti, ar jis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir jam taikomus TSS reikalavimus. Jei bandymas nėra numatytas TSS (arba TSS nurodytame Europos standarte), taikomos atitinkamos Europos specifikacijos arba atliekami lygiaverčiai bandymai.

8. Notifikuotoji įstaiga su perkančiąja organizacija (ir pagrindiniu rangovu) susitaria dėl vietų, kuriose bus atliekami bandymai, ir dėl to, kad galutinį posistemio bandymą ir, jeigu to reikalaujama TSS, bandymus atlieka arba patvirtinimą visomis eksploatavimo sąlygomis suteikia perkančioji organizacija, tiesiogiai prižiūrint ir dalyvaujant notifikuotajai įstaigai.

Kad notifikuotoji įstaiga atliktų bandymą ir patikrą, jai reikia turėti galimybę patekti į gamybos cechus, surinkimo ir montavimo vietas ir tam tikrais atvejais – į išankstinio surinkimo bei bandymo patalpas, kad galėtų atlikti TSS numatytas užduotis.

9. Jeigu posistemis atitinka TSS reikalavimus, notifikuotoji įstaiga parengia perkančiajai organizacijai skirtą atitikties sertifikatą, o ši savo ruožtu parengia valstybės narės, kurioje yra posistemis ir (arba) kurioje jis eksploatuojamas, priežiūros institucijai skirtą EB patikros deklaraciją.

Šie notifikuotosios įstaigos veiksmai atliekami atsižvelgiant į atliktus visų serijinių produktų tipo tikrinimą ir bandymus, patikras ir patikrinimus, kaip yra nurodyta 7 punkte, reikalaujama TSS ir (arba) atitinkamose Europos specifikacijose.

EB patikros deklaracijoje ir su ja pateikiamuose dokumentuose turi būti įrašyta data, ir jie turi būti pasirašyti. Deklaracija turi būti surašyta ta pačia kalba kaip ir techninė byla, ir joje turi būti pateikiama ne mažiau kaip direktyvos V priede išvardyta informacija.

10. Notifikuotoji įstaiga yra atsakinga už techninės bylos, kuri turi būti pridėta prie EB patikros deklaracijos, sudarymą. Techninėje byloje turi būti pateikta ne mažiau kaip informacija, nurodyta direktyvos 18 straipsnio 3 dalyje, pirmiausia ši informacija:

— būtini posistemio charakteristikas apibūdinantys dokumentai,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— posistemyje naudojamų sudedamųjų sąveikos dalių sąrašas,

— EB atitikties ir, tam tikrais atvejais – EB tinkamumo naudoti deklaracijų, kurias pagal direktyvos 13 straipsnį turi turėti sudedamosios dalys, kopijos, tam tikrais atvejais prie jų pridedant atitinkamus notifikuotųjų įstaigų išduotus dokumentus (sertifikatus, kokybės valdymo sistemos patvirtinimus ir priežiūros dokumentus),

— visos su posistemio naudojimo technine priežiūra, sąlygomis ir ribomis susijusios sudedamosios dalys,

— visos su priežiūros, nuolatinės arba einamosios stebėsenos, derinimo ir techninės priežiūros instrukcijomis susijusios sudedamosios dalys,

— posistemio tipo patikros sertifikatas ir su juo pateikiami techniniai dokumentai, kaip apibrėžta SB modulyje,

([13]) Visų pirma riedmenų TSS atveju notifikuotoji įstaiga dalyvaus baigiamajame eksploataciniame riedmenų arba traukinių sąstatų bandyme. Tai bus nurodyta atitinkamame TSS skyriuje.

— 9 punkte nurodytos notifikuotosios įstaigos išduotas ir jos parašu patvirtintas atitikties sertifikatas, su kuriuo pateikiamos atitinkamos skaičiavimo pastabos, patvirtinantis, kad projektas atitinka direktyvą bei TSS, ir tam tikrais atvejais nurodomi vykdant veiklą užregistruoti ir nepanaikinti apribojimai.

— Su sertifikatu prireikus taip pat turėtų būti pateikiamos atliekant patikrą parengtos patikrinimo ir audito ataskaitos.

11. Prie atitikties sertifikato pridedami įrašai turi būti pateikti perkančiajai organizacijai.

Perkančioji organizacija techninės bylos kopiją turi saugoti visą posistemio naudojimo laikotarpį; ji turi būti siunčiama kiekvienai kitai to paprašiusiai valstybei narei.

F.3.4 SG modulis: vieneto patikra

1. Šiame modulyje aprašoma EB patikros procedūra, kuria perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo Bendrijoje prašymu notifikuotoji įstaiga patikrina ir patvirtina, kad infrastruktūros, energijos, kontrolės ir valdymo arba geležinkelių riedmenų posistemis:

— atitinka šią TSS ir kitas taikomas TSS, kurios įrodo, kad buvo įvykdyti esminiai Direktyvos 01/16/EB reikalavimai ([14]),

— atitinka atsižvelgiant į Sutartį parengtus kitus teisės aktus,

ir kad tą posistemį galima pradėti eksploatuoti.

2. Perkančioji organizacija ([15]) pasirinktai notifikuotajai įstaigai turi įteikti paraišką atlikti posistemio EB patikrą (atliekant vieneto patikrą).

Paraiškoje pateikiama:

— perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo pavadinimas (pavardė) ir adresas,

— techniniai dokumentai.

3. Iš techninių dokumentų turi būti galima suprasti posistemio projektą, kaip jis gaminamas, montuojamas ir eksploatuojamas, ir įvertinti, ar posistemis atitinka TSS reikalavimus.

Techniniuose dokumentuose turi būti pateikta:

— bendras posistemio aprašymas, bendras projektas ir konstrukcija,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— eskizinis projektas ir gamybos informacija, pvz., brėžiniai, sudedamųjų dalių, agregatų, mazgų schemos, grandinės ir t. t.,

— posistemio projekto ir gamybos informacijai, techninei priežiūrai ir eksploatacijai suprasti būtini aprašymai bei paaiškinimai,

— taikytos techninės projekto specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([16]),

— būtini pirma nurodytų specifikacijų pakankamumo papildomi įrodymai, ypač, jeigu buvo taikomos ne visos Europos specifikacijos ir atitinkami punktai,

— posistemyje naudotinų sudedamųjų sąveikos dalių sąrašas,

— sudedamųjų sąveikos dalių EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų kopijos ir visos direktyvų VI priede nurodytos būtinos dalys,

([14]) Esminiai reikalavimai yra nustatyti techninių parametrų, sąsajų ir eksploatavimo reikalavimuose, nustatytuose TSS 4 skyriuje.

([15]) Šiame modulyje „perkančioji organizacija“ – tai „posistemio perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvoje, arba Bendrijoje įsteigtas jos įgaliotasis atstovas“.

([16]) Europos specifikacijų apibrėžtis pateikta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. GG TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudotis Europos specifikacijomis.

— atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— techniniai posistemio gamybos ir surinkimo dokumentai,

— posistemį projektuojančių, gaminančių, surenkančių ir montuojančių gamintojų sąrašas,

— posistemio naudojimo sąlygos (eksploatavimo trukmės arba atstumo apribojimai, dilimo ribos ir t.t.),

— priežiūros sąlygos ir techniniai posistemio priežiūros dokumentai,

— techniniai reikalavimai, į kuriuos turi būti atsižvelgta posistemio gamybos, techninės priežiūros arba eksploatavimo metu,

— atliktų projekto skaičiavimų, tikrinimų rezultatai ir t. t.,

— kiti tinkami techniniai įrodymai, kad nepriklausomos ir kompetentingos įstaigos anksčiau yra sėkmingai atlikusios patikras arba bandymus panašiomis sąlygomis.

Jei TSS reikalaujama pateikti daugiau techninių dokumentų informacijos, ji turi būti pateikiama.

4. Notifikuotoji įstaiga turi išnagrinėti paraišką bei techninius dokumentus ir nustatyti elementus, kurie buvo suprojektuoti pagal atitinkamas TSS nuostatas ir Europos specifikacijas, bei elementus, suprojektuotus ne pagal atitinkamas tų Europos specifikacijų nuostatas.

Notifikuotoji įstaiga turi išnagrinėti posistemį ir patikrinti, ar tinkami ir būtini bandymai, siekiant nustatyti, ar, jei buvo pasirinktos atitinkamos Europos specifikacijos, jos iš tikrųjų buvo taikomos, arba, jei atitinkamos Europos specifikacijos nebuvo taikomos, ar priimti sprendimai atitinka TSS reikalavimus.

TSS numatyti šie tyrimų, bandymų ir tikrinimų etapai:

— bendrasis projektas,

— posistemio struktūra, visų pirma įskaitant su civiline statyba susijusias veiklos tipas, sudedamųjų dalių surinkimą, bendrąjį derinimą,

— posistemio galutinis išbandymas,

— ir, jeigu nurodyta TSS, tinkamumo visomis eksploatavimo sąlygomis patvirtinimas.

Notifikuotoji įstaiga gali atsižvelgti į kitų įstaigų ([17]) arba pareiškėjo (ar jo vardu) panašiomis sąlygomis sėkmingai atliktų tyrimų, tikrinimų ar bandymų įrodymus, jei tai nurodyta atitinkamose TSS. Notifikuotoji įstaiga nusprendžia, ar naudotis šių patikrų arba bandymų rezultatais.

Notifikuotosios įstaigos surinkti įrodymai turi būti tinkami ir pakankami, kad įrodytų, jog buvo laikomasi TSS reikalavimų ir jog visi būtini bei tinkam tikrinimai ir bandymai buvo atlikti.

Visi įrodymai, kurie bus naudojami ir kuriuos pateikia kitos šalys, turi būti apsvarstyti prieš atliekant bandymus ar tikrinimus, kadangi notifikuotoji įstaiga gali pageidauti atlikti bandymo ar tikrinimo vertinimą, dalyvauti juos atliekant arba juos patikrinti tuo metu, kai jie atliekami.

([17]) Kad tikrinimais ir bandymais būtų galima pasitikėti, jie turi būti atlikti panašiomis sąlygomis, kurias notifikuotoji įstaiga nustato sudarydama su subrangovais darbų atlikimo sutartis (žr. >Blue Guide on the New Approach (Mėlynasis Naujojo požiūrio vadovas) 6.5 skirsnį.).

Šių kitų įrodymų apimtis turi būti pagrįsta dokumentais patvirtintais tyrimais, be kitų taikant toliau išvardytus veiksnius ([18]). Pagrindimą būtina nurodyti techninėje byloje.

Visais atvejais galutinė atsakomybė už įrodymus tenka notifikuotajai įstaigai.

5. Notifikuotoji įstaiga su perkančiąja organizacija susitaria dėl vietų, kuriose bus atliekami bandymai, ir dėl to, kad galutinį posistemio bandymą ir, jeigu to reikalaujama TSS, bandymus atlieka arba patvirtinimą visomis eksploatavimo sąlygomis suteikia perkančioji organizacija, tiesiogiai prižiūrint ir dalyvaujant notifikuotajai įstaigai.

6. Kad notifikuotoji įstaiga galėtų atlikti TSS numatytas užduotis ir atlikti bandymus bei patikrinimus, jai turi būti leidžiama patekti į projektavimo patalpas, statybvietes, gamybos cechus, surinkimo ir montavimo vietas ir, tam tikrais atvejais – į išankstinio surinkimo bei bandymo patalpas.

7. Jeigu posistemis atitinka TSS reikalavimus, notifikuotoji įstaiga, atsižvelgdama į laikantis TSS ir (arba) Europos specifikacijų reikalavimų atliktus bandymus, tyrimus ir patikrinimus, parengia perkančiajai organizacijai skirtą atitikties sertifikatą, o ši savo ruožtu parengia valstybės narės, kurioje yra posistemis ir (arba) kurioje jis eksploatuojamas, priežiūros institucijai skirtą EB patikros deklaraciją.

EB patikros deklaracijoje ir su ja pateikiamuose dokumentuose turi būti įrašyta data, ir jie turi būti pasirašyti. Deklaracija turi būti surašyta ta pačia kalba kaip ir techninė byla ir joje turi būti pateikiama ne mažiau kaip direktyvos V priede išvardyta informacija.

8. Notifikuotoji įstaiga yra atsakinga už techninės bylos, kuri turi būti pridėta prie EB patikros deklaracijos, sudarymą. Techninėje byloje turi būti ne mažiau kaip informacija, nurodyta direktyvos 18 straipsnio 3 dalyje, pirmiausia ši informacija:

— būtini posistemio charakteristikas apibūdinantys dokumentai,

— posistemyje naudojamų sudedamųjų sąveikos dalių sąrašas,

— EB atitikties ir tam tikrais atvejais – EB tinkamumo naudoti deklaracijų, kurias pagal direktyvos 13 straipsnį turi turėti sudedamosios dalys, kopijos, tam tikrais atvejais prie jų pridedant atitinkamus notifikuotųjų įstaigų išduotus dokumentus (sertifikatus, kokybės valdymo sistemos patvirtinimus ir priežiūros dokumentus),

— visos su posistemio naudojimo technine priežiūra, sąlygomis ir ribomis susijusios sudedamosios dalys,

— visos su priežiūros, nuolatinės arba einamosios stebėsenos, derinimo ir techninės priežiūros instrukcijomis susijusios sudedamosios dalys,

— punkte nurodytos notifikuotosios įstaigos išduotas ir jos parašu patvirtintas atitikties sertifikatas, su kuriuo pateikiamos atitinkamos tikrinimo ir (arba) skaičiavimo pastabos, patvirtinantis, kad projektas atitinka direktyvą bei TSS, ir tam tikrais atvejais nurodomi vykdant veiklą užregistruoti ir nepanaikinti apribojimai. Su sertifikatu prireikus taip pat turėtų būti pateikiamos atliekant patikrą parengtos patikrinimo ir audito ataskaitos;

— atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS.

([18]) Notifikuotoji įstaiga turi ištirti įvairias posistemio darbų dalis ir prieš pradedant šiuos darbus, juos atliekant arba baigus, nustatyti:
- posistemio ir įvairių jo dalių rizikos ir saugos aspektus;
- kaip naudojami dabartiniai įrenginiai ir sistemos:
  - naudojami lygiai taip pat kaip ir anksčiau,
  - naudoti anksčiau, tačiau pritaikyti naujam darbui.
- kaip naudojami dabartiniai projektai, technologijos, medžiagos ir gamybos technologijos;
- kaip turi būti pasirengta projektavimui, gamybai, bandymams ir eksploatacijos pradžiai;
- eksploatavimo ir priežiūros režimą;
- kokie ankstesni patvirtinimai buvo gauti iš kitų kompetentingų įstaigų;
- kokie leidimai išduoti kitoms dalyvaujančioms įstaigoms:
  - notifikuotoji įstaiga turi teisę atsižvelgti į teisėtą leidimą, išduotą remiantis EN 45004, jei nėra interesų konfliktų, jei leidimas išduotas bandymams, kuries bus atliekami, ir jei leidimas yra galiojantis;
  - jei oficialių leidimų nėra išduota, notifikuotoji įstaiga patvirtina, kad kompetencijos, nepriklausomumo, bandymų bei medžiagų ruošimo procedūrų, priemonių bei įrenginių ir kitų su indėliu į posistemį susijusių procedūrų priežiūros sistemos yra kontroliuojamos;
  - visais atvejais notifikuotoji įstaiga išnagrinėja pasirengimo tinkamumą ir priima sprendimą dėl reikalingo dalyvavimo lygmens;
- F modulio reikalavimus atitinkančių vienarūšių gaminių serijų ir sistemų taikymą.

9. Prie atitikties sertifikato pridedami įrašai turi būti pateikti perkančiajai organizacijai.

Perkančioji organizacija techninės bylos kopiją turi saugoti visą posistemio naudojimo laikotarpį; ji turi būti siunčiama kiekvienai kitai to paprašiusiai valstybei narei.

F.3.5 SH2 modulis: visiško kokybės valdymo sistema su projektavimo patikra

1. Šiame modulyje aprašoma EB patikros procedūra, kuria perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo Bendrijoje prašymu notifikuotoji įstaiga patikrina ir patvirtina, kad infrastruktūros, energijos, kontrolės ir valdymo arba geležinkelių riedmenų posistemis:

— atitinka šią TSS ir kitas taikomas TSS, kurios rodo, kad buvo įvykdyti esminiai Direktyvos 01/16/EB reikalavimai ([19]),

— atitinka atsižvelgiant į Sutartį parengtus kitus teisės aktus ir kad tą posistemį galima pradėti eksploatuoti.

2. Notifikuotoji įstaiga taiko procedūrą, įskaitant posistemio projektavimo patikrą, jei perkančioji organizacija ([20]) ir dalyvaujantis pagrindinis rangovas vykdo 3 punkte nurodytus įsipareigojimus.

Sąvoka „pagrindinis rangovas“ taikoma įmonėms, kurios savo veikla prisideda prie pagrindinių reikalavimų vykdymo. Ji taikoma:

— įmonei, atsakingai už visą posistemio projektą (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją),

— kitoms įmonėms, dalyvaujančioms vykdant tik dalį posistemio projekto (pvz., projektuojančioms, surenkančioms ir sumontuojančioms posistemį).

Ji netaikoma gamintojo subrangovams, tiekiantiems komponentus ir sąveikos sudedamąsias dalis.

3. Jei posistemiui taikoma EB patikros procedūra, perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, jei dalyvauja, naudoja 5 punkte nurodytą patvirtintą projektavimo, gamybos, produkto galutinio tikrinimo bei bandymo kokybės valdymo sistemą, prižiūrėtiną taip, kaip nurodyta 6 punkte.

Už visą posistemio projektą atsakingas (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją) pagrindinis rangovas bet kuriuo atveju turi naudoti patvirtintą projektavimo, gamybos, produkto galutinio tikrinimo bei bandymų kokybės valdymo sistemą, prižiūrėtiną taip, kaip nurodyta 6 punkte.

Jei perkančioji organizacija pati yra atsakinga už visą posistemio projektą (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją) arba jei perkančioji organizacija tiesiogiai prisideda prie projektavimo ir (arba) gamybos (įskaitant surinkimą ir montavimą), vykdydama tų rūšių veiklą ji turi naudoti patvirtintą kokybės valdymo sistemą, prižiūrėtiną taip, kaip nurodyta 6 punkte.

Pareiškėjai, kurie dalyvauja tik surenkant ir montuojant posistemį, gali naudoti tik patvirtintą gamybos, produkto galutinio tikrinimo ir bandymų kokybės valdymo sistemą.

4. EB patikros procedūra

4.1. Perkančioji organizacija pasirinktai notifikuotajai įstaigai turi pateikti paraišką atlikti posistemio EB patikrą (taikant visiško kokybės valdymo sistemą su projektavimo patikra), įskaitant kokybės valdymo sistemų priežiūros koordinavimą, kaip nurodyta 5.4 ir 6.6 punktuose. Perkančioji organizacija turi dalyvaujantiems gamintojams pranešti apie savo pasirinkimą ir paraišką.

4.2. Iš paraiškos turi būti galima suprasti posistemio projektą, kaip jis projektuojamas, gaminamas, surenkamas, montuojamas, kaip atliekama jo techninė priežiūra ir kaip jis veikia, ir įvertinti, ar laikomasi TSS reikalavimų.

Prie paraiškos pridedama:

— perkančiosios įmonės arba jos įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas,

([19]) Esminiai reikalavimai yra nustatyti techninių parametrų, sąsajų ir eksploatavimo reikalavimuose, nustatytuose TSS 4 skyriuje.

([20]) Šiame modulyje „perkančioji organizacija“ – tai „posistemio perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvoje, arba Bendrijoje įsteigtas jos įgaliotasis atstovas“.

— techniniai dokumentai, iš jų:

— posistemio bendras aprašymas, bendras projektas ir konstrukcija,

— taikytos techninės projektavimo specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([21]),

— būtini pirma nurodytų specifikacijų pakankamumo papildomi įrodymai, ypač jeigu buvo taikomos ne visos Europos specifikacijos ir atitinkami punktai,

— bandymų programa,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— techninius posistemio gamybos ir surinkimo dokumentai,

— posistemyje naudotinų sudedamųjų sąveikos dalių sąrašas,

— sudedamųjų sąveikos dalių EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų kopijos ir visos direktyvų VI priede nurodytos būtinos dalys,

— atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— visų posistemį projektuojančių, gaminančių, surenkančių ir montuojančių gamintojų sąrašas,

— posistemio naudojimo sąlygos (eksploatavimo trukmės arba atstumo apribojimai, dilimo ribos ir t.t.),

— techninės priežiūros sąlygos ir posistemio techninės priežiūros dokumentai,

— techniniai reikalavimai, į kuriuos turi būti atsižvelgta posistemio gamybos, techninės priežiūros arba eksploatavimo metu,

— paaiškinimas, kaip visiems 5.2 punkte išvardytiems etapams taikomi pagrindinio (-ių) rangovo (-ų) ir (arba) perkančiosios organizacijos, jei ji dalyvauja, kokybės valdymo sistemos ir jų veiksmingumo įrodymai,

— nuoroda, kuri (-ios) notifikuotoji (-osios) įstaiga (-os) yra atsakinga (-os) už tų kokybės valdymo sistemų patvirtinimą ir priežiūrą.

4. 3 Perkančioji organizacija pateikia tinkamoje jos laboratorijoje arba jos vardu atliktų patikrų, tikrinimų ir bandymų rezultatus ([22]), įskaitant, kai reikia, tipo bandymus.

4.4. Notifikuotoji įstaiga turi nagrinėti paraišką dėl projektavimo patikros ir įvertinti bandymų rezultatus. Jeigu projektas atitinka direktyvos ir jam taikomos TSS nuostatas, notifikuotoji įstaiga pareiškėjui turi išduoti projektavimo patikros sertifikatą. Sertifikate pateikiamos projektavimo patikros išvados, jos galiojimo sąlygos, išnagrinėtam projektui identifikuoti būtini duomenys ir, jei būtina, posistemio veikimo aprašymas.

Jei perkančiajai organizacijai projektavimo patikros sertifikatą atsisakoma išduoti, notifikuotoji įstaiga turi išsamiai nurodyti tokio atsisakymo priežastis.

Turi būti numatyta skundų pateikimo tvarka.

4.5. Gamybos etape pareiškėjas turi notifikuotajai įstaigai pranešti, kad turi techninius dokumentus, susijusius su visais projektavimo patikros sertifikato pakeitimais, kurie gali turėti įtakos atitikčiai TSS reikalavimams arba nustatytoms posistemio naudojimo sąlygoms. Tokiais atvejais posistemiui būtina gauti papildomą patvirtinimą. Tuomet notifikuotoji įstaiga atlieka tik su padarytais pakeitimais susijusius tyrimus ir bandymus. Toks papildomas patvirtinimas gali būti suteiktas išduodant pradinio projektavimo patikros sertifikato priedą arba naują sertifikatą, panaikinus senąjį.

([21]) Europos specifikacijų apibrėžtis pateikta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. GG TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudotis Europos specifikacijomis.

([22]) Bandymų rezultatai gali būti pateikiami kartu su paraiška arba vėliau.

5. Kokybės valdymo sistema

5.1. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas, jeigu naudojamas, pasirinktai notifikuotajai įstaigai turi pateikti paraišką atlikti jų kokybės valdymo sistemų vertinimą.

Prie paraiškos pridedama:

— visa reikiama informacija apie numatomą posistemį,

— kokybės valdymo sistemos dokumentai.

— Dalyvaujantieji vykdant tik dalį posistemio projekto turi pateikti informaciją vien apie atitinkamą dalį.

5.2. Jei tai yra perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingas už visą posistemio projektą, kokybės valdymo sistemos užtikrina, kad posistemis apskritai atitiktų TSS reikalavimus.

Kitų rangovų kokybės valdymo sistema (-os) turi užtikrinti, kad jų atitinkamas indėlis į posistemį atitiktų TSS reikalavimus.

Visi pareiškėjų patvirtinti elementai, reikalavimai ir nuostatos privalo būti sistemingai ir tvarkingai įforminti dokumentais – raštiškais nuostatais, procedūromis ir instrukcijomis. Šie kokybės valdymo sistemos dokumentai užtikrina bendrą kokybės nuostatų ir procedūrų, tokių kaip kokybės programos, planai, instrukcijos ir įrašai, supratimą.

Pirmiausia turi būti deramai aprašyti šie sistemų elementai:

— visų pareiškėjų:

— kokybės tikslai ir organizacinė struktūra,

— gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės valdymo būdai, procesai ir sistemingos priemonės, kurios bus taikomos,

— tyrimai, tikrinimai ir bandymai, kurie bus atlikti iki gamybos, surinkimo ir montavimo, jų metu bei juos baigus ir jų atlikimo dažnumas,

— kokybės duomenų įrašai, tokie kaip patikrinimo ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, ataskaitos apie atitinkamo personalo kvalifikaciją ir t. t.,

— jei tai pagrindinis rangovas, atsižvelgiant į jo indėlį į posistemio projektavimą:

— techninės projekto specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas, kurios bus taikomos, ir, jeigu šios Europos specifikacijos bus taikomos ne visos, priemonės, kuriomis bus užtikrintas posistemiui taikomų TSS reikalavimų įvykdymas,

— projektavimo kontrolės ir projektavimo patikros būdai, procesai ir sistemingi veiksmai, kurie bus taikomi projektuojant posistemį,

— priemonės, skirtos stebėti, kaip pasiekta reikalaujama projekto ir posistemio kokybė ir ar veiksmingai visuose etapuose, įskaitant gamybos etapą, veikia kokybės valdymo sistemos,

— ir, jei tai perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingas už visą posistemio projektą:

— administracijos pareigos ir įgaliojimai, siekiant užtikrinti bendrą posistemio kokybę, visų pirma įskaitant posistemio integravimo valdymą.

Yra šie tyrimų, bandymų ir tikrinimų etapai:

— bendrasis projektas,

— posistemio struktūra, visų pirma įskaitant su civiline statyba susijusią veiklą, sudedamųjų dalių surinkimas, galutinis derinimas,

— galutinis posistemio išbandymas,

— ir, jeigu tai nurodyta TSS, tinkamumo patvirtinimas visomis eksploatavimo sąlygomis.

5.3. Perkančiosios organizacijos pasirinkta notifikuotoji įstaiga turi nagrinėti, ar visiems 5.2 punkte išvardytiems etapams taikomi pareiškėjo (-ų) kokybės valdymo sistemos (-ų) tvirtinimas ir priežiūra yra pakankami ir tinkami ([23]).

Jei posistemio atitiktis TSS reikalavimams grindžiama daugiau negu viena kokybės valdymo sistema, notifikuotoji įstaiga pirmiausia nagrinėja:

— ar kokybės valdymo sistemų ryšiai ir sąsajos yra aiškiai pagrįsti dokumentais

ir ar pakankamai ir deramai yra apibrėžtos už viso posistemio atitiktį atsakingos pagrindinių rangovų administracijos bendrosios pareigos ir įgaliojimai.

5.4. 5.1 punkte nurodyta notifikuotoji įstaiga turi įvertinti kokybės valdymo sistemą ir nustatyti, ar ji atitinka 5.2 punkte nurodytus reikalavimus. Ji pripažįsta, kad šių reikalavimų laikomasi, jei pareiškėjas yra įdiegęs projektavimo, gamybos, galutinės produkto patikros ir bandymo kokybės sistemą pagal standartą EN ISO 9001–2000, kuria atsižvelgiama į sąveikos sudedamosios dalies, kuriai ji taikoma, ypatybes.

Jei pareiškėjas naudoja sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga į tai atsižvelgia atlikdama vertinimą.

Atitinkamam posistemiui skiriamas konkretus auditas, atsižvelgiant į konkretų pareiškėjo indėlį į posistemį. Auditą atliekančioje grupėje privalo būti bent vienas narys, turintis atitinkamos posistemio technologijos vertinimo patirties. Vertinimo procedūra turi apimti tikrinimą lankantis pareiškėjo patalpose.

Sprendimas turi būti praneštas pareiškėjui. Pranešime turi būti įrašytos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl įvertinimo.

5.5. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas įsipareigoja vykdyti su patvirtinta kokybės sistema susijusius įsipareigojimus ir užtikrinti tinkamą ir veiksmingą šios sistemos veikimą.

Jie turi kokybės valdymo sistemą patvirtinusiai notifikuotajai įstaigai pranešti apie visus svarbius jos pakeitimus, kurie turės įtakos tam, kaip posistemis atitiks TSS reikalavimus.

Notifikuotoji įstaiga turi įvertinti siūlomus pakeitimus ir nuspręsti, ar pakeista kokybės valdymo sistema atitiks 5.2 punkte nurodytus reikalavimus, ar ją reikės vertinti iš naujo.

Savo sprendimą ji turi pranešti pareiškėjui. Pranešime turi būti įrašytos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl įvertinimo.

6. Notifikuotosios įstaigos atliekama kokybės valdymo sistemos (-ų) priežiūra

6.1. Priežiūros tikslas – užtikrinti, kad perkančioji įmonė, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas deramai laikytųsi patvirtintoje (-ose) kokybės valdymo sistemoje (-ose) numatytų įsipareigojimų.

6.2. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas 5.1 punkte nurodytai notifikuotajai įstaigai pateikia visus tam reikalingus dokumentus (arba pasirūpina, kad jie būtų pateikti), pirmiausia posistemio įgyvendinimo planus ir techninius įrašus (tiek, kiek tai siejasi su konkrečiu pareiškėjo indėliu į posistemį), įskaitant:

— kokybės valdymo sistemos dokumentus, įskaitant konkrečias priemones, įgyvendintas siekiant užtikrinti, kad:

— jei tai yra perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingas už visą posistemio projektą:

pakankamai ir deramai būtų apibrėžtos už viso posistemio atitiktį atsakingos administracijos bendrosios pareigos ir įgaliojimai,

([23]) Visų pirma riedmenų TSS atveju notifikuotoji įstaiga dalyvaus baigiamajame eksploataciniame riedmenų arba traukinių sąstatų bandyme. Tai bus nurodyta atitinkamame TSS skyriuje.

— jei tai pareiškėjai:

kokybės valdymo sistema būtų tinkamai tvarkoma taip, kad integracija būtų užtikrinta posistemio lygiu,

— kokybės valdymo sistemos projektinėje dalyje numatytus kokybės duomenų įrašus, tokius kaip analizių, skaičiavimų, bandymų rezultatai ir t. t.,

— kokybės valdymo sistemos gamybinėje dalyje (įskaitant surinkimą, montavimą ir integravimą) numatytus kokybės duomenų įrašus, tokius kaip patikrinimų protokolai, bandymų ir kalibravimo duomenys, ataskaitos apie atitinkamo personalo kvalifikaciją ir t. t.

6.3. Notifikuotoji įstaiga turi reguliariai atlikti auditus, kad įsitikintų, jog perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas išlaiko ir taiko kokybės sistemą, ir pateikia jiems audito ataskaitą. Jei jie taiko sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga vykdydama priežiūrą į tai atsižvelgia.

Auditai atliekami ne rečiau kaip kartą per metus, ir ne mažiau kaip vienas posistemio, kuriam taikoma 4 punkte nurodyta EB patikros procedūra, auditas atliekamas vykdant atitinkamą veiklą (projektavimas, gamyba, surinkimas arba montavimas).

6.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali rengti netikėtus apsilankymus į 5.2 punkte nurodytas pareiškėjo (-ų) vietas. Per šiuos apsilankymus notifikuotoji įstaiga gali atlikti išsamius arba dalinius auditus ir atlikti bandymus arba pasirūpinti, kad jie būtų atlikti, norėdama patikrinti, jeigu būtina, ar tinkamai veikia kokybės valdymo sistema. Ji pareiškėjui (-ams) turi pateikti atitinkamai patikrinimo ir audito ataskaitą ir (arba) bandymo protokolus.

6.5. Perkančiosios organizacijos pasirinkta ir už EB patikrą atsakinga notifikuotoji įstaiga, jei ji neprižiūri visų (-os) atitinkamų (-os) 5 punkte nurodytos (-ų) kokybės valdymo sistemų (-os), turi koordinuoti kitų notifikuotųjų įstaigų, kurios yra atsakingos už tą užduotį, veiklą, kad:

— įsitikintų, jog skirtingų su posistemio integracija susijusių kokybės valdymo sistemų sąsajos buvo tinkamai sutvarkytos;

— palaikydama ryšį su perkančiąja organizacija, surinktų būtinas sudedamąsias vertinimo dalis, idant būtų garantuotas įvairių kokybės valdymo sistemų nuoseklumas ir bendroji priežiūra.

Užtikrindama koordinavimą notifikuotoji įstaiga turi teisę:

— gauti visus dokumentus (patvirtinimas ir priežiūra), išduotus kitos (-ų) notifikuotosios (-ųjų) įstaigos (-ų),

— dalyvauti atliekant 5.4 punkte numatytus priežiūros auditus,

— savo atsakomybe ir kartu su kita (-omis) notifikuotąja (-osiomis) įstaiga (-omis) pradėti papildomus auditus pagal 5.5 punktą.

7. Kad 5.1 punkte nurodyta notifikuotoji įstaiga galėtų atlikti patikrinimą, auditą ir vykdyti priežiūrą, jai turi būti leidžiama patekti į projektavimo patalpas, statybvietes, gamybos cechus, surinkimo ir montavimo vietas, sandėliavimo vietas ir, tam tikrais atvejais – į išankstinio surinkimo bei bandymo patalpas ir apskritai į visas patalpas, į kurias, jos nuomone, būtina patekti, kad būtų atlikta užduotis, atsižvelgiant į pareiškėjo konkretų indėlį į posistemio projektą.

8. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas turi 10 metų nuo paskutinio posistemio pagaminimo dienos saugoti ir nacionalinėms valdžios institucijoms leisti susipažinti su:

— 5.1 punkto antros pastraipos antrojoje įtraukoje nurodytais dokumentais,

— 5.5 punkto antroje pastraipoje minėtais pakeitimais,

— 5.4, 5.5 ir 6.4 punktuose minėtus notifikuotosios įstaigos sprendimais ir ataskaitomis.

9. Jeigu posistemis atitinka TSS reikalavimus, notifikuotoji įstaiga, atsižvelgdama į projektavimo patikrą ir kokybės valdymo sistemos (-ų) patvirtinimą bei priežiūrą, turi parengti perkančiajai organizacijai skirtą atitikties sertifikatą, o ši savo ruožtu parengia valstybės narės, kurioje yra posistemis ir (arba) kurioje jis eksploatuojamas, priežiūros institucijai skirtą EB patikros deklaraciją.

EB patikros deklaracijoje ir su ja pateikiamuose dokumentuose turi būti įrašyta data, ir jie turi būti pasirašyti. Deklaracija turi būti surašyta ta pačia kalba kaip ir techninė byla, ir joje turi būti pateikiama ne mažiau kaip direktyvos V priede išvardyta informacija.

10. Perkančiosios įmonės pasirinkta notifikuotoji įstaiga yra atsakinga už techninės bylos, kuri pateikiama su EB patikros deklaracija, sudarymą. Techninėje byloje turi būti ne mažiau kaip informacija, nurodyta direktyvos 18 straipsnio 3 dalyje, pirmiausia ši:

— būtini posistemio charakteristikas apibūdinantys dokumentai,

— posistemyje naudojamų sudedamųjų sąveikos dalių sąrašas,

— EB atitikties ir, tam tikrais atvejais – EB tinkamumo naudoti deklaracijų, kurias pagal direktyvos 13 straipsnį turi turėti sudedamosios dalys, kopijos, tam tikrais atvejais prie jų pridedant atitinkamus notifikuotųjų įstaigų išduotus dokumentus (sertifikatus, kokybės valdymo sistemos patvirtinimus ir priežiūros dokumentus),

— atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— visos su posistemio naudojimo technine priežiūra, sąlygomis ir ribomis susijusios sudedamosios dalys,

— visos su priežiūros, nuolatinės arba einamosios stebėsenos, derinimo ir techninės priežiūros instrukcijomis susijusios sudedamosios dalys,

— 9 punkte nurodytos notifikuotosios įstaigos išduotas ir jos parašu patvirtintas atitikties sertifikatas, su kuriuo pateikiamos atitinkamos tikrinimo ir (arba) skaičiavimo pastabos, kuriuo patvirtinama, kad projektas atitinka direktyvą bei TSS, ir tam tikrais atvejais nurodomi vykdant veiklą užregistruoti ir nepanaikinti apribojimai.

  Su sertifikatu prireikus taip pat turėtų būti pateikiamos patikrinimo ir audito ataskaitos, parengtos atliekant 6.4 ir 6.5 punktuose nurodytą patikrą,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS.

11. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms turi pranešti svarbią informaciją apie išduotus, panaikintus arba atsisakytus išduoti kokybės valdymo sistemos patvirtinimus ir EB projektavimo patikros sertifikatus.

Kitos notifikuotosios įstaigos paprašiusios gali gauti šių dokumentų kopijas:

— išduotų kokybės valdymo sistemų patvirtinimų bei papildomų patvirtinimų ir

— išduotų EB projektavimo patikros sertifikatų ir jų priedų.

12. Prie atitikties sertifikato pridedami įrašai turi būti pateikti perkančiajai organizacijai.

Perkančioji organizacija techninės bylos kopiją turi saugoti visą posistemio naudojimo laikotarpį; ji turi būti siunčiama kiekvienai kitai to paprašiusiai valstybei narei.

F.4 Pasirengimo techninei priežiūrai vertinimas: atitikties vertinimo procedūra.

Šis klausimas dar svarstomas.

G PRIEDAS

AIŠKINAMASIS TERMINŲ ŽODYNAS

apsaugotas elektros kabelis	Apsaugotas elektros kabelis – tai kabelis, apsaugotas nuo kilus gaisrui į aplinką išmetamų degimo produktų.
Avarinės ryšių priemonės	(1) Avarinis ryšys tarp GĮ personalo ir IV (2) Gelbėjimo tarnyboms ir valdžios institucijoms skirta su geležinkeliu nesusieta ryšių sistema.
avarinis planas	Avarinis planas – tai vadovaujant infrastruktūros valdytojui ir prireikus bendradarbiaujant su geležinkelio įmonėmis, gelbėjimo tarnybomis ir atitinkamomis valdžios institucijomis kiekvienam tuneliui parengtas planas. Avariniame plane turi būti atsižvelgta į numatytus gelbėjimosi, evakuavimo ir gelbėjimo įrenginius.
eksploatavimo kategorijos	Įvairiems tinklams skirta geležinkelių riedmenų saugos apibrėžtis.
gelbėjimo tarnybos zona	Zona, kurioje gelbėjimo tarnybos sumontuoja įvairią įrangą (pvz., pagalbos pirmumo nustatymo, vietinio valdymo įrangą, siurblinę) Be to, iš šios vietos galima evakuoti žmones.
gelbėjimo tarnybos	Tai gaisrininkų brigados, medicinos organizacijos (pvz., Raudonasis Kryžius ir t.t.), technikos organizacijos (pvz., Vokietijoje – THW), specialūs kariuomenės ar policijos daliniai (pvz., *genie corps, SAR*)
GĮ	Geležinkelio įmonė
IV	Infrastruktūros valdytojas
įžeminimas	Priemonė, skirta orinei kontaktineis linijai arba laidiniams bėgiams sujungti tiesiogiai su žeme, kad būtų išvengta nepriimtinos aukštos kontaktinės įtampos atliekant darbus elektrifikuotose linijose.
jungiamasis koridorius	Trumpas dviem ar daugiau lygiagrečiai einančių tunelių sujungti skirtas tunelis, naudojamas gelbėjimo, techninės priežiūros tikslais, įrenginiams, taip pat aerodinaminiais tikslais.
požeminė stotis	Tarp tunelių po žeme esanti stotis su viešosiomis dalimis.
saugi zona	4.2.2.6.1 punkte pateikta apibrėžtis: saugi zona yra vieta tunelyje ar už jo, atitinkanti toliau pateiktus kriterijus: — joje sudarytos išgyventi tinkančios sąlygos; — žmonės gali į jas patekti su pagalba arba savarankiškai; — žmonės, taikydami avariniame plane nurodytas išsamias procedūras, esant progai gali išsigelbėti patys arba palaukti, kol juos išgelbės gelbėjimo tarnybos; — jose turi būti sudaryta galimybė mobiliuoju telefonu arba fiksuotuoju ryšiu susisiekti su IV valdymo centru.
techninė patalpa	patalpa su geležinkeliui skirta technine įranga (pvz., signalizavimo, elektros energijos tiekimo, traukos kontrolės ir t.t.)
techninės priežiūros planas	Techninės priežiūros, įskaitant tikrinimą, taisymą ir rekonstravimą, taisyklės su atitinkamomis specifikacijomis.
temperatūros ir laiko kreivė	Konstrukcijų dalių projektavimui ir vertinimui skirta specifikacija; čia: „gaisro projektavimui“ skirta specifikacija, t.y. veikiančios temperatūros ir veikimo trukmės priklausomybė.
traukinio įgula	Traukinio personalo nariai, pripažinti kompetentingais ir geležinkelio įmonės paskirti traukinyje atlikti konkrečius nurodytus su sauga susijusius darbus, pvz., mašinisto arba apsaugos darbuotojo.
tunelio ilgis	Tunelio ilgis matuojamas nuo vartų iki vartų bėgių paviršiaus lygyje; įvairovė apibrėžta 1.1.2 punkte.

vienas paskui kitą einantys tuneliai	Vienas paskui kitą einantys du ar daugiau tunelių, tarp kurių yra ne didesnis kaip 500 m atviros erdvės tarpas, kuriame nedaryta galimybė patekti į saugią zoną, tuneliai laikomi vienu tuneliu ir jie privalo atitikti atitinkamas specifikacijas. 500 m yra didžiausias galimas vieno traukinio ilgis su papildomais tarpais iš abiejų pusių (jei blogai veiktų stabdžiai ir t.t.).

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2007 m. gruodžio 21 d

dėl transeuropinės paprastųjų ir greitųjų geležinkelių sistemos techninės sąveikos specifikacijos „žmonės su judėjimo negalia“

(pranešta dokumentu Nr. C(2007) 6633)

(Tekstas svarbus EEE)

(2008/164/EB)

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/16/EB dėl paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos [1], ypač jos 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 1996/48/EB dėl transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikos [2], ypač jos 6 straipsnio 1 dalį,

kadangi:

(1) Pagal Direktyvos 2001/16/EB 5 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 96/48/EB 5 straipsnio 1 dalį kiekvienam iš posistemių taikoma viena TSS. Prireikus posistemiui gali būti taikomos kelios TSS, o viena TSS gali būti taikoma keliems posistemiams. Sprendimui rengti ir (arba) persvarstyti TSS ir pasirinkti jos techninę ir geografinę taikymo sritį būtinas įgaliojimas pagal Direktyvos 2001/16/EB 6 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 96/48/EB 6 straipsnio 1 dalį.

(2) Direktyvos 2001/16/EB II priede numatyta, kad į žmonių su judėjimo negalia poreikius atsižvelgiama rengiant infrastruktūros posistemio (Direktyvos 2.1 skirsnis) ir riedmenų posistemio (Direktyvos 2001/16/EB II priedo 2.6 skirsnis) TSS. Todėl Europos geležinkelių sąveikos asociacija (EGSA), paskirta būti jungtine reprezentacine grupe, buvo įgaliota parengti „naudojimosi galimybių žmonių su judėjimo negalia“ TSS, numatančios ir infrastruktūrai, ir riedmenims taikytinas nuostatas, projektą.

(3) 2001 m. EGSA buvo įgaliota persvarstyti pirmąsias 2002 m. priimtas greitųjų geležinkelių TSS, susijusias su riedmenimis, infrastruktūra, kontrolės ir valdymo bei signalizavimo, energijos, techninės priežiūros ir eismo organizavimo ir valdymo posistemių. EGSA buvo paprašyta atliekant šį darbą, be kitų klausimų, apsvarstyti TSS suderinimą su paprastųjų geležinkelių sąveikos TSS ir žmonių su judėjimo negalia naudojimosi galimybių TSS. Todėl žmonėms su judėjimo negalia skirtos TSS projektas, parengtas EGSA, taikomas paprastiesiems ir greitiesiems geležinkeliams.

(4) Pirmoji greitųjų geležinkelių riedmenų posistemio TSS, priimta kaip Sprendimo 2002/735/EB priedas, įsigaliojo 2002 m. Dėl galiojančių sutartinių įsipareigojimų šiandien naujiems riedmenų posistemiams ar sąveikos sudedamosioms dalims arba jų atnaujinimui ir tobulinimui gali būti taikomas atitikties vertinimas pagal šią pirmąją TSS. Kadangi šio sprendimo priede pateikta TSS yra taikoma visiems naujiems, atnaujintiems ir patobulintiems greitųjų ir paprastųjų geležinkelių riedmenims, svarbu nustatyti pirmosios greitųjų riedmenų TSS, priimtos kaip Sprendimo 2002/735/EB priedas, taikymo sritį. Valstybės narės praneša išsamų posistemių ir sąveikos sudedamųjų dalių, kuriuos rengiant gerokai pažengta į priekį ir kuriems taikoma Direktyvos 96/48/EB 7 straipsnio a dalis, sąrašą. Apie juos Komisijai pranešama ne vėliau negu po šešių mėnesių nuo dienos, kurią šis sprendimas pradedamas taikyti.

(5) TSS projektą išnagrinėjo komitetas, įsteigtas pagal Tarybos Direktyvą 96/48/EB 1996 m. liepos 23 d. dėl transeuropinės greitųjų geležinkelių sistemos sąveikos [3] ir nurodytas Direktyvos 2001/16/EB 21 straipsnyje.

(6) Rengiant TSS projektą buvo konsultuojamasi su pagrindinėmis suinteresuotosiomis šalimis. Kai įmanoma, į jų pastabas ir interesus buvo atsižvelgta.

(7) Į pasiūlymą dėl Reglamento dėl tarptautinių geležinkelių keleivių teisių ir pareigų [4] Komisija įtraukė kelias nuostatos, kuriomis užtikrinama, kad traukiniuose ir stotyse žmonėms su judėjimo negalia būtų teikiama pagalba

[1] OL L 110, 2001 4 20, p. 1.

[2] OL L 235, 1996 9 17, p. 6.

[3] OL L 235, 1996 9 17. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2007/32/EB. (OL L 141, 2007 6 2, p. 63).

[4] Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl tarptautinio geležinkelio keleivių teisių ir pareigų, COM 2004/143, 2004 3 3.

siekiant, kad jie galėtų naudotis visais keliavimo traukiniu privalumais kaip bet kuris kitas pilietis;

(8) Pasiūlyme dėl tarptautinių geležinkelių keleivių teisių ir pareigų taip pat yra nuostatos, kuriomis reikalaujama, kad geležinkelių bendrovės ir infrastruktūros valdytojai teiktų visą svarbią informaciją apie galimybes žmonėms su judėjimo negalia naudotis traukiniais ir stotimis ir naudojimosi galimybių sąlygas.

(9) Pagrindinių Direktyvų 2001/16/EB ir 96/48/EB pagrindinis tikslas yra sąveika. TSS tikslas – suderinti nuostatas, numatytinas žmonėms su judėjimo negalia, keliaujantiems paprastųjų ir greitųjų geležinkelių sistema. Traukiniai, stotys ir atitinkamos infrastruktūros dalys, atitinkančios TSS aprašytas priemones, leis užtikrinti sąveiką ir suteikti panašias naudojimosi galimybes žmonėms su judėjimo negalia visame transeuropiniame tinkle. TSS nedraudžia valstybėms narėms įgyvendinti papildomas priemones naudojimosi galimybėms gerinti, jei tai netrukdo sąveikai arba nelemia pernelyg didelių išlaidų geležinkelių bendrovėms. Pagerinus galimybes neįgaliesiems ir žmonėms su judėjimo negalia naudotis geležinkeliu riedmenimis ir stotimis galėtų padaugėti keleivių, kurie šiuo metu yra priversti naudotis kitomis transporto rūšimis.

(10) Direktyvos 2001/16/EB bei 96/48/EB ir TSS taikomos atnaujinimams, bet ne su technine priežiūra susijusiems pakeitimams. Tačiau valstybės narės skatinamos, kai tik gali ir kai tai pagrįsta atsižvelgiant į su technine priežiūra susijusio darbo taikymo sritį, TSS taikyti su technine priežiūra susijusiems pakeitimams.

(11) Į galiojančią TSS nėra įtraukti visi pagrindiniai reikalavimai. Neįtraukti techniniai aspektai pagal Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, 17 straipsnį ir Direktyvos 96/48/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, 17 straipsnį nurodyti šios TSS L priede „Neišspręsti klausimai“.

(12) Pagal Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, 17 straipsnį ir Direktyvos 96/48/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, 17 straipsnį atskiros valstybės narės kitoms valstybėms narėms ir Komisijai turi pranešti apie svarbias nacionalines technines taisykles, taikomas įgyvendinant pagrindinius reikalavimus, susijusius su šiais „neišspręstais klausimais“, įgyvendinti, bei apie institucijas, kurias paskiria atitikties arba tinkamumo naudoti vertinimo procedūrai ir taikomai posistemių sąveikos tikrinimo procedūrai atlikti, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/16/EB 16 straipsnio 2 dalyje ir Direktyvos 96/48/EB 16 straipsnio 2 dalyje. Siekdamos minėto tikslo valstybės narės turėtų kiek įmanoma nuosekliau taikyti Direktyvose 2001/16/EB ir 96/48/EB nustatytus principus ir kriterijus. Jeigu į įmanoma, valstybės narės naudojasi pagal Direktyvos 2001/16/EB 20 straipsnį ir Direktyvos 96/48/EB 20 straipsnį notifikuotosiomis įstaigomis. Komisija turėtų atlikti valstybių narių atsiųstos informacijos apie nacionalines taisykles, procedūras, už procedūrų įgyvendinimą atsakingas įstaigas ir šių procedūrų trukmę, analizę ir tam tikrais atvejais su Komitetu aptarti būtinumą priimti priemones.

(13) Šioje TSS neturėtų būti reikalaujama naudoti konkrečias technologijas ar techninius sprendimus, išskyrus atvejus, jeigu i tai yra tikrai reikalinga transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos sąveikai užtikrinti.

(14) TSS pagrįsta geriausiomis atitinkamo projekto rengimo metu ekspertų turimomis žiniomis. Atsižvelgiant į technologijos tobulinimą, veiklos, saugos ar socialinius reikalavimus gali prireikti šią TSS pakeisti ar papildyti. Tam tikrais atvejais pagal Direktyvos 2001/16/EB 6 straipsnio 3 dalį arba Direktyvos 96/48/EB 6 straipsnio 3 dalį turėtų būti pradedama persvarstymo arba atnaujinimo procedūra. Persvarstyme dalyvauja žmonių su judėjimo negalia interesams atstovaujančios organizacijos.

(15) Siekiant skatinti naujoves ir atsižvelgti į įgytą patirtį, pridedama TSS turėtų būti reguliariai persvarstoma.

(16) Jei siūlomi novatoriški sprendimai, gamintojas ar perkančioji organizacija nurodo nukrypimą nuo atitinkamo TSS skirsnio. Europos geležinkelių agentūra baigs rengti atitinkamas sprendimo funkcinius ir sąsajos reikalavimus ir parengs vertinimo metodus.

(17) Šio sprendimo nuostatos atitinka pagal Tarybos direktyvą 96/48/EB įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Komisija pagal Direktyvos 2001/16/EB 6 straipsnio 1 dalį ir Direktyvos 96/48/EB 6 straipsnio 1 dalį patvirtina „žmonių su judėjimo negalia“ techninę sąveikos specifikaciją („TSS“).

TSS yra tokia, kokia yra nustatyta šio sprendimo priede.

Visa TSS taikoma transeuropinei paprastųjų geležinkelių sistemai, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/16/EB 2 straipsnyje ir I priede, ir transeuropinei greitųjų geležinkelių sistemai, kaip apibrėžta Direktyva 96/48/EB 2 straipsnyje ir I priede.

2 straipsnis

Valstybės narės gali toliau taikyti Komisijos sprendimą 2002/735/EB Direktyvos 96/48/EB 7 straipsnio a dalies taikymo sričiai priklausantiems projektams.

Išsamus posistemių ir sąveikos sudedamųjų dalių, kurioms tai taikoma, sąrašas Komisijai pranešamas ne vėliau nei po šešių mėnesių nuo šio sprendimo taikymo pradžios.

3 straipsnis

1. Atsižvelgiant į klausimus, TSS C priede priskiriamus „Neišspręstiems klausimams“, sąlygos, kurių turi būti laikomasi pagal Direktyvos 96/48/EB 16 straipsnio 2 dalį ir Direktyvos 2001/16/EB 16 straipsnio 2 dalį atliekant sąveikos patikrą, yra tos taikytinos techninės taisyklės, taikomos valstybėje narėje, kuri leidžia pradėti eksploatuoti posistemius, kuriems taikomas šis sprendimas.

2. Kiekviena valstybė narė per šešis mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą kitoms valstybėms narėms ir Komisijai praneša:

(a) šio straipsnio 1 dalyje nurodytų taikomų techninių taisyklių sąrašą,

(b) atitikties vertinimo ir tikrinimo procedūras, kurios turi būti taikomos, atsižvelgiant į nurodytų taisyklių taikymą,

(c) įstaigas, kurias ji paskiria atitikties vertinimo ir tikrinimo procedūroms atlikti.

4 straipsnis

Šis sprendimas taikomas nuo 2008 m. liepos 1 d.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2007 m. gruodžio 21 d.

Komisijos vardu

Jacques BARROT

Komisijos pirmininko pavaduotojas

PRIEDAS

TRANSEUROPINĖ PAPRASTŲJŲ IR GREITŲJŲ GELEŽINKELIŲ SISTEMA

SĄVEIKOS TECHNINĖ SPECIFIKACIJA

Taikymo sritis: Infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų posistemiai

Aspektas: tinkamumas žmonėms su judėjimo negalia

1.	**ĮŽANGA**	82
1.1.	**Taikymo techninė sritis**	82
1.2.	**Taikymo geografinė sritis**	82
1.3.	**Šios TSS turinys**	83
2.	**POSISTEMIO (TAIKYMO SRITIES) APIBRĖŽTIS**	83
2.1.	**Posistemių apibrėžtys**	83
2.1.1.	Infrastruktūra:	83
2.1.2.	Geležinkelių riedmenys:	83
2.1.3.	Telematikos taikymas krovinių ir keleivių vežimui	84
2.2.	**„Žmonių su judėjimo negalia“ apibrėžtis**	84
3.	**PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI**	84
3.1.	**Bendrosios nuostatos**	84
3.2.	**Pagrindiniai reikalavimai, kurie yra susiję su:**	85
3.3.	**Bendrieji reikalavimai**	86
3.3.1.	Sauga	86
3.3.2.	Patikimumas ir parengtis	86
3.3.3.	Sveikata	87
3.3.4.	Aplinkos apsauga	87
3.3.5.	Techninis suderinamumas	87
3.4.	**Specialūs reikalavimai infrastruktūros posistemiui**	87
3.4.1.	Sauga	87
3.5.	**Specialūs reikalavimai geležinkelių riedmenų posistemiui**	88
3.5.1.	Sauga	88
3.5.2.	Patikimumas ir parengtis	89
3.5.3.	Techninis suderinamumas	89
3.6.	**Specialūs reikalavimai kitiems posistemiams, kartu aktualūs infrastruktūrai ir geležinkelių riedmenų posistemiui**	90
3.6.1.	Energijos posistemis	90
3.6.1.1.	Sauga	90

3.6.1.2. Aplinkos apsauga 90

3.6.1.3. Techninis suderinamumas 90

3.6.2. Kontrolė, valdymas ir signalizavimas 90

3.6.2.1. Sauga 90

3.6.2.2. Techninis suderinamumas 90

3.6.3. Techninė priežiūra 91

3.6.3.1. Sveikata ir sauga 91

3.6.3.2. Aplinkos apsauga 91

3.6.3.3. Techninis suderinamumas 91

3.6.4. Geležinkelių transporto eismo organizavimas ir valdymas 91

3.6.4.1. Sauga 91

3.6.4.2. Techninis suderinamumas 92

3.6.5. Telematikos taikymas krovinių ir keleivių vežimui 92

3.6.5.1. Techninis suderinamumas 92

3.6.5.2. Sveikata 92

3.7. **Žmonių su judėjimo negalia TSS reguliavimo srities elementai, kurie susiję su pagrindiniais reikalavimais** 93

4. **POSISTEMIŲ APIBŪDINIMAS** 95

4.1. **Infrastruktūros posistemis** 95

4.1.1. Įžanga 95

4.1.2. Funkciniai ir techniniai posistemio reikalavimai 95

4.1.2.1. Bendrosios nuostatos 95

4.1.2.2. Parkavimo vietos, skirtos žmonėms su judėjimo negalia 96

4.1.2.3. Maršrutas be kliūčių 96

4.1.2.3.1. Bendrosios nuostatos 96

4.1.2.3.2. Maršruto be kliūčių ženklinimas 97

4.1.2.4. Durys ir įėjimai 97

4.1.2.5. Grindų paviršiai 98

4.1.2.6. Permatomos kliūtys 98

4.1.2.7. Tualetai ir priemonės kūdikiams pervystyti 98

4.1.2.7.1. Posistemio reikalavimai 98

4.1.2.7.2. Sąveikos sudedamosios dalys 99

4.1.2.8. Baldai ir nepritvirtintos priemonės 99

4.1.2.9. Bilietų pardavimas, informaciniai stendai ir pagalbos keleiviams vietos 99

4.1.2.9.1. Posistemio reikalavimai 99

4.1.2.9.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai 100

4.1.2.10. Apšvietimas 100

4.1.2.11. Vaizdinė informacija, ženklų išdėstymas, piktogramos ir nuolat atnaujinama informacija 100

4.1.2.11.1. Posistemio reikalavimai 100

4.1.2.11.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai 101

4.1.2.12. Sakytinė informacija 102

4.1.2.13. Avariniai išėjimai, pranešimai apie pavojų 102

4.1.2.14. Pėsčiųjų tiltų ir požeminių kelių geometrija 102

4.1.2.15. Laiptai 102

4.1.2.16. Turėklai 102

4.1.2.17. Rampos, eskalatoriai, keltuvai ir slenkantys pėsčiųjų takai 102

4.1.2.18. Perono aukštis ir atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto platforma 103

4.1.2.18.1. Perono aukštis 103

4.1.2.18.2. Atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto 103

4.1.2.18.3. Geležinkelio kelio išdėstymas išilgai peronų 104

4.1.2.19. Perono plotis ir kraštas 104

4.1.2.20. Peronų galai 104

4.1.2.21. Padedančios įlipti priemonės keleiviams su neįgaliųjų vežimėliu 105

4.1.2.21.1. Posistemio reikalavimai 105

4.1.2.21.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai 106

4.1.2.22. Vienalygės geležinkelių kelių pervažos stotyse 107

4.1.3. Funkciniai ir techniniai sąsajų reikalavimai 107

4.1.4. Eksploatavimo taisyklės 107

4.1.5. Techninės priežiūros taisyklės 109

4.1.6. Profesinė kvalifikacija 109

4.1.7. Sveikatos apsaugos ir saugos sąlygos 109

4.1.8. Infrastruktūros registras 109

4.2. **Geležinkelių riedmenų posistemis** 110

4.2.1. Įžanga 110

4.2.2. Funkciniai ir techniniai reikalavimai 110

4.2.2.1. Bendrosios nuostatos 110

4.2.2.2. Sėdynės 110

4.2.2.2.1. Bendrosios nuostatos 110

4.2.2.2.2. Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos 111
4.2.2.2.2.1. Bendrosios nuostatos 111
4.2.2.2.2.2. Viena kryptimi atgręžtos sėdynės 113
4.2.2.2.2.3. Viena į kitą atgręžtų sėdynių išdėstymas 113
4.2.2.3. Neįgaliųjų vežimėlių vietos 113
4.2.2.4. Durys 115
4.2.2.4.1. Bendrosios nuostatos 115
4.2.2.4.2. Išorinės durys 116
4.2.2.4.2.1. Posistemio reikalavimai 116
4.2.2.4.2.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai 117
4.2.2.4.3. Vidinės durys 117
4.2.2.4.3.1. Posistemio reikalavimai 117
4.2.2.4.3.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai 117
4.2.2.5. Apšvietimas 118
4.2.2.6. Tualetai 118
4.2.2.6.1. Bendrosios nuostatos 118
4.2.2.6.2. Įprastas tualetas (sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai) 118
4.2.2.6.3. Universalus tualetas 118
4.2.2.6.3.1. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai (universalūs tualetai) 118
4.2.2.6.3.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai (kūdikio pervystymas) 120
4.2.2.7. Erdvė keleiviams praeiti 120
4.2.2.8. Keleivių informavimas 121
4.2.2.8.1. Bendrosios nuostatos 121
4.2.2.8.2. Informacija (ženklų sistema, piktogramos, indukcinės grandinės ir avarinio iškvietimo įtaisai) 121
4.2.2.8.2.1. Posistemio reikalavimai 121
4.2.2.8.2.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai 122
4.2.2.8.3. Informavimas (maršrutų aprašymas ir sėdimųjų vietų rezervavimas) 122
4.2.2.8.4. Informavimas (sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai) 123
4.2.2.9. Aukščio skirtumai 123
4.2.2.10. Turėklai 124
4.2.2.11. Neįgaliųjų vežimėliui pritaikytos miegamosios vietos 124
4.2.2.12. Laiptelio padėtis lipant į geležinkelių riedmenį ir išeinant iš jo 125
4.2.2.12.1. Bendrosios nuostatos 125
4.2.2.12.2. Įlipimo ir išlipimo laipteliai 126
4.2.2.12.3. Padedančios įlipti priemonės 126
4.2.2.12.3.1. Bendrosios nuostatos l 126

4.2.2.12.3.2. Padedančių įlipti priemonių parūpinimas neįgaliųjų vežimėlių naudotojams 126
4.2.2.12.3.3. Bendrieji kategorijos A reikalavimai 127
4.2.2.12.3.4. Bendrieji kategorijos B reikalavimai 128
4.2.2.12.3.5. Specialūs reikalavimai nuleidžiamiems laipteliams 128
4.2.2.12.3.6. Atskiri reikalavimai nešiojamosioms rampoms 128
4.2.2.12.3.7. Specialūs reikalavimai pusiau automatinėms rampoms 129
4.2.2.12.3.8. Specialūs reikalavimai tilteliams 129
4.2.2.12.3.9. Specialūs reikalavimai geležinkelių riedmenyje vežiojamiems keltuvams 129
4.2.3. Funkciniai ir techniniai sąsajų reikalavimai 130
4.2.4. Eksploatavimo taisyklės 130
4.2.5. Techninės priežiūros taisyklės 132
4.2.6. Profesinė kvalifikacija 133
4.2.7. Sveikatos apsaugos ir saugos sąlygos 133
4.2.8. Geležinkelių riedmenų registras 133
4.3. **Šioje TSS naudojamų sąvokų apibrėžtys** 134
5. **SĄVEIKOS SUDEDAMOSIOS DALYS** 135
5.1. **Apibrėžtis** 135
5.2. **Inovaciniai sprendimai** 136
5.3. **Sudedamųjų dalių sąrašas** 136
5.3.1. Infrastruktūra 136
5.3.2. Geležinkelių riedmenys 136
5.4. **Sudedamųjų dalių veikimas ir sąlygos** 136
5.4.1. Infrastruktūra 136
5.4.2. Geležinkelių riedmenys 137
6. **SUDEDAMŲJŲ DALIŲ ATITKTIES IR TINKAMUMO NAUDOTI ĮVERTINIMAS** 137
6.1. **Sąveikos sudedamosios dalys** 137
6.1.1. Atitikties įvertinimas (bendrosios nuostatos) 137
6.1.2. Atitikties įvertinimo procedūros (moduliai) 138
6.1.3. Inovaciniai sprendimai 138
6.1.4. Tinkamumo naudoti įvertinimas 139
6.2. **Posistemiai** 139
6.2.1. Atitikties įvertinimas (bendrosios nuostatos) 139
6.2.2. Atitikties įvertinimo procedūros (moduliai) 139
6.2.3. Inovaciniai sprendimai 140
6.2.4. Techninės priežiūros įvertinimas 140

6.2.5. Eksploatavimo taisyklių įvertinimas ... 140

6.2.6. Pavienių geležinkelių riedmenų įvertinimas ... 140

6.3. **Sąveikos sudedamosios dalys be EB deklaracijos** ... 141

6.3.1. Bendrosios nuostatos ... 141

6.3.2. Pereinamasis laikotarpis ... 141

6.3.3. Posistemių, kurie turi nesertifikuotų sąveikos sudedamųjų dalių, sertifikavimas pereinamuoju laikotarpiu ... 141

6.3.3.1. Sąlygos ... 141

6.3.3.2. Paskelbimas ... 141

6.3.3.3. Eksploatavimo ciklo reglamentavimas ... 141

6.3.4. Stebėjimo priemonės ... 142

7. **ŽMONIŲ SU JUDĖJIMO NEGALIA TSS ĮGYVENDINIMAS** ... 142

7.1. **Šios TSS taikymas naujai infrastruktūrai arba naujiems geležinkelių riedmenims** ... 142

7.1.1. Infrastruktūra ... 142

7.1.2. Geležinkelių riedmenys ... 142

7.1.2.1. Bendrosios nuostatos ... 142

7.1.2.2. Pagal naują projektą pagaminti nauji geležinkelių riedmenys ... 143

7.1.2.2.1. Apibrėžtys ... 143

7.1.2.2.2. Bendrosios nuostatos ... 143

7.1.2.2.3. A fazė ... 143

7.1.2.2.4. B fazė ... 143

7.1.2.3. Naudojamos konstrukcijos geležinkelių riedmenys ... 144

7.1.2.4. Pereinamasis laikotarpis ... 144

7.2. **TSS peržiūra** ... 144

7.3. **Šios TSS taikymas naudojamai infrastruktūrai arba eksploatuojamiems geležinkelių riedmenims** ... 144

7.3.1. Infrastruktūra ... 144

7.3.1.1. Bendrosios nuostatos ... 145

7.3.1.2. Maršrutai be kliūčių – Bendrosios nuostatos (4.1.2.4.1) ... 145

7.3.1.3. Pėsčiųjų tiltų, laiptatakių ir požeminių kelių geometrija (4.1.2.14 ir 4.1.2.15) ... 145

7.3.1.4. Rampos, eskalatoriai, keltuvai ir slenkantys pėsčiųjų takai (4.1.2.17) ... 145

7.3.1.5. Perono plotis ir kraštas (4.1.2.19) ... 145

7.3.1.6. Perono aukštis ir platforma (4.1.2.18) ... 145

7.3.1.7. Architektūros paminklai ... 145

7.3.2. Geležinkelių riedmenys ... 146

7.3.2.1. Bendrosios nuostatos 146

7.3.2.2. Sėdynės 146

7.3.2.3. Neįgaliųjų vežimėlių vietos 146

7.3.2.4. Išorinės durys 146

7.3.2.5. Vidinės durys 147

7.3.2.6. Apšvietimas 147

7.3.2.7. Tualetai 147

7.3.2.8. Erdvė keleiviams praeiti 147

7.3.2.9. Informavimas 147

7.3.2.10. Aukščių skirtumai 147

7.3.2.11. Turėklai 147

7.3.2.12. Neįgaliųjų vežimėliui pritaikytos miegamosios vietos 147

7.3.2.13. Laiptelių padėtys, laipteliai ir padedančios įlipti priemonės 148

7.4. **Atskiri atvejai** 148

7.4.1. Bendrosios nuostatos 148

7.4.1.1. Perono aukštis 148

7.4.1.2. Atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto 149

7.4.1.3. Įlipimo ir išlipimo laipteliai 151

7.4.1.3.1. Bendrosios nuostatos 151

7.4.1.3.2. Atskiras atvejis Didžiojoje Britanijoje eksploatuojamiems geležinkelių riedmenims „P“ 151

7.4.1.3.3. Atskiras atvejis Suomijoje eksploatuojamiems geležinkelių riedmenims „P“ 152

7.4.1.3.4. Portugalijos atskiras atvejis geležinkelių riedmenims, numatytiems eksploatuoti esamame paprastųjų geležinkelių tinkle „P“ 152

7.4.1.4. Erdvė keleiviams praeiti 153

7.4.1.5. Girdimieji durų signalai pagal 4.2.2.4.1 punktą „P“ 153

7.4.1.6. Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos „P“ 153

7.4.1.7. Maršrutai be kliūčių „P“ (4.1.2.3.1 punktas) 153

7.4.1.8. Keleivių skaičius 153

7.5. **Pagal nacionalinius, dvišalius ir daugiašalius ir tarptautinius susitarimus eksploatuojami geležinkelių riedmenys** 154

7.5.1. Galiojantys susitarimai 154

7.5.2. Būsimi susitarimai 154

7.6. **Infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų pateikimas eksploatuoti** 154

1. **ĮŽANGA**

1.1. **Taikymo techninė sritis**

Ši TSS skirta paprastųjų ir greitųjų geležinkelių infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų posistemiams, kaip apibrėžta Direktyvos 2001/16/EB I priede su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, bet tik tinkamumo žmonėms su judėjimo negalia aspektu. Ji taip pat skirta tam tikroms „Telematikos priemonės keleivių vežimuižant geležinkelių transportu naudojamų taikmenų ir sistemų“ posistemio dalims, pvz., bilietų pardavimo ir jų kontrolės įrangai.

Šios TSS tikslas yra padidinti geležinkelių transporto tinkamumą žmonėms su judėjimo negalia, įskaitant infrastruktūros viešosios paskirties vietų (taip pat ir stočių), kurias prižiūri geležinkelių įmonė, infrastruktūros valdytojas arba stoties valdytojas, prieinamumą. Čia ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas:

(i) problemoms, kurios kyla perono ir traukinio sąsajoje; joms spręsti reikia visuminio požiūrio į infrastruktūrą ir geležinkelių riedmenis;

(ii) evakavimo pavojingose situacijose poreikiams.

Ši TSS neapibrėžia evakavimo vykdymo taisyklių ir nusako tik techninius ir profesinės kvalifikacijos reikalavimus. Techninių reikalavimų paskirtis yra palengvinti visų keleivių evakavimą.

Kai kurios su evakavimas nesusijusios eksploatavimo taisyklės pateikiamos šios TSS 4.1.4 ir 4.2.4 punktuose.

Ši TSS skirta:

— paprastųjų geležinkelių infrastruktūros posistemiui, nurodytam Direktyvos 2001/16/EB II priedo 1 punkte pateiktame sąraše su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB;

— paprastųjų geležinkelių riedmenų posistemiui, nurodytam Direktyvos 2001/16/EB II priedo 1 punkte pateiktame sąraše su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, jeigu posistemis skirtas keleiviams vežti. Tačiau jokiu būdu negalima reikalauti, kad paveldui priklausantiems geležinkelių riedmenys po modernizavimo ar restauravimo atitiktų šios TSS reikalavimus;

— greitųjų geležinkelių infrastruktūros posistemiui, nurodytam Direktyvos 96/48/EB II priedo 1 punkte pateiktame sąraše su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB,

— greitųjų geležinkelių riedmenų posistemiui, nurodytam Direktyvos 96/48/EB II priedo 1 punkte pateiktame sąraše su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB.

— mažesniu mastu: greitųjų ir paprastųjų geležinkelių „Keleivius vežant geležinkelių transportu naudojamų taikmenų ir sistemų“ posistemiams, kaip nurodyta Direktyvos 96/48/EB II priede su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, ir Direktyvos 2001/16/EB II priede.

Daugiau informacijos apie posistemius pateikiama 2 skyriuje.

1.2. **Taikymo geografinė sritis**

Šios TSS taikymo geografinė sritis yra transeuropinė paprastųjų geležinkelių sistema, kaip aprašyta Direktyvos 2001/16/EB I priede su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, ir transeuropinė greitųjų geležinkelių sistema, kaip aprašyta Direktyvos 96/48/EB I priede su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB.

Šioje TSS ypač atsižvelgiama į paprastųjų ir greitųjų geležinkelių sistemos geležinkelio linijas, kurios nurodytos Europos Parlamento ir Tarybos 1996 m. liepos 23 d. sprendime Nr. 1692/96/EB, pateikiančiame Bendrijos gaires dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros, arba į tas linijas, kurios nurodytos visuose to sprendimo pakeitimuose, padarytuose po peržiūros, numatytos sprendimo 21 straipsnyje, ypač Europos Parlamento ir Tarybos 2004 m. balandžio 29 d. sprendime Nr. 884/2004/EB.

1.3. **Šios TSS turinys**

Pagal Direktyvos 2001/16/EB 5 straipsnio 3 dalį su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, ir Direktyvos 96/48/EB 5 straipsnio 3 dalį su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, ši TSS:

a) nurodo jos taikymo sritį (geležinkelių tinklo arba geležinkelių riedmenų dalis, nurodyta Direktyvos I priede; posistemis arba jo dalis, nurodyta Direktyvos II priede, arba atitinkamas aspektas) –2 skyriuje;

b) nustato kiekvienam nagrinėjamam posistemiui pagrindinius reikalavimus ir jo sąsajas su kitais posistemiais –3 skyriuje;

c) nustato funkcinius ir techninius reikalavimus, kuriuos turėtų atitikti posistemis ir jo sąsajos su kitais posistemiais – 4 skyriuje;

d) nustato sąveikos sudedamąsias dalis ir sąsajas, kurioms turi būti taikomos Europos specifikacijos, įskaitant Europos standartus, ir kurios yra būtinos sąveikai transeuropinėje paprastųjų geležinkelių sistemoje užtikrinti – 5 skyriuje

e) kiekvienam nagrinėjamam atvejui nustato atitikties arba tinkamumo naudoti įvertinimo procedūras. Į jas įeina sprendime 93/465/EEB nurodyti moduliai arba, jeigu reikia, atskiros procedūros, kuriomis įvertinama sąveikos sudedamųjų dalių atitiktis arba tinkamumas naudoti ir posistemių „EB“ patikra – 6 skyriuje;

f) nurodo TSS įgyvendinimo strategiją. Ypač svarbu yra konkretizuoti etapus, kuriuos reikėtų įveikti, kad galima būtų laipsniškai pereiti nuo esamos iki galutinės padėties, kurioje atitiktis techninės sąveikos specifikacijai taps norma – 7 skyriuje;

g) nusako reikiamiems darbuotojams keliamus profesinės kvalifikacijos reikalavimus, sveikatos apsaugos ir saugos darbe sąlygas, kurių reikia posistemiams eksploatuoti ir techniškai prižiūrėti ir šiai TSS įgyvendinti – 4 skyriuje.

Be to, kaip nurodyta 5 straipsnio 5 dalyje, galima numatyti nuostatą dėl atskirų atvejų kiekvienai TSS; tokie atvejai nurodyti 7 skyriuje.

Galiausiai ši TSS taip pat apima (4 skyriuje) eksploatavimo ir techninės priežiūros taisykles, kurios aktualios taikymo sričiai, nurodytai pirmiau pateiktuose 1.1 ir 1.2 poskyriuose.

2. POSISTEMIO (TAIKYMO SRITIES) APIBRĖŽTIS

2.1. Posistemių apibrėžtys

2.1.1. Infrastruktūra:

Geležinkelių keliai, iešmai, inžineriniai statiniai (pėsčiųjų tiltai, tuneliai ir t.t.), susijusi stoties infrastruktūra (peronai, prieigos zonos, tarp ir jų ir pritaikytos žmonių su judėjimo negalia poreikiams, ir t.t.), saugos ir apsaugos įranga.

Infrastruktūros sąvoka apima ir prieinamumo viešosios paskirties infrastruktūros vietose (taip pat ir stotyse), kurias prižiūri geležinkelių įmonė, infrastruktūros arba stoties valdytojas, aspektą.

Ši TSS taikoma tik viešosios paskirties zonoms stotyse ir jų prieigose, kurias prižiūri geležinkelių įmonė, infrastruktūros arba stoties valdytojas.

2.1.2. Geležinkelių riedmenys:

Geležinkelių riedmens konstrukcija, visų traukinio įrenginių valdymo ir kontrolės sistema, traukos ir energijos transformavimo įrenginiai, stabdymo ir sankabų įranga ir važiuoklės (vežimėliai, ašys ir t.t.), pakabos, durys, žmogaus ir mašinos sąsajos (mašinisto, traukinio darbuotojų ir keleivių, įskaitant ir žmonių su judėjimo negalia poreikius), pasyvios ir aktyvios saugos priemonės ir reikmenys keleivių ir traukinio darbuotojų sveikatai apsaugoti.

2.1.3. Keleivius vežant geležinkelių transportu naudojami taikmenys ir sistemos

Keleivius vežant geležinkelių transportu naudojami taikmenys ir sistemos, įskaitant informacijos prieš kelionę ir kelionės metu teikimą keleiviams, išankstinio bilietų užsakymo ir apmokėjimo sistemas, bagažo sutvarkymą ir galimybės persėsti į kitą traukinį ar kitos rūšies transporto priemonę užtikrinimą.

2.2. **„Žmonių su judėjimo negalia“ apibrėžtis**

„Žmonės su judėjimo negalia“ (SJN) – tai visi žmonės, kuriems yra sunkiau naudotis traukiniais ir su jais susijusia infrastruktūra. Jie apima šias kategorijas:

— Neįgaliųjų vežimėlio naudotojai (asmenys, kurie dėl senatvės silpnumo arba negalios naudojasi kėde ant ratukų);

— Žmonės su kitokia sutrikusia judėjimo funkcija:

  — Žmonės su pažeistomis galūnėmis;

  — Sunkiai vaikščiojantys žmonės;

  — žmonės su vaikais;

  — žmonės su sunkiu arba stambiu bagažu ;

  — senyvi žmonės;

  — nėščiosios;

— sutrikusio regėjimo žmonės.

— Neregiai.

— Sutrikusios klausos žmonės.

— Kurtieji.

— Žmonės su bendravimo sutrikimais (asmenys, kuriems sunku kitiems pranešti ar suprasti raštu ar žodžiu, įskaitant užsieniečius, kuriems trūksta vietos kalbos žinių, žmonės, kuriems sunku bendrauti, žmonės, turintieji jutimo (sensorinių), psichologinių ar protinių sutrikimų);

— Žemaūgiai (įskaitant vaikus).

Sutrikimai gali būti ilgalaikiai ar laikini, akivaizdūs arba neakivaizdūs.

Tačiau žmonėms su judėjimo negalia nepriskirtini asmenys, turintys priklausomybę nuo alkoholio arba narkotinių medžiagų, išskyrus atvejus, kai tokią priklausomybę sukėlė medicininis gydymas.

Į šios TSS taikymo sritį nepatenka pernelyg didelių daiktų (pvz., dviračių arba stambaus bagažo) transportavimas. Tokiems daiktams taikomos infrastruktūros valdytojo, stoties valdytojo arba geležinkelių įmonės nustatytos taisyklės, saugos reikalavimai ir komerciniai sprendimai, kuriuose nurodoma leistinas dydis, svoris ir saugos priemonės.

3. **PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI**

3.1. **Bendrosios nuostatos**

Šios TSS taikymo srityje pažymėtina, kad atitikti 3 skyriuje nurodytus pagrindinius reikalavimus leis suderinamumas su sąlygomis, aprašytomis:

— 4 skyriuje posistemiui

— ir 5 skyriuje sąveikos sudedamosioms dalims,

kaip tai patvirtina teigiami rezultatai, gauti įvertinus:

— sąveikos sudedamųjų dalių atitiktį ir (arba) tinkamumą naudoti,

— posistemio patikrą,

kaip aprašyta 6 skyriuje.

Dalį pagrindinių reikalavimų nustato nacionaliniai teisės aktai, nes:

— nėra specifikacijos L priede išvardytiems klausimams;

— taikytina nukrypti leidžianti nuostata pagal Direktyvos 2001/16/EB 7 straipsnį,

— turima reikalo su atskirais atvejais, aprašytais šios TSS 7.3 poskyryje.

Atitinkamos atitikties įvertinimas atliekamas konkrečios valstybės narės nustatyta tvarka, jei ši valstybė narė yra pranešusi Komisijai apie nacionalinius teisės aktus arba paprašiusi nukrypti leidžiančios nuostatos arba atskiro atvejo.

Pagal Direktyvos 2001/16/EB 4 straipsnio 1 dalį su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, transeuropinė greitųjų geležinkelių sistema, posistemiai ir jų sąveikos sudedamosios dalys turi atitikti atitinkamus esminius reikalavimus, nusakytus bendrais bruožais Direktyvos III priede.

Infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų posistemių ir jų sudedamųjų dalių atitiktis esminiams reikalavimams tikrinama pagal sąlygas, nustatytas Direktyvoje 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, ir šioje TSS.

3.2. **Pagrindiniai reikalavimai, kurie yra susiję su:**

— Sauga,

— Patikimumu ir parengtimi,

— Sveika

— Aplinkos apsauga,

— Techniniu suderinamumu.

Šie reikalavimai apima bendruosius ir specialius reikalavimus kiekvienam posistemiui. Pagal Direktyvą 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyvos 2004/50/EB II priedu, infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų posistemiai priskiriami „struktūrinėms sritims“. Toliau pateikiami šių posistemių aprašai, kuriuose atsižvelgta į ŽJN (žmonių su judėjimo negalia) poreikius:

Infrastruktūra:

Geležinkelių keliai, iešmai, inžineriniai statiniai (pėsčiųjų tiltai, tuneliai ir t.t.) susijusi stoties infrastruktūra (peronai, prieigos zonos, pritaikytos žmonių su judėjimo negalia poreikiams, ir t.t.), saugos ir apsaugos įranga.

Geležinkelių riedmenys:

„Geležinkelių riedmens konstrukcija, visų traukinio įrenginių valdymo ir kontrolės sistema, traukos ir energijos transformavimo įrenginiai, stabdymo ir sankabų įranga ir važiuoklės (vežimėliai, ašys ir t.t.), pakabos, durys, žmogaus ir mašinos sąsajos (mašinisto, traukinio darbuotojų ir keleivių, įskaitant ir žmonių su judėjimo negalia poreikius), pasyvios ir aktyvios saugos priemonės ir reikmenys keleivių ir traukinio darbuotojų sveikatai apsaugoti.“

Toliau pateikiami pagrindiniai reikalavimai pagal Direktyvos 2001/16/EB III priedą su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB. Tai yra paskutiniai paskelbti reikalavimai.

3.3. **Bendrieji reikalavimai**

3.3.1. Sauga

1.1.1 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB .

„Saugai svarbių sudedamųjų dalių ir, dar konkrečiau, sudedamųjų dalių, kurios dalyvauja traukiniui judant, projektavimas, konstravimas ar surinkimas, techninė priežiūra ir monitoringas turi garantuoti tokį saugos lygį, kuris atitinka tinklui nustatytus tikslus, įskaitant tuos, kurie numatyti konkretiems ypatingiems atvejams“.

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.1.2.4 (Infrastruktūra – Durys ir įėjimai)

— 4.2.2.4 (Geležinkelių riedmenys – Durys)

— 4.2.2.4.2 (Geležinkelių riedmenys – Išorinės durys)

— 4.2.2.4.3 (Geležinkelių riedmenys – Vidinės durys)

— 4.2.2.9 (Geležinkelių riedmenys – Aukščio skirtumai)

— 4.2.2.10 (Geležinkelių riedmenys – Turėklai)

— 4.2.2.12 (Geležinkelių riedmenys – Laiptelio padėtis įlipant į geležinkelių riedmenį ir išlipant iš jo)

— 4.2.2.12.1 (Geležinkelių riedmenys – Bendrieji reikalavimai)

— 4.2.2.12.2 (Geležinkelių riedmenys – Įlipimo į geležinkelių riedmenį ir išlipimo iš jo laipteliai)

— 4.2.2.12.3 (Geležinkelių Riedmenys – Padedančios įlipti priemonės keleiviams su neįgaliųjų vežimėliu)

— 4.1.2.21 (Infrastruktūra – Padedančios įlipti priemonės)

1.1.5 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Visi naudotojams skirti įtaisai turi būti suprojektuoti taip, kad juos naudojant kokiu nors numanomu būdu ne pagal iškabintas instrukcijas, nebūtų pakenkta saugiam įtaisų veikimui arba naudotojų sveikatai ir saugai.“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.2.2.4 (Geležinkelių riedmenys – Durys)

— 4.2.2.4.2 (Geležinkelių riedmenys – Išorinės durys)

— 4.2.2.4.3 (Geležinkelių riedmenys – Vidinės durys)

3.3.2. Patikimumas ir parengtis

1.2 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Traukiniui judant, dalyvaujančių stacionarių ar judančių sudedamųjų dalių monitoringas ir techninė priežiūra turi būti organizuojama, atliekama ir įvertinama taip, kad būtų išlaikytas jų veikimas numatytomis sąlygomis.“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.2.2.4 (Geležinkelių riedmenys – Išorinės ir vidinės durys)

— 4.2.2.4.2 (Geležinkelių riedmenys – Išorinės durys)

— 4.2.2.4.3 (Geležinkelių riedmenys – Vidinės durys)

3.3.3. Sveikata

1.3.1 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Traukiniuose ir geležinkelių infrastruktūroje negali būti naudojamos medžiagos, dėl jų naudojimo būdo galinčios kelti pavojų sveikatai tų, kuriems jos yra prieinamos“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.2.2.2 (Geležinkelių riedmenys – Sėdynės)

— 4.2.2.2.1 (Geležinkelių riedmenys – Bendrosios nuostatos)

— 4.2.2.2.2 (Geležinkelių riedmenys – Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos)

— 4.2.2.7 (Geležinkelių riedmenys – Erdvė keleiviams praeiti)

3.3.4. Aplinkos apsauga

Su šia TSI nesusijusi.

3.3.5. Techninis suderinamumas

1.5 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Infrastruktūros ir stacionarių įrenginių techninės charakteristikos turi būti suderinamos tarpusavyje ir su transeuropinėje paprastųjų geležinkelių sistemoje naudojamų traukinių charakteristikomis.“

„Jei tam tikruose tinklo ruožuose šių charakteristikų atitiktis pasirodytų esanti sunkiai pasiekiama, gali būti įgyvendinami laikini sprendimai, užtikrinantys atitiktį ateityje.“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.1.2.18 (Infrastruktūra – Perono aukštis ir platforma)

— 4.2.2.12 (Geležinkelių riedmenys – Laiptelio padėtis įlipant į geležinkelių riedmenį ir išeinant iš jo)

3.4. **Specialūs reikalavimai infrastruktūros posistemiui**

3.4.1. Sauga

2.1.1 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Turi būti imamasi priemonių, kad būtų apriboti asmenims kylantys pavojai, ypač traukiniams pravažiuojant pro stotis“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.1.2.19 (Infrastruktūra – Perono plotis ir kraštas)

„Viešai prieinama infrastruktūra turi būti suprojektuota ir pastatyta taip, kad būtų apriboti žmonių saugai kylantys pavojai (stabilumas, priešgaisrinė sauga, prieinamumas, evakavimas, platformos ir kt.).“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.1.2.3 (Infrastruktūra – Maršrutai be kliūčių)

— 4.1.2.3.1 (Infrastruktūra – Bendrosios nuostatos)

— 4.1.2.3.2 (Infrastruktūra – Maršruto be kliūčių ženklinimas)

— 4.1.2.4 (Infrastruktūra – Durys ir įėjimai)

— 4.1.2.5 (Infrastruktūra – Grindų paviršiai)

— 4.1.2.6 (Infrastruktūra – Permatomos kliūtys)

— 4.1.2.8 (Infrastruktūra – Baldai ir nepritvirtintos priemonės)

— 4.1.2.9 (Infrastruktūra – Bilietų pardavimas, informaciniai stendai ir pagalbos keleiviams vietos)

— 4.1.2.10 (Infrastruktūra – Apšvietimas)

— 4.1.2.12 (Infrastruktūra – Sakytinė informacija)

— 4.1.2.13 (Infrastruktūra – Avariniai išėjimai)

— 4.1.2.14 (Infrastruktūra – Pėsčiųjų tiltų ir požeminių kelių geometrija)

— 4.1.2.15 (Infrastruktūra – Laiptai)

— 4.1.2.16 (Infrastruktūra – Turėklai)

— 4.1.2.17 (Infrastruktūra – Rampos, eskalatoriai, keltuvai ir slenkantys pėsčiųjų takai

— 4.1.2.18 (Infrastruktūra – Perono aukštis ir atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto)

— 4.1.2.19 (Infrastruktūra – Perono plotis ir kraštas)

— 4.1.2.20 (Infrastruktūra – Perono kraštas)

— 4.1.2.21 (Infrastruktūra – Padedančios įlipti priemonės

— 4.1.2.22 (Infrastruktūra – Vienalygės geležinkelių kelių pervažos stotyse)

3.5. **Specialūs reikalavimai geležinkelių riedmenų posistemiui**

3.5.1. Sauga

2.4.1 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Riedmenų ir transporto priemonių jungčių konstrukcija turi būti suprojektuota taip, kad įvykus susidūrimui ar nuvažiavus nuo bėgių būtų apsaugotos keleivių kupė ir mašinisto kabina.“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.2.2.3 (Geležinkelių riedmenys – Neįgaliųjų vežimėlio vieta)

„Siekiant nekelti pavojaus asmenų saugai turi būti imamasi priemonių, kad jiems nebūtų pasiekiamos elektra veikiančios sudedamosios dalys.“.

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

„Kilus pavojui, įtaisai turi sudaryti sąlygas keleiviams pranešti apie tai mašinistui, o palydovams – su juo susisiekti“.

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.2.2.3 (Geležinkelių riedmenys – Neįgaliųjų vežimėlio vieta)

— 4.2.2.6.3 (Geležinkelių riedmenys – Universalus tualetas)

— 4.2.2.11 (Geležinkelių riedmenys – Neįgaliųjų vežimėliui pritaikytos miegamosios vietos)

„Įėjimo durys turi turėti keleivių saugą garantuojančią atidarymo ir uždarymo sistemą“.

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punkte:

— 4.2.2.4.2 (Durys – Išorinės durys)

„Turi būti įrengti ir nurodyti avariniai išėjimai.“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.2.2.4.2 (Geležinkelių riedmenys – Išorinės durys)

— 4.2.2.8 (Geležinkelių riedmenys – Keleivių informavimas)

„Traukiniuose privaloma įrengti pakankamo galingumo ir trukmės avarinio apšvietimo sistemą.“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punkte:

— 4.2.2.5 (Geležinkelių riedmenys – Apšvietimas)

„Traukiniai turi būti aprūpinti keleivių informavimo sistema, kad traukinio personalas ir pagrindinis valdymo centras turėtų ryšį su keleiviais“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.2.2.8 (Geležinkelių riedmenys – Keleivių informavimas)

— 4.2.2.8.2 (Geležinkelių riedmenys – Informacija (ženklai ir piktogramos)

3.5.2. Patikimumas ir parengtis

2.4.2 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Svarbiausios įrangos, važiavimo, traukos ir stabdymo įrangos bei kontrolės ir valdymo sistemos konstrukcija turi būti tokia, kad leistų traukiniui toliau važiuoti esant konkrečiam ypatingam atvejui ir nesukeltų neigiamų padarinių tebeveikiančiai įrangai“.

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.2.2.12.3 (Geležinkelių riedmenys – Padedančios įlipti ir išlipti priemonės keleiviams su neįgaliųjų vežimėliais

— 4.2.2.12.3.5 (Geležinkelių riedmenys – Nuleidžiami laipteliai

3.5.3. Techninis suderinamumas

2.4.3 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Elektros įrenginiai turi būti suderinami su kontrolės, valdymo ir signalizavimo įrenginių veikimu.“

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

„Elektrinės traukos atveju srovės imtuvų charakteristikos turi būti tokios, kad traukiniai galėtų važiuoti naudodamiesi transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos energijos tiekimo sistemomis“

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

„Riedmenų charakteristikos turi būti tokios, kad leistų jiems važiuoti visomis linijomis, kuriomis važiuoti jie numatyti“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.2.2.12 (Geležinkelių riedmenys – Laiptelio padėtis įlipant į geležinkelių riedmenį ir išeinant iš jo)

3.6. **Specialūs reikalavimai kitiems posistemiams, kartu aktualūs infrastruktūrai ir geležinkelių riedmenų posistemiui**

3.6.1. Energijos posistemis

3.6.1.1. Sauga

2.2.1 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Energijos tiekimo sistemų veikimas neturi sumažinti traukinių arba žmonių (keleivių, darbuotojų, geležinkelio pakelių gyventojų ir trečiųjų šalių) saugos.“

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

3.6.1.2. Aplinkos apsauga

2.2.2 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Elektros ar šilumos tiekimo sistemų veikimas negali kelti aplinkai didesnio poveikio, nei nustatyta konkrečiomis ribomis.“

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

3.6.1.3. Techninis suderinamumas

2.2.3 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Naudojamos elektros ir šilumos tiekimo sistemos, kurios turi:

— *sudaryti sąlygas, kad traukinius būtų galima eksploatuoti pagal apibrėžtus tokių traukinių eksploatavimo lygius;*

— *naudojant elektros energijos tiekimo sistemas, būti suderinamos su traukiniuose esančiais elektra maitinamais įtaisais.“*

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

3.6.2. Kontrolė, valdymas ir signalizavimas

3.6.2.1. Sauga

2.3.1 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Kontrolės ir valdymo bei signalizavimo įrenginiai ir naudojamos procedūros turi sudaryti sąlygas užtikrinti tokį traukinių važiavimo saugos lygį, kuris atitiktų tinklui nustatytus tikslus. Pablogėjus sąlygoms, kontrolės ir valdymo bei signalizavimo sistemos turėtų ir toliau leisti saugų traukinių, kuriems leidžiama važiuoti, judėjimą.“

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

3.6.2.2. Techninis suderinamumas

2.3.2 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Visa nauja infrastruktūra ir visi nauji riedmenys, pagaminti ar sukurti patvirtinus suderinamas kontrolės ir valdymo bei signalizavimo sistemas, turi būti pritaikyti naudoti tose sistemose“.

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

„Mašinistų kabinoje įrengta kontrolės ir valdymo bei signalizavimo įranga turi leisti visoje transeuropinėje paprastųjų geležinkelių sistemoje užtikrinti normalų darbą esant nustatytoms sąlygoms.“

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

3.6.3. Techninė priežiūra

3.6.3.1. Sveikata ir sauga

2.5.1 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Techniniai įrenginiai ir techninės priežiūros centruose taikomos procedūros turi užtikrinti saugų posistemio veikimą ir nekelti pavojaus sveikatai ir saugai.“

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

3.6.3.2. Aplinkos apsauga

2.5.2 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Techniniai įrenginiai ir techninės priežiūros centruose taikomos procedūros negali viršyti leistinų kenksmingo poveikio artimai aplinkai dydžių“.

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

3.6.3.3. Techninis suderinamumas

2.5.3 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Paprastųjų riedmenų techninės priežiūros įrenginiai turi būti tokie, kad būtų galima atlikti su sauga, sveikata ir komfortu susijusius darbus visiems riedmenims, kuriems tie darbai buvo numatyti.“

Šis pagrindinis reikalavimas nepatenka į šios TSS taikymo sritį.

3.6.4. Geležinkelių transporto eismo organizavimas ir valdymas

3.6.4.1. Sauga

2.6.1 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Tinklo eksploatacijos taisyklių darna ir mašinistų, traukinio personalo ir valdymo centrų darbuotojų kvalifikacija turi būti tokia, kad užtikrintų saugią eksploataciją atsižvelgiant į įvairius tarptautinio ir vidaus vežimo reikalavimus“.

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.1.4 (Infrastruktūra – Eksploatavimo taisyklės I)

— 4.1.6 (Infrastruktūra – Profesinė kvalifikacija)

— 4.2.4 (Geležinkelių riedmenys – Eksploatavimo taisyklės)

— 4.2.6 (Geležinkelių riedmenys – Profesinė kvalifikacija)

„Techninės priežiūros darbai ir jų periodiškumas, techninės priežiūros ir valdymo centrų darbuotojų mokymas bei kvalifikacija ir atitinkamų operatorių sudaryta kokybės užtikrinimo sistema valdymo ir techninės priežiūros centruose turi užtikrinti aukšto lygio saugą“.

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.1.4 (Infrastruktūra – Eksploatavimo taisyklės)

— 4.1.6 (Infrastruktūra – Profesinė kvalifikacija)

— 4.2.4 (Geležinkelių riedmenys – Eksploatavimo taisyklės)

— 4.2.6 (Geležinkelių riedmenys – Profesinė kvalifikacija)

3.6.4.2. Techninis suderinamumas

2.6.3 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB

„Tinklų eksploatacijos taisyklių darna ir mašinistų, traukinio personalo ir traukinių eismo valdymo darbuotojų kvalifikacija turi užtikrinti transeuropinės paprastųjų geležinkelių sistemos eksploatacinį efektyvumą atsižvelgiant į įvairius tarptautinio ir vidaus vežimo reikalavimus“.

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.1.4 (Infrastruktūra – Eksploatavimo taisyklės)

— 4.1.6 (Infrastruktūra – Profesinė kvalifikacija)

— 4.2.4 (Geležinkelių riedmenys – Eksploatavimo taisyklės)

— 4.2.6 (Geležinkelių riedmenys – Profesinė kvalifikacija)

3.6.5. Telematikos taikymas krovinių ir keleivių vežimui

3.6.5.1. Techninis suderinamumas

2.7.1 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Pagrindiniai reikalavimai telematikos priemonėms garantuoja būtiniausią keleivių ir krovinių vežėjų aptarnavimo kokybę, ypač techninio suderinamumo atžvilgiu.“

Reikia imtis priemonių, kurios garantuotų:

— *kad duomenų bazės, programinė įranga ir duomenų perdavimo protokolai būtų rengiami taip, kad būtų sudarytos sąlygos maksimaliems duomenų mainams tarp įvairių programų ir operatorių, išskyrus konfidencialius komercinius duomenis;*

— *nesudėtingą informacijos prieinamumą naudotojams.*

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.1.2.9 (Infrastruktūra – Bilietų pardavimas, informaciniai stendai ir pagalbos keleiviams vietos)

— 4.1.2.11 (Infrastruktūra – Vaizdinė informacija, ženklų išdėstymas, piktogramos ir nuolat atnaujinama informacija)

— 4.1.2.12 (Infrastruktūra – Sakytinė informacija)

— 4.2.2.8 (Geležinkelių riedmenys – Keleivių informavimas)

3.6.5.2. Sveikata

2.7.3 pagrindinis reikalavimas iš Direktyvos 2001/16/EB III priedo su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB:

„Šių sistemų ir naudotojų sąsajos turi atitikti būtiniausias ergonomikos ir sveikatos apsaugos taisykles“

Šis pagrindinis reikalavimas įvykdomas funkciniais ir techniniais reikalavimais, pateiktais punktuose:

— 4.1.2.9 (Bilietų pardavimas, informaciniai stendai ir pagalbos keleiviams vietos)

— 4.1.2.12 (Infrastruktūra – Sakytinė informacija)

— 4.2.2.8 (Geležinkelių riedmenys – Keleivių informavimas)

3.7. **Žmonių su judėjimo negalia TSS reguliavimo srities elementai, kurie susiję su pagrindiniais reikalavimais**

Infrastruktūra		Nuoroda į Direktyvos 2001/16/EB punktą su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB					
		II priedas	Pagrindinis reikalavimas iš III priedo				
ŽJN TSS reguliavimo srities	Nuorodos punktas		Sauga	Patikimumas ir parengtis	Sveikata	Aplinkos apsauga	Techninis suderinamumas
Bendrosios nuostatos	4.1.2.1	2.1					
Parkavimo paslaugos, skirtos žmonėms su judėjimo negalia	4.1.2.2	2.1					
Maršrutai be kliūčių	4.1.2.3	2.1	2.1.1				
Bendrosios nuostatos	4.1.2.3.1	2.1	2.1.1				
Maršrutų ženklinimas	4.1.2.3.2	2.1	2.1.1				
Durys ir įėjimai	4.1.2.4	2.1	1.1.1 2.1.1				
Grindų paviršiai	4.1.2.5	2.1	2.1.1				
Permatomos kliūtys	4.1.2.6	2.1	2.1.1				
Tualetai ir priemonės kūdikiams pervystyti	4.1.2.7	2.1	1.1.5 2.1.1				
Baldai ir nepritvirtintos priemonės	4.1.2.8	2.1	2.1.1				
Bilietų pardavimas, informaciniai stendai ir pagalbos keleiviams vietos	4.1.2.9	2.1	2.1.1	2.7.3			2.7.1
Apšvietimas	4.1.2.10	2.1	2.1.1				
Vaizdinė informacija, ženklų išdėstymas ir piktogramos ir nuolat atnaujinama informacija	4.1.2.11	2.1					2.7.1
Sakytinė informacija	4.1.2.12	2.1	2.1.1	2.7.3			2.7.1
Avariniai išėjimai, pranešimai apie pavojų	4.1.2.13	2.1	2.1.1				
Pėsčiųjų tiltų ir požeminių kelių geometrija	4.1.2.14	2.1	2.1.1				
Laiptai	4.1.2.15	2.1	2.1.1				
Turėklai	4.1.2.16	2.1	2.1.1				
Rampos, eskalatoriai, keltuvai ir slenkantys pėsčiųjų takai	4.1.2.17	2.1	2.1.1				
Perono aukštis ir platforma	4.1.2.18	2.1	2.1.1				1.5
Perono aukštis	4.1.2.18.1	2.1	2.1.1				1.5
Atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto	4.1.2.18.2	2.1	2.1.1				1.5
Geležinkelio kelio išdėstymas išilgai peronų	4.1.2.18.3	2.1	2.1.1				1.5
Peronų plotis ir kraštas	4.1.2.19	2.1	2.1.1				
Perono galas	4.1.2.20	2.1	2.1.1				

Infrastruktūra		Nuoroda į Direktyvos 2001/16/EB punktą su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB					
		II priedas	Pagrindinis reikalavimas iš III priedo				
ŽJN TSS reguliavimo srities	Nuorodos punktas		Sauga	Patikimumas ir parengtis	Sveikata	Aplinkos apsauga	Techninis suderinamumas
Padedančios įlipti priemonės keleiviams su neįgaliųjų vežimėliu	4.1.2.21	2.1	1.1.1				
Vienalygės geležinkelių kelių pervažos stotyse	4.1.2.22	2.1	2.1.1				

Geležinkelių riedmenys		Nuoroda į Direktyvos 2001/16/EB punktą su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB					
		II priedas	Pagrindinis reikalavimas iš III priedo				
ŽJN TSS reguliavimo srities elementas	Nuorodos punktas		Sauga	Patikimumas ir parengtis	Sveikata	Aplinkos apsauga	Techninis suderinamumas
Bendrosios nuostatos	4.2.2.1	2.6					
Sėdynės	4.2.2.2	2.6			1.3.1		
Bendrosios nuostatos	4.2.2.2.1	2.6			1.3.1		
Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos	4.2.2.2.2	2.6			1.3.1		
Neįgaliųjų vežimėlio vieta	4.2.2.3	2.6	2.4.1				
Durys	4.2.2.4	2.6	1.1.1 1.1.5	1.2			
Išorinės durys	4.2.2.4.2	2.6	1.1.1 1.1.5 2.4.1	1.2			
Vidinės durys	4.2.2.4.3	2.6	1.1.1 1.1.5	1.2			
Apšvietimas	4.2.2.5	2.6	2.4.1				
Tualetai	4.2.2.6	2.6	2.4.1				
Bendrosios nuostatos	4.2.2.6.1	2.6	2.4.1				
Įprastas tualetas	4.2.2.6.2	2.6	2.4.1				
Universalus tualetas	4.2.2.6.3	2.6	2.4.1				
Erdvė keleiviams praeiti	4.2.2.7	2.6			1.3.1		
Keleivių informavimas	4.2.2.8	2.6	2.4.1	2.7.3			2.7.1
Bendrosios nuostatos	4.2.2.8.1	2.6					
Informacija (ženklų sistema ir piktogramos)	4.2.2.8.2	2.6	2.4.1				

Geležinkelių riedmenys		Nuoroda į Direktyvos 2001/16/EB punktą su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB					
		II priedas	Pagrindinis reikalavimas iš III priedo				
ŽJN TSS reguliavimo srities elementas	Nuorodos punktas		Sauga	Patikimumas ir parengtis	Sveikata	Aplinkos apsauga	Techninis suderinamumas
Informacija (maršrutų aprašymas ir vietų rezervavimas)	4.2.2.8.3	2.6					
Aukščio skirtumai	4.2.2.9	2.6	1.1.5				
Turėklai	4.2.2.10	2.6	1.1.5				
Neįgaliųjų vežimėliui pritaikytos miegamosios vietos	4.2.2.11	2.6	2.4.1				
Laiptelio padėtis įlipimui į geležinkelių riedmenį ir išėjimui iš jo	4.2.2.12	2.6	1.1.1				1.5 2.4.3
Bendrosios nuostatos	4.2.2.12.1	2.6	1.1.1				1.5 2.4.3
Įlipimo arba išlipimo laipteliai	4.2.2.12.2	2.6	1.1.1				1.5 2.4.3
Padedančios įlipti priemonės	4.2.2.12.3	2.6	1.1.1	2.4.2			1.5 2.4.3

4. POSISTEMIŲ APIBŪDINIMAS

4.1. Infrastruktūros posistemis

4.1.1. Įžanga

Transeuropinė paprastųjų geležinkelių sistema, kuriai taikoma Direktyva 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, ir kurios dalimi yra posistemis, yra integruota sistema, kurios suderinamumą reikia tikrinti. Suderinamumas pirmiausia tikrinamas pagal kiekvieno posistemio sąlygas, pagal jo sąsajas su sistema, į kurią jis yra integruotas, taip pat pagal eksploatavimo ir techninės priežiūros taisykles.

Funkciniuose ir techniniuose posistemio reikalavimuose ir jo sąsajose, aprašytose 4.1.2 punkte, nenustatomas reikalavimas taikyti specifinius technologinius ar techninius sprendimus, išskyrus tuos atvejus, jeigu tai yra neabejotinai būtina transeuropinių paprastųjų geležinkelių tinklo sąveikai. Tačiau sąveikos inovaciniai sprendimai gali pareikalauti naujų sąlygų ir naujų įvertinimo metodų. Kad technologinės naujovės būtų įmanomos, minėtos sąlygos ir įvertinimo metodai kuriami pagal 6.1.4 ir 6.2.4 punktuose aprašytą procesą.

Atsižvelgiant į visus taikytinus pagrindinius reikalavimus infrastruktūros posistemis apibūdinamas šiais elementais:

4.1.2. Funkciniai ir techniniai posistemio reikalavimai

4.1.2.1. Bendrosios nuostatos

Laikantis 3 skyriuje pateiktų pagrindinių reikalavimų, funkciniai ir techniniai infrastruktūros posistemio reikalavimai, susiję su prieinamumu žmonėms su judėjimo negalia, išdėstyti taip:

— Parkavimo vietos, skirtos žmonėms su judėjimo negalia

— Durys ir vienodo lygio įėjimai

— Keleivių maršrutai, pagrindiniai pėsčiųjų maršrutai

— Grindų paviršiai

— Lytimoji informacija

— Nukreipiamieji maršrutai

— Stiklinių durų ir sienų ženklinimas

— Tualetai

— Baldai

— Bilietų kasa arba pardavimo automatai/Informacijos punktai

— Bilietų komposteravimo prietaisai

— Apšvietimas

— Vaizdinė informacija, ženklų išdėstymas, piktogramos ir nuolat atnaujinama informacija

— Sakytinė informacija

— Avariniai išėjimai, pavojaus signalai

— Pėsčiųjų tiltų ir požeminių kelių geometrija

— Laiptai

— Turėklai

— Rampos, eskalatoriai, keltuvai ir slenkantys pėsčiųjų takeliai

— Peronų aukščiai ir bėgiams lygiagrečioje plokštumoje išmatuoti atstumai nuo perono viršutinio paviršiaus krašto iki gretimo peronui bėgio galvutės važuojamojo paviršiaus krašto

— Peronų pločiai ir kraštai

— Peronų galai

— Padedančios įlipti priemonės

— Vienalygės geležinkelių kelių pervažos

Kiekvienam pagrindiniam parametrui nagrinėjama tema pristatoma bendrųjų nuostatų punkte.

Toliau pateikiami punktai apibūdina sąlygas, kurias reikia atitikti, kad būtų įvykdyti bendrųjų nuostatų punkte iškelti reikalavimai.

4.1.2.2. Parkavimo vietos, skirtos žmonėms su judėjimo negalia

Jeigu stotyje yra parkavimo zona, joje rezervuojamos parkavimo vietos, skirtos žmonėms su judėjimo negalia, turintiems teisę naudotis neįgaliesiems skirtomis parkavimo vietomis, kurios išdėstomos parkavimo zonos dalyje, esančioje arčiausiai žmonėms su judėjimo negalia tinkamo įėjimo į stotį.

Parkavimo vietų klausimus teisiškai nustato Europos arba nacionaliniai teisės aktai, ir šioms vietoms negalioja jokie kiti geležinkeliams taikomi reikalavimai. Šie klausimai, be kitų, apima vietų skaičių, prieigą, išdėstymą, matmenis, naudojamas medžiagas, spalvas, ženklinimą ir apšvietimą.

4.1.2.3. Maršrutas be kliūčių

4.1.2.3.1. Bendrosios nuostatos

Maršrutas be kliūčių – tai maršrutas, kuriuo laisvai gali judėti visų kategorijų ŽJN. Tokiam maršrutui priskiriamos rampos ir keltuvai, jeigu jie įrengti ir eksploatuojami pagal 4.1.2.17 punkto reikalavimus

Turi būti įrengiamas bent vienas maršrutas be kliūčių, kuris jungia toliau išvardytas vietas ir paslaugas, jeigu jos teikiamos:

— Kitų rūšių transporto stoteles stoties teritorijoje (pvz., taksi, autobusai, tramvajai, metro, keltai ir kt.)

— Automobilių parkavimo aikšteles

— Pritaikytus įėjimus ir išėjimus

— Informacijos stendus

— Kitas informavimo sistemas

— Bilietų pardavimo priemones

— Pagalbos keleiviams priemones

— Laukimo zonas

— Bagažo saugyklas;

— Tualetus

— Peronus

Visi maršrutai be kliūčių, laiptai, pėsčiųjų tiltai ir požeminiai keliai neturi būti siauresni nei 1 600 mm ir o jų aukštis neturi būti mažesnis nei 2 300 mm per visą 1 600 mm plotį. Mažiausio pločio reikalavimas neapima papildomo pločio, kurio gali reikėti keleivių srautams. Šis reikalavimas netaikomas eskalatoriams, slenkantiems pėsčiųjų takams ir keltuvams.

Maršrutų be kliūčių ilgis turi būti lygus praktiškai trumpiausiam atstumui.

Maršrutų be kliūčių grindų paviršiai neturi atspindėti šviesos.

Mažesnio nei 1 000 keleivių per dieną (sumuojant įlipančius ir išlipančius keleivius) pralaidumo naujoms stotims nekeliamas reikalavimas turėti keltuvus arba rampas, jeigu kita stotis, esanti ne toliau kaip už 30 km tame pačiame maršrute, turi visus reikalavimus atitinkantį maršrutą be kliūčių. Esant tokioms aplinkybėms naujos stotys projektuojamos numatant galimybę jose ateityje įrengti keltuvus ir (arba) rampas, kad stotis būtų tinkama visų kategorijų ŽJN.

4.1.2.3.2. Maršruto be kliūčių ženklinimas

Maršrutai be kliūčių turi būti lengvai pastebimi pagal vaizdinę informaciją, kaip nurodyta 4.1.2.11 punkte.

Žmonėms su regėjimo negalia informacija apie maršrutą be kliūčių pateikiama bent vienu iš šių būdu: lytimaisiais takeliais, girdimaisiais ir lytimaisiais ženklais, Brailio žemėlapiais

Jeigu įrengiamas lytimasis takelis, jis turi atitikti nacionalinius teisės aktus ir turi driektis per visą maršruto be kliūčių(-ų) ilgį.

Jeigu išilgai maršruto be kliūčių į peroną įrengti turėklai arba išilgai maršruto yra ranka pasiekiamos sienos, ant jų pateikiama glausta informacija (pvz., perono numeris arba krypties informacija) Brailio raštu arba prizminėmis raidėmis ar skaičiais galinėje turėklo dalyje arba ant sienos 850–1 000 mm aukštyje. Vienintelės leistinos lytimosios piktogramos yra skaičiai ir rodyklės (strėlės).

4.1.2.4. Durys ir įėjimai

Šis punktas taikomas visoms durims ir įėjimams, įrengtiems maršrutuose be kliūčių.

Turi būti numatytas bent vienas tinkamas įėjimas į stotį ir bent vienas tinkamas įėjimas į peroną.

Mažiausias atidarytų durų ir įėjimų angos plotis turi būti 800 mm, gabaritinis aukštis – 2 100 mm.

Leidžiama naudoti ranka darinėjamas, pusiau automatines ir automatines duris.

Durų atidarymo įtaisai įrengiami 800 – 1 200 mm aukštyje.

Ranka darinėjamos, neslankiosios durys įrengiamos su horizontaliomis stumiamomis rankenėlėmis, kurios tvirtinamos per visą durų plotį abiejose durų pusėse.

Pusiau automatinės ir automatinės durys įrengiamos su įtaisais, kurie varstant duris užtikrina, kad keleiviai nebūtų tarpduryje.

Jeigu durims darinėti įrengiami mygtukai arba kiti nuotolinio valdymo įtaisai, kiekvieno mygtuko ar įtaiso spalva turi skirtis nuo paviršiaus, kuriame jie įrengti, spalvos ir turi įsijungti juos paspaudus ne didesne kaip 15 niutonų jėga.

Jeigu atidarymo ir uždarymo mygtukai įrengiami vienas virš kito, atidarymo mygtukas visada turi būti viršuje.

Valdymo skydelis turi būti įrengiamas ne mažesniame kaip 800 mm ir ne didesniame kaip 1 200 mm aukštyje virš grindų.

Tokie valdikliai ir jų paskirtis turi būti atpažįstami lytėjimu (pvz., per lytimuosius ženklus).

Ranka darinėjamų durų atidarymo arba uždarymo jėga, jeigu nepučia vėjas, neturi būti didesnė nei 25 niutonai.

Užsklendžiant arba atsklendžiant ranka darinėjamas duris, sklendei pastumti delnu turi užtekti 20 niutonų jėgos.

Jeigu naudojamos sukamosios durys, greta jų turi būti įrengtos papildomos nesukamosios durys, kuriomis bet kada galima laisvai pasinaudoti.

Durų ir įėjimų slenksčiai neturi būti aukštesni kaip 25 mm. Jeigu tokie slenksčiai įrengiami, savo spalva jie turi skirtis nuo paviršiaus, kuriame jie yra įrengti.

4.1.2.5. Grindų paviršiai

Joks grindų paviršius neturi būti slidus, kaip nustatyta viešosios paskirties pastatams skirtuose nacionaliniuose teisės aktuose.

Stoties pastatų viduje visi vaikščiojamųjų grindų paviršiai neturi turėti didesnio nei 5 mm nelygumo bet kuriame grindų taške, išskyrus lytimuosius nukreipiamuosius takelius, drenažo kanalus ir lytimąsias įspėjamąsias žymenas.

4.1.2.6. Permatomos kliūtys

Ant keleivių pagrindinių maršrutų arba šalia jų esančios permatomos kliūtys, t. y. stiklinės durys arba permatomos sienos, turi būti pažymėtos bent dviem juostomis, sudarytomis iš simbolių, sutartinių ženklų, emblemų ar dekoratyvių elementų, šiuose aukščiuose: pirmoji juosta 1 500–2 000 mm, antroji 850–1 050 mm aukštyje. Juostos spalva turi skirtis nuo paviršiaus, kuriame yra matoma, spalvos. Juostos aukštis turi būti ne mažesnis nei 100 mm.

Nereikalaujama, kad tokiomis juostomis būtų pažymėtos permatomos sienos išilgai maršrutų, jeigu keleiviai nuo atsitrenkimo į sienas apsaugomi kitais būdais, pvz., turėklais arba stacionariaisiais suolais.

4.1.2.7. Tualetai ir priemonės kūdikiams pervystyti

4.1.2.7.1. Posistemio reikalavimai

Jeigu stotyje įrengiami tualetai, juose turi būti bent viena abiejų lyčių asmenims skirta neįgaliųjų vežimėliui pritaikyta kabina.

Jeigu stotyje yra tualetai, turi būti numatytos ir priemonės kūdikiams pervystyti, kurios būtų tinkamos naudoti ir vyrams, ir moterims. Jos turi atitikti 4.1.2.7.2 punkto reikalavimus.

Kad keleiviai su didelių matmenų bagažu galėtų naudotis tualetu, kabinos plotis turi būti mažiausiai 900 mm ir ilgis – mažiausiai 1 700 mm, jeigu jos durys atsidaro į vidų, ir 1 500 mm ilgio, jeigu atsidaro į išorę arba kabina įrengiama su slenkamosiomis durimis. Durys ir visi įėjimai į tualeto patalpą turi būti mažiausiai 650 mm pločio.

Neįgaliųjų vežimėlių naudotojams skirtų tualetų matmenys ir įrenginiai turi atitikti Europos ir nacionalinius teisės aktus.

4.1.2.7.2. Sąveikos sudedamosios dalys

Priemonės kūdikiams pervystyti

Parengta naudoti priemonė kūdikiams pervystyti turi būti 800–1 200 mm aukštyje virš grindų lygio. Jos mažiausias plotis turi būti 500 mm, mažiausias ilgis – 700 mm.

Priemonė turi būti suprojektuota taip, kad kūdikis savaime nuo jos nenuslinktų. Priemonė turi būti be aštrių kampų ir turi išlaikyti ne mažesnį nei 80 kg svorį.

Jeigu stalas kūdikiams pervystyti pasistumia į tualeto erdvę, jam atstumti atgal turėtų užtekti 25 niutonų jėgos.

4.1.2.8. Baldai ir nepritvirtintos priemonės

Stotyse visi baldai ir nepritvirtintos priemonės savo spalva turi skirtis nuo paviršiaus, prieš kurį baldai ar priemonės stovi, spalvos ir būti užapvalintais kraštais.

Stoties teritorijoje visi baldai ir nepritvirtintos priemonės išdėstomi taip, kad už jų neužkliūtų neregiai arba žmonėms su regėjimo negalia ir kad juos (jas) neregys galėtų aptikti lazdele.

Jeigu mažesniame nei 2 100 mm aukštyje yra gembėmis pritvirtintų konstrukcijų, išsikišančių daugiau nei 150 mm, tų konstrukcijų buvimą turi nurodyti ne didesnio nei 300 mm aukščio kliūtis, kurią neregys galėtų aptikti lazdele.

Mažesniame nei 2 100 mm aukštyje neturi būti jokių pakabinamų konstrukcijų.

Visuose peronuose, kuriuose keleiviams leidžiama laukti traukinių, ir visose keleivių poilsio vietose įrengiama bent viena nuo aplinkos oro apsaugota zona su ergonomiškais sėdimaisiais baldais. Jie turi turėti atlošus ir bent trečdalis jų – porankius. Taip pat joje turi būti atrama stovintiesiems, mažiausiai 1 400 mm ilgio, ir vieta neįgaliųjų vežimėliui.

4.1.2.9. Bilietų pardavimas, informaciniai stendai ir pagalbos keleiviams vietos

4.1.2.9.1. Posistemio reikalavimai

Jeigu išilgai maršruto be kliūčių išdėstomos bilietų kasos, informaciniai stendai ir pagalbos keleiviams vietos, bent vienas pultas įrengiamas mažiausiai 650 mm aukščio (nuo savo apačios), turi mažiausiai 300 mm gylio įdubą kojos keliui ir yra mažiausiai 600 mm pločio. Pulto viršutinio paviršiaus arba jo dalies, kurios mažiausias plotis lygus 300 mm ir mažiausias gylis – 200 mm, aukštis turi būti 700–800 mm. Ši zona turi būti prieinama neįgaliųjų vežimėlių naudotojams ir joje turi būti įrengtos alternatyvios sėdėjimo priemonės žmonėms su judėjimo negalia.

Jeigu bilietų pardavėją kasoje nuo keleivio skiria stiklinė pertvara, ji turi būti nuimama, o jei jos nuimti neįmanoma, tada įrengiamas vidaus telefonas. Pertvara visada turi būti pagaminta iš skaidraus stiklo.

Bent vienoje bilietų pardavimo vietoje turi būti sumontuota įranga, kurią naudojant žmonės su klausos negalia galėtų suprasti, kas jiems sakoma, kai savo klausos aparatus įjungia į „T“ padėtį.

Jeigu naudojami elektroniniai prietaisai, rodantys bilietų pardavėjui informaciją apie kainas, turi būti įrengti elektroniniai prietaisai, rodantys bilietus perkančiam asmeniui informaciją apie kainas.

Jeigu bilietų pardavimo automatai stotyje įrengiami maršrute be kliūčių, bent vienas iš tų automatų turėtų atitikti 4.1.2.9.2 punkto reikalavimus.

Jeigu naudojami bilietų komposteravimo prietaisai, bent vienas iš jų turėtų būti prieinamas ne mažesnio nei 800 mm pločio koridoriumi, kuriame išsitektų 1 200 mm ilgio neįgaliųjų vežimėlis.

Naudojant sukamąją kryžminę užtvarą turi būti įrengta ir veikti nesukamojo tipo užtvara, kuria visada galėtų pasinaudoti ŽJN.

4.1.2.9.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai

Bilietų pardavimo automatai stotyje prie maršruto be kliūčių, kuriuos reikia įrengti pagal 4.1.2.9.2 punkto reikalavimus, turi turėti lytimąjį sąveikos plotą (kuriame yra klaviatūra, mokėjimo ir bilietų pardavimo laukeliai), esantį 700 – 1 200 mm aukštyje. Sėdintysis neįgaliųjų vežimėlyje ir stovintysis prieš automatą turi galėti matyti bent vieną ekraną ir bent vieną klaviatūrą. Jeigu įvedama informacija rodoma ekrane, šiam įvedimo būdui taip pat taikytini šio straipsnio reikalavimai.

4.1.2.10. Apšvietimas

Stoties peronų teritorijos apšvietimas turi atitikti Europos ir nacionalinius teisės aktus .

Maršrutas be kliūčių, einantis nuo žmonėms su judėjimo negalia tinkamo įėjimo į pastatą iki prieigos vietos perone, apšviečiamas stoties pastato viduje mažiausiai 100 lx apšvieta matuojant grindų lygyje. Pagrindinis įėjimas, laiptai ir rampų galai apšviečiami mažiausiai 100 lx apšvieta grindų lygyje. Jeigu tokiai apšvietai užtikrinti reikia dirbtinio apšvietimo, bendras apšvietos lygis turėtų būti bent 40 lx didesnis nei esant natūraliam aplinkos apšvietimui ir šviesa turi būti šaltesnių temperatūrų spalvos.

Peronams ir kitoms keleiviams skirtoms išorinėms stoties zonoms leidžiamas mažiausia vidutinė apšvieta yra 20 lx grindų lygyje, o mažiausia apšvietos vertė – 10 lx.

Jeigu smulkesnei informacijai skaityti reikia dirbtinio apšvietimo, tokios vietos ryškiau apšviečiamos sukuriant bent 15 lx didesnę apšvietą lyginant su gretimomis zonomis. Tokia ryškesnė šviesa turėtų būti skirtingos temperatūros spalvos nei gretimose zonose.

Avarinis apšvietimas turi atitikti Europos ir nacionalinius teisės aktus.

4.1.2.11. Vaizdinė informacija, ženklų išdėstymas, piktogramos ir nuolat atnaujinama informacija

4.1.2.11.1. Posistemio reikalavimai

Stotyje visa informacija turėtų būti nuosekli ir darni savo esme ir atitikti Europos ir nacionalinius teisės akus.

Mišriuoju atveju (t.y. rašant ne vien didžiosiomis raidėmis) visai rašytinei informacijai turi būti naudojami *Sans Serif* šriftas.

Mažėjantys arba didėjantys užrašai suglaudintu šriftu negali būti naudojami.

Mažėjantys užrašai turėtų būti lengvai perskaitomi, jų mažiausių raidžių santykis su didžiosiomis raidėmis turėtų būti ne mažesnis kaip 20 %.

Visa prieinama informacija turėtų derėti su bendra maršrutų nurodymo ir informavimo sistema, ypač pagal spalvas ir kontrastus peronuose ir įėjimuose.

Stočiai veikiant vaizdinė informacija turėtų būti įskaitoma bet kurio apšvietimo sąlygomis.

Vaizdinė informacija turėtų sudaryti spalvos kontrastą savo foninei aplinkai.

Jeigu numatoma nuolat atnaujinama informacija, ji turi derėti su teikiama pagrindine sakytine informacija.

Teikiama ši informacija:

— Saugos informacija ir saugos nurodymai, atitinkantys Europos ir nacionalinius teisės akus;

— Įspėjamieji, draudžiantieji ir liepiamieji ženklai, atitinkantys Europos ir nacionalinius teisės akus;

— Informacija apie traukinių išvykimą.

— Stoties įrenginių ir paslaugų vietų ženklinimo informacija (jeigu tokia teikiama) ir į juos (jas) vedančių maršrutų ženklinimo informacija.

Informacija turi būti prieinama visose vietose, kuriose keleiviams tenka rinktis maršrutą, taip pat maršrutuose ne didesniais kaip 100 m protarpiais. Ženklų sistema, simboliai ir piktogramos dėstomos nuosekliai išilgai viso maršruto.

Turi būti užtikrinamas tinkamas informacijos lygmuo, leidžiantis keleiviui priimti reikiamą sprendimą. Pvz., įeinant į stotį pirmoje apsisprendimo vietoje užrašas „Į peronus“ gali būti tinkamesnis negu atskirus peronus nurodantys užrašai.

Lytimosios informacijos ženklai turi būti įtaisomi:

— Tualetuose – funkciniam informavimui ir, jeigu reikia, avariniam iškvietimui

— Keltuvuose – pagal normos EN 81-70:2003 E.4 priedą.

Reklaminė medžiaga į maršrutų nurodymo ir informacijos sistemas nededama.

Pastaba: šiame punkte reklamine medžiaga nelaikoma bendroji informacija apie susisiekimą viešuoju transportu.

Įtaisomi šie žmonėms su judėjimo negalia skirti grafiniai simboliai ir piktogramos:

— Ženklas, atitinkantis tarptautinį simbolį „priemonė neįgaliesiems arba asmenims su fizine ar protine negalia“, kaip aprašyta N priedo N.2 ir N.4 punktuose;

— Krypčių informacija apie maršrutus be kliūčių ir neįgaliųjų vežimėliams tinkamas patogumų vietas

— Rodyklės į universalius tualetus;

— Jeigu perone dedama informacija apie traukinio sąranką – rodyklės į neįgaliųjų vežimėlių įlaipimo vietą.

Leidžiama simbolius jungti draugėn su kitais simboliais (pvz.: keltuvas, tualetas ir kt.).

Vietos, kuriose sumontuotos indukcinės grandinės, nurodomos ženklu, aprašytu N priedo N.2 ir N.4 punktuose.

Jeigu stotyje teikiama bagažo pasaugos paslauga, grafiniu simboliu nurodoma sunkaus bagažo ir stambių daiktų saugyklos vieta.

Jeigu stotyje įdiegtas pagalbos iškvietimo ar pasiteiravimo paslaugos, jos nurodomos ženklu, aprašytu N priedo N.2 ir N.6 punktuose.

Jeigu įrengiamas avarinio iškvietimo įtaisas:

— jis turi turėti vaizdinius ir lytimuosius simbolius;

— jis nurodomas ženklu, aprašytu N priedo N.2 ir N.7 punktuose.

ir turi turėti:

— vaizdinį arba garsinį signalą, patvirtinantį, kad įtaisas buvo panaudotas;

— papildomos naudojimo informacijos, jeigu tokios reikia;

Universaliuose tualetuose ir neįgaliųjų vežimėliui pritaikytuose tualetuose, kuriuose įrengti sukiojamieji turėklai, įtaisomas grafinis simbolis, vaizduojantis turėklą pakeltoje ir nuleistoje padėtyse.

Vienoje vietoje gali būti ne daugiau kaip penkios piktogramos su viena krypties rodykle, rodančią tik vieną kryptį.

4.1.2.11.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai

Rodiniai turi būti tokio dydžio, kad juose tilptų visas atskiros stoties pavadinimas arba pranešimo žodis. Kiekvienos stoties pavadinimas arba pranešimo žodžiai turi būti rodomi mažiausiai 2 sekundžių protarpiais. Naudojant slenkantį rodinį (horizontalų arba vertikalų), kiekvienas atskiras žodis rodomas visas ne trumpiau kaip 2 sekundes ir horizontalaus slinkimo greitis neturi viršyti 6 ženklų per sekundę.

Mažiausias raidžių aukštis apskaičiuojamas pagal formulę: skaitymo nuotolis milimetrais dalijamas iš 250 = šrifto dydis (pvz., 10 000 mm/250 = 40 mm)

Visi saugos, įspėjamieji, liepiamieji ir draudžiamieji ženklai turi turėti suprojektuoti pagal ISO 3864-1.

Didžiausias skaitymo nuotolis yra sąveikos sudedamosios dalies charakteristika.

4.1.2.12. Sakytinė informacija

Sakytinė informacija visose zonose turi būti ne žemesnio kaip 0,5 RASTI lygmens, kaip nustatyta IEC 60268-16 standarto 16 dalyje.

Jeigu numatytas informavimas balsu, sakytinė informacija turi būti suderinta su tuo metu rodoma pagrindine vaizdine informacija.

Jeigu informavimas balsu automatinėmis priemonėmis nenumatytas, turi būti įrengta girdimoji pranešimų sistema, leidžianti keleiviams gauti informaciją pagal pasiteiravimą.

4.1.2.13. Avariniai išėjimai, pranešimai apie pavojų

Avariniai išėjimai ir pranešimai apie pavojų turi atitikti Europos ir nacionalinius teisės akus.

4.1.2.14. Pėsčiųjų tiltų ir požeminių kelių geometrija

Jeigu stoties teritorijoje į įprastus pėsčiųjų maršrutus įterpiami pėsčiųjų tiltai ir požeminiai keliai, tokie tiltai ir keliai turi turėti maršrutą be kliūčių, kurio gabaritinis plotis ne mažesnis kaip 1 600 mm ir gabaritinis aukštis – ne mažesnis kaip 2 300 mm skersai viso maršruto. Mažiausio pločio reikalavimas neapima papildomo pločio, kurio gali reikėti dideliems keleivių srautams. Papildomi pločiai turi atitikti Europos ir nacionalinius teisės akus.

4.1.2.15. Laiptai

Laiptinės turi atitikti Europos ir nacionalinius teisės akus.

Laiptinės pagrindiniame maršrute turi būti mažiausiai 1 600 mm pločio matuojant protarpį tarp turėklų. Mažiausio pločio reikalavimas neapima papildomo pločio, kurio gali reikėti keleivių srautams.

Visi laiptų pakopų paviršiai turi turėti slydimui atsparių savybių.

Prieš pirmą kylantį laiptelį, lygiai kaip ir prieš pirmą besileidžiantį laiptelį, įrengiama lytimoji juosta, einanti per visą laipto plotį. Juostos gylis turi būti ne mažesnis kaip 400 mm, ir ji turi sudaryti kontrastą grindų, į kurias yra įterpta, paviršiui. Ši juosta turi skirtis nuo juostų, naudojamų lytimuosiuose nukreipiamuosiuose takeliuose.

Žemiau laiptų esančios atviros zonos įrengiamos taip, kad keleiviai būtų apsaugoti nuo netyčinio susidūrimo su konstrukcinėmis atramomis ir mažesnio gabaritinio aukščio paviršiais.

4.1.2.16. Turėklai

Laiptams ir rampoms iš abiejų pusių turi būti įrengiami turėklai dviem lygiais. Aukštesnysis turėklas įtaisomas 850 – 1 000 mm aukštyje, žemesnysis turėklas – 500 – 750 mm aukštyje nuo grindų lygio.

Mažiausias laisvas protarpis tarp turėklo ir kitų konstrukcijų dalių, išskyrus tvirtinimo detales, turi siekti 40 mm.

Turėklai turi būti ištisiniai. Virš laiptų įtaisyti turėklai pratęsiami galuose bent po 300 mm už viršutinio ir už apatinio laiptelio (šios iškyšos gali būti užlenkiamos išorėn, kad būtų išvengta susigrūdimų).

Turėklai turi būti užapvalinami. Jų skerspjūvio dydis turi atitikti 30–50 mm ekvivalentinį skersmenį.

Turėklai savo spalva kontrastuoja su artimiausių sienų spalvomis.

4.1.2.17. Rampos, eskalatoriai, keltuvai ir slenkantys pėsčiųjų takai

Ten, kur nėra keltuvų, nepajėgiantiems naudotis laiptais žmonėms su judėjimo negalia įrengiamos rampos.

Rampos turi atitikti Europos ir nacionalinius teisės akus.

Jeigu įrengiami eskalatoriai, jie turi judėti ne didesniu kaip 0,65 m/s greičiu. Jie turi būti suprojektuoti pagal Europos ir nacionalinius teisės akus.

Ten, kur nėra rampų, įrengiami keltuvai. Jie turi būti suprojektuoti pagal EN 81-70:2003 standarto 5.3.2.1 punkto 1 lentelę.

Jeigu įrengiami slenkantys pėsčiųjų takai, jie turi judėti ne didesniu kaip 0,75 m/s greičiu. Didžiausias jų nuolydis gali siekti 12 laipsnių (21,3 %). Jie turi būti suprojektuoti pagal Europos ir nacionalinius teisės akus.

4.1.2.18. Perono aukštis ir atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto platforma

4.1.2.18.1. Perono aukštis

Paprastųjų geležinkelių tinkle peronams taikomos dvi leistinos nominalios aukščio vertės: 550 mm ir 760 mm virš važiuojamojo paviršiaus. Šių dydžių leistini nuokrypiai yra (–35 mm/+ 0 mm).

Jeigu numatoma, kad paprastųjų geležinkelių tinklo peronuose stos tramvajai (pvz., gatvės tramvajai arba traukiniai-tramvajai), leistinas nominalus perono aukštis yra 300–380 mm. Šio dydžio leistini nuokrypiai turi neviršyti +/–20 mm).

Mažesnio nei 500 m spindulio posūkiuose leidžiama, kad perono aukštis būtų didesnis arba mažesnis negu pirmiau nurodyta, jeigu pirmas naudojamas geležinkelių riedmens laiptelis atitinka 4.2.2.12.1 punkto 11 pav.

4.1.2.18.2. Atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto

Pastaba, kuri bus išbraukta iš Paprastųjų geležinkelių žmonių su judėjimo negalia TSS (proceso pabaigoje): Greitųjų geležinkelių infrastruktūros TSS pateikia greitųjų geležinkelių tinklo peronams taikomus reikalavimus.

Paprastųjų geležinkelių tinklo peronų kraštai, išdėstyti nominaliuose 550 mm ir 760 mm aukščiuose, turi atitikti mažiausią geležinkelio linijos įrenginių gabaritą, kaip nustatyta EN (neišspręstas klausimas – iki TSS peržiūros po EN15273-3:2006 mažiausiam geležinkelio linijos įrenginių gabaritui taikomi nacionaliniai teisės aktai). Sutartinis dydis b_{q0} geležinkelio kelio vidurio atžvilgiu lygiagrečiai važiuojamajai plokštumai gaunamas iš formulės nevertinant poveikio dėl:

— geležinkelio kelio vėžės susiaurėjimo posūkiuose,

— išorinio bėgio pakylos,

— iešmų ir kryžmių,

— kvazistatinio pokrypio

— konstrukcinių ir eksploatacinių leistinų nuokrypių

čia:
$$b_{q0} = 1650 + \frac{3750}{R}$$

R yra geležinkelio kelio posūkio spindulys metrais.

Apskaičiuotoji b_{qlim} vertė yra apibrėžta standarte EN15273-3:2006. Ji įvertina visus kitus dydžius, kurie neįtraukti į b_{q0} formulę. Faktinė dydžio b_q vertė, pagal kurią nustatoma perono kraštų padėtis geležinkelio kelio vidurio atžvilgiu lygiagrečiai važiuojamajai plokštumai, gali svyruoti leistino nuokrypio T_q , taikomo perono kraštų padėties nustatymui arba jų priežiūrai, ribose: $b_{qlim} \leq b_q \leq b_{qlim} + T_q$.

Leistinas nuokrypis T_q yra $0 \leq T_q \leq 50$ mm.

Išorinio bėgio pakylos efektas turi būti kompensuojamas kreivės išorėje 25 mm dydį viršijančioje dalyje užleidžiant perono kraštą virš ertmės pagal linijos įrenginių kvazistatinį pokrypį statmenai važiuojamajai plokštumai.

Dėl šios priežasties tarpelio plotis gali būti didesnis nei įprasta.

4.1.2.18.3. Geležinkelio kelio išdėstymas išilgai peronų

Pastaba, kuri bus išbraukta iš Paprastųjų geležinkelių žmonių su judėjimo negalia TSS (proceso pabaigoje): Greitųjų geležinkelių tinklo I kategorijos linijų peronai turi atitikti Greitųjų geležinkelių infrastruktūros TSS.

Pastaba, kuri bus įrašyta į greitųjų geležinkelių infrastruktūros TSS: Greitųjų geležinkelių tinklo II ir III kategorijų linijų peronai turi atitikti Paprastųjų geležinkelių žmonių su judėjimo negalia TSS 4.1.2.18.3 punktą.

Rekomenduotina, kad geležinkelių keliai greta peronų paprastųjų geležinkelių tinkle būtų tiesūs, bet jokiu atveju negali būti išlenkti mažesniu nei 300 m spinduliu.

4.1.2.19. Perono plotis ir kraštas

Leidžiama, kad perono plotis išilgai viso perono būtų įvairių dydžių. Mažiausias perono be kliūčių plotis turi būti ne didesnis kaip:

— pavojingosios zonos plotis plius dviejų priešais ją esančių laisvų protarpių plotis – 800 mm arba 1 600 mm – arba

2 500 mm vienašoniam peronui arba 3 300 mm salos tipo peronui (peronui siaurėjant į galus, šis dydis gali sumažėti iki 2 500 mm perono galuose).

Mažiausio pločio reikalavimas neapima papildomo pločio, kurio gali reikėti keleivių srautams praleisti.

Leidžiama, kad pirmiau minėtame 1 600 mm laisvame protarpyje būtų smulkių, mažesnių nei 1 000 mm ilgio kliūčių (pvz., stiebų, atramų, būdelių, suolų). Mažiausias atstumas nuo perono krašto iki kliūties turi būti 1 600 mm, mažiausias laisvas protarpis tarp kliūties krašto ir pavojingosios zonos – 800 mm.

Jeigu atstumas tarp dviejų mažų kliūčių nesiekia 2 400 mm, jos laikomos viena didele kliūtimi.

Mažiausias atstumas nuo pavojingosios zonos krašto iki kliūčių, kaip antai: sienų, sėdimųjų vietų, keltuvų ir laiptų, kurių ilgis didesnis nei 1 000 mm, bet mažesnis nei 10 000 mm, krašto turi būti 1 200 mm. Tarp tokios kliūties krašto ir perono krašto turi būti mažiausiai 2 000 mm.

Mažiausias atstumas nuo pavojingosios zonos krašto iki kliūčių, pvz.: sienų, slenkančių pėsčiųjų takų, sėdimųjų vietų ir laiptų, kurių ilgis didesnis nei 10 000 mm, krašto turi būti 1 600 mm. Tarp tokios kliūties krašto ir perono krašto turi būti mažiausiai 2 400 mm.

Jeigu traukinyje arba perone yra pagalbinių įrenginių, skirtų neįgaliųjų vežimėlių naudotojams įlaipinti į traukinius arba išlaipinti iš jų, ir tokius įrenginius numatoma naudoti, turi būti numatytas laisvas 1 500 mm protarpis nuo pagalbinio įrenginio krašto, ties kuriuo neįgaliųjų vežimėlis įkeliamas arba iškeliamas perono aukštyje, iki artimiausios perone esančios kliūties arba iki priešais esančios pavojingosios zonos. Naujos stotys turi atitikti šį reikalavimą visiems traukiniams, kuriuos planuojama sustabdyti prie perono.

Pavojingoji perono zona prasideda ties perono kraštu nuo geležinkelio kelio pusės ir apibrėžiama kaip zona, kurioje keleivius gali paveikti pavojingos jėgos, atsirandančios dėl sūkuriuoto srauto efekto, susidarančio pravažiuojant traukiniams ir priklausančio nuo jų judėjimo greičio. Paprastųjų geležinkelių sistemai pavojingoji zona nustatoma pagal nacionalinius teisės akus.

Pavojingosios zonos riba, toliausiai nutolusi nuo perono krašto iš geležinkelio kelio pusės, turi būti pažymėta regimaisiais ir lytimaisiais įspėjamaisiais ženklais. Lytimasis žymėjimas turi atitikti nacionalinius teisės akus.

Regimieji įspėjamieji ženklai turi būti aplinkai kontrastingos spalvos, atsparūs slydimui, o įspėjamoji linija – mažiausiai 100 mm pločio.

Perono krašto iš geležinkelio kelio pusės medžiaga savo spalva turi sudaryti kontrastą tamsiam tarpeliui. Ši medžiaga turi būti atspari slydimui.

4.1.2.20. Peronų galai

Perono galas turi būti pažymėta regimaisiais ir lytimaisiais ženklais.

4.1.2.21. Padedančios įlipti priemonės keleiviams su neįgaliųjų vežimėliu

4.1.2.21.1. Posistemio reikalavimai

Jeigu numatoma, kad prie stoties perono, turinčio maršrutus be kliūčių pagal 4.1.2.3.1 punkto reikalavimus, įprastomis eismo sąlygomis galės sustoti traukiniai su neįgaliųjų vežimėliams pritaikytomis durimis, turi būti parūpinamos padedančios įlipti priemonės, sujungiančios durų angą ir peroną, kuriomis naudodamasis keleivis su neįgaliųjų vežimėliu gali įlipti arba išlipti iš traukinio,

— išskyrus atvejus, kai aiškiai matyti, kad tarpelis tarp durų slenksčio krašto ir perono krašto yra ne didesnis kaip 75 mm horizontaliu atstumu ir 50 mm vertikaliu atstumu,

ir

— jeigu traukinys sustoja kitoje stotyje, esančioje ne toliau kaip už 30 km tame pačiame maršrute, kurioje numatytos padedančios įlipti priemonės.

Atsakingasis infrastruktūros valdytojas (arba stoties valdytojas(-i), jeigu jis (jie) yra atsakingieji asmenys), ir geležinkelių įmonė sudaro susitarimą dėl padedančių įlipti priemonių tvarkymo pagal (EB) Nr. 1371/2007 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl tarptautinių geležinkelių keleivių teisių ir pareigų ([1]), kad nustatytų, kuri šalis atsakinga už padedančių įlipti priemonių pateikimą. Infrastruktūros valdytojas (arba stoties valdytojas(-i) ir geležinkelių įmonė turi daryti viską, kad sutartas atsakomybės pasidalijimas būtų visiems geriausias sprendimas.

Tokie susitarimai apibrėžia:

— stočių peronus, kuriuose, infrastruktūros arba stoties valdytojas turi parūpinti padedančias įlipti priemones ir geležinkelių riedmenis, kuriuose jos bus naudojamos,

— stočių peronus, kuriuose geležinkelių įmonė turi parūpinti padedančias įlipti priemones, ir geležinkelių riedmenis, kuriuose jos bus naudojamos,

— geležinkelių riedmenis, kuriuose geležinkelių įmonė turi parūpinti padedančias įlipti priemones, ir stočių peronus, kuriuose jos bus naudojamos,

— specialias traukinių sustojimo taisykles, kad būtų įvykdomi 4.1.2.19 punkto reikalavimai (vieta padedančioms įlipti priemonėms, kuriomis naudosis neįgaliųjų vežimėlių naudotojai).

Geležinkelio įmonė savo saugos valdymo sistemoje nurodo tokiais susitarimais prisiimtus įsipareigojimus, ir kaip numato juos įvykdyti.

Infrastruktūros valdytojas savo saugos valdymo sistemoje nurodo tokiais susitarimais prisiimtus įsipareigojimus, ir kaip numato juos įvykdyti.

Pirmiau pateiktose pastraipose minėtas peronus eksploatuojantis stoties valdytojas laikomas infrastruktūros valdytoju pagal Direktyvos 91/440/EB 3 straipsnį: Infrastruktūros apibrėžtis ir reglamentas 2598/70/EB.

Jeigu pirmiau minėtos nuostatos nulemia tai, kad visų tipų geležinkelių riedmenys, sustojantys perone, yra aprūpinti padedančiomis įlipti priemonėmis, kurios suderinamos su peronu, tai leidžiama perone neparūpinti padedančių įlipti priemonių.

Padedančios įlipti priemonės turi atitikti 4.1.2.21.2 punkto reikalavimus. Jeigu neįgaliųjų vežimėlio įlaipinimo vieta perone yra nustatyta iš anksto, tokia vieta(-os), iš kurios(-ių) iš šie vežimėliai gali pasiekti traukinio duris, žymima tarptautiniu ženklu „priemonė neįgaliesiems ir asmenims su fizine ar protine negalia“. Tokie ženklai turi atitikti N priedo N.2 ir N.4 punktus.

Rampos

Įlipimo rampa, rankinis arba pusiau automatinis, kurį valdo traukinio brigados narys, turi būti pasiekiamas ir tinkamas panaudoti, nesvarbu, ar laikomas stoties perone ar traukinyje.

Rampa turi atitikti 4.1.2.21.2 punkto reikalavimus.

Perono keltuvai

Jeigu naudojamas perono keltuvas, jis turi atitikti 4.1.2.21.2 punkto reikalavimus.

([1]) OL L 315, 2007 3 12, p. 14.

4.1.2.21.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai

Jeigu padedančios įlipti priemonės laikomos stotyje, jos turi tikti neįgaliųjų vežimėliui, kurio charakteristikos išsamiai pateiktos M priede:

Padedanti įlipti priemonė turi išlaikyti mažiausiai 300 kg svorį, padėtą priemonės viduryje ir pasiskirsčiusį 660 mm x 660 mm plote.

Jeigu naudojama automatizuota padedanti įlipti priemonė, joje turi būti numatytas avarinis rankinio valdymo būdas nutrūkus aprūpinimui elektra.

Rampos

Rampos paviršius turi būti atsparus slydimui ir laisvas efektinis plotis turi siekti mažiausiai 760 mm.

Rampų kraštai iš abiejų šonų turi būti užriesti, kad nuo rampos nenuslystų padedančios judėti priemonės ratukai.

Abiejuose galuose rampos pakraščiai turi būti nusklembti ir ne aukštesni kaip 20mm. Šie pakraščiai išskiriami kontrastingomis įspėjančiomis apie pavojų juostomis.

Didžiausias rampos nuolydis gali siekti 10,2 laipsnių (18 %).

Naudojant rampą įlipinimui arba išlipimui, jis turi būti tvirtinamas taip, kad apkraunamas arba nukraunamas nepasislinktų.

Reikia numatyti saugų rampų, tarp jų ir kilnojamų, laikymo būdą, kad laikymo vietoje rampos netaptų keleivių judėjimą varžančiomis kliūtimis.

Peronų keltuvai

Naudojant perono keltuvą, turi būti laikomasi šių reikalavimų:

Keltuvo platformos paviršius turi būti atsparus slydimui. Mažiausias šios platformos laisvas plotis turi būti 720 mm perono lygyje.

Keltuvas turi užtikrinti, kad geležinkelių riedmuo negalėtų pradėti važiuoti, kol keltuvas negrąžintas į laikymo padėtį.

Jeigu keltuvui paruošti naudoti, nuleisti iki perono lygio, pakelti ir grąžinti į laikymo padėtį yra įrengti atskiri valdikliai, jie turi paveikti keltuvo operatoriui spaudžiant juos ranka tolygiu nenutrūkstamu judesiu ir, kai keltuvo platformoje yra žmogus, neturi vykdyti klaidingos keltuvo operacijų sekos.

Keltuve turi būti įdiegta avarinio valdymo galimybė paruošti keltuvą naudoti, nuleisti su keleiviu iki žemės lygio, pakelti ir tuščią keltuvą grąžinti į laikymo padėtį nutrūkus aprūpinimui elektra.

Jokia keltuvo platformos dalis negali judėti didesniu nei 150 mm/s greičiu leidžiant ar keliant keleivį ir didesniu nei 300 mm/s greičiu ruošiant keltuvą naudojimui arba jį grąžinant į laikymo padėtį (išskyrus rankinio paruošimo naudoti arba grąžinimo į laikymo padėtį atvejus). Didžiausias keltuvo platformos pagreitis, vertikalus ar horizontalus, gali būti 0,3 g, kai keltuve yra keleivis.

Keltuvo platformos įrengiamos su užtvarėlėmis, kad keltuvui veikiant joks neįgaliųjų vežimėlio ratukas negalėtų nuriedėti nuo platformos.

Kad neįgaliųjų vežimėlis nenuriedėtų nuo keltuvo artimiausio krašto kai keltuvas būna visiškai pakeltoje padėtyje, naudojama išleidžiama užtvarėlė arba koks specialus keltuvo konstrukcijos elementas.

Kiekvienas keltuvo platformos šonas, kuris esant keltuvui pakeltoje padėtyje patenka už geležinkelių riedmens ribų, turi turėti mažiausiai 25 mm aukščio užtvarėlę. Tokios užtvarėlės neturi trukdyti manevruoti į geležinkelių riedmens vidų ir iš jo.

Užtvarėlė pakraunamame krašte (išorinė užtvarėlė), atliekanti pakrovimo rampos vaidmenį keltuvui esant perono lygyje, turi būti tokia, kad pakelta arba uždaryta neleistų automatizuotam neįgaliųjų vežimėliui jos pervažiuoti arba ją sugadinti. Jei užtvarėlė nepakankama, turi būti numatyta papildoma saugos sistema.

Keltuvas turi būti toks, kad neįgaliųjų vežimėlis galėtų įvažiuoti į jį arba priekiu, arba galu.

Turi būti numatyta saugi keltuvo grąžinimo į laikymo padėtį sistema, kad būdamas laikymo padėtyje keltuvas nesitrenktų į keleivio neįgaliųjų vežimėlį arba padedančią judėti priemonę ir nekeltų pavojaus keleiviams.

4.1.2.22. Vienalygės geležinkelių kelių pervažos stotyse

Jeigu pagal nacionalinius teisės aktus keleiviams leidžiama pereiti geležinkelio kelią vienalygėse pervažose ir reikalauja, kad jos turėtų maršrutus be kliūčių, tai tokios pervažos turi būti pritaikytos visų kategorijų žmonėms su judėjimo negalia.

Jos turi būti suprojektuotos taip, kad mažiausias M priede apibrėžto vežimėlio ratukas neįstrigtų tarp pervažos paviršiaus ir geležinkelio kelio.

Turi būti numatytas regimasis ir lytimasis žymėjimas, pagal kurį būtų galima identifikuoti pervažos paviršiaus ribas.

4.1.3. Funkciniai ir techniniai sąsajų reikalavimai

Kadangi kol kas dar nėra paprastųjų geležinkelių techninės sąveikos specifikacijų, skirtų keleiviniams geležinkelių riedmenims ir infrastruktūrai, šis punktas lieka neišspręstas klausimas.

Sąsajos su Kontrolės, valdymo ir signalizavimo posistemiu nėra.

Sąsajos su eismo organizavimo ir valdymo posistemiu aprašytos 4.1.4 punkte „Eksploatavimo taisyklės“.

4.1.4. Eksploatavimo taisyklės

Šios eksploatavimo taisyklės neįeina į jokią infrastruktūros įvertinimo dalį.

Ši TSS nenustato evakavimo taisyklių pavojingose situacijose, bet tik aktualius techninius reikalavimus. Infrastruktūros techninių reikalavimų paskirtis yra palengvinti visų asmenų, tarp jų ir ŽJN, evakavimą.

Laikantis 3 skyriuje išdėstytų pagrindinių reikalavimų, infrastruktūros posistemiui taikytinos, kiek atitinka techninę taikymo sritį, apibrėžtą šios TSS 1.1 poskyryje, šios eksploatavimo taisyklės:

— *Bendrosios nuostatos*

Infrastruktūros valdytojas arba stoties valdytojas turi turėti rašytines gaires, kurios turėtų užtikrinti, kad visų kategorijų ŽJN galėtų patekti į keleivių infrastruktūrą bet kuriuo jos veikimo metu pagal šios TSS techninius reikalavimus. Be to, šios gairės turi būti suderinamos su geležinkelių įmonės gairėmis, kuriose, jeigu reikia, gali būti numatyta naudoti infrastruktūros įrenginius ir priemones (žr. 4.2.4 punktą). Gairės įgyvendinamos teikiant reikiamą informaciją darbuotojams, rengiant procedūras ir organizuojant mokymus. Infrastruktūros gairės, be kitų klausimų, apima eksploatavimo taisykles šioms situacijoms:

— *Maršrutai be kliūčių*

Jeigu nauja, rekonstruota arba modernizuota stotis, kurios vidutinis paros keleivių srautas 12 mėnesių laikotarpyje neviršija 1 000 keleivių, skaičiuojant įlipančius ir išlipančius keleivius, neatitinka maršrutų be kliūčių reikalavimų, susijusių su keltuvu ir (arba) rampa, kaip nurodyta 4.1.2.3.1 punkte, taikomi nacionaliniai teisės aktai, nustatantys, kaip neįgaliųjų vežimėlių naudotojai turėtų būti pervežami vežimėliams tinkamomis transporto priemonėmis tarp tokios vežimėliams nepritaikytos stoties ir artimiausios pritaikytos stoties, esančios tame pačiame maršrute.

— *Stočių tinkamumas*

Eksploatavimo taisyklės turi būti tokios, kad informacija apie visų stočių tinkamumą žmonėms su judėjimo negalia lygį būtų laisvai prieinama.

— *Stotys be darbuotojų – Bilietų pardavimas keleiviams su regos negalia*

Eksploatavimo taisyklės turi būti surašytos ir taikomos stotims be darbuotojų, kuriose bilietus parduoda bilietų automatai (žr. 4.1.2.9 punktą). Tokiais atvejais visada turi būti galimi alternatyvūs bilietų pardavimo būdai, tinkami keleiviams su regos negalia (pvz., leidžiama pirkti bilietus traukinyje arba atvykimo vietoje).

— *Bilietų komposteravimo prietaisai – Sukamosios kryžminės užtvaros*

Jeigu bilietų komposteravimui naudojamos sukamosios kryžminės užtvaros, eksploatavimo taisyklėse numatoma, kad žmonėms su judėjimo negalia būtų pasiūlytas kitas jiems pritaikytas bilietų komposteravimo postas. Šis postas turi tikti neįgaliųjų vežimėlių naudotojams, vaikų vežimėliams, stambiam bagažui ir pan., o bilietus galima komposteruoti prietaisais arba juos komposteruota darbuotojai.

— *Vaizdinė ir sakytinė informacija – Suderinamumo siekimas*

Eksploatavimo taisyklės nustatomos taip, kad užtikrintų pagrindinės vaizdinės ir sakytinės informacijos suderinamumą (žr. 4.1.2.12 punktą). Darbuotojai pranešimus skelbia įprasta tvarka, kad būtų pasiektas visiškas pagrindinės informacijos darnumas.

— *Keleivių informavimo žodžiu pagal pasiteiravimą sistema*

Situacijose, kai stotyje pagrindinė sakytinė informacija per masinio informavimo sistemą keleiviams neteikiama (žr. 4.1.2.12 punktą), eksploatavimo taisyklės nustatomos taip, kad būtų naudojama alternatyvi informavimo sistema, iš kurios keleiviai stotyje gebėtų gauti tokią pačią informaciją girdimu būdu (pvz., informavimo telefonu tarnyba, automatinė arba su aptarnaujančiais darbuotojais).

— *Peronas – neįgaliųjų vežimėliams padedančių įlipti priemonių veikimo erdvė*

Geležinkelių įmonė ir infrastruktūros valdytojas ar stoties valdytojas kartu nustato perone vietą, kurioje numatoma naudoti priemonę, ir pademonstruoja jos tinkamumą. Vieta turi būti suderinama su naudojamais peronais, prie kurių, kaip numatoma, sustos traukinys.

Kad šis reikalavimas būtų įvykdomas, kai kuriais atvejais tenka pakeisti traukinio sustojimo vietą.

Atsižvelgiant į traukinio sudėties kaitymą (žr. 4.1.2.19 punktą), eksploatavimo taisyklėse nustatoma, kad traukinių sustojimo vietos gali būti parenkamos atsižvelgiant į neįgaliųjų vežimėliams padedančių įlipti priemonių veikimo erdvę.

Kiekvienai padedančiai įlipti priemonei perone numatoma laisva 1 500 mm gylio erdvė nuo perono krašto (žr. 4.1.2.19 punktą).

— *Neįgaliesiems rankiniuose ir automatizuotuose vežimėliuose padedančių įlipti priemonių sauga*

Eksploatavimo taisyklės nustato, kaip stoties darbuotojai turi naudoti padedančias įlipti priemones (žr. 4.1.2.21.1 ir 2 punktus).

Atskira eksploatavimo taisyklė turi būti nustatyta neįgaliųjų vežimėlio keltuve sumontuotai išleidžiamai apsauginei užtvarėlei, kurią naudoja stoties darbuotojai (žr. 4.1.2.21.2 punktą).

Eksploatavimo taisyklės turi būti nustatytos taip, kad darbuotojai galėtų saugiai valdyti įlipimo rampas, kai atliekamos jų paruošimo naudoti, tvirtinimo, kėlimo, nuleidimo ir grąžinimo į laikymo padėtį operacijos (žr. 4.1.2.21.2 punktą).

— *Pagalba neįgaliųjų vežimėlio naudotojams*

Eksploatavimo taisyklės turi būti nustatytos taip, kad darbuotojai privalėtų žinoti, kad neįgaliųjų vežimėlio naudotojams gali prireikti pagalbos įlipant į traukinį ir išlipant iš jo, ir kad, esant reikalui, teiktų tokią pagalbą.

Kad išmokyti darbuotojai būtų pasirengę suteikti tokią pagalbą, gali būti reikalaujama iš neįgaliųjų vežimėlio naudotojų užsisakyti ją iš anksto.

— *Stebimos vienalygės geležinkelių kelių pervažos*

Jeigu nacionaliniai teisės aktai leidžia stebėti vienalyges geležinkelių kelių pervažas, eksploatavimo taisyklėse turi būti nustatyta, kad darbuotojai stebimose vienalygėse geležinkelių kelių pervažose teiktų reikiamą pagalbą ŽJN, įskaitant signalą, kada galima saugiai pereiti bėgius.

4.1.5. Techninės priežiūros taisyklės

Laikantis 3 skyriuje išdėstytų pagrindinių reikalavimų, infrastruktūros posistemiui taikytinos, kiek atitinka techninę taikymo sritį, apibrėžtą šios TSS 1.1 poskyryje, šios techninės priežiūros taisyklės:

Infrastruktūros valdytojas ar stoties valdytojas turi turėti procedūras, kuriose būtų nuostata, kaip teikti alternatyvią pagalbą žmonėms su judėjimo negalia, kai atliekama šių žmonių naudojamų priemonių techninė priežiūra, jos keičiamos arba remontuojamos.

4.1.6. Profesinė kvalifikacija

Infrastruktūros posistemiui eksploatuoti, kiek nurodyta techninėje taikymo srityje, apibrėžtoje šios TSS 1.1 poskyryje, ir pagal 4.1.4 punkte nurodytą eksploatavimo taisyklių sąrašą, reikalinga tokia darbuotojų profesinė kvalifikacija:

Darbuotojų, atliekančių traukinių palydovų užduotis, teikiančių paslaugas bei pagalbą keleiviams stotyje ir parduodančių bilietus, profesinis mokymas turi apimti neįgalumo suvokimo ir neįgaliųjų lygybės temas, kartu įtraukiant ir kiekvienos ŽJN kategorijos savitus poreikius.

Į inžinierių ir vadybininkų, atsakingų už infrastruktūros techninę priežiūrą ir eksploatavimą, profesinį mokymą turi būti įtrauktos neįgalumo suvokimo ir neįgaliųjų lygybės temos, kurios apima kiekvienos ŽJN kategorijos savitus poreikius.

4.1.7. Sveikatos apsaugos ir saugos sąlygos

Šios TSS taikymo sritis neapima jokių ypatingų reikalavimų infrastruktūros posistemį eksploatuojančių darbuotojų sveikatos apsaugos ir saugos sąlygoms ir šios TSS įgyvendinimui.

4.1.8. Infrastruktūros registras

Nustatyti šie reikalavimai infrastruktūros registrui, susijusieji su šia TSS:

— Geografinė taikymo sritis, kaip apibrėžta 1.2 poskyryje;

— Apibrėžtos geografinės taikymo srities ribose sudaromas sąrašas stočių, kurioms taikoma ši TSS;

— Kiekvienai identifikuotai stočiai sudaromas peronų, patenkančių į šios TSS taikymo sritį, sąrašas.

Kiekvienai identifikuotai stočiai, ir visiems jos peronams, patenkantiems į šios TSS taikymo sritį, turi būti sudaromas šių požymių sąrašas ir aprašai pagal atitinkamus TSS punktus:

— Parkavimo priemonės pagal 4.1.2.2 punktą;

— Maršrutas be kliūčių(-ai) pagal 4.1.2.3 punktą;

— Lytimieji nukreipiamieji takeliai, jeigu tokie numatomi, pagal 4.1.2.3.2; punktą;

— Tualetai, įskaičiuojant pritaikytus neįgaliųjų vežimėlių naudotojams, pagal 4.1.2.7 punktą;

— Bilietų pardavimas, informaciniai stendai ir pagalboms keleiviams vietos pagal 4.1.2.9 punktą;

— Vaizdinės informacijos sistemos pagal 4.1.2.11 punktą;

— Rampos, eskalatoriai, keltuvai ir slenkantys pėsčiųjų takai, įrengti pagal 4.1.2. 17 punktą;

— kiekvieno perono aukštis, platforma, plotis ir ilgis pagal 4.1.2.18 ir 4.1.2.19 punktus;

— Padedančios įlipti priemonės, jeigu numatytos, ir jų aprašai pagal 4.1.2.21 punktą;

— Vienalygės geležinkelių kelių pervažos, jeigu jos tinkamos žmonėms su judėjimo negalia pagal 4.1.2.22 punktą.

Jeigu siekiant atitikti šią TSS buvo taikyti nacionaliniai teisės aktai, registre prieš atitinkamą poziciją įrašomi atitinkami tokie aktai ir jų punktai.

4.2. **Geležinkelių riedmenų posistemis**

4.2.1. Įžanga

Transeuropinė paprastųjų geležinkelių sistema, kuriai taikoma Direktyva 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, ir kurios dalimi yra geležinkelių riedmenų posistemis, yra integruota sistema, kuriai turi būti atliekama suderinamumo patikra. Šis suderinamumas pirmiausia tikrinamas pagal kiekvieno posistemio sąlygas, pagal jo sąsajas su sistema, į kurią jis yra integruotas, taip pat pagal eksploatavimo ir techninės priežiūros taisykles.

Funkciniai ir techniniai posistemio ir jo sąsajų reikalavimai, kurie aprašyti 4.2.2 punkte, nereikalauja taikyti ypatingų technologijų ar techninių sprendimų, išskyrus atvejus, kai tai yra būtina transeuropinių paprastųjų geležinkelių tinklo sąveikai. Tačiau sąveikos inovaciniai sprendimai gali pareikalauti naujų sąlygų ir (arba) naujų įvertinimo metodų. Kad technologinės inovacijos būtų įmanomos, tokios sąlygos ir įvertinimo metodai kuriami pagal 6.1.4 ir 6.2.4 punktuose aprašytą procesą.

Atsižvelgiant į visus taikytinus pagrindinius reikalavimus infrastruktūros posistemis apibūdinamas šiais elementais:

4.2.2. Funkciniai ir techniniai reikalavimai

4.2.2.1. Bendrosios nuostatos

Laikantis 3 skyriuje pateiktų pagrindinių reikalavimų, funkciniai ir techniniai geležinkelių riedmenų posistemio reikalavimai, susiję su tinkamumu žmonėms su judėjimo negalia, išdėstytos taip:

— Sėdynės

— Neįgaliųjų vežimėlių vietos

— Durys

— Apšvietimas

— Tualetai

— Erdvė keleiviams praeiti

— Keleivių informavimas

— Aukščių skirtumai

— Turėklai

— Neįgaliųjų vežimėliui pritaikytos miegamosios vietos

— Laiptelio padėtis įlipant į geležinkelių riedmenį ir išeinant iš jo.

Kiekvienam pagrindiniam parametrui pirmiausia pateikiamas įvadinis bendrųjų nuostatų punktas, po kurio eina kiti punktai.

Tie kiti punktai smulkiau apibūdina sąlygas, kurias reikia atitikti, kad būtų įvykdyti bendrųjų nuostatų punkte iškelti reikalavimai.

4.2.2.2. Sėdynės

4.2.2.2.1. Bendrosios nuostatos

Rankenos arba vertikalūs turėklai ar kiti reikmenys, kurie gali būti naudojami stabiliai laikysenai išsaugoti perėjime tarp eilių, turi būti įrengiami visų prie perėjimo esančių sėdynių atlošuose, išskyrus atvejus, kai sėdynė liečia į priešingą pusę atgręžtos sėdynės atlošą, į kurį įmontuotas ranktūris, arba pertvarą.

Rankenos arba kiti reikmenys, kurie gali būti naudojami žmonių stabiliai laikysenai išsaugoti, įrengiami 800 – 1 200 mm aukštyje nuo grindų lygio, neturi išsikišti į vidinį perėjimą ir turi būti kontrastingos sėdynei spalvos.

Sėdėjimo zonose su pritvirtintomis išilginėmis sėdynėmis, turi būti naudojami turėklai žmonių stabiliai laikysenai išsaugoti. Didžiausias atstumas iki jų gali būti 2 000 mm, jie įrengiami 800 – 1 200 mm aukštyje nuo grindų lygio ir turi būti kontrastingos geležinkelių riedmens vidaus aplinkai spalvos.

Rankenos arba kiti reikmenys negali turėti aštrių kampų.

4.2.2.2.2. Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos

4.2.2.2.2.1. Bendrosios nuostatos

Ne mažiau kaip 10 % sėdynių nekintamoje traukinio sekcijoje ar atskirame geležinkelių riedmenyje ir atskirose klasėse turi būti skiriama pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtoms sėdimosioms vietoms, kad jomis galėtų naudotis ŽJN.

Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos ir jas turintieji riedmenys identifikuojami pagal ženklus, atitinkančius N priedo N.3 ir N.8 punktus ir nurodančius, kad kiti keleiviai turi leisti naudotis jomis tiems, kam jos skirtos.

Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos įrengiamos keleivių salono viduje prie pat išorinių durų.

Jeigu sėdynėse įtaisomi porankiai, pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos turi turėti judamus porankius, ir tokiu atvejis nereikia atskirų porankių geležinkelių riedmens kėbulo šone. Turi būti galima judamą porankį nulenkti į gulsčią padėtį sėdynės pagalvėlės lygyje, kad prieiga prie šios arba gretimos sėdynės būtų nevaržoma.,

Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos negali būti atverčiamos.

Kiekviena pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirta sėdimoji vieta ir jos naudotojui reikalinga erdvė turi atitikti 1 – 4 pav. pateiktas diagramas.

Visas pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtas sėdimosios vietos naudingas sėdimasis paviršius turi būti ne mažesnio kaip 450 mm pločio (žr. 1 pav.).

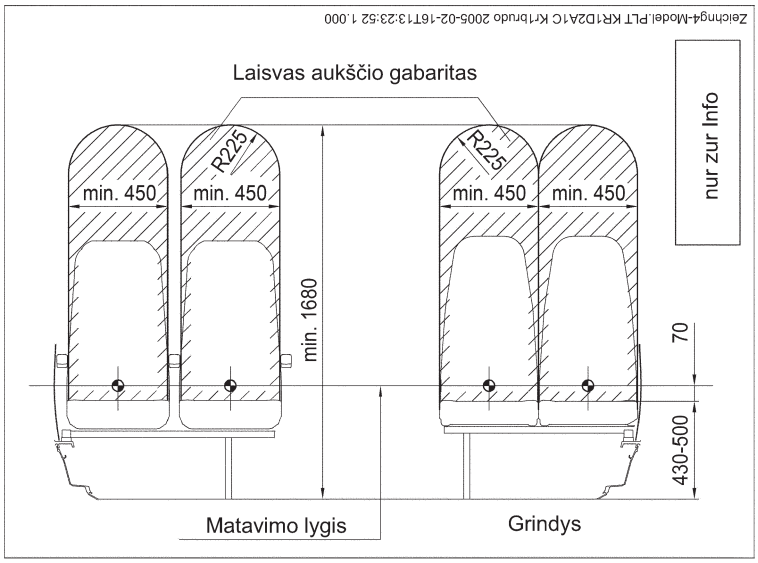

1 PAVEIKSLAS

Kiekvienos pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos pagalvėlės viršus turi būti 430 – 500 mm aukštyje nuo grindų lygio ties sėdynės kraštu. Laisvas aukščio gabaritas kiekvienai sėdynei turi būti bent 1 680 mm nuo grindų lygio (žr. 2 pav.), išskyrus dviejų aukštų traukinius, kuriuose bagažo lentynos yra įrengtos virš sėdynių. Tokiais atvejais leidžiama pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtoms sėdimosioms vietom sumažinti aukščio gabaritą iki 1 520 mm po bagažo lentyna, jeigu 1 680 mm aukščio gabaritą turi bent 50 % pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų.

Pastaba: Žemiau pateikiamuose 2 – 4 pav. vaizduojami kėdės skerspjūviai, einantys per kėdės vidurio liniją.

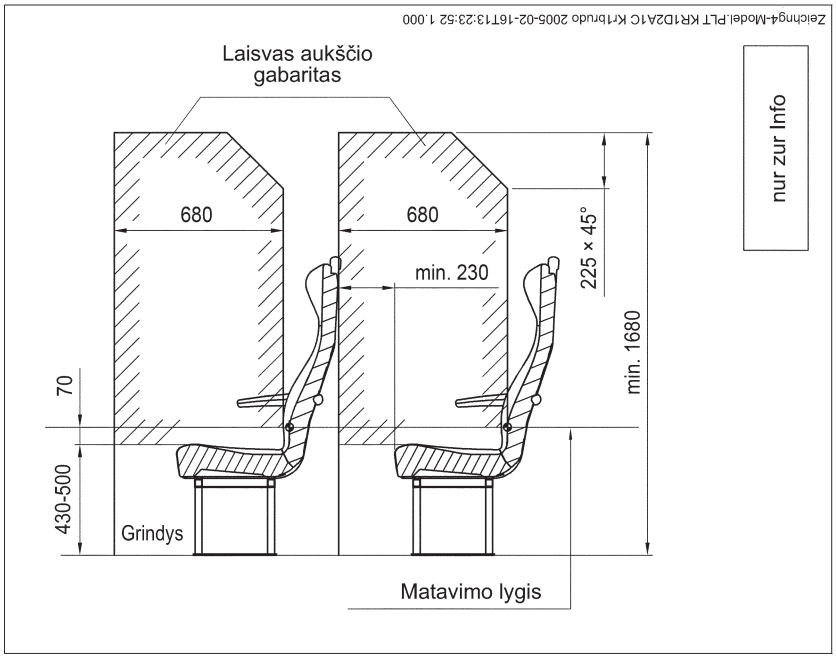

2 PAVEIKSLAS

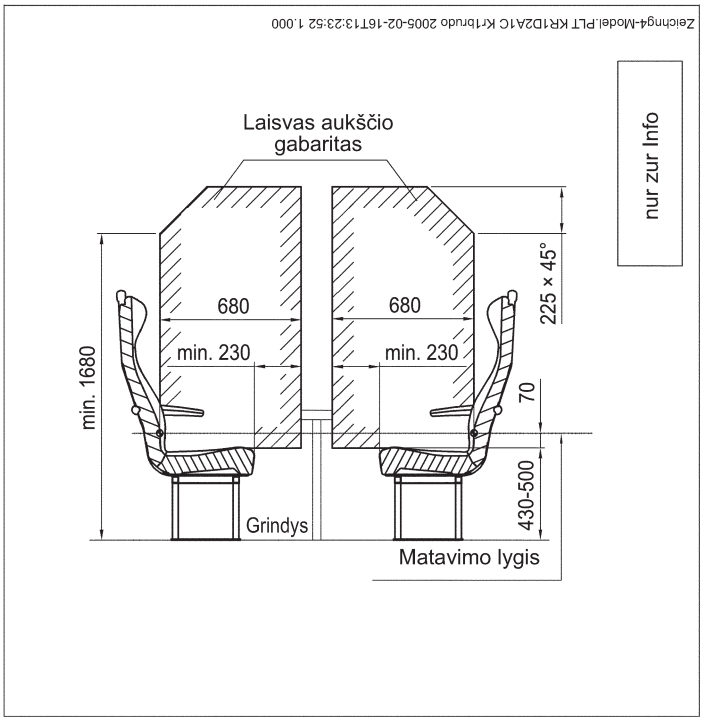

3 PAVEIKSLAS

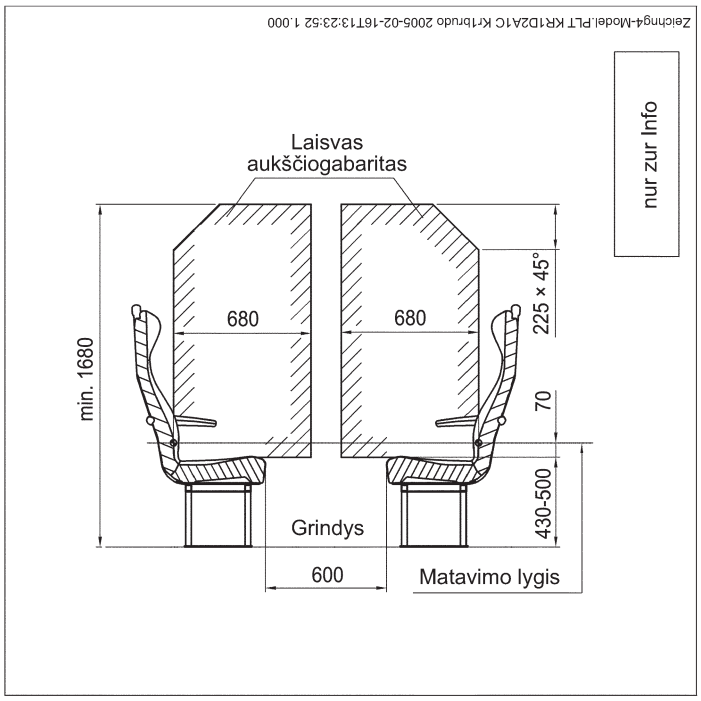

4 PAVEIKSLAS

Jeigu įrengiamos atlošiamos (nuleidžiamos) sėdynės, šie matmenys taikomi sėdynėms esant visiškai stačioje padėtyje.

4.2.2.2.2.2. Viena kryptimi atgręžtos sėdynės

Jeigu numatomos viena kryptimi atgręžtos sėdynės, prieš kėdės priekį paliekamas laisvas tarpas turi atitikti 2 pav. nurodytus matmenis.

Kaip parodyta 1 – 4 pav., mažiausias atstumas tarp sėdynės atlošo priekinio paviršiaus ir vertikalios plokštumos, einančios per priešais esančios sėdynės labiausiai atsikišusią galinę dalį, turi būti 680 mm. Pažymėtina, kad šitoks intervalas tarp sėdynių yra matuojamas sėdynės vidurio linijoje 70 mm aukštyje virš sėdynės pagalvėlės ir atlošo atramos sandūros. Mažiausias laisvas tarpas tarp sėdynės pagalvėlės priekinio krašto ir pirmiau minėtos vertikalios plokštumos, turi būti 230 mm.

4.2.2.2.2.3. Viena į kitą atgręžtų sėdynių išdėstymas

Jeigu numatomos viena į kitą atgręžtos pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos, mažiausias atstumas tarp sėdynių pagalvėlių priekinių kraštų turi būti 600 mm (žr. 4 pav.).

Jeigu viena į kitą atgręžtoms pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtoms sėdimosioms vietoms įtaisomas stalas, mažiausias laisvas horizontalus atstumas tarp sėdynės pagalvėlės priekinio krašto ir stalo krašto turi būti 230 mm (žr. 3 pav.).

4.2.2.3. Neįgaliųjų vežimėlių vietos

Neįgaliųjų vežimėlių vietų skaičius traukinyje priklauso nuo traukinio neįskaičiuojant lokomotyvo ar elektrovežio ilgio ir turi būti ne mažesnis, negu nurodytas lentelėje:

Traukinio ilgis	Neįgaliųjų vežimėlių vietų skaičius traukinyje
Mažiau nei 205 m	2 vietos
205 – 300 m	3 vietos
Daugiau nei 300 m	4 vietos

Kad būtų užtikrintas neįgaliųjų vežimėlio stabilumas, neįgaliųjų vežimėlio vieta turi būti suprojektuota taip, kad vežimėlį galima būtų statyti atgręžtą judėjimo kryptimi arba priešingai.

Vienam neįgaliųjų vežimėlio naudotojui skirta vežimėlio vieta turi būti tinkama vežimėliui, turinčiam šias toliau nurodomas charakteristikas:

Jeigu padedančios įlipti priemonės laikomos stotyje, jos turi būti pritaikytos neįgaliųjų vežimėliams, turintiems M priede nurodytas charakteristikas.

Geležinkelių riedmenyje vežimėlio vietos erdvėje tarp grindų ir lubų negali būti jokių įsiterpiančių daiktų, išskyrus viršutinę bagažo lentyną, horizontalų prie geležinkelių riedmens sienos ar lubų tvirtinamą turėklą arbą stalą, kaip nustatyta 4.2.2.10. punkto reikalavimais.

Mažiausias atstumas išilginėje plokštumoje tarp vežimėlio vietos erdvės ir priekinio paviršiaus 2 turi atitikti 5 pav. nurodytus matmenis. 1 paviršius gali būti atlenkiama arba nuleidžiama sėdynė arba pertvara.

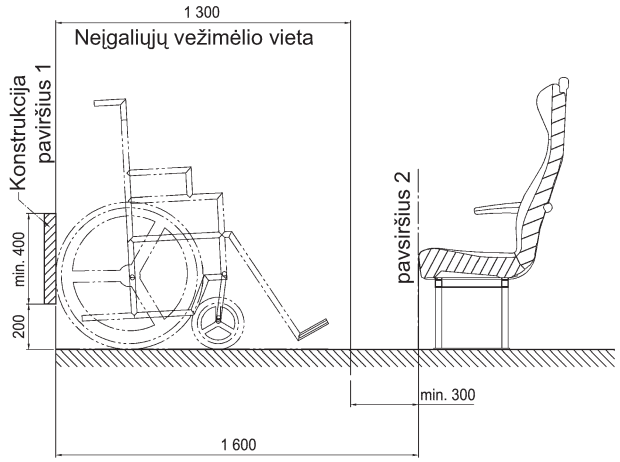

5 PAVEIKSLAS

Mažiausias atstumas turi būti ne mažesnis kaip 300 mm, jeigu 2 paviršius sutampa su keleivio sėdynės pagalvėlės priekiniu kraštu, kai sėdynė ir neįgaliųjų vežimėlis yra atgręžti vienas į kitą ir jeigu šia sėdyne gali pasinaudoti keleivis.

Mažiausias atstumas turi būti ne mažesnis kaip 200 mm, jeigu paviršius 2 sutampa su keleivio sėdynės atlošu, kai sėdynė ir vežimėlis yra atgręžti viena kryptimi, arba su pertvara, arba su užverstos ar nuleistos sėdynės užpakaliniu galu.

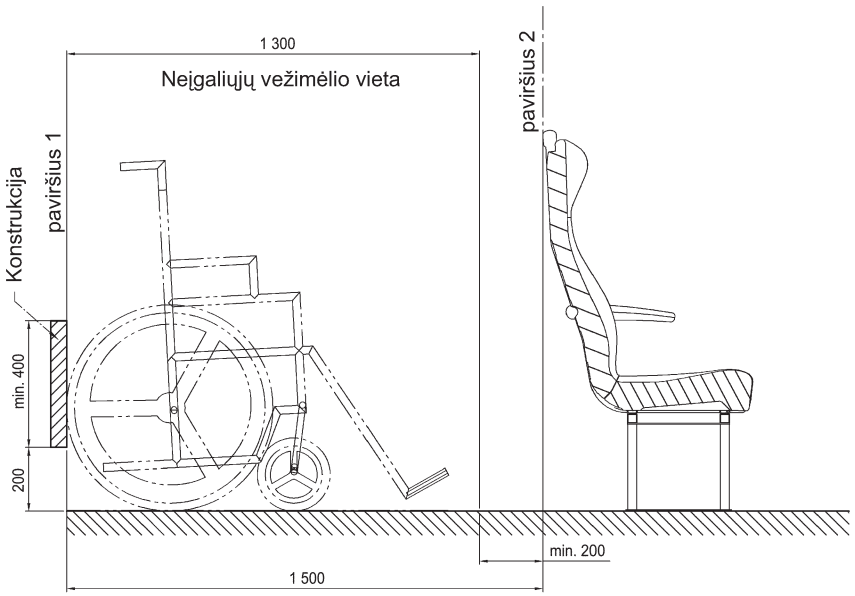

6 PAVEIKSLAS

Sėdynės su užverčiamu arba nuleidžiamu atlošu gali būti įrengiamos neįgaliųjų vežimėlio vietos erdvėje, tačiau būdamos nenaudojimo padėtyje (nuleistu atlošu) neturi įsiterpti į šią erdvę už reikalavimais nustatytų erdvinių ribų.

Viename neįgaliųjų vežimėlio vietos erdvės gale įtaisoma 700 mm pločio konstrukcija ar atrama, kaip parodyta 6 pav. Konstrukcija ar atrama turi būti tokio aukščio, kad neleistų vežimėliui, kai jis galu remiasi į konstrukciją ar priedėlį, verstis per galą.

Neįgaliųjų vežimėlio naudotojo palydovui turi būti numatyta bent viena sėdynė greta vežimėlio vietos arba atgręžta į ją. Ši sėdynė turi būti ne mažiau patogi kaip kitos sėdynės ir gali būti įrengta kitoje erdvės keleiviams praeiti pusėje.

Neįgaliųjų vežimėliui skirtoje vietoje įtaisomas pavojaus signalizavimo įtaisas, kad iškilus pavojui, vežimėlio naudotojas galėtų pranešti apie pavojų asmeniui, galinčiam imtis reikiamų veiksmų. Pavojaus signalizavimo įtaisas įtaisomas ten, kur jį galėtų pasiekti ištiesta ranka asmuo, sėdintis etaloniniame neįgaliųjų vežimėlyje.

Įjungus pavojaus signalizavimo įtaisą, į jį turi patekti vaizdiniai ir garsiniai signalai, kuriuos tuo metu perduoda pavojaus skelbimo sistema.

Pavojaus signalizavimo įtaisas negali būti įtaisomas siauroje nišoje ar kokios kliūties užstojamoje vietoje, jeigu dėl to pasunkėja tiesioginis kontaktas ranka.

Pavojaus signalizavimo įtaisas turi būti įtaisomas tokioje vietoje, kad būtų patogiai pasiekiamas ištiesta ranka, kai jo siekia neįgaliųjų vežimėlyje esantis asmuo; tokiam variantui teikiama pirmenybė prieš didžiausių leistinų ribų variantą.

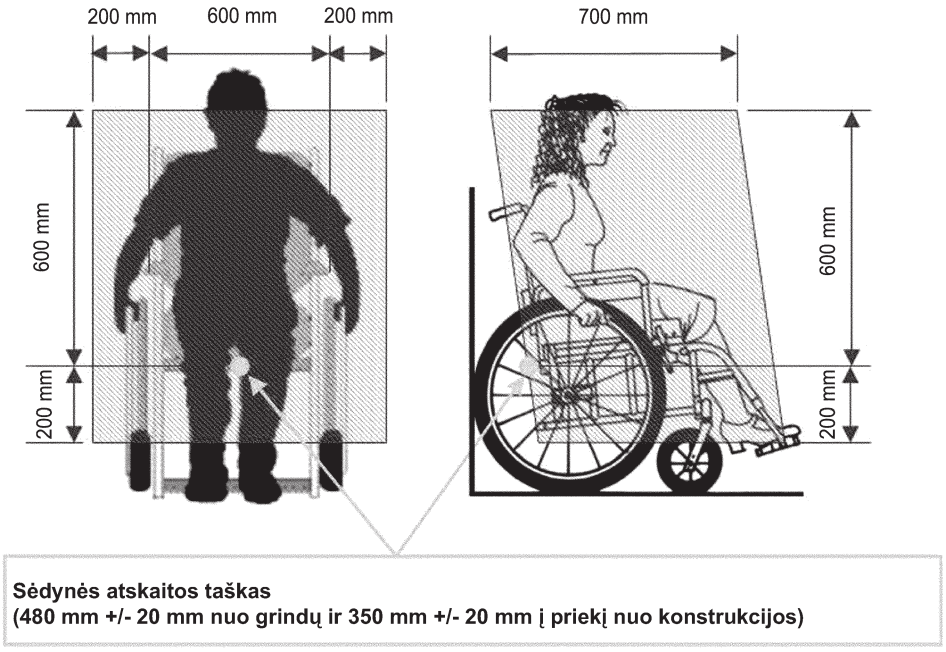

7 PAVEIKSLAS

Neįgaliųjų vežimėlio vietos erdvėje arba visiškai šalia jos tvirtinamas N priedo N.2 ir N.4 punktus atitinkantis ženklas, identifikuojantis šią vietą.

4.2.2.4. Durys

4.2.2.4.1. Bendrosios nuostatos

Ranka darinėjamoms viešosios paskirties durims užsklęsti arba atsklęsti naudojama valdymo priemonė turi veikti spaudžiama rankos delnu ne didesne kaip 20 niutonų jėga.

Durų valdikliai, rankiniai arba mygtukiniai, turi būti kontrastingos savo aplinkai spalvos.

Jeigu durims valdyti numatomi mygtukai arba nuotolinio valdymo prietaisai, kiekvienas toks mygtukas ar prietaisas turi veikti spaudžiamas ne didesne kaip 15 niutonų jėga.

Jeigu atidarymo ir uždarymo mygtukai įmontuojami vienas virš kito, atidarymo mygtukas visada turi būti viršuje.

4.2.2.4.2. Išorinės durys

4.2.2.4.2.1. Posistemio reikalavimai

Keleivių įlipimo išorinės durys, automatinės arba pusiau automatinės durys turi turėti įtaisus, kurie tarpduryje aptiktų keleivį, jeigu uždarymo metu jis būtų suspaudžiamas. Po aptikimo durys automatiškai sustabdomos ir lieka atviros ribotą laiko tarpą.

Visi keleivių išorinių durų tarpduriai turi ne mažesnį laisvą naudingą plotį kaip 800 mm esant atidarytoms durims.

Išorinės durys iš išorės dažomos arba ženklinamos taip, kad sudarytų kontrastą geležinkelių riedmens kėbulo šonui.

Neįgaliųjų vežimėliams pritaikytos išorinės durys turi būti arčiausiai neįgaliųjų vežimėlio vietos esančios durys.

Durys, per kurias įlaipinami neįgaliųjų vežimėliuose sėdintys keleiviai, turi būti aiškiai paženklintos N priedo N.3 ir N.4 punktus atitinkančiu ženklu.

Geležinkelių riedmens viduje išorinių durų padėtį turi aiškiai žymėti ženklai ant grindų prie išorinių durų, kurie sukuria kontrastą likusiai geležinkelių riedmens grindų daliai.

Kai durys yra parengtos atidaryti, perduodamas signalas, kuris turi būti aiškiai girdimas traukinio viduje ir prie traukinio esantiems žmonėms. Šis įspėjamasis signalas turi skambėti mažiausiai 5 sekundes, kai durys dar nepradėjo darytis, o joms darantis signalą galima nutraukti po 3 sekundžių. Šis reikalavimas netaikomas iš 1 ir 2 klasės greitųjų traukinių į išorę perduodamiems garsiniams signalams.

Jeigu durys atsidaro automatiškai arba jas nuotolinio valdymo būdu atidaro mašinistas arba traukinio brigados narys, įspėjamasis signalas turi skambėti mažiausiai 3 sekundes nuo durų atidarymo pradžios momento.

Jeigu durys užsidaro automatiškai arba uždaromos nuotolinio valdymo būdu, prieš uždarymą traukinio viduje arba prie jo esantiems žmonėms turi būti perduodamas garsinis signalas. Įspėjamasis signalas turi skambėti mažiausiai 2 sekundes iki durų uždarymo pradžios momento ir tonu turi skirtis nuo signalo, kuriuo pranešama apie durų blokavimo įtaiso išjungimą. Uždarymo įspėjamasis signalas skamba per visą durų uždarymo laiką.

Durų įspėjamųjų garsinių signalų šaltinis įrengiamas netoli valdymo prietaiso, o jeigu tokio prietaiso nėra – šalia durų angos.

Keleivių durų įspėjamieji garsiniai signalai – Parengtos atidaryti durys

— Būdingasis

  — Ištisinis arba lėto pulsavimo daugiatonis (iki 2 impulsų per sekundę) arba 2 tonų derinys

— Dažniai

  — 3 000 Hz+/-500 Hz

  ir:

  — 1 750 Hz +/-500 Hz

— Garso slėgio lygis

  70 dB $L_{Aeq,\ T}$ $^{+}$/-2 matuojant nuo uždaro tambūro vidurio taško 1,5 m aukštyje nuo grindų lygio. (T = visa garsinio signalo trukmė)

Keleivių durų įspėjamieji garsiniai signalai – Durų uždarymo įspėjamasis signalas

— Būdingasis

  — Greito pulsavimo vienatonis (iki 6-10 impulsų per sekundę)

— Dažniai

  — 1 900 Hz $^{+}$/-500 Hz

— Garso slėgio lygis

70 dB $L_{Aeq, T}$ +/-2 matuojant šalia geležinkelių riedmens, už 1,5 m nuo geležinkelių riedmens šoninių durų vidurio linijos 1,5 m aukštyje virš perono lygio. Vagono išorėje girdimas įspėjamasis signalas matuojamas vagono viduje (T = visa garsinio signalo trukmė)

Durų blokavimo įtaisas išjungiamas traukinio brigados veiksmais arba pusiau automatiškai (t. y. spaudžiant keleivių mygtuką).

Durų valdiklis įrengiamas virš durų sąvaros arba šalia jos.

Iš perono įjungiamo išorinio durų valdiklio vidurio taškas turi būti 800 – 1 200 mm aukštyje vertikaliai virš perono lygio. Tai taikoma visiems peronams, prie kurių sustoja traukinys. Išorinių durų vidinio valdiklio vidurio taškas turi būti 800 – 1 200 mm aukštyje vertikaliai virš geležinkelių riedmens grindų lygio.

4.2.2.4.2.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai

Jeigu durims darinėti yra įrengti mygtukai, kiekvienas iš jų turi būti paženklintas regimuoju rodmeniu, kuris aiškiai matomas įjungus mygtuką arba tas rodmuo turi būti greta mygtuko, ir mygtuką turi būti įmanoma įjungti ne didesne nei 15 niutonų jėga. Jeigu duris nuotolinio valdymo būdu uždaro traukinio brigada, vaizdinis signalas nutraukiamas likus ne mažiau kaip 2 sekundėms iki durų uždarymo pradžios.

Tokius mygtukus turi būti įmanoma atpažinti lytint (pvz., lytimaisiais ženklais), kartu atpažįstant ir jų paskirtį.

4.2.2.4.3. Vidinės durys

4.2.2.4.3.1. Posistemio reikalavimai

Vidinės automatinės ir pusiau automatinės durys turi būti įrengtos su prietaisais, apsaugančiais keleivius nuo privėrimo durų judėjimo metu.

Jeigu įrengiamos vidinės durys, joms taikomi šio punkto reikalavimai.

Neįgaliųjų vežimėlių naudotojams skirtų durų tarpduriai turi turėti ne mažesnį kaip 800 mm laisvą naudingą plotį.

Ranka darinėjamoms viešosios paskirties durims užsklęsti arba atsklęsti naudojama valdymo priemonė turi veikti spaudžiama rankos delnu ne didesne kaip 20 niutonų jėga.

Jeigu durys darinėjamos ranka, jos turi būti atidaromos arba uždaromos ne didesne nei 60 niutonų jėga.

Vidinių durų valdiklio vidurio taškas turi būti 800 – 1 200 mm aukštyje vertikaliai virš geležinkelių riedmens grindų lygio.

Automatinės perėjimuose tarp geležinkelių riedmenų esančios durys ir su jomis nuosekliai sujungtos durys turi veikti sinchroniškai poroje arba antrosios durys turi automatiškai aptikti link jų judantį žmogų ir atsidaryti.

Jeigu daugiau kaip 75 % durų paviršiaus pagaminta iš skaidrios medžiagos, tai toks paviršius žymimas bent dviem gerai matomomis juostomis, sudarytomis iš simbolių, sutartinių ženklų, emblemų ar dekoratyvių elementų, šiuose aukščiuose: pirmoji juosta 1 500 – 2 000 mm, antroji 850 – 1 050 mm aukštyje. Juostos spalva turi sudaryti kontrastą foniniam paviršiui, kuriame yra matoma. Juostos aukštis turi būti mažiausiai 100 mm.

4.2.2.4.3.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai

Jeigu durims darinėti įrengiami mygtukai, tai išjungus durų blokavimo įtaisą kiekvienas mygtukas (arba jo aplinka) turi pradėti šviesti ir turi veikti spaudžiamas ne didesne kaip 15 niutonų jėga.

Valdiklio vidurio taškas turi būti 800 – 1 200 mm aukštyje vertikaliai virš grindų lygio.

Tokius valdiklius turi būti įmanoma atpažinti prisilietimu (pvz., lytimaisiais ženklais), kartu atpažįstant ir jų paskirtį.

4.2.2.5. Apšvietimas

Geležinkelių riedmens įlipimo laipteliams mažiausia vidutinė apšvieta turi būti 20 lx matuojant išilgai laiptelio jo 80 % pločio atkarpoje, kai šviesos šaltinis įtaisytas laipteliuose arba visiškai greta jų.

4.2.2.6. Tualetai

4.2.2.6.1. Bendrosios nuostatos

Jeigu traukinyje įrengiami tualetai, turi būti numatyta prieiga iš neįgaliųjų vežimėlių vietos į universalų tualetą, atitinkanti įprastų ir universalių tualetų reikalavimus.

4.2.2.6.2. Įprastas tualetas (sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai)

Įprastas tualetas yra nepritaikytas neįgaliųjų vežimėlio naudotojui.

Mažiausias durų naudingasis plotis yra 500 mm.

Tualeto skyriaus išorinėje ar vidinėje pusėje esančios durų rankenos, spynos ar valdymo priemonės vidurio taškas turi būti 800 – 1 200 mm aukštyje virš grindų lygio.

Esant durims užrakintoms, apie tai turi būti perduodamas vaizdinis ir lytimasis (arba garsinis) signalas.

Bet kuri durų valdymo priemonė ar kitos paskirties įtaisas tualeto skyriuje (išskyrus priemones kūdikiui pervystyti) turi veikti spaudžiamas ne didesne kaip 20 niutonų jėga.

Bet kuri valdymo priemonė, įskaitant ir nuplovimo sistemą, turi išsiskirti kontrastine spalva ir (ar) atspalviu iš foninių paviršių ir ją turi būti įmanoma identifikuojama prisilietimu.

Apie kiekvienos valdymo priemonės veikimą turi būti pateikiama aiški ir tiksli informacija naudojant piktogramas ir lytimuosius ženklus.

Greta unitazo ir apsiplovimo dubens turi būti nejudamai pritvirtintas vertikalus arba horizontalus turėklas.

Turėklai turi būti apskrito skerspjūvio, kurio išorinis skersmuo nuo 30 mm iki 40 mm, ir būti nutolę nuo bet kurio gretimo paviršiaus ne mažesniu kaip 45 mm laisvu atstumu. Jeigu turėklas lenktas, išlinkimo vietoje vidinio paviršiaus kreivumo spindulys turi būti ne mažesnis kaip 50 mm.

Tualeto sėdynės, dangčio ir turėklų spalva ir (ar) atspalviai turi sudaryti kontrastą foninei aplinkai.

4.2.2.6.3. Universalus tualetas

Universalus tualetas – tai tualetas, kuriuo naudotis gali visi keleiviai, įskaitant ir visų kategorijų ŽJN.

4.2.2.6.3.1. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai (universalūs tualetai)

Tualeto įėjimo durų mažiausias laisvas naudingas plotis turi būti 800 mm.

Durys iš išorės ženklinamos N priedo N.3 ir N.4 punktus atitinkančiu ženklu.

Tualeto skyriaus ar patalpos išorinėje ar vidinėje pusėje esančios durų rankenos, spynos ar valdymo priemonės vidurio taškas turi būti 800 – 1 200 mm aukštyje virš grindų lygio.

Esant durims užrakintoms, apie tai turi būti perduodamas vaizdinis ir lytimasis (arba garsinis) signalas.

Bet kuris durų valdymo įtaisas ar kitos paskirties įtaisas tualeto skyriuje (išskyrus priemones kūdikiui pervystyti) turi veikti spaudžiamas ne didesne kaip 20 niutonų jėga.

Tualeto skyriuje turi būti pakankamai erdvės, kad neįgaliųjų vežimėlis, atitinkantis nurodytąjį M priede, galėtų manevruoti iki padėties greta tualeto sėdynės, žr. 8a pav.

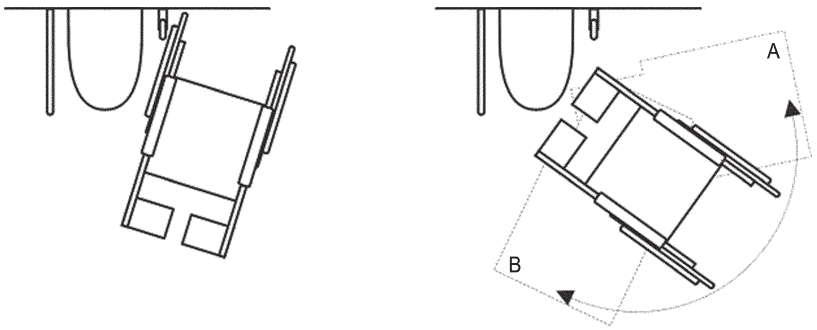

8a PAVEIKSLAS

Priešais tualeto sėdynę turi būti mažiausiai 700 mm laisvas tarpas, kaip parodyta 8b pav.

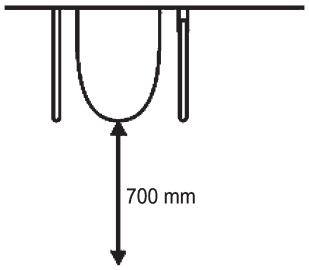

8b PAVEIKSLAS

Iš visų tualeto sėdynės pusių turi būti įtaisoma po horizontalų turėklą, kuris atitinka pirmesniame punkte išdėstytus matmenų reikalavimus. Neįgaliųjų vežimėliui prieinamoje pusėje turėklą turi būti įmanoma sukioti taip, kad vežimėlio naudotojas neužkliūtų už jokių kliūčių keldamasis nuo vežimėlio ant tualeto sėdynės ir atvirkščiai, žr. 9 ir 10 pav.

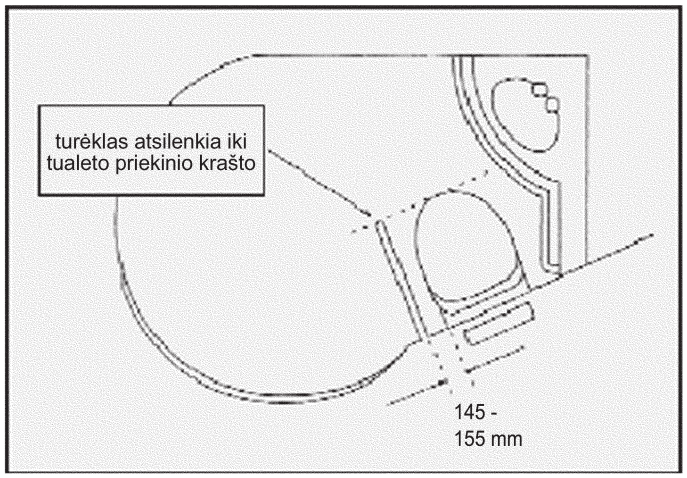

9 PAVEIKSLAS

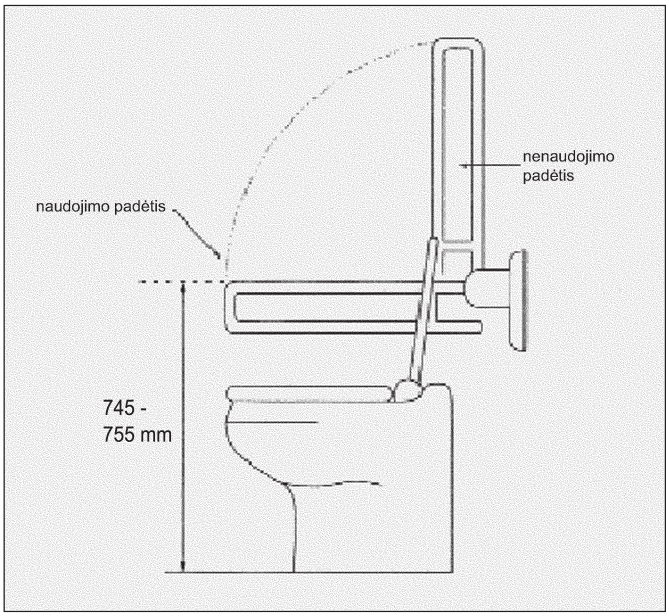

10 PAVEIKSLAS

Nuleidus tualeto sėdynę, jos paviršius turi būti 450 – 500 mm aukštyje virš grindų lygio.

Visi patogumai (apsiplovimo dubuo, muilo išdavimo įtaisas, veidrodis, vandens išdavimo įtaisas ir rankų džiovintuvas) turi būti lengvai pasiekiami neįgaliųjų vežimėlyje esančiam žmogui.

Tualeto kabinoje turi būti įtaisomi ne mažiau kaip du pavojaus signalizavimo įtaisai, kuriais, iškilus pavojui, žmogus su judėjimo negalia galėtų pranešti apie tai asmeniui, kuris gali imtis reikiamų veiksmų. Vienas iš jų įtaisomas ne aukščiau kaip 450 mm virš grindų matuojant vertikaliai nuo grindų paviršiaus iki pavojaus signalizavimo įtaiso viršutinio taško. Kitas įtaisomas 800 - 1 200 mm aukštyje matuojant vertikaliai nuo grindų paviršiaus iki jo viršutinio taško.

Žemutinio pavojaus signalizavimo įtaiso padėtis turi būti tokia, kad jį galėtų pasiekti ant grindų gulintis žmogus. Abu minėtieji prietaisai įrengiami ant skirtingų vertikalių kabinos sienelių, kad būtų pasiekiami ištiesta ranka iš skirtingų padėčių.

Pavojaus signalizavimo įtaisas turi skirtis nuo visų kitų tualete esančių valdiklių ir turi būti nudažytas skirtinga spalva nei kiti valdymo įtaisai.

N priedo N.3 ir N.4 punktus atitinkantis ženklas įtaisomas visiškai prie pat kiekvieno pavojaus signalizavimo įtaiso. Ženklas turi nurodyti pavojaus signalizavimo įtaiso paskirtį ir reikalingus atlikti veiksmus, turi išsiskirti iš foninės aplinkos ir teikti aiškią vaizdinę ir lytimąją informaciją.

Tualetą turi pasiekti vaizdinis ir garsinis signalas, kuri siunčia pavojaus pranešimo sistema.

4.2.2.6.3.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai (kūdikio pervystymas)

Jeigu nėra atskiro vaikų kambario, universaliame tualete turi būti įrengta priemonė kūdikių vystyklams pakeisti. Jos aukštis nuleistoje padėtyje turi būti 800-1 000 mm virš grindų lygio. Jos mažiausias plotis gali būti 500 mm, o mažiausias ilgis – 700 mm.

Priemonė turi būti suprojektuota taip, kad kūdikis per neapsižiūrėjimą negalėtų nuo jo nuslinkti. Priemonė negali turėti aštrių kampų, turi atlaikyti mažiausiai 80 kg svorio.

Jeigu stalas kūdikiams pervystyti pasistumia į tualeto erdvę, jam atstumti atgal turėtų užtekti 25 niutonų jėgos.

4.2.2.7. Erdvė keleiviams praeiti

Geležinkelių riedmens erdvė keleiviams praeiti, prasidedanti nuo įėjimo į geležinkelių riedmenį ir einanti išilgai geležinkelių riedmens, turi būti mažiausiai 450 mm pločio nuo grindų lygio iki 1 000 mm aukščio ir mažiausiai 550 mm pločio nuo 1 000 mm iki 1 950 mm aukštyje.

Erdvės keleiviams praeiti plotis tarp jungiančiųjų geležinkelių riedmenų vienoje traukinio sekcijoje turi būti bent 550 mm matuojant tiesiame ir horizontaliame geležinkelio kelyje.

Prieiga iki neįgaliųjų vežimėlių vietos ir iš jos, šiems vežimėliams tinkamos zonos ir durys turi turėti ne mažesnio kaip 800 mm pločio perėjimą mažiausiai iki 1 450 mm aukščio bet kuriame perėjimo taške. Perėjimas turi būti taip įrengtas, kad etaloninis neįgaliųjų vežimėlis, atitinkantis nurodytąjį M priede, galėtų juo judėti nekliudomai.

Greta neįgaliųjų vežimėlio vietos turi būti numatyta ne mažesnė kaip 1 500 mm skersmens apsisukimo erdvė neįgaliam asmeniui, kad etaloninis neįgaliųjų vežimėlis galėtų joje apsisukti. Neįgaliųjų vežimėlio erdvė gali būti apsisukimo erdvės dalimi.

4.2.2.8. Keleivių informavimas

4.2.2.8.1. Bendrosios nuostatos

Visa informacija turi būti nuosekli ir darni savo esme ir atitikti Europos ir nacionalinius teisės aktus.

Visa informacija turėtų derėti su bendra maršrutų nurodymo ir informavimo sistema, ypač pagal spalvas ir kontrastus traukiniuose, peronuose ir įėjimuose.

Veikiančioje stotyje arba eksploatuojamame geležinkelių riedmenyje vaizdinė informacija turėtų būti įžiūrima bet kurio apšvietimo sąlygomis.

Vaizdinė informacija turėtų sudaryti kontrastą foninei aplinkai.

Mažėjančio dydžio *Roman* šrifto užrašai turėtų būti lengvai perskaitomi, jų mažiausių raidžių santykis su didžiosiomis raidėmis turėtų būti ne mažesnis kaip 20 %.

Mažėjantys arba didėjantys užrašai suglaudintu šriftu negali būti naudojami.

Turi būti užtikrinama galimybė teikti informaciją (girdimąją ir vaizdinę) daugiau nei viena kalba (už kalbų parinkimą ir jų skaičių atsako geležinkelių įmonė, kuri įvertina keleivių sudėtį atskiruose traukinių maršrutuose).

Turi būti teikiama ši informacija:

— Saugos informacija ir saugos nurodymai, atitinkantys Europos ir nacionalinius teisės aktus

— Saugos girdimosios komandos avarijos atveju

— Įspėjamieji, draudžiantieji ir liepiamieji ženklai, atitinkantys Europos ir nacionalinius teisės aktus

— Informacija apie traukinių maršrutus.

— Informacija apie traukinyje esančių priemonių buvimo vietą

4.2.2.8.2. Informacija (ženklų sistema, piktogramos, indukcinės grandinės ir avarinio iškvietimo įtaisai)

4.2.2.8.2.1. Posistemio reikalavimai

Visi saugos, įspėjamieji, draudžiantieji ir liepiamieji ženklai turi turėti piktogramas ir būti suprojektuoti pagal ISO 3864-1 standartą.

Vienoje vietoje gali būti ne daugiau kaip penkios piktogramos ir viena krypties rodyklė, rodanti tik vieną kryptį.

Lytimosios informacijos ženklų sistema įtaisoma:

— Tualetuose – funkciniam informavimui ir, jeigu tikslinga, avariniam iškvietimui

— Traukiniuose – durų atidarymo ir uždarymo mygtukams ir avariniam iškvietimui

Reklaminė medžiaga į maršrutų nurodymo ir informacijos sistemas nededama.

Įtaisomi šie ŽJN skirti grafiniai simboliai ir piktogramos:

— Vežimėlio simbolis, kaip nurodyta N priedo N.2 ir N.4 punktuose,

— Krypčių informacija apie neįgaliųjų vežimėliams prieinamas patogumų vietas,

— Rodyklė traukinio išorėje į neįgaliųjų vežimėliams tinkamas įlipimo duris,

— Rodyklė traukinio viduje į neįgaliųjų vežimėlio vietą,

— Rodyklė į universalius tualetus.

Simbolius galima jungti draugėn su kitais simboliais (pvz.: keltuvas, tualetas ir kt.).

4.2.2.8.2.2. Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai

Vietos, kuriuose įrengtos indukcinės grandinės, nurodomos ženklu, atitinkančiu N priedo N.2 ir N.4 punktus.

Jeigu stotyje teikiama bagažo pasaugos paslauga, grafiniu simboliu turi būti nurodyta sunkaus bagažo ir stambių daiktų saugyklos vieta.

Jeigu stotyje įdiegtas pagalbos iškvietimo ar pasiteiravimo įtaisas, jis turi būti nurodomas ženklu, atitinkančiu N priedo N.2 ir N.6 punktus,

ir turi turėti:

— vaizdinį arba garsinį signalą, patvirtinantį, kad įtaisas buvo panaudotas;

— papildomą naudojimo informaciją, jeigu tokios reikia.

Jeigu įrengiamas avarinio iškvietimo įtaisas, jis turi atitikti N priedo N.2 ir N.7 punktus ir turi turėti

— vaizdinius ir lytimuosius simbolius,

— vaizdinį arba garsinį signalą, patvirtinantį, kad įtaisas buvo panaudotas,

— papildomą naudojimo informaciją, jeigu tokios reikia.

Universaliuose tualetuose ir neįgaliųjų vežimėliui tinkamuose tualetuose, kuriuose įrengti sukiojamieji turėklai, įtaisomas grafinis simbolis, vaizduojantis turėklą pakeltoje ir nuleistoje padėtyse.

4.2.2.8.3. Informavimas (maršrutų aprašymas ir sėdimųjų vietų rezervavimas)

Galinė atvykimo stotis arba maršrutas turi būti rodomi traukinio išorėje iš perono pusės, mažų mažiausiai ant keičiamų traukinio riedmenų ir bent prie vienerių tokio geležinkelių riedmens keleivių durų.

Kai traukiniai važinėja sistemoje, kurioje nuolat atnaujinama vaizdinė informacija rodoma stoties peronuose, tarp kurių yra ne didesnis kaip 50 m atstumas, ir galinė atvykimo stotis arba maršrutas taip pat rodomi traukinio priekyje, rodyti informaciją ant kiekvieno geležinkelių riedmens šonų nėra būtina.

Traukinio galinė atvykimo stotis arba maršrutas turi būti rodomas kiekvieno geležinkelių riedmens viduje.

Traukinio artimiausio sustojimo stotis kiekviename geležinkelių riedmenyje rodoma taip, kad įrašą galima būtų perskaityti mažiausiai iš 51 % keleivių sėdynių. Ši informacija rodoma ne vėliau kaip prieš 2 minutes iki atvykimo į stotį. Jeigu iki artimiausios stoties yra mažiau nei 2 minutės kelio, tos stoties pavadinimas turi būti rodomas iš karto išvykus iš paskutinės stoties.

Reikalavimas, kad įrašas apie artimiausio sustojimo vietą būtų matomas mažiausiai iš 51 % keleivių sėdynių, netaikomas, jeigu traukinio riedmuo arba dalis jo dalis suskirstyti į ne didesnes kaip 8 vietų kupė, kurias jungia bendras koridorius. Tačiau monitorius turi būti matomas asmeniui, stovinčiam koridoriuje šalia kupė, ir žmogui, esančiam neįgaliųjų vežimėlio vietoje.

Turi būti prieinama smulkesnė informacija apie maršrutą arba tinklą, kuriame kursuoja traukinys (geležinkelių įmonė nustato tokios informacijos teikimo būdą).

Informacija apie artimiausio sustojimo vietą gali būti rodoma tame pačiame monitoriuje, kaip ir informacija apie galinę atvykimo stotį. Tačiau traukiniui sustojus iš karto turi būti rodoma galinė atvykimo stotis.

Sistema turi galėti skelbti pranešimus daugiau nei viena kalba (už kalbų parinkimą ir jų skaičių atsako geležinkelių įmonė, kuri įvertina keleivių sudėtį atskiruose susisiekimo maršrutuose).

Jeigu sistema automatinė, ji turi galėti panaikinti arba ištaisyti netikslią arba klaidinančią informaciją.

Jeigu geležinkelių riedmenyje yra rezervuojamų sėdynių, tai geležinkelių riedmens numeris arba ženklinimo raidė (tie patys, kaip ir rezervavimo sistemoje) turi būti parodyti ant kiekvienų durų arba šalia jų ne mažesniais kaip 70 mm aukščio rašmenimis.

Jeigu sėdynės identifikuojamos skaičiais arba raidėmis, sėdynės numeris arba raidė turi būti parodyti ant kiekvienos sėdynės arba šalia jos ne mažesniais kaip 12 mm aukščio rašmenimis. Tokie numeriai ir raidės turi būti kontrastingi foninei aplinkai.

Traukinyje turi būti įrengta masinio informavimo sistema, kurią turi naudoti mašinistas arba traukinio brigados narys, pirmiausiai atsakingas už keleivius, kad perduotų įprastus arba avarinius pranešimus.

Sistema gali būti rankinio valdymo, automatinė arba programuojama. Jeigu sistema automatinė, ji turi galėti panaikinti arba ištaisyti netikslią arba klaidinančią informaciją.

Sistema naudojama skelbti pranešimams apie traukinio galinę atvykimo stotį ir artimiausią stotį arba išvykimą kiekvienos stoties.

Sistema turi paskelbti pranešimą apie traukinio artimiausią stotį ne vėliau kaip prieš 2 minutes iki atvykimo į stotį. Jeigu iki artimiausios stoties yra mažiau nei 2 minutės kelio, paskelbti reikia iš karto išvykus iš paskutinės stoties.

Sakytinė informacija visose zonose turi būti ne žemesnio kaip 0,5 RASTI lygmens, kaip nustatyta IEC 60268-16 standarto 16 dalyje. Sistema turi atitikti šį reikalavimą neįgaliųjų vežimėlių vietos erdvėje.

Sistema turi galėti skelbti pranešimus daugiau nei viena kalba (už kalbų parinkimą ir jų skaičių atsako geležinkelių įmonė, kuri įvertina keleivių sudėtį atskiruose susisiekimo maršrutuose).

Jeigu sistema automatinė, ji turi galėti panaikinti arba ištaisyti netikslią arba klaidinančią informaciją.

4.2.2.8.4. Informavimas (sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai)

Kiekvienos stoties pavadinimas (gali būti sutrumpintas) arba pranešimų žodžiai turi būti rodomi mažiausiai 2 s. Naudojant slenkamąjį rodinį (horizontalų arba vertikalų), kiekvienas žodis turi būti rodomas visas mažiausiai 2 s ir horizontalaus slinkimo greitis neturi viršyti 6 rašmenų per sekundę. Mišriuoju atveju (rašant ne vien didžiosiomis raidėmis) visai rašytinei informacijai gali būti naudojamas *Sans Serif* šriftas.

Priekiniuose išoriniuose monitoriuose didžiosios raidės ir skaičiai turi būti ne mažesni kaip 70 mm aukščio, šoniniuose ir vidaus monitoriuose – ne mažesni kaip 35 mm aukščio.

Traukinių viduje rodinio šrifto dydis turi būti ne mažiau kaip 35 mm, kai skaitymo nuotolis viršija 5 000 mm.

35mm dydžio rašmenys rodinyje laikomi įskaitomais ne didesniu kaip 10 000 mm stebėjimo nuotoliu.

4.2.2.9. Aukščio skirtumai

Vidiniai laipteliai (kiti nei išorinio įlipimo) turi būti ne aukštesni kaip 200 mm ir ne mažesnio kaip 280 mm gylio matuojant nuo laiptelių vidurio ašies. Pirmas ir paskutinis laipteliai pažymimi kontrastinga 45 – 50 mm pločio juosta, einančia per visą laiptelio plotį priekiniame ir viršutiniame laiptelio paviršiuje palei laiptelio atbrailą. Dviejų aukštų traukiniams leidžiama sumažinti šią vertę iki 270 mm į antrą aukštą vedantiems laipteliams.

Neleidžiama, kad laipteliai būtų tarp neįgaliųjų vežimėliui tinkamo išorinių durų uždaro tambūro, neįgaliųjų vežimėlio vietos, universalios miegamosios kupė ir universalaus tualeto, išskyrus siaurą durų slenkstį, kuris negali būti aukštesnis kaip 15 mm.

Traukinyje didžiausias rampų nuolydis negali viršyti šių verčių:

Rampos ilgis	Didžiausias nuolydis (laipsniai)	Didžiausias nuolydis (%)
> 1 000 mm	4,47	8
nuo 600mm iki 1 000 mm	8,5	15
Mažiau kaip 600 mm	10,2	18

Pastaba: nuolydžiai matuojami geležinkelių riedmeniui stovint tiesiame ir horizontaliame geležinkelio kelyje.

4.2.2.10. Turėklai

Vis geležinkelių riedmenyje įtaisyti turėklai turi būti apskrito skerspjūvio, kurio išorinis skersmuo nuo 30 mm iki 40 mm, ir būti nutolę nuo bet kurio gretimo paviršiaus ne mažesniu kaip 45 mm laisvu atstumu. Jeigu turėklas lenktas, išlinkimo vietoje vidinio paviršiaus kreivumo spindulys turi būti ne mažesnis kaip 50 mm.

Visi turėklai turi būti kontrastingi foninei aplinkai.

Durų angos, prie kurių yra daugiau nei du įlipimo laipteliai, iš abiejų šonų turi turėti po turėklą, tvirtinamus viduje kiek įmanoma arčiau geležinkelių riedmens išorinės sienos. Turėklų aukštis yra 800 – 900 mm nuo pirmo naudingo įlipimo laiptelio ir priklauso nuo peronų, kuriuose numatytas geležinkelių riedmenų sustojimas, aukščių. Turėklai turi būti lygiagretūs laiptelio atbrailai.

Traukinyje taip pat įrengiamas vertikalus turėklas, naudojamas lipant laipteliais į traukinį ir iš jo. Durų angos, prie kurių yra daugiau nei du įlipimo laipteliai, iš abiejų šonų turi turėti po vertikalų turėklą, tvirtinamus viduje kiek įmanoma arčiau geležinkelių riedmens išorinės sienos. Turėklo apatinis taškas turi būti 700 mm aukštyje virš pirmojo laiptelio slenksčio, viršutinis taškas – 1 200 mm aukštyje.

Jei perėjime tarp geležinkelių riedmenų laisva perėjimo dalis yra siauresnė nei 1 000 mm ir ilgesnė nei 2 000 mm, tai tokiame perėjime tarp geležinkelių riedmenų arba šalia jo turi būti įtaisomi turėklai arba rankenos, kad jais galėtų naudotis keleiviai. Jei laisva perėjimo dalis yra 1 000 mm ar didesnio pločio, turėklai arba rankenos turi būti įtaisomi tokiame perėjime tarp geležinkelių riedmenų.

4.2.2.11. Neįgaliųjų vežimėliui pritaikytos miegamosios vietos

Jeigu traukinyje numatytos miegamosios vietos keleiviams, jame turi būti geležinkelių riedmuo su bent viena keleiviui su neįgaliųjų vežimėliu skirta miegamąja vieta, kuri pritaikyta M priede nurodytam neįgaliųjų vežimėliui.

Jeigu traukinyje numatyta daugiau nei vienas vagonas su miegamosiomis vietomis keleiviams, traukinyje turėtų būti bent dvi neįgaliųjų vežimėliams pritaikytos miegamosios kupė.

Jeigu geležinkelių riedmenyje numatytos neįgaliųjų vežimėliui pritaikytos miegamosios vietos, tokio geležinkelių riedmens durys iš išorės ženklinamos N priedo N.3 ir N.4 punktus atitinkančiu ženklu.

Miegamojoje vietoje turi būti įtaisomi ne mažiau kaip du pavojaus signalizavimo įtaisai, kad iškilus pavojui, neįgaliųjų vežimėlio naudotojas galėtų pranešti apie pavojų asmeniui, galinčiam imtis reikiamų veiksmų. Pavojaus signalizavimo įtaisas įtaisomas ten, kur jį galėtų pasiekti ištiesta ranka asmuo, sėdintis etaloniniame neįgaliųjų vežimėlyje.

Miegamojoje vietoje įrengiami ne mažiau kaip du pavojaus signalizavimo įtaisai, kurie iškilus pavojui leistų žmogui su judėjimo negalia pranešti apie tai asmeniui, kuris gali imtis reikiamų veiksmų. Vienas iš jų įtaisomas ne aukščiau kaip 450 mm matuojant vertikaliai nuo grindų paviršiaus iki pavojaus signalizavimo įtaiso viršutinio taško. Kitas įtaisomas 600 – 800 mm aukštyje matuojant vertikaliai nuo grindų paviršiaus iki jo viršaus.

Žemutinio pavojaus signalizavimo įtaiso padėtis turi būti tokia, kad jį galėtų lengvai pasiekti ant grindų gulintis žmogus. Abu minėtieji įtaisai įrengiami ant skirtingų vertikalių miegamosios vietos paviršių. Pavojaus signalizavimo įtaisai turi skirtis nuo visų miegamojoje vietoje esančių valdiklių ir turi būti nudažyti skirtinga spalva nei kiti valdymo įtaisai.

N priedo N.3 ir N.4 punktus atitinkantis ženklas įtaisomas visiškai prie pat kiekvieno pavojaus signalizavimo įtaiso. Ženklas turi nurodyti pavojaus signalizavimo įtaiso paskirtį ir reikalingus atlikti veiksmus, turi išsiskirti iš foninės aplinkos ir teikti aiškią vaizdinę ir lytimąją informaciją.

Miegamosiose vietose turi būti numatyta kad avarinis pranešiklis turėtų vaizdinį arba garsinį signalą, patvirtinantį, kad įtaisas buvo panaudotas.

4.2.2.12. Laiptelio padėtis lipant į geležinkelių riedmenį ir išeinant iš jo

4.2.2.12.1. Bendrosios nuostatos

Turi būti aiškiai parodyta, kad geležinkelių riedmeniui su naujais ratais esant visiškai parengtam naudoti ir stovinčiam pačiame geležinkelio kelio viduryje, ties kiekvienomis įlipimo durimis iš abiejų geležinkelių riedmens pusių esančio laiptelio ([2]) atbrailos vidurio taškas patenka į 11 paveiksle pateikto paviršiaus, įvardyto kaip „laiptelių išdėstymas“, ribas ir atitinka toliau išdėstytus reikalavimus.

Geležinkelių riedmens įlipimo laipteliai turi būti suprojektuoti įprastoms eksploatavimo sąlygoms pagal toliau pateiktus reikalavimus skirtingo tipo peronams, prie kurių numatoma sustabdyti geležinkelių riedmenį. Geležinkelių riedmens grindų galas ties įlipimo durimis laikomas laipteliu.

Laipteliai turi būti tokie, kad geležinkelių riedmens didžiausios konstrukcijos gabaritas atitiktų Prekinių vagonų TSS C priedo reikalavimus.

a) reikalavimas visiems geležinkelių riedmenims, kurie įprastomis eksploatavimo sąlygomis sustoja prie žemesnių kaip 550 mm aukščio peronų:

Žemiausias laiptelis (pirma pakopa) turi būti ties geležinkelių riedmens konstrukcijos gabarito apatine riba kaip nurodyta Prekinių vagonų TSS C priedo reikalavimuose tam geležinkelių riedmeniui.

Žemiausio laiptelio (pirmos pakopos) horizontali padėtis turi būti ties išorine geležinkelių riedmens konstrukcijos gabarito riba, kaip nurodyta Prekinių vagonų TSS C priedo reikalavimuose tam geležinkelių riedmeniui.

b) reikalavimas visiems geležinkelių riedmenims, kurie įprastomis eksploatavimo sąlygomis sustoja prie 550 mm aukščio peronų:

Laiptelis turi atitikti 11 pav. nurodytus reikalavimus ir atitikti šias vertes, kai traukinys sustabdytas nominalioje padėtyje:

	δ_h mm	δ_{v+} mm	δ_{v-} mm
tiesiame geležinkelio kelyje	200	230	160
geležinkelio kelyje, kurio kreivės spindulys 330 m	290	230	160

c) reikalavimas visiems geležinkelių riedmenims, kurie įprastomis eksploatavimo sąlygomis sustoja prie 760 mm aukščio peronų:

Laiptelis turi atitikti 11 pav. nurodytus reikalavimus ir atitikti šias vertes, kai traukinys sustabdytas nominalioje padėtyje:

	δ_h mm	δ_{v+} mm	δ_{v-} mm
tiesiame geležinkelio kelyje	200	230	160
geležinkelio kelyje, kurio kreivės spindulys 330 m	290	230	160

d) reikalavimas visiems geležinkelių riedmenims, kurie įprastomis eksploatavimo sąlygomis sustoja prie 760 mm arba 550 mm aukščio ir žemesnių peronų ir turi du ir daugiau įlipimo laiptelių:

Be pirmiau pateiktų reikalavimų, laiptelis turi atitikti 11 pav. nurodytus reikalavimus ir atitikti šias vertes, kai geležinkelių riedmuo sustoja nominalioje padėtyje prie 760 mm nominalaus aukščio platformų:

	δ_h mm	δ_{v+} mm	δ_{v-} mm
tiesiame geležinkelio kelyje	380	230	160
geležinkelio kelyje, kurio kreivės spindulys 330 m	470	230	160

([2]) Laipteliui taip pat taikomos įprastos gabaritų nustatymo taisyklės. Šios taisyklės neleidžia įrengti durų kai kuriose geležinkelių riedmens vietose.

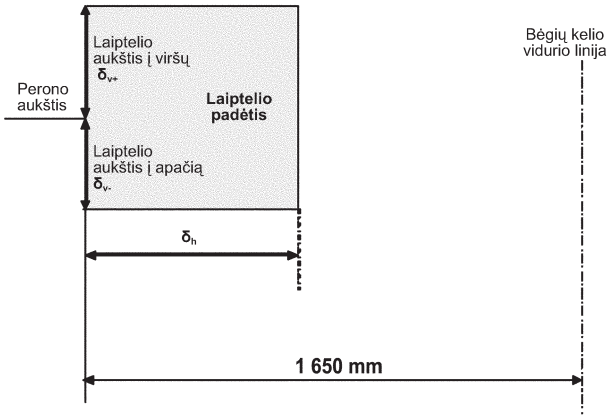

11 PAVEIKSLAS

4.2.2.12.2. Įlipimo ir išlipimo laipteliai

Visi įlipimo ir išlipimo laipteliai neturi būti slidūs, jų efektinis laisvas plotis turi būti lygus tarpdurio pločiui.

Vidiniai įlipimo iš išorės laipteliai turi būti ne aukštesni kaip 200 mm ir ne mažesnio kaip 280 mm gylio matuojant tarp laiptelių vertikalių kraštų. Laiptelių kilimo aukščiai turi būti vienodi. Pirmas ir paskutinis laipteliai pažymimi kontrastinga 45 – 50 mm pločio juosta, einančią per visą laiptelio plotį priekiniame ir viršutiniame laiptelio paviršiuje palei laiptelio atbrailą.

Kiekvieno laiptelio aukštį galima padidinti iki 230 mm, jei aiškiai matyti, kad tai leis sumažinti reikalingų laiptelių skaičių (pvz., jeigu reikia peržengti 460 mm vertikalų atstumą, galima aiškiai įrodyti, kad naudojant du laiptelius po 230 mm, laiptelių skaičių galima sumažinti nuo 3 iki 2).

Išorinis įlipimo laiptelis, pritvirtintas arba nuleidžiamas, turi būti ne aukštesnis kaip 230 mm tarp laiptelių ir ne mažesnio kaip 150 mm gylio. Jeigu yra įmontuota laiptelio lentelė, sudaranti durų slenksčio tęsinį geležinkelių riedmens išorėje, ir nėra aukščio skirtumo tarp jos ir geležinkelių riedmens grindų, tokia lentelė nelaikoma laipteliu šios TSS taikymo srityje. Leidžiama, kad pažemėjimas tarp uždaro tambūro grindų paviršiaus ir į geležinkelių riedmens išorę išeinančio paviršiaus, reikalingas durims stumti ir sandariai uždaryti, sudarytų ne daugiau kaip 60 mm, ir jis negali būti laikomas laipteliu.

Uždaras geležinkelių riedmens tambūras turi būti pasiekiamas daugiausia 4 laipteliais, iš kurių vienas gali būti išorinis.

4.2.2.12.3. Padedančios įlipti priemonės

4.2.2.12.3.1. Bendrosios nuostatos l

Padedančios įlipti priemonės turi atitikti žemiau pateiktoje lentelėje išdėstytus reikalavimus:

Padedančios įlipti priemonės tinkamumas	Netinkama neįgaliųjų vežimėlių naudotojams	Tinkama neįgaliųjų vežimėlių naudotojams ir kitiems keleiviams	Tinkama tik neįgaliųjų vežimėlių naudotojams
Padedančios įlipti priemonės kategorija *	Nuleidžiamas laiptelis Kitos priemonės	Rampa Tiltelis Kitos priemonės	Keltuvast Kitos priemonės
Bendrieji reikalavimai pagal:	A kategorija	A kategorija B kategorija	B kategorija

4.2.2.12.3.2. Padedančių įlipti priemonių parūpinimas neįgaliųjų vežimėlių naudotojams

Jeigu numatoma, kad prie stoties perono, turinčio maršrutus be kliūčių pagal 4.1.2.3.1 punkto reikalavimus, įprastomis eismo sąlygomis galės sustoti traukiniai su neįgaliųjų vežimėliams pritaikytomis durimis, turi būti parūpinamos padedančios įlipti priemonės, sujungiančios durų angą ir peroną, kuriomis naudodamasis keleivis su neįgaliųjų vežimėliu gali įlipti arba išlipti iš traukinio, išskyrus atvejus, kai aiškiai matyti, kad tarpelis tarp durų slenksčio krašto ir perono krašto yra ne didesnis kaip 75 mm horizontaliu atstumu ir 50 mm vertikaliu atstumu.

Geležinkelių riedmens charakteristikose turi būti nurodyta peronų, kuriems tinka iš geležinkelių riedmenų iškeliamos padedančios įlipti priemonės pagal pirmesnėje pastraipoje nusakytas sąlygas, krašto padėtis.

Jeigu tame pačiame maršrute atstumas tarp stočių su geležinkelių riedmenims tinkamais peronais neviršija 30 km ir tuose peronuose yra numatytos neįgaliųjų vežimėlių naudotojams padedančios įlipti priemonės, vežti tokias priemones geležinkelių riedmenyse nėra būtina.

Atsakingasis infrastruktūros valdytojas (arba stoties valdytojas(-i), jeigu jis (jie) yra atsakingieji asmenys), ir geležinkelių įmonė sudaro susitarimą dėl padedančių įlipti priemonių tvarkymo pagal (EB) Nr. 1371/2007 Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą dėl tarptautinių geležinkelių keleivių teisių ir pareig, kad nustatytų, kuri šalis atsakinga už padedančių įlipti priemonių pateikimą. Infrastruktūros valdytojas (arba stoties valdytojas(-i) ir geležinkelių įmonė turi daryti viską, kad sutartas atsakomybės pasidalijimas būtų visiems geriausias sprendimas.

Tokie susitarimai apibrėžia :

— stočių peronus, kuriems infrastruktūros arba stoties valdytojas turi numatyti padedančią įlipti priemonę, ir geležinkelių riedmenis, kuriems ji bus naudojama,

— stočių peronus, kuriems geležinkelių įmonė turi numatyti padedančią įlipti priemonę, ir geležinkelių riedmenis, kuriems ji naudojama,

— geležinkelių riedmenis, kuriuose geležinkelių įmonė turi numatyti padedančią įlipti priemonę, ir stočių peronus, kuriuose ji bus naudojama,

— specialias traukinių stabdymo taisykles siekiant atitikti 4.1.2.19 punkto reikalavimus (padedančių įlipti priemonių, skirtų neįgaliųjų vežimėlių naudotojams, zona),

Geležinkelio įmonė savo saugos valdymo sistemoje nurodo tokiais susitarimais prisiimtus įsipareigojimus ir kaip numato juos įvykdyti.

Infrastruktūros valdytojas savo saugos valdymo sistemoje nurodo tokiais susitarimais prisiimtus įsipareigojimus ir kaip numato juos įvykdyti.

Pirmiau pateiktose pastraipose peronus valdantis stoties valdytojas laikomas infrastruktūros valdytoju pagal Direktyvos 91/440/EB 3 straipsnį: Infrastruktūros apibrėžtis ir reglamentas 2598/70/EB.

4.2.2.12.3.3. Bendrieji kategorijos A reikalavimai

Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai.

Priemonė turi atlaikyti koncentruotą vertikaliai žemyn nukreiptą 2 kN apkrovą, kuri, veikdama 100 mm x 200 mm dydžio plotą bet kurioje laiptelio paviršiaus vietoje nesukelia liekamosios deformacijos.

Priemonė turi atlaikyti paskirstytąją vertikaliai žemyn į laiptelio paviršių nukreiptą 4 kN apkrovą vienam laiptelio ilgio metrui nepatirdama didesnės liekamosios deformacijos.

Kad būtų užtikrintas priemonės stabilumas parengtoje naudoti ir atitrauktoje padėtyje, turi būti įrengiamas specialus mechanizmas.

Priemonės paviršius turi būti atsparus slydimui, jos efektinis laisvas plotis turi būti lygus tarpdurio pločiui.

Priemonėje turi būti įmontuotas įtaisas, galintis sustabdyti judantį laiptelį, jeigu jo priekinis kraštas susiduria su bet kuriuo daiktu ar žmogumi.

Leistinos šios didžiausios priemonę veikiančios jėgos:

Didžiausia jėga, kurią priemonė gali išvystyti judėdama link durų angos, negali viršyti leistinos 300 N smūgio jėgos priemonei trenkiantis į kliūtį.

Jeigu numatoma, kad keleiviai stovės ant vertikaliai judančios priemonės geležinkelių riedmens viduje, laiptelis neturi pajudėti nuo 150 N jėgos, vertikaliai veikiančios 80 mm skersmens plotelį bet kurioje laiptelio paviršiaus vietoje.

Priemonėje turi būti įdiegta avarinio valdymo galimybė paruošti priemonę naudoti ir ją grąžinti į laikymo padėtį nutrūkus laiptelio aprūpinimui elektra.

4.2.2.12.3.4. Bendrieji kategorijos B reikalavimai

Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai

Jeigu padedančios įlipti priemonės laikomos stotyje, jos turi būti pritaikytos neįgaliųjų vežimėliams, turintiems M priede nurodytas charakteristikas.

Priemonės paviršius turi būti atsparus slydimui ir jos efektinis laisvas plotis turi būti mažiausiai 760 mm, išskyrus keltuvus, kuriems leidžiama 720 mm. Jeigu priemonės platformos plotis yra mažiau kaip 900 mm, jos kraštai iš abiejų šonų turi būti užriesti, kad nuo jos nenuslystų padedančios judėti priemonės ratukai.

Rampa turi išlaikyti mažiausiai 300 kg svorį, padėtą jos viduryje ir pasiskirsčiusį 660 mm x 660 mm plote.

4.2.2.12.3.5. Specialūs reikalavimai nuleidžiamiems laipteliams

Nuleidžiamas laiptelis yra į geležinkelių riedmenį įkomponuota visiškai automatinė priemonė, įjungiama pagal durų atidarymo ir uždarymo operacijas.

Leidžiama naudoti nuleidžiamus laiptelius, jeigu jie atitinka reikalavimus, taikomus geležinkelių riedmenų pasirinktos konstrukcijos gabaritui, kaip nurodyta Prekinių vagonų TSS C priede.

Jeigu nuleidžiant laiptelį jis patenka už taisyklėmis nustatytų ribų, laiptelis nuleidžiamas sustabdžius traukinį.

Laiptelio nuleidimas turi būti baigtas iki momento, kai atsidarančių durų anga leidžia keleiviams žengti per tarpdurį, ir, atvirkščiai, laiptelis pradedamas atitraukti tik tada, kai užsidarančių durų anga neleidžia keleiviams su judėjimo negalia kirsti tarpdurį.

4.2.2.12.3.6. Atskiri reikalavimai nešiojamosioms rampoms

Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai.

Jeigu priemonę darbuotojai valdo rankiniu būdu, ji turi būti saugios konstrukcijos ir jai valdyti turi užtekti minimalių pastangų.

Jeigu padedanti įlipti priemonė yra automatizuota, joje turi būti įdiegta avarinio rankinio valdymo galimybė atvejams, kai nutrūksta aprūpinimas elektra. Ši galimybė turi būti realizuota nepavojingu būdu keleiviui, esančiam toje priemonėje, ir operatoriui.

Įlipimo rampą paruošia naudoti darbuotojai rankiniu būdu, nesvarbu, ar būtų laikomas stoties perone arba pačiame traukinyje, arba darbuotojai ar keleivis pusiau automatiniu būdu mechaninėmis priemonėmis.

Rampos paviršius turi būti atsparus slydimui ir efektinis laisvas rampos plotis turi siekti mažiausiai 760 mm.

Rampų kraštai iš abiejų šonų turi būti užriesti, kad nuo jos nenuslystų padedančios judėti priemonės ratukai.

Abiejuose galuose rampos pakraščiai turi būti nusklembti ir ne aukštesni kaip 20mm. Šie pakraščiai išskiriami kontrastingomis įspėjančiomis apie pavojų juostomis.

Naudojant rampą įlipinimui arba išlipimui, jis turi būti tvirtinamas taip, kad apkraunamas arba nukraunamas nepasilinktų.

Geležinkelių riedmenyje turi būti numatytas saugus skyrius grąžintoms į laikymo padėtį rampoms, įskaitant ir nešiojamąsias, laikyti, už kurių negalėtų užkliūti keleivio neįgaliųjų vežimėlis arba padedanti judėti priemonė ir kurios būtų keleiviams nepavojingos staigaus stabdymo metu.

Didžiausias rampos nuolydis gali siekti 10,2 laipsnių (18 %). Esant tokio dydžio nuolydžiui keleiviui gali prireikti pagalbos.

Posistemio reikalavimai.

Geležinkelių riedmenyje turi būti numatytas saugus skyrius grąžintoms į laikymo padėtį rampoms, įskaitant ir nešiojamąsias, laikyti, už kurių negalėtų užkliūti keleivio neįgaliųjų vežimėlis arba padedanti judėti priemonė ir kurios būtų keleiviams nepavojingos staigaus stabdymo metu.

4.2.2.12.3.7. Specialūs reikalavimai pusiau automatinėms rampoms

Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai.

Pusiau automatinėje rampoje turi būti įmontuotas įtaisas, galintis sustabdyti judantį laiptelį, kai jo priekinis kraštas susiduria su bet kuriuo daiktu ar žmogumi.

Didžiausias rampos nuolydis gali siekti 10,2 laipsnių (18 %). Esant tokio dydžio nuolydžiui keleiviui gali prireikti pagalbos.

Posistemio reikalavimai

Specialus valdiklis turi užtikrinti, kad geležinkelių riedmuo negalėtų pajudėti, kol pusiau automatinė rampa negrąžinta į laikymo padėtį.

4.2.2.12.3.8. Specialūs reikalavimai tilteliams

Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai.

Tiltelis yra į geležinkelių riedmenį įkomponuota visiškai automatinė priemonė, įjungiama pagal durų atidarymo ir uždarymo operacijas. Jis paliekamas stoties perone horizontalioje padėtyje be atramos.

4.2.2.12.3.9. Specialūs reikalavimai geležinkelių riedmenyje vežiojamiems keltuvams

Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai.

Geležinkelių riedmens keltuvas yra į geležinkelių riedmens tarpdurį įkomponuota priemonė, kurią paruošia naudoti traukinio darbuotojai. Jeigu naudojama, tokia sistema turi pajėgti įveikti didžiausią galimą aukščių skirtumą tarp geležinkelių riedmens grindų ir stoties perono

Naudojant geležinkelių riedmens keltuvą, jis turi atitikti šias sąlygas:

Jeigu keltuvui paruošti naudoti, nuleisti iki perono lygio, pakelti ir grąžinti į laikymo padėtį yra įrengti atskiri valdikliai, jie turi paveikti keltuvo operatoriui spaudžiant juos ranka tolygiu nenutrūkstamu judesiu ir, kai keltuvo platformoje yra žmogus, neturi vykdyti klaidingos keltuvo operacijų sekos.

Keltuve turi būti numatyta avarinio valdymo galimybė paruošti keltuvą naudoti, nuleisti su keleiviu iki žemės lygio, pakelti ir grąžinti tuščią keltuvą į laikymo padėtį nutrūkus aprūpinimui elektra.

Jokia keltuvo platformos dalis negali judėti didesniu nei 150 mm/s greičiu leidžiant ar keliant keleivį ir didesniu nei 300 mm/s greičiu ruošiant keltuvą naudojimui arba jį grąžinant į laikymo padėtį (išskyrus rankinio paruošimo naudoti arba grąžinimo į laikymo padėtį atvejus). Didžiausias keltuvo platformos pagreitis, vertikalus ar horizontalus, gali būti 0,3g, kai keltuve yra keleivis.

Kad neįgaliųjų vežimėlis nenuriedėtų nuo keltuvo artimiausio krašto kai keltuvas būna visiškai pakeltoje padėtyje, naudojama išleidžiama užtvarėlė arba koks specialus keltuvo konstrukcijos elementas.

Kiekvienas keltuvo platformos šonas, kuris esant keltuvui pakeltoje padėtyje patenka už geležinkelių riedmens ribų, turi turėti mažiausiai 25 mm aukščio užtvarėlę. Tokios užtvarėlės neturi trukdyti manevruoti į geležinkelių riedmens vidų ir iš jo.

Užtvarėlė pakraunamame krašte (išorinė užtvarėlė), atliekanti pakrovimo rampos vaidmenį keltuvui esant perono lygyje, turi būti tokia, kad pakelta arba uždaryta neleistų automatizuotam neįgaliųjų vežimėliui pervažiuoti per ją arba ją sugadinti.

Jei užtvarėlė nepakankama, turi būti numatyta papildoma saugos sistema.

Keltuvas turi būti toks, kad neįgaliųjų vežimėlis galėtų įvažiuoti į jį arba priekiu, arba galu.

Turi būti numatyta saugi keltuvo grąžinimo į laikymo padėtį sistema, kad būdamas laikymo padėtyje keltuvas nesitrenktų į keleivio neįgaliųjų vežimėlį arba padedančią judėti priemonę ir nekeltų pavojaus keleiviams.

Kai keltuvas grąžintas į laikymo padėtį, tarpdurio mažiausias naudingas plotis turi siekti 800 mm.

Posistemio reikalavimai .

Keltuvas turi užtikrinti, kad geležinkelių riedmuo negalėtų pradėti važiuoti, kol keltuvas negrąžintas į laikymo padėtį.

4.2.3. Funkciniai ir techniniai sąsajų reikalavimai

Kadangi kol kas dar nėra priimta TSS paprastųjų geležinkelių keleiviniams riedmenims ir infrastruktūrai, šis poskyris lieka neišspręstas klausimas.

Sąsajos su kontrolės, valdymo ir signalizavimo posistemiu nėra.

Sąsajos su eismo organizavimo ir valdymo posistemiu aprašytos 4.1.4 punkte „Eksploatavimo taisyklės“.

4.2.4. Eksploatavimo taisyklės

Šios eksploatavimo taisyklės neįeina į jokią geležinkelių riedmenų įvertinimo dalį.

Ši TSS nenustato evakavimo taisyklių pavojingose situacijose, bet tik aktualius techninius reikalavimus. Geležinkelių riedmenų techninių reikalavimų paskirtis yra palengvinti visų asmenų, tarp jų ir ŽJN, evakavimą.

Laikantis 3 skyriuje išdėstytų pagrindinių reikalavimų, geležinkelių riedmenų posistemiui taikytinos, kiek atitinka techninę taikymo sritį, apibrėžtą šios TSS 1.1 poskyryje, šios eksploatavimo taisyklės:

— *Bendrosios nuostatos*

Geležinkelio įmonė turi turėti rašytines gaires, kurios turėtų užtikrinti, kad visų kategorijų ŽJN galėtų patekti į keleivių geležinkelių riedmenis bet kuriuo jų naudojimo metu pagal šios TSS techninius reikalavimus. Be to, jeigu reikalinga, šios gairės turi būti suderinamos su infrastruktūros valdytojo arba stoties valdytojo gairėmis (žr. 4.2.4 punktą). Gairės įgyvendinamos teikiant reikiamą informaciją darbuotojams, rengiant procedūras ir organizuojant mokymus. Geležinkelių riedmenų naudojimo gairės, be kitų klausimų, apima eksploatavimo taisykles šioms situacijoms:

— *Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų prieiga ir rezervavimas*

„Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos“ priskiriamos šiai kategorijai būti naudojamos dvejopai: i) kaip nerezervuojamos ir ii) kaip rezervuojamos (žr. 4.2.2.2.1 punktą). i) atveju naudojimo taisyklės taikomos ir kitiems keleiviams (įdiegiama atitinkamų ženklų sistema), iš kurių reikalaujama teikti pirmenybę visų kategorijų žmonėms su judėjimo negalia, kuriems suteikta teisė naudotis pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtomis sėdimosiomis vietomis, ir užleisti jiems, kai tik reikia, užimtas pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtas sėdimąsias vietas. ii) atveju eksploatavimo taisyklės taikomos geležinkelių įmonei, kuri turi užtikrinti, kad bilietų rezervavimo sistema nediskriminuotų ŽJN. Šios taisyklės turi užtikrinti, kad pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos iš pradžių būtų prieinamos rezervuoti tik žmonėms su judėjimo negalia, iki rezervavimo nutraukimo momento prieš pat išvykimą. Jose taip pat numatoma, kad asmeniui su pagalbiniu šunimi būtų rezervuojamos 2 vietos – viena jam ir viena šuniui. Po minėtojo nutraukimo momento pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos tampa vienodai prieinamos visiems keleiviams, tarp jų ir ŽJN.

— *Pagalbinių šunų vežimas*

Eksploatavimo taisyklėse numatoma, kad asmuo su judėjimo negalia su pagalbiniu šunimi neturėtų mokėti papildomo mokesčio.

— *Neįgaliųjų vežimėlio vietos prieiga ir rezervavimas*

Pirmiau nurodytų pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų prieigos ir rezervavimo taisyklės taikomos ir neįgaliųjų vežimėlio vietoms (žr. 4.2.2.3 punktą), tik čia iš ŽJN kategorijų pirmenybės teisę turi vežimėlių naudotojų kategorija. Be to, eksploatavimo taisyklėse numatomos nerezervuojamos (i) ir rezervuojamos (ii) sėdimosios vietos lydintiesiems asmenims (ne ŽJN) šalia WC erdvės arba atgręžtos į ją. Vertikaliai nuleidžiamos sėdynės leidžia neįgaliųjų vežimėlio vietos erdvę paversti universaliomis sėdimosiomis vietomis.

— *Universalių miegamųjų kupė prieiga ir rezervavimas*

Pirmiau nurodytos pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų rezervavimo taisyklės taikomos ir universalioms miegamosioms kupė (žr. 4.2.2.3 punktą). Tačiau eksploatavimo taisyklės neturi leisti užimti universalių miegamųjų kupė be rezervavimo (t.y. joms visada reikia išankstinio užsakymo).

— *Pavojaus pranešimas iš neįgaliųjų vežimėlio vietos (neįgaliųjų vežimėlio naudotojo pavojaus pranešimo sistema)*

Eksploatavimo taisyklės turi numatyti, kad neįgaliųjų vežimėlio vietoje vežimėlio naudotojui įjungus pavojaus signalizavimo įtaisą traukinio brigada turi tinkamai atsakyti ir imtis reikiamų veiksmų (žr. 4.2.2.3 punktą).

— *Išorinių durų įjungimas traukinio brigados veiksmais*

Eksploatavimo taisyklėse numatoma, kad įjungdama ar išjungdama išorinių durų blokavimo įtaisą traukinio brigada turi užtikrinti visų keleivių, tarp jų ir ŽJN, saugą (žr. 4.2.2.4.1 punktą).

— *Traukinio brigada – Pavojaus pranešimo sistema universaliuose tualetuose*

Eksploatavimo taisyklės turi numatyti, kad universaliame tualete bet kuriam keleiviui, taip pat ir žmogui su judėjimo negalia įjungus pavojaus signalizavimo įtaisą (žr. 4.2.2.6.3 punktą) traukinio brigada pateikia tinkamą atsakymą ir imasi reikiamų veiksmų.

— *Saugos girdimosios komandos avarijos atveju*

Eksploatavimo taisyklės turi numatyti, kad keleiviams būtų perduodamos saugos girdimosios komandos avarijos atveju (žr. 4.2.2.8.1 punktą). Jose nurodomi tokių komandų ir jų perdavimo svarbiausi požymiai.

— *Vaizdinė informacija – Reklaminių skelbimų kontrolė*

Eksploatavimo taisyklės nustatomos taip, kad keleivius vaizdinė informacija galėtų pasiekti neblaškant jų dėmesio reklaminiais skelbimais (žr. 4.2.2.8.2 punktą). Šios taisyklės nusako reklaminių skelbimų išdėstymo santykius ir apšvietimą.

— *Automatinės informavimo sistemos – Netikslios ir klaidinančios informacijos rankinis taisymas*

Eksploatavimo taisyklėse numatoma, kad traukinio brigada turėtų galimybę patikrinti ir ištaisyti automatiškai teikiamos informacijos klaidas (žr. 4.2.2.8 punktą).

— *Galinės atvykimo ir artimiausio sustojimo stoties pranešimo taisyklės*

Eksploatavimo taisyklėse turi būti nustatyta, kad pranešimas apie artimiausio sustojimo stotį skelbiamas ne vėliau kaip prieš 2 minutes iki atvykimo (žr. 4.2.2.8 punktą).

— *Pranešimų traukiniuose kalba*

Traukiniuose pranešimai skelbiami įrašyta arba gyva kalba. Abiem atvejais eksploatavimo taisyklėse numatoma, kad vartojamos kalbos būtų parenkamos pagrįstai, atsižvelgiant į maršruto(-ų) keleivių nacionalinę sudėtį ir jai būdingas kalbas.

— *Pavojaus pranešimo sistema miegamosiose kupė*

Eksploatavimo taisyklės turi nustatyti, kad miegamojoje kupė bet kuriam keleiviui, taip pat ir žmogui su judėjimo negalia įjungus pavojaus signalizavimo įtaisą (žr. 4.2.2.11 punktą) traukinio brigada pateikia tinkamą atsakymą ir imasi reikiamų veiksmų.

— *Traukinio sudarymo taisyklės, kurios turi užtikrinti neįgaliųjų vežimėliams padedančių įlipti priemonių tinkamumą įvairiems peronams*

Atsižvelgiant į traukinio sudėties kaitymą, eksploatavimo taisyklės turi nustatyti, kad neįgaliųjų vežimėliams padedančioms įlipti priemonėms būtų nustatyta saugi veikimo erdvė atsižvelgiant į traukinių sustojimo vietas.

— *Rankinių ir automatizuotų priemonių, kuriomis padedama įlipti neįgaliųjų vežimėliuose sėdintiems keleiviams, sauga*

Eksploatavimo taisyklės turi nustatyti, kaip stoties traukinio brigados darbuotojai turi naudoti padedančias įlipti priemones. Naudojant rankines priemones operacijoms atlikti turi pakakti minimalių fizinių jėgų. Naudojant automatizuotas priemones, operacijos turi užtikrinti saugų, be sutrikimų avarinį jų veikimą nutrūkus aprūpinimui elektra. Atskira eksploatavimo taisyklė turi būti nustatyta neįgaliųjų vežimėlio keltuve sumontuotai išleidžiamai apsauginei užtvarėlei, kurią naudoja stoties darbuotojai.

Eksploatavimo taisyklės turi būti nustatytos taip, kad traukinio ir stoties darbuotojai galėtų saugiai valdyti įlipimo rampas, kai atliekamos paruošimo naudoti, tvirtinimo, kėlimo, nuleidimo ir grąžinimo į laikymo padėtį operacijos.

— *Pagalba neįgaliųjų vežimėlio naudotojams*

Eksploatavimo taisyklės turi būti nustatytos taip, kad darbuotojai privalėtų žinoti, kad neįgaliųjų vežimėlio naudotojams gali prireikti pagalbos įlipant į traukinį ir išlipant iš jo, ir kad, esant reikalui, teiktų tokią pagalbą.

Kad išmokyti darbuotojai būtų pasirengę suteikti tokią pagalbą, gali būti reikalaujama iš neįgaliųjų vežimėlio naudotojų užsisakyti ją iš anksto.

— *Peronas – neįgaliųjų vežimėliams padedančių įlipti priemonių veikimo erdvė*

Geležinkelių įmonė ir infrastruktūros valdytojas ar stoties valdytojas kartu nustato perone vietą, kurioje numatoma naudoti priemonę, ir pademonstruoja jos tinkamumą. Vieta turi būti suderinama su naudojamais peronais, prie kurių, kaip numatoma, sustos traukinys.

Kad šis reikalavimas būtų įvykdomas, kai kuriais atvejais tenka pakeisti traukinio sustojimo vietą.

Atsižvelgiant į traukinio sudėties kaitymą (žr. 4.1.2.19 punktą), eksploatavimo taisyklėse nustatoma, kad traukinių sustojimo vietos gali būti parenkamos atsižvelgiant į neįgaliųjų vežimėliams padedančių įlipti priemonių veikimo erdvę.

— *Avarinis nuleidžiamų laiptelių parengimas naudoti*

Eksploatavimo taisyklės turi numatyti, kad nutrūkus aprūpinimui elektra būtų galima tiltelį parengti naudojimui arba grąžinti į laikymo padėtį avariniu būdu.

— *Vaikų kėdučių ant ratukų vežimas*

Turi būti sudarytos ir taikomos eksploatavimo taisyklės, nustatančios vaikų kėdučių ant ratukų vežimą.

— *Bagažo vežimas*

Turi būti sudarytos ir taikomos eksploatavimo taisyklės bagažo vežimui.

— *Junginiai iš žmonių su judėjimo negalia TSS atitinkančių ir neatitinkančių geležinkelių riedmenų*

Formuojant traukinį pramaišiui iš žmonių su judėjimo negalia TSS atitinkančių ir neatitinkančių geležinkelių riedmenų, jame turi būti mažiausiai dvi neįgaliųjų vežimėlių vietos, atitinkančios šią TSS. Jeigu traukinyje yra naudojamų tualetų, neįgaliųjų vežimėlių naudotojams turi būti sudaryta prieiga prie universalaus tualeto.

Reikia imtis visų priemonių, kad kiekviename tokio junginio geležinkelių riedmenyje būtų teikiama vaizdinė ir girdimoji informacijos apie kelionės maršrutą.

Leidžiama, kad tokiuose junginiuose nuolat atnaujinamos informacijos sistemos ir pavojaus signalizavimo įtaisai, įrengti neįgaliųjų vežimėlio vietose ir universaliuose tualetuose, veiktų nevisavertiškai.

— *Traukinio formavimas iš pavienių riedmenų, atitinkančių žmonių su judėjimo negalia TSS*

Jeigu traukinys formuojamas iš riedmenų, kurių kiekvienas buvo atskirai įvertintas pagal 6.2.7 punktą, reikia imtis veiksmų ir operacijų, kad visas traukinys atitiktų šios TSS 4.2 poskyrio atitinkamų punktus.

4.2.5. Techninės priežiūros taisyklės

Laikantis 3 skyriuje išdėstytų pagrindinių reikalavimų, geležinkelių riedmenų posistemiui taikytinos, kiek atitinka techninę taikymo sritį, apibrėžtą šios TSS 1.1 poskyryje, šios techninės priežiūros taisyklės:

Jeigu ŽJN reikmėms skirtoje priemonėje ar įrenginyje (taip pat ir lytimuosiuose ženkluose) atsiranda gedimų, geležinkelių įmonė pasirūpina, kad remiantis iš anksto numatyta tvarka ši priemonės ar įrenginys būtų pataisyti ar pakeisti per 6 darbo dienas nuo pranešimo apie gedimą dienos.

4.2.6. Profesinė kvalifikacija

Geležinkelių riedmenų posistemiui eksploatuoti ir jo techninei priežiūrai, kiek atitinka techninę taikymo sritį, apibrėžtą šios TSS 1.1 poskyryje, ir 4.2.4 punkte nurodytą eksploatavimo taisyklių sąrašą, reikalinga tokia darbuotojų profesinė kvalifikacija:

Darbuotojų, atliekančių traukinių palydovų užduotis, teikiančių paslaugas bei pagalbą keleiviams stotyje ir parduodančių bilietus, profesinis mokymas turi apimti neįgalumo suvokimo ir neįgaliųjų lygybės temas, kartu įtraukiant ir kiekvienos ŽJN kategorijos savitus poreikius.

Į inžinierių ir vadybininkų, atsakingų už traukinių techninę priežiūrą ir eksploatavimą, profesinį mokymą turi būti įtrauktos neįgalumo suvokimo ir neįgaliųjų lygybės temos, kurios apima kiekvienos ŽJN kategorijos savitus poreikius.

4.2.7. Sveikatos apsaugos ir saugos sąlygos

Šios TSS taikymo sritis neapima jokių atskirų reikalavimų geležinkelių riedmenų posistemį eksploatuojančių darbuotojų sveikatos apsaugos ir saugos sąlygoms ir šios TSS įgyvendinimui.

4.2.8. Geležinkelių riedmenų registras

Nustatyti šie toliau nurodomi reikalavimai geležinkelių riedmenų registrui, susijusieji su šia TSS.

Geležinkelių riedmenų registras turi apimti šią bendrą informaciją apie kiekvieną riedmenų tipą:

— Geležinkelių riedmenų tipo bendras aprašas (įskaitant didžiausią važiavimo greitį ir stacionarių sėdynių skaičių);

— Geležinkelių riedmenis eksploatuojanti geležinkelių įmonė ir, jeigu ji nėra savininkas, geležinkelių riedmenų savininkas;

— Valstybė narė, patvirtinanti geležinkelių riedmenis šios TSS taikymo srityje;

— Geležinkelių riedmenų klasės numeris ir pavienių riedmenų individualūs numeriai;

— Geležinkelių riedmenų gamintojas;

— Geležinkelių riedmenų perdavimo naudoti keleivių viešajam susisiekimui data;

— Maršrutai, kuriuose leidžiama geležinkelių riedmenis eksploatuoti;

— Geležinkelių riedmenų atitikties šios TSS reikalavimams deklaravimo data;

— Atitikties sertifikatą išdavusios notifikuotosios įstaigos pavadinimas;

— Traukinio sąranka pagal geležinkelių riedmenis pagal šios TSS reikalavimus;

Be to, kiekvienam geležinkelių riedmenų vienetui pateikiami šie požymiai ir aprašai atsižvelgiant į atitinkamus TSS punktus:

— pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų skaičius pagal 4.2.2.2 punktą;

— Neįgaliųjų vežimėlių vietų skaičius pagal 4.2.2.3 punktą;

— Tualetų skaičius pagal 4.2.2.6 punktą;

— Neįgaliųjų vežimėliui pritaikytų miegamųjų vietų, jeigu tokios numatytos, skaičius pagal 4.2.2.11 punktą;

— Geležinkelių riedmens grindų aukštis ir visų geležinkelių riedmens įlipimo ir išlipimo laiptelių padėtys pagal 4.2.2.12.1, 4.2.2.12.2 ir 4.2.2.12.3 punktus ;

— Perono aukščiai (įskaitant ir atskirus atvejus), kuriems geležinkelių riedmenys yra suprojektuoti, kad atitiktų 4.1.2.2.12.1 punktą;

— Kiekvienos į geležinkelių riedmenį integruotos padedančios įlipti priemonės aprašas pagal 4.2.2.12.4 punktą;

— Kiekvienos nešiojamos padedančios įlipti priemonės (vežiojamos riedmenyse) aprašas pagal 4.2.2.12.4 punktą.

Jeigu siekiant atitikti šią TSS buvo taikyti nacionaliniai teisės aktai, registre prieš atitinkamą poziciją įrašomi atitinkami tokie aktai ir jų punktai.

Jeigu keičiasi valstybės narės registracija, įrašų apie tokius geležinkelių riedmenis turinys pagal šios TSS taikymo sritį geležinkelių riedmenų registre turi būti perkeltas iš pirminės registracijos valstybės į naujos registracijos valstybę.

Geležinkelių riedmenų registre kaupiami duomenys reikalingi:

— Valstybei narei, kad patvirtintų, kad geležinkelių riedmenys atitinka šios TSS reikalavimus;

— Infrastruktūros valdytojui, kad patvirtintų, kad geležinkelių riedmenys suderinami su infrastruktūra, kurioje numatyta juos eksploatuoti;

— Geležinkelių įmonei, kad patvirtintų, kad geležinkelių riedmenys atitinka jos reikalavimus.

4.3. **Šioje TSS naudojamų sąvokų apibrėžtys**

Valdymas delnu

Valdymas delnu reiškia, kad priemonė gali būti valdoma delnu ar kita darbinėje padėtyje laikomos rankos dalimi ir tam nereikia atgniaužti pirštų. Šis projektinis reikalavimas kyla iš to, kad jaučiantys skausmus (pvz., sąnarių skausmus dėl artrito) keleiviai gali nepajėgti vieno piršto galu sukelti poveikio jėgos arba tai darydami gali patirti nepatogumą ar skausmą. Be to, daugelis jų iš viso gali nepajėgti atgniaužti pirštų.

Kontrastas

Kad būtų sukurtas pakankamas kontrastas parenkant spalvas dviem gretimiems paviršiams, spalvų kontrastas nustatomas šviesos atspindžio dydžiu, spalva ar atspalviu ir jos (jo) chromatiškumo verte.

Šios TSS taikymo srityje „kontrastas“ įvertinamas pagal išsklaidytos šviesos atspindžio, kuris gali būti padidintas kaitant spalvas ir atspalvius ir jų chromatiškumą, vertę.

„Kontrastas pagal išsklaidytos šviesos atspindžio vertę“ reiškia paviršių kontrastą, aprašomą šia formule:

$$K = \frac{(L_0 - L_h)}{L_0 + L_h}$$

K = kontrastas;

L_0 = objekto išsklaidytosios šviesos atspindžio vertė;

L_h = fono arba gretimo paviršiaus išsklaidytosios šviesos atspindžio vertė.

Jeigu kontrastas yra nurodytas šioje TSS, jo mažiausia vertė turi būti K = 0,3.

Čia L = išsklaidytosios šviesos, atspindėtos duotąja kryptimi nuo paviršiaus elemento, intensyvumas, padalytas iš to elemento ploto projekcijos ta pačia kryptimi.

Sudaryti kontrastą iš raudonos ir žalios spalvų derinio neleidžiama.

Išsklaidytosios šviesos atspindžio vertė matuojama pagal Europos ir nacionalinius teisės aktus.

Spalvų ir atspalvių kontrasto lygis nustatomas pagal dviejų spalvų artumą spalvų spektre, kuriame arčiau viena kitos esančios spalvos sudaro mažesnį kontrastą negu labiau viena nuo kitos nutolusios.

Bet kuriai spalvai chromatiškumo vertė nusako jos intensyvumą ir soties laipsnį. Kuo spalva labiau įsotinta, tuo didesnis jos intensyvumas.

Pirmasis laiptelis

„Pirmasis laiptelis“ – tai pirmas geležinkelių riedmens laiptelis, kurį panaudoja keleivis lipdamas į traukinį arba išlipdamas iš jo. Paprastai juo būna arčiausiai perono krašto esantis laiptelis. Jis gali būti stacionarus arba nuleidžiamas.

Atsparumas slydimui

„Atsparus slydimui“ reiškia, kad naudojamų grindų paviršiaus apdaila yra pakankamai šiurkšti arba paviršius kitu specialiu būdu yra apdorotas taip, kad ir sausomis, ir drėgnomis sąlygomis trintis tarp grindų paviršiaus ir žmogaus bato ar padedančios įlipti priemonės būtų pakankamo dydžio.

Pažymėtina, kad apibrėžiant grindų paviršiaus atsparumą slydimui nėra vienintelės arba visuotinai priimtos trinties koeficiento nustatymo sistemos.

Tokiu būdu geležinkelių riedmenims pakanka įrodyti, kad statinis trinties koeficientas nagrinėjamam „slydimui atspariam“ paviršiui ir bato guminiam padui siekia bent 0,35, kai šis paviršius sudrėkintas švariu vandeniu, matuojant pripažintu nacionaliniu arba tarptautiniu bandymų metodu. Kartu su bandymo rezultatais nurodoma gumos kokybė, kuri turi būti tipiška medžiagoms, naudojamoms gaminti avalynę, kuri Europos Sąjungos šalyse parduodama kasdieniam naudojimui.

Grindų paviršiams infrastruktūros posistemyje turi būti taikomi nacionaliniai teisės aktai, skirti lygiaverčiams grindų paviršiams pastatuose.

„Lytimieji ženklai“ ir „lytimieji valdikliai“

„Lytimieji ženklai“ ir „lytimieji valdikliai“ yra ženklai ar valdikliai, tarp jų ir reljefinės piktogramos, reljefiniai rašmenys ir užrašai Brailio raštu. Lytimųjų piktogramų ir rašmenų iškilumas turi būti ne mažiau kaip 0,5 mm paviršiaus atžvilgiu, jie negali būti graviruoti, o iškilumų kraštai turi būti stačiakampiai (t.y. ne užapvalinti ir ne smailūs).

Tarpas tarp rašmenų ir piktogramų turi būti pakankamas, kad abipus jų esančias iškilias raides, skaitmenis ar simbolius galima būtų atpažinti pirštais vienu braukimu.

Mažiausias raidės arba skaitmens aukštis gali būti 15 mm.

Naudojant Brailio raides, jos turi atitikti Brailio raidyno nacionalinį standartą. Brailio taškas turi būti išgaubtos kupolo formos. Pavieniams žodžiams naudojamas I tipo Brailio raidynas, kartu dedant ir padėties žymeklį (lokatorių).

Stoties valdytojas

Stoties valdytojas yra už kasdieninį stoties valdymą atsakingas asmuo. Jo pareigas gali vykdyti geležinkelių įmonė, infrastruktūros valdytojas arba trečioji šalis.

Saugos informacija

Saugos informacija yra keleiviams perduodama informacija, kad jie iš anksto žinotų, kaip turės elgtis avarijos atveju.

Saugos komandos

Saugos komandos yra keleiviams perduodamos komandos įvykus avarijai, kurios turi būti pakankamai aiškios, kad keleivis suprastų, ką turi daryti.

Erdvė keleiviams praeiti

Erdvė keleiviams praeiti yra neužstota erdvė geležinkelių riedmens viduje, per kurią galima judėti iki 4 skyriuje nurodytų zonų.

Perėjimas tarp geležinkelių riedmenų

Perėjimas tarp geležinkelių riedmenų yra priemonė keleiviams pereiti iš vieno traukinio geležinkelių riedmens į kitą.

5. SĄVEIKOS SUDEDAMOSIOS DALYS

5.1. Apibrėžtis

Pagal Direktyvos 2001/16/EB 2 straipsnio d pastraipą su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB sąveikos sudedamosios dalys -„tai bet kuri nedaloma sudedamoji dalis, mazgas, sukomplektuotas blokas, įtraukti arba ketinami įtraukti į posistemį, nuo kurių tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso transeuropinės

paprastųjų geležinkelių sistemos sąveika. Sąvoka „sudedamoji dalis“ apima ir materialius objektus, ir nematerialius objektus, pvz., programinę įrangą“;

5.2. **Inovaciniai sprendimai**

Kaip nurodyta šios TSS 4 skyriuje, inovaciniai sprendimai gali pareikalauti naujos specifikacijos ir (arba) naujų įvertinimo metodų. Tokios specifikacijos ir įvertinimo metodai kuriami pagal 6.1.3 punkte aprašytą procesą.

5.3. **Sudedamųjų dalių sąrašas**

Sąveikos sudedamosios dalims, kurios yra pateiktos toliau, taikomos atitinkamos Direktyvos 2001/16/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, nuostatos.

5.3.1. Infrastruktūra

Infrastruktūros sąveikos sudedamosiomis dalimis laikomos šios priemonės:

Keleivių vaizdinio informavimo įranga

Padedančios įlipti priemonės

Mygtukai

Priemonė kūdikiams pervystyti

Lytimųjų ženklų sistema

Bilietų pardavimo automatai

5.3.2. Geležinkelių riedmenys

Geležinkelių riedmenų sąveikos sudedamosiomis dalimis laikomos šios priemonės:

Įprastų ir universalių tualetų kabinos

Keleivių informavimo įranga (garsinė ir vaizdinė)

Pavojaus signalizavimo įtaisai keleiviams

Padedančios įlipti priemonės

Mygtukai

Priemonė kūdikiams pervystyti

Vaizdinių ir lytimųjų ženklų sistema

5.4. **Sudedamųjų dalių veikimas ir sąlygos**

5.4.1. Infrastruktūra

Toliau nurodomi 4.1 poskyrio punktai, kuriuose pateiktų charakteristikų privalu laikytis.

Keleivių vaizdinio informavimo įranga (4.1.2.11.2 ir N priedas)

Padedančios įlipti priemonės (4.1.2.21.2)

Lytimieji mygtukai (4.1.2.4)

Priemonė kūdikiams pervystyti (4.1.2.7.2)

Lytimųjų ženklų sistema (4.1.2.11)

Bilietų pardavimo automatai (4.1.2.9.2)

5.4.2. Geležinkelių riedmenys

Toliau nurodomi 4.2 poskyrio punktai, kuriuose pateiktų charakteristikų privalu laikytis.

Tualetų moduliai (4.2.2.6)

Keleivių vaizdinio informavimo įranga (4.2.2.8.3 ir N priedas)

Keleivių pavojaus signalizavimo įtaisai:

Pavojaus signalizavimo įtaisai turi pradėti veikti spaudžiami rankos delnu ne didesne kaip 30 N jėga.

Padedančios įlipti priemonės (4.2.2.12.3)

Mygtukai:

Mygtukai turi pradėti veikti spaudžiami ne didesne kaip 15 N jėga

Priemonė kūdikiams pervystyti (4.2.2.6.3.2)

Vaizdinių ir lytimųjų ženklų sistema (4.2.2.8.1, 4.2.2.8.2 ir N priedas)

6. SUDEDAMŲJŲ DALIŲ ATITKTIES IR TINKAMUMO NAUDOTI ĮVERTINIMAS

6.1. Sąveikos sudedamosios dalys

6.1.1. Atitikties įvertinimas (bendrosios nuostatos)

Prieš pateikdamas sąveikos sudedamąją dalį į rinką, gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas turi sudaryti EB atitikties deklaraciją arba EB tinkamumo naudoti deklaraciją pagal Direktyvos 2001/16/EB 13 straipsnio 1 dalį ir IV priedo 3 skyrių su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB.

Sąveikos sudedamosios dalies atitikties įvertinimas atliekamas pagal šiuos toliau pateiktus modulius (moduliai aprašyti šios TSS F priede):

Moduliai sąveikos sudedamosioms dalims:

A modulis: Vidinė gamybos kontrolė projektavimo, konstravimo ir gamybos etapams

A1 modulis: Vidinė projekto kontrolė su produkto patikra projektavimo, konstravimo ir gamybos etapams

B modulis: Tipo ekspertizė projektavimo ir konstravimo etapams

C modulis: Tipo atitiktis gamybos etapui

D modulis: Gamybos kokybės valdymo sistema gamybos etapui

F modulis: Gaminio patikra gamybos etapui

H1 modulis: Visapusiškos kokybės valdymo sistema projektavimo, konstravimo ir gamybos etapams

H2 modulis: Visapusiškos kokybės valdymo sistema su projekto ekspertize projektavimo, konstravimo ir gamybos etapams

V modulis: Tipo patvirtinimas pagal eksploatavimo patirtį (parengtis naudoti)

Jeigu atitinkamam moduliui reikia notifikuotosios įstaigos dalyvavimo,

— patvirtinimo tvarką ir įvertinimo turinį turi nustatyti gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas ir notifikuotoji įstaiga pagal šioje TSS apibrėžtus reikalavimus;

— kiekvienai sąveikos sudedamajai daliai gamintojas parenka notifikuotąją įstaigą, turi būti įgaliota įvertinti riedmenų posistemio sąveikos ir (arba) infrastruktūros posistemio sąveikos sudedamąsias dalis.

6.1.2. Atitikties įvertinimo procedūros (moduliai)

Atitikties įvertinimas turi apimti etapus ir charakteristikas, šios TSS D priedo D1 lentelėje nurodytas su „X“ ženklu. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas reikiamai sudedamajai daliai modulį arba jų derinį pasirenka iš toliau pateiktos 16 lentelės.

16 lentelė

Įvertinimo procedūros

Punktas	Įvertinamos sudedamosios dalys	Modulis A	Modulis A1 (*)	Moduliai B+C	Moduliai B+D	Moduliai B+F	Modulis H1 (*)	Modulis H2
4.1.2.11.2 ir 4.1.2.12.2	Keleivių vaizdinio informavimo įranga		X	X	X		X	X
4.1.2.21.2	Padedančios įlipti priemonės		X		X	X	X	X
4.1.2.4	Lytimieji mygtukai	X		X			X	
4.1.2.7.2	Priemonė kūdikiams pervystyti	X		X			X	
4.1.2.11	Lytimųjų ženklų sistema	X		X			X	
4.1.2.9.2	Bilietų pardavimo automatai	X		X			X	
4.2.2.6	Tualetų moduliai		X	X	X		X	X
4.2.2.8	Keleivių vaizdinio informavimo įranga		X	X	X		X	X
4.2.2.3, 4.2.2.6 ir 4.2.2.11	Keleivių pavojaus signalizavimo įtaisai	X		X			X	
4.2.2.12.3	Padedančios įlipti priemonės		X		X	X	X	X
4.2.2.4	Mygtukai	X		X			X	
4.2.2.6.3.2	Priemonė kūdikiams pervystyti	X		X			X	
4.2.2.8.1, 4.2.2.8.2 ir N priedas	Vaizdinių ir lytimųjų ženklų sistema	X		X			X	

(*) Moduliai A1 ir H1 galiojantiems sprendimams leidžiami tik 6.1.3 punkte nustatytomis sąlygomis.

6.1.3. Inovaciniai sprendimai

Jeigu sąveikos sudedamajai daliai siūlomas inovacinis sprendimas, kaip apibrėžta 5.2 poskyryje, gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas turi nurodyti jo nuokrypius nuo atitinkamo TSS punkto ir apie juos pranešti Europos geležinkelių agentūrai (ERA). ERA turi baigti rengti reikiamas sudedamųjų dalių funkcinius ir techninius reikalavimus ir parengti įvertinimo metodus.

Šitaip sukurtos reikiamos funkciniai ir sąsajų reikalavimai ir įvertinimo metodai įtraukiami į TSS ją peržiūrint iš naujo.

Įsigaliojus Komisijos sprendimui, priimtam pagal Direktyvos 2001/16/EB 21 straipsnio 2 dalį su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, inovacinį sprendimą leidžiama naudoti iki jo įtraukimo į TSS.

6.1.4. Tinkamumo naudoti įvertinimas

Tinkamumo naudoti įvertinimas taikant tipo patvirtinimą pagal eksploatavimo patirtį (V modulis), kaip nurodyta šios TSS F priede, reikalinga šioms toliau nurodytoms sąveikos sudedamosioms dalims.

Jokiai

6.2. **Posistemiai**

6.2.1. Atitikties įvertinimas (bendrosios nuostatos)

Pagal Direktyvos 96/48/EC VI priedą perkančioji organizacija arba Bendrijoje įsisteigęs jos atstovas (pareiškėjas) pateikia prašymą dėl geležinkelių riedmenų arba infrastruktūros posistemio atitikties įvertinimo kartu su pasirinkta notifikuotąja įstaiga.

Galimybė gamintojui teikti prašymą dėl geležinkelių riedmenų atitikties įvertinimo lieka neišspręstas klausimas (žr. DV11 3 klausimą).

Šiai notifikuotajai įstaigai turi būti pranešta, kad ji turės atlikti geležinkelių riedmenų arba infrastruktūros posistemio atitikties įvertinimą.

Pareiškėjas turi sudaryti EB patikros deklaraciją pagal Direktyvos 2001/16/EB 18 straipsnio 1 dalį ir VI priedą su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB.

Ši EB patikros deklaracija reikalinga norint gauti leidimą pateikti posistemį eksploatuoti.

Posistemio atitikties įvertinimas atliekamas pagal vieną modulį iš toliau nurodytų modulių arba pagal jų derinį, kaip nurodyta šios TSS 6.2.2 punkte ir E priede (patys moduliai aprašyti šios TSS F priede):

Posistemių EB patikros moduliai

SB modulis: Tipo ekspertizė projektavimo ir konstravimo etapams

SD modulis: Gaminio kokybės valdymo sistema gamybos etapui

SF modulis: Gaminio patikra gamybos etapui

SG modulis: Įrenginio patikra

SH2 modulis: Visapusiškos kokybės valdymo sistema su projekto ekspertize projektavimo, konstravimo ir gamybos etapams

Patvirtinimo tvarką ir įvertinimo turinį turi nustatyti pareiškėjas ir notifikuotoji įstaiga pagal šioje TSS apibrėžtus reikalavimus ir pagal jos 7 skyriuje išdėstytas taisykles.

6.2.2. Atitikties įvertinimo procedūros (moduliai)

Pareiškėjas modulį arba jų derinį pasirenka iš 17 lentelės.

17 lentelė

Įvertinimo procedūros

Įvertinamas posistemis	Moduliai SB +SD	Moduliai SB +SF	Modulis SG	Modulis SH2
Geležinkelių riedmenų posistemis	X	X		X
Infrastruktūros posistemis	X		X	X

Posistemio charakteristikos, kurias atitinkamuose etapuose reikia įvertinti, yra nurodytos šios TSS E priedo E.1 lentelėje infrastruktūros posistemiui ir E.2 lentelėje geležinkelių riedmenų posistemiui. Pareiškėjas turi

pareikšti, kad kiekvienas pagamintas posistemis atitinka tipą.

D priedo D1 lentelėje nurodytos sąveikos sudedamųjų dalių charakteristikos taip pat yra pateiktos E priedo E.1 arba E.2 lentelėje. Tų charakteristikų įvertinimas apima ir EB atitikties deklaracijos gavimą sąveikos sudedamajai daliai.

Techninės priežiūros posistemio įvertinimas pateiktas 6.2.5 punkte.

6.2.3. Inovaciniai sprendimai

Jeigu posistemyje panaudotas inovacinis sprendimas, kaip apibrėžta 4.1.1 arba 4.2.1 punktuose, gamintojas arba perkančioji organizacija turi nurodyti jo nuokrypius nuo atitinkamo TSS punkto ir apie juos pranešti Europos geležinkelių agentūrai (ERA). ERA turi baigti rengti tokiam sprendimui reikiamas funkcinius ir techninius reikalavimus ir parengti įvertinimo metodus

Šitaip sukurtos reikiamos funkciniai ir sąsajų reikalavimai ir įvertinimo metodai įtraukiami į TSS ją peržiūrint iš naujo.

Įsigaliojus Komisijos sprendimui, priimtam pagal Direktyvos 2001/16/EB 21 straipsnio 2 dalį su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, inovacinį sprendimą leidžiama naudoti iki jo įtraukimo į TSS.

6.2.4. Techninės priežiūros įvertinimas

Pagal Direktyvos 2001/16/EB 18 straipsnio 3 dalį su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, notifikuotoji įstaiga turi pildyti techninę bylą, kurioje yra techninės priežiūros byla. Tai reiškia, kad notifikuotoji įstaiga pirmiausia tikrina:

— ar techninės priežiūros byla yra iš viso,

— ar geležinkelių riedmenims reikalingos pozicijos, kurios nurodytos HS RST TSS 4.2.10.2 punkte, yra įtrauktos į techninės priežiūros bylą,

tačiau netikrina, ar bylos turinys leidžia patvirtinti techninės priežiūros tinkamumą.

Už techninės priežiūros atitikties įvertinimą atsako kiekviena valstybės narė.

F priedo F.4 punkte (kuris yra neišspręstas klausimas) aprašoma procedūra, pagal kurią kiekviena valstybė narė nustato, ar techninės priežiūros priemonės atitinka šios TSS sąlygas, ir garantuoja, jog per posistemio naudojimo laiką bus laikomasi pagrindinių parametrų ir pagrindinių reikalavimų.

6.2.5. Eksploatavimo taisyklių įvertinimas

Paprastųjų geležinkelių eksploatavimo TSS 6.2.1 punkte nurodoma, kad jokiems toje specifikacijoje nurodytiems elementams šiuo metu nereikia atskiro notifikuotosios įstaigos įvertinimo.

Šios žmonių su judėjimo negalia TSS taikymo srityje notifikuotoji įstaiga netikrina jokios eksploatavimo taisyklės, net jeigu jos yra nurodytos 4.1.4 ar 4.2.4 punktuose.

6.2.6. Pavienių geležinkelių riedmenų įvertinimas

Jei riedmenys pateikiami pavieniui, o ne kaip pastovios sudėties sąstatas, atskiras geležinkelių riedmuo turėtų būti įvertintas pagal atitinkamus šios TSS punktus, tačiau laikantis nuostatos, kad ne kiekvienas geležinkelių riedmuo turi turėti neįgaliųjų vežimėlių vietas, tokiam vežimėliui tinkamas patogumus arba universalų tualetą.

Tačiau turi būti parodyta, kad sujungus geležinkelių riedmenis su kitais suderinamais riedmenimis į baigtinį traukinį, galima atitikti visų šios TSS punktų reikalavimus.

6.3. **Sąveikos sudedamosios dalys be EB deklaracijos**

6.3.1. Bendrosios nuostatos

Tam tikru ribotos trukmės laikotarpiu, vadinamu „pereinamuoju laikotarpiu“, sąveikos sudedamosios dalys, kurios neturi atitinkamos EB atitikties ir (arba) tinkamumo naudoti deklaracijos išimtiniais atvejais gali būti įtrauktos į posistemius su sąlyga, kad bus įvykdomos šio poskyrio nuostatos.

6.3.2. Pereinamasis laikotarpis

Pereinamasis laikotarpis prasideda nuo šios TSS įsigaliojimo ir tęsiasi 6 metus.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, taip pat taikant 6.3.3.3 punkte leidžiamas išimtis, sąveikos sudedamosios dalys traukiamos į posistemį tik gavus reikiamas EB atitikties ir (arba) tinkamumo naudoti deklaracijas.

6.3.3. Posistemių, kurie turi nesertifikuotų sąveikos sudedamųjų dalių, sertifikavimas pereinamuoju laikotarpiu

6.3.3.1. Sąlygos

Pereinamuoju laikotarpiu notifikuotajai įstaigai leidžiama išduoti atitikties sertifikatą posistemiui, kurio kai kurios sąveikos sudedamosios dalys neturi atitinkamos EB atitikties ir (arba) tinkamumo naudoti deklaracijos pagal šią TSS, jeigu įvykdomi šie 3 kriterijai:

— posistemio atitiktį yra patikrinusi notifikuotoji įstaiga pagal šios TSS 4 skyriuje nustatytus reikalavimus, ir

— papildomais įvertinimais notifikuotoji įstaiga patvirtina, kad sąveikos sudedamųjų dalių atitiktis ir (arba) tinkamumas naudoti atitinka 5 skyriaus reikalavimus, ir

— neturinčios atitinkamos atitikties ir (arba) tinkamumo naudoti EB deklaracijos sąveikos sudedamosios dalys buvo panaudotos jau pradėtame eksploatuoti posistemyje bent vienoje valstybėje narėje iki šios TSS įsigaliojimo.

EB atitikties ir (arba) tinkamumo naudoti deklaracijos negali būti sudaromos tokiu būdu įvertintoms sąveikos sudedamosioms dalims.

6.3.3.2. Paskelbimas

— Posistemio atitikties sertifikatas turi aiškiai nurodyti, kurias sąveikos sudedamąsias dalis notifikuotoji įstaiga įvertino kaip posistemio patikros dalį.

— Posistemio EB patikros deklaracija turi aiškiai nurodyti:

— kurios sąveikos sudedamosios dalys buvo įvertintos kaip posistemio dalis;

— patvirtinimą, kad posistemio sąveikos sudedamosios dalys visiškai tapačios toms, kurios buvo patvirtintos kaip posistemio dalis;

— priežastis, dėl kurių gamintojas nepateikė kai kurioms sąveikos sudedamosioms dalims EB atitikties ir (arba) tinkamumo naudoti deklaracijos iki jų įtraukimo į posistemį.

6.3.3.3. Eksploatavimo ciklo reglamentavimas

Posistemio pagaminimas, modernizavimas arba rekonstrukcija turi būti baigti per 6 pereinamojo laikotarpio metus. Posistemio eksploatavimo ciklui aktualu tai, kad

— Pereinamuoju laikotarpiu ir

— EB patikros deklaraciją posistemiui išdavusios įstaigos atsakomybe

leidžiama, kad atitinkamos atitikties ir (arba) tinkamumo naudoti EB deklaracijos neturinčios sąveikos sudedamosios dalys, kurios yra to paties tipo ir pagamintos to paties gamintojo, būtų naudojamos pakeitimams, susijusiems su posistemio techninė priežiūra, ir posistemio atsarginėms dalims.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui ir tol,

— kol posistemis modernizuojamas, rekonstruojamas arba keičiamas ir

— EB patikros deklaraciją posistemiui išdavusios įstaigos atsakomybe,

yra leidžiama, kad atitinkamos atitikties ir (arba) tinkamumo naudoti EB deklaracijos neturinčios sąveikos sudedamosios dalys, kurios yra to paties tipo ir pagamintos to paties gamintojo, būtų naudojamos pakeitimams, susijusiems su posistemio technine priežiūra.

6.3.4. Stebėjimo priemonės

Pereinamuoju laikotarpiu valstybė narė stebi:

— į jos rinką pateiktų sąveikos sudedamųjų dalių skaičių ir tipą;

— užtikrina, kad, jeigu posistemiui naudoti reikia gauti leidimą, būtų atskleistos priežastys, dėl kurių gamintojas nesertifikavo sąveikos sudedamosios dalies;

— Komisijai ir kitoms valstybėms narėms praneša nesertifikuotų sąveikos sudedamųjų dalių duomenis ir nesertifikavimo priežastis.

7. ŽMONIŲ SU JUDĖJIMO NEGALIA TSS ĮGYVENDINIMAS

Šis skyrius parodo TSS įgyvendinimo strategiją. Ypač svarbu yra nustatyti etapus, kuriuos reikia įveikti, kad galima būtų laipsniškai pereiti iš esamos padėties į galutinę padėtį, kurioje šios TSS laikymasis taps norma. Šis skyrius pagrįstas poreikiu koordinuoti TSS įgyvendinimą pirmiausia dėl techninių ir eksploatacinių priežasčių, tačiau jame taip pat skiriama pakankamai dėmesio ekonominio naudingumo analizei pagal atitinkamas Direktyvos nuostatas. Be to, dar reikia atsižvelgti į tai, kad kai kuriais klausimais šios TSS įgyvendinimą tenka koordinuoti su kitų TSS įgyvendinimu.

Įgyvendinant techninės sąveikos specifikacijas reikia atsižvelgti ir į paprastųjų ir greitųjų geležinkelių tinklo raidą į visavertį sąveikumą.

Siekiant paremti šią raidą, techninės sąveikos specifikacijose numatyta jas diegti etapais, laipsniškai ir koordinuojant su kitų TSS įgyvendinimu.

7.1. Šios TSS taikymas naujai infrastruktūrai arba naujiems geležinkelių riedmenims

7.1.1. Infrastruktūra

Šios TSS 2 – 6 skyrių infrastruktūros aspektai ir visos toliau pateiktos nuostatos dėl atskirų atvejų visiškai tinka naujai pateikiamai eksploatuoti infrastruktūrai.

Šis TSS punktas netaikomas naujai infrastruktūrai, kuri yra jau pasirašytos sutarties arba paraiškų konkurso procedūros baigiamosios fazės objektas šios TSS įsigaliojimo dieną.

Infrastruktūros valdytojas arba geležinkelių įmonė arba už geležinkelio stotį atsakingas stoties valdytojas turi organizuoti pasitarimus su organizacijomis, atsakingomis už stoties kaimynystėje esančius objektus, visais atvejais, kai numatoma statyti naują stotį arba objektus stoties kaimynystėje, kad būtų įvykdomi prieinamumo reikalavimai ne tik stotyje, bet ir siekiant patekti į pačią stotį.

7.1.2. Geležinkelių riedmenys

7.1.2.1. Bendrosios nuostatos

Šios TSS 2 – 6 skyrių geležinkelių riedmenų aspektai ir visos toliau pateiktos nuostatos dėl atskirų atvejų visiškai tinka naujiems pateikiamiems eksploatuoti geležinkelių riedmenims.

Šis TSS punktas netaikomas naujiems geležinkelių riedmenims, kuri yra pasirašytos sutarties arba paraiškų konkurso procedūros baigiamosios fazės objektas šios TSS įsigaliojimo dieną.

7.1.2.2. Pagal naują projektą pagaminti nauji geležinkelių riedmenys

7.1.2.2.1. Apibrėžtys

7.1.1 ir 7.1.2.1 punktuose laikoma, kad:

— A fazės laikotarpis yra laikotarpis, prasidedantis tada, kai paskiriama notifikuotoji įstaiga ir ji gauna geležinkelių riedmenų, kuriuos numatoma sukurti, gaminti ar įsigyti, aprašą.

— A fazės laikotarpis yra laikotarpis, prasidedantis tada, kai notifikuotoji įstaiga išduoda tipo ar projekto EB ekspertizės patikros sertifikatą, ir pasibaigiantis, kai tipo ar projekto ekspertizės tyrimo EB patikros sertifikatas netenka galios.

7.1.2.2.2. Bendrosios nuostatos

— Kiekvienas pareiškėjas turi teisę reikalauti

— posistemiui tipo ar projekto ekspertizės EB patikros sertifikato ir (ar)

sąveikos sudedamosioms dalims tipo ar projekto ekspertizės atitikties ir (ar) tinkamumo naudoti sertifikato, kaip nurodyta 6.2.1 ir 6.1.1 punktuose.

Pareiškėjas turi pareikšti pasirinktai notifikuotajai įstaigai savo norą sukurti ir įvertinti naujus geležinkelių riedmenis ir (ar) sąveikos sudedamąją dalį, kaip nurodyta šios TSS 6 skyriuje. Kartu su pareiškimu jis turi pateikti naujų geležinkelių riedmenų, kuriuos numato sukurti, gaminti ar įsigyti, aprašą.

7.1.2.2.3. A fazė

Kitą dieną po notifikuotosios įstaigos paskyrimo dienos pradedamas skaičiuoti nurodytų geležinkelių riedmenų sertifikavimo pagrindo pagal paskyrimo dieną galiojančią TSS 7 metų A fazės laikotarpis, išskyrus atvejus, kuriems taikomas Direktyvos 96/48/EB 19 straipsnis su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB.

Jeigu fazės A laikotarpiu įsigalioja peržiūrėta, įskaitant ir šią, TSS versija, leidžiama naudoti peržiūrėtą versiją visą arba jos atskiras dalis, jeigu taip susitaria pareiškėjas ir notifikuotoji įstaiga. Tokie susitarimai įforminami dokumentu.

Po teigiamo įvertinimo notifikuotoji įstaiga posistemiui išduoda tipo ar projekto ekspertizės EB patikros sertifikatą arba tipo ar projekto ekspertizės atitikties ir (ar) tinkamumo naudoti sertifikatą sąveikos sudedamajai daliai.

7.1.2.2.4. B fazė

a) *Posistemio reikalavimai*

Tipo ar projekto ekspertizės sertifikatas posistemiui galioja 7 metų B fazės laikotarpiu net ir įsigaliojus naujai TSS, išskyrus atvejus, kuriems taikomas Direktyvos 96/48/EB 19 straipsnis su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB. Tuo laikotarpiu to paties tipo geležinkelių riedmenis leidžiama pateikti eksploatuoti be naujo tipo įvertinimo.

Baigiantis 7 metų B fazės laikotarpiui geležinkelių riedmenys turi būti įvertinti pagal tuo metu galiojančią TSS pagal pakeistus sertifikavimo pagrindo reikalavimus arba naujus reikalavimus.

— Jeigu prašoma nukrypti leidžiančios nuostatos ir tokia nuostata priimama, galiojantis tipo ar projekto ekspertizės EB patikros sertifikatas lieka galioti kitam 3 metų trukmės fazės B laikotarpiui. Jam baigiantis leidžiama pradėti naują įvertinimo ir prašymo gauti nukrypti leidžiančią nuostatą procesą.

— Jeigu posistemio projektas atitinka pakeistus ar naujus reikalavimus, tipo ar projekto ekspertizės EB patikros sertifikatas lieka galioti kitam 7 metų trukmės fazės B laikotarpiui.

Jeigu iki fazės B laikotarpio pabaigos neįsigalioja nauja TSS, geležinkelių riedmenims nereikia naujo įvertinimo ir atitinkami sertifikatai lieka galioti kitam 7 metų trukmės fazės B laikotarpiui.

b) *Sąveikos sudedamųjų dalių reikalavimai*

Tipo ar projekto ekspertizės sertifikatas posistemiui galioja 5 metų B fazės laikotarpiu net ir įsigaliojus naujai TSS, išskyrus atvejus, kuriems taikomas Direktyvos 96/48/EB 19 straipsnis su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB. Tuo laikotarpiu to paties tipo naujas sudedamąsias dalis leidžiama pateikti eksploatuoti be įvertinimo.

Baigiantis 5 metų B fazės laikotarpiui sudedamosios dalys turi būti įvertintos pagal tuo metu galiojančią TSS pagal pakeistus sertifikavimo pagrindo reikalavimus arba naujus reikalavimus.

7.1.2.3. Naudojamos konstrukcijos geležinkelių riedmenys

Geležinkelių riedmenims, kurių projektas nesertifikuotas pagal techninės sąveikos specifikacijas, taikomos 7.5.2 punkte aprašytos sąlygos.

7.1.2.4. Pereinamasis laikotarpis

Valstybės narės gali netaikyti šios TSS pereinamuoju laikotarpiu, kuris baigiasi 2010 m. sausio 10 d. Nuolaida taikoma tais atvejais, kai:

— šios TSS įsigaliojimo dieną jau buvo pasirašytos sutartys arba įvyko paraiškų konkurso procedūros baigiamoji fazė, ir atitinkamai pagal tas sutartis buvo pasirinkti papildomų geležinkelių riedmenų tiekėjai, arba

— pereinamuoju laikotarpiu buvo sudarytos naujų naudojamos konstrukcijos tipo geležinkelių riedmenų pirkimo sutartys.

7.2. TSS peržiūra

Pagal Direktyvos 2001/16/EB 6 straipsnio 3 dalį su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, agentūra atsako už techninės sąveikos specifikacijų peržiūrą ir atnaujinimą ir reikiamų rekomendacijų teikimą šios Direktyvos 21 straipsnyje nurodytam komitetui, kad būtų įvertinta technologijų plėtros pasiekimai ar socialiniai reikalavimai. Be to, šiai TSS gali turėti įtakos ir kitų TSS laipsniškas priėmimas ir peržiūra. Šiai TSS siūlomi pakeitimai turi būti kruopščiai išnagrinėti, ir atnaujintos TSS bus skelbiamos, preliminariu vertinimu, periodiškai kas 3 metai.

Agentūrai reikia pranešti apie kiekvieną nagrinėjamą inovacinį sprendimą, kad būtų galima numatyti jo įtraukimą į šią TSS.

7.3. Šios TSS taikymas naudojamai infrastruktūrai arba eksploatuojamiems geležinkelių riedmenims

Atsižvelgiant į naudojamą infrastruktūrą ir eksploatuojamus geležinkelių riedmenis, ši TSS taikoma restauruojamoms ir modernizuojamoms sudedamosioms dalims pagal Direktyvos 14 straipsnio 3 dalies sąlygas.

7.3.1. Infrastruktūra

Naudojama infrastruktūra – tai infrastruktūra, kuri buvo eksploatuojama šios TSS įsigaliojimo dieną.

Ši TSS netaikoma naudojamai infrastruktūrai iki jos rekonstrukcijos ar modernizavimo.

Ši TSS netaikoma naujai infrastruktūrai, kuri šios TSS įsigaliojimo dieną yra rekonstruojama ar modernizuojama pagal jau pasirašytas sutartis arba yra paraiškų konkurso procedūros baigiamosios fazės objektas.

Infrastruktūros valdytojas arba geležinkelių įmonė arba už geležinkelio stotį atsakingas stoties valdytojas turi organizuoti pasitarimus su organizacijomis, atsakingomis už stoties kaimynystėje esančius objektus, visais atvejais, kai rekonstruojama ar modernizuojama stotis arba jos kaimynystėje esantys objektai, kad būtų įvykdomi prieinamumo reikalavimai ne tik stotyje, bet ir siekiant patekti į pačią stotį.

Nereikalaujama, kad rekonstruojama arba modernizuojama stotis, **kurios vidutinis paros keleivių srautas 12 mėnesių laikotarpyje neviršija 1 000 keleivių, skaičiuojant įlipančius ir išlipančius keleivius,** turėtų keltuvus ir rampas, jeigu kita stotis, esanti ne toliau kaip už 50 km tame pačiame maršrute, turi visus reikalavimus atitinkantį maršrutą be kliūčių. Esant tokioms aplinkybėms naujos stotys projektuojamos numatant galimybę jose ateityje įrengti keltuvus ir (arba) rampas, kad stotis būtų tinkama visų kategorijų žmonėms su judėjimo negalia.

7.3.1.1. Bendrosios nuostatos

Rekonstruojant ar modernizuojant objektus, turi būti įvykdomi šios TSS reikalavimai taikant šias išimtis:

Jeigu infrastruktūros modernizavimo ar rekonstrukcijos darbai daro poveikį infrastruktūros aspektams, kuriuos reglamentuoja bet kuris šios Žmonių su judėjimo negalia TSS punktas, infrastruktūrą reikia įvertinti iš naujo pagal tokio punkto reikalavimą, laikantis šių sąlygų:

Nebūtina atitikti šios TSS reikalavimų, jeigu tai užtikrinti įmanoma tik keičiant bet kurio apkrovą laikančio elemento konstrukciją.

Sistemos ir sudedamosios dalys, kurios nepatenka į specialią rekonstrukcijos ar modernizavimo programą, neprivalo atitikti šios TSS reikalavimų tokios programos laikotarpiu.

Jeigu dėl rekonstrukcijos ar modernizavimo darbų infrastruktūra įvertinama iš naujo pagal kitą TSS, tai pagal šią TSS reikia iš naujo įvertinti tik tas sistemas ir sudedamąsias dalis, kurias tiesiogiai paveikė vykdyti darbai.

Skiriamos 2 infrastruktūros blokų rūšys:

— Stoties pastatai (įskaitant parkavimo zonas, tualetus, pardavimų biurus ir t.t.)

— Peronai.

Jeigu rekonstruojamas ar modernizuojamas atskiras blokas, jame turi būti įrengtas maršrutas be kliūčių (jeigu tikslinga), kurį bus galima sujungti su kitais blokais, kai jie bus rekonstruojami ar modernizuojami.

Infrastruktūros objektų techninė priežiūra neturėtų sukelti poreikio atlikti naują įvertinimą pagal šią TSS.

7.3.1.2. Maršrutai be kliūčių – Bendrosios nuostatos (4.1.2.4.1)

Reikalavimai dėl pėsčiųjų tiltų ir požeminių kelių erdvinių matmenų, pirmiausia pločiu ir gabaritiniu aukščiu, nėra privalomi naudojamiems pėsčiųjų tiltams ir požeminiams keliams.

7.3.1.3. Pėsčiųjų tiltų, laiptatakių ir požeminių kelių geometrija (4.1.2.14 ir 4.1.2.15)

Reikalavimai dėl pėsčiųjų tiltų, laiptatakių ir požeminių kelių erdvinių matmenų, pirmiausia pločio ir gabaritiniu aukščio, nėra privalomi naudojamiems pėsčiųjų tiltams, laiptatakiams ir požeminiams keliams.

7.3.1.4. Rampos, eskalatoriai, keltuvai ir slenkantys pėsčiųjų takai (4.1.2.17)

Reikalavimai, susiję su rampomis, eskalatoriais, keltuvais ir slenkančiais pėsčiųjų takais nėra privalomi naudojamoms rampoms, eskalatoriams, keltuvams ir slenkantiems pėsčiųjų takams)

7.3.1.5. Perono plotis ir kraštas (4.1.2.19)

Reikalavimai dėl perono mažiausio pločio nėra privalomi naudojamoms stotims, jeigu reikalavimų neatitikties priežastis yra perone stūksančios kliūtys (pvz., konstrukcinės kolonos, laiptinės, keltuvai ir kt.), kurių praktiškai neįmanoma pajudinti

7.3.1.6. Perono aukštis ir platforma (4.1.2.18)

Reikalavimai dėl perono aukščio ir platformos nėra privalomi restauruojamiems peronams, tačiau išlieka privalomi modernizuojamiems peronams.

7.3.1.7. Architektūros paminklai

Jei naudojama stotis arba jos dalis yra pripažinta architektūros paminklu ir yra saugoma nacionaliniais teisės aktais, infrastruktūros operatorius joje turi bandyti įgyvendinti šią TSS. Tačiau, jeigu galima aiškiai parodyti, kad dėl to bus pažeidžiami pastatą saugantys teisės aktai, tai vykdyti atitinkamus šios TSS reikalavimus nėra būtina.

7.3.2. Geležinkelių riedmenys

Eksploatuojami geležinkelių riedmenys – tai geležinkelių riedmenys, kurie šios TSS įsigaliojimo dieną buvo naudojami susisiekimui, arba buvo jau pasirašytų sutarčių arba paraiškų konkurso procedūros baigiamosios fazės objektas.

TSS netaikoma naudojamiems geležinkelių riedmenims iki jų restauravimo ar modernizavimo.

Šis TSS punktas netaikomas geležinkelių riedmenims, kurie šios TSS įsigaliojimo dieną yra restauruojami ar modernizuojami pagal jau pasirašytas sutartis arba yra paraiškų konkurso procedūros baigiamojoje fazėje.

7.3.2.1. Bendrosios nuostatos

Jeigu geležinkelių riedmenų modernizavimo ar restauravimo darbai daro poveikį geležinkelių riedmenų aspektams, kuriuos reglamentuoja bet kuris šios Žmonių su judėjimo negalia TSS punktas, geležinkelių riedmenis reikia įvertinti iš naujo pagal tokio punkto reikalavimą, laikantis šių sąlygų:

Sistemos ir sudedamosios dalys, kurios nepatenka į specialią modernizavimo ar restauravimo programą, neprivalo atitikti šios TSS reikalavimų tokios programos laikotarpiu.

Jeigu dėl restauravimo ar modernizavimo darbų geležinkelių riedmuo įvertinamas iš naujo pagal kitą TSS, tai pagal šią TSS reikia iš naujo įvertinti tik tas sistemas ir sudedamąsias dalis, kurias tiesiogiai paveikė vykdyti darbai.

Neprivaloma atitikti šios TSS reikalavimų, jeigu tai užtikrinti įmanoma tik keičiant durų portalų (vidinių ir išorinių), apatinių rėmų, susidūrimo ramsčių, geležinkelių riedmens kėbulų, geležinkelių riedmens apsaugos konstrukciją, arba kitaip, jeigu dėl to prireiktų iš naujo patvirtinti geležinkelių riedmens konstrukcijos vientisumą pagal EN 12663:Liepa 2001 ir (ar) kitas TSS.

7.3.2.2. Sėdynės

Atitikti 4.2.2.1 punkto reikalavimus dėl laikymosi rankenėlių sėdynės atloše būtina tik tada, kai sėdynių konstrukcijos restauruojamos ar modernizuojamos visame geležinkelių riedmenyje.

Atitikti 4.2.2.2 punkto reikalavimus dėl pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų buvimo būtina tik tada, kai visame traukinyje keičiamas sėdimųjų zonų išdėstymas ir dėl to traukinio talpa nesumažėja. Antroji aplinkybė reiškia, kad siekiama didžiausio pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų skaičiaus arba bent išlaikyti esamą jų skaičių.

Atitikti 4.2.2.1 punkto reikalavimus dėl pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų aukščio gabarito nėra būtina, jeigu ribojančiuoju veiksniu yra bagažo lentyna, kurios konstrukcija restauravimo ar modernizavimo darbų metu nebuvo keičiama.

7.3.2.3. Neįgaliųjų vežimėlių vietos

Atitikti neįgaliųjų vežimėlių vietų reikalavimus reikia tik tada, kai sėdimųjų vietų išdėstymas keičiamas visame traukinyje. Tačiau jeigu pertvarkant įėjimo duris arba erdvę keleiviams praeiti neįmanoma jų pritaikyti neįgaliųjų vežimėliams, nereikalaujama keičiant sėdimųjų vietų išdėstymą sukurti neįgaliųjų vežimėlių vietą.

Įrengti neįgaliųjų vežimėlių vietose avarinius ryšio prietaisus nėra būtina, jeigu geležinkelių riedmenyje nėra elektrinio ryšio sistemos, prie kurios galima būtų prijungti tokius prietaisus.

7.3.2.4. Išorinės durys

Atitikti reikalavimus dėl durų nurodymo iš išorės ženklų sistema ir kontrastu būtina tik tada, kai geležinkelių riedmuo perdažomas (ar kitaip atnaujinamas).

Atitikti reikalavimus dėl išorinių durų padėties nurodymo iš vidaus kontrastu grindų lygyje būtina tik tada, kai grindų danga restauruojama arba modernizuojama.

Atitikti reikalavimus dėl durų atidarymo ir uždarymo signalų būtina tik tada, kai restauruojama arba modernizuojama durų valdymo sistema.

Visiškai atitikti reikalavimus dėl durų valdiklių padėties ir jų apšvietimo būtina tik tada, kai restauruojama arba modernizuojama durų valdymo sistema ir kai valdikliai gali būti perkelti į kitą padėtį nekeičiant geležinkelių riedmens konstrukcijos arba durų. Tačiau tokiu atveju restauruojami arba modernizuojami valdikliai turi būti įrengiami kiek įmanoma arčiau reikalavimus atitinkančios padėties.

7.3.2.5. Vidinės durys

Atitikti reikalavimus dėl durims valdyti reikalingų poveikio jėgų ir durų valdiklių padėties būtina tik tada, kai restauruojamos arba modernizuojamos durys arba durų mechanizmas ir (arba) valdikliai.

Automatinės perėjimuose tarp riedmenų esančios durys ir su jomis nuosekliai sujungtos Atitikti reikalavimą dėl perėjimuose tarp geležinkelių riedmenų esančių durų ir su jomis nuosekliai sujungtų durų sinchroniško veikimo būtina tik tada, kai durys jau yra automatizuotos, durų valdymo sistema yra restauruojama arba modernizuojama ir veikia tinkama visus geležinkelių riedmenis apimanti ryšio ir valdymo sistema.

7.3.2.6. Apšvietimas

Nereikalaujama atitikti reikalavimą dėl laiptelių prie išorinių durų apšvietimo, kaip nurodyta 4.2.2.5 punkte, jeigu nustatoma, kad elektros sistemai nepakaks galios dengti papildomą elektros apkrovą arba kad nepakeitus tarpdurio konstrukcijos neįmanoma priderinti apšvietimą prie vietos taip, kad veiktų naudingai.

7.3.2.7. Tualetai

Nuostata dėl reikalavimus visiškai atitinkančio universalaus tualeto yra privaloma tik tada, kai esami tualetai iš esmės restauruojami arba modernizuojami, numatoma neįgaliųjų vežimėlio vieta ir reikalavimus atitinkantį universalų tualetą galima įrengti be geležinkelių riedmens kėbulo konstrukcijos keitimo.

Įrengti avarinius ryšio prietaisus universaliame tualete nėra būtina, jeigu geležinkelių riedmenyje nėra elektrinio ryšio sistemos, prie kurios galima būtų prijungti tokius prietaisus.

7.3.2.8. Erdvė keleiviams praeiti

Atitikti 4.2.2.7 punkto reikalavimus būtina tik tada, kai visame geležinkelių riedmenyje keičiamas sėdimųjų vietų išdėstymas ir numatoma neįgaliųjų vežimėlio vieta.

Atitikti reikalavimus erdvei keleiviams praeiti tarp jungiančiųjų geležinkelių riedmenų būtina tik tada, kai perėjimas tarp geležinkelių riedmenų restauruojamas arba modernizuojamas.

7.3.2.9. Informavimas

Atitikti 4.2.2.8.2.2 punkto reikalavimus dėl maršrutų informavimo nebūtina restauravimo arba modernizavimo metu. Tačiau jeigu automatinė maršrutų informavimo sistema įrengiama kaip restauravimo arba modernizavimo programos dalis, tai ji turi atitikti šio punkto reikalavimus.

Atitikti 4.2.2.8 punkto kitas dalis yra būtina, jeigu restauruojama arba modernizuojama ženklų sistema arba vidaus apdaila.

7.3.2.10. Aukščių skirtumai

Atitikti 4.2.2.9 punkto reikalavimus nėra būtina restauravimo arba modernizavimo metu, išskyrus tai, kad laiptelių atbrailos turi būti pažymėtos kontrastingos spalvos juosta, jeigu restauruojama arba modernizuojama pakopų paviršiaus medžiaga.

7.3.2.11. Turėklai

Atitikti 4.2.2.10 punkto reikalavimus būtina tik tada, jeigu naudojami turėklai restauruojami arba modernizuojami.

7.3.2.12. Neįgaliųjų vežimėliui pritaikytos miegamosios vietos

Atitikti reikalavimą sukurti neįgaliųjų vežimėliui pritaikytą miegamąją vietą būtina tik tada, kai restauruojamos arba modernizuojamos naudojamos miegamosios vietos.

Įrengti avarinius ryšio prietaisus neįgaliųjų vežimėliui pritaikytoje miegamoje vietoje nėra būtina, jeigu geležinkelių riedmenyje nėra elektrinio ryšio sistemos, prie kurios galima būtų prijungti tokius prietaisus.

7.3.2.13. Laiptelių padėtys, laipteliai ir padedančios įlipti priemonės

Atitikti 4.2.2.12 punkto reikalavimus nebūtina restauravimo arba modernizavimo metu, išskyrus atvejį, kai įrengiant ar pritaikant nuleidžiamus laiptelius ar kitas padedančias įlipti priemones jiems taikomi atitinkami šio TSS skyriaus punktai.

Tačiau, jeigu neįgaliųjų vežimėlio vieta pagal 4.2.23 punktą kuriama restauravimo arba modernizavimo metu, yra būtina numatyti kokią nors padedančią įlipti priemonę pagal 4.2.2.12.4. punktą.

Atsakingasis infrastruktūros valdytojas (arba stoties valdytojas(-i), jeigu jis (jie) yra atsakingieji asmenys), ir geležinkelių įmonė prieš pateikdami eksploatuoti restauruotus ar modernizuotus geležinkelių riedmenis sudaro susitarimą pagal Direktyvos 91/440/EB 10 straipsnio 5 dalį su pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/50/EB, kad nustatytų, kuri šalis atsakinga už padedančių įlipti priemonių pateikimą (4.2.2.12.4 punktas). Infrastruktūros valdytojas (arba stoties valdytojas(-i)) ir geležinkelių įmonė turi daryti viską, kad sutartas atsakomybės pasidalijimas būtų visiems geriausias sprendimas.

7.4. **Atskiri atvejai**

7.4.1. Bendrosios nuostatos

Toliau pateiktiems atskiriems atvejams leidžiama taikyti šias specialias nuostatas.

Šie atskiri atvejai priklauso dviem kategorijoms: nuostatos taikomos arba nuolatinai („P“ atvejis) arba laikinai („T“ atvejis). Laikiniems atvejams rekomenduojama, kad valstybės narės priderintų atitinkamą posistemį arba iki 2010 metų („T1“ atvejis), nes toks tikslas buvo iškeltas 1996 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 1692/96/EB, pateikiančiame Bendrijos gaires dėl transeuropinio transporto tinklo plėtros, arba iki 2020 metų („T2“ atvejis).

7.4.1.1. Perono aukštis

Danija „P“

Leidžiama, kad perono aukštis būtų 920 mm nuo gatvių tramvajaus bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

Prancūzija „P“

Leidžiama, kad perono aukštis *Ile-de-France* tinkle būtų 920 mm nuo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

Vokietija „P“

Leidžiama, kad perono aukštis būtų 960 mm nuo gatvių tramvajaus bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

Didžioji Britanija, Airijos Respublika ir Šiaurės Airija „P“

Leidžiama, kad perono aukštis būtų 915 mm nuo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

Lietuva, Latvija ir Estija „P“

Leidžiama tik paprastųjų geležinkelių infrastruktūrai, kad perono aukštis būtų 200 mm arba 1 100 mm (+20 mm, – 50 mm) nuo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

Lenkija „P“

Leidžiama, kad perono aukštis būtų 960 mm nuo gatvių tramvajaus bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

Portugalija „P“

Visai paprastųjų geležinkelių infrastruktūrai leidžiama, kad perono aukštis būtų 900 mm nuo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

Stotyse ir stotelėse, kurios nepriima priemiestinių traukinių, leidžiama, kad perono aukštis būtų 685 mm nuo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

Pastaba: Naujų geležinkelių riedmenų (priemiestinių ir pagrindinių linijų) įlipimo durų slenksčio konstrukciją reikia pritaikyti prieigai iš 900 mm aukščio peronų.

Ispanija „P“

Priemiestiniams arba regioniniams traukiniams skirtuose peronuose leidžiama, kad perono aukštis būtų 680 mm nuo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

Švedija „P“

leidžiama, kad perono aukštis būtų 580 mm ir 730 mm nuo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

Nyderlandai „P“

Leidžiama, kad perono aukštis būtų 840 mm nuo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus.

7.4.1.2. Atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto

Airija „P“

Tiesiame ir horizontaliame geležinkelio kelyje b_{q0} = 1 561 mm.

Didžioji Britanija „P“

Atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto:

Tiesiems ir horizontaliems peronams.

$\infty \geq R \geq 360$	$360 \geq R \geq 160$
b_{q0} = 1 447,5	$b_{q0} = 1375{,}5 + \frac{26000}{R}$

Geležinkelio linijoms, kuriomis važinėja Eurostar (373 klasė) traukiniai arba linijoms, kuriomis gabenami 2,6 m dydžio konteineriai.

$\infty \geq R \geq 360$	$360 \geq R \geq 160$
b_{q0} = 1 477,5	$b_{q0} = 1405{,}5 + \frac{26000}{R}$

Geležinkelio linijoms, kuriomis gabenami 2,6 m dydžio konteineriai.

	$\infty \geq R \geq 500$	$500 \geq R \geq 160$
Kreivės vidinė dalis	b_{q0} = 1 447,5	$b_{q0} = 1381{,}5 + \frac{33000}{R}$

	$\infty \geq R \geq 360$	$360 \geq R \geq 160$
Kreivės išorinė dalis	b_{q0} = 1 447,5	$b_{q0} = 1375{,}5 + \frac{26000}{R}$

550 mm ir 760 mm aukščių peronams atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto turi būti:

Belgija „P“

$b_{q0} = 1650 + \frac{5000}{R}$ kreivei, kurios spindulys 1 000 ≤ R < ∞ (m)

$b_{q0} = 1650 + \frac{26470}{R} - 21{,}5$ kreivei, kurios spindulys R < 1 000 (m)

Italija „P“

550 mm aukščio peronams

$$b_{q0} = 1650 + \frac{3750}{R} + 11{,}5$$

Suomija „P“

$$b_{q0} = 1800 + \frac{36000}{R}$$

Lietuva, Latvija ir Estija „P“

Tik paprastųjų geležinkelių infrastruktūrai:

200 mm aukščio peronams b_{q0} = 1 745 mm (+30 mm, – 25 mm).

1 100 mm aukščio peronams b_{q0} = 1 920 mm (+30 mm, – 25 mm).

Šiaurės Airija „P“

Tiesiame ir horizontaliame geležinkelio kelyje b_{q0} = 1 560 mm.

Lenkija „P“

$$b_{q0} = 1725 + \frac{36000}{R}$$

Portugalija „P“

Taikoma tik visai naudojamai paprastųjų geležinkelių infrastruktūrai.

Geležinkelio kelio vėžės plotis (*nominalus*): 1 668 mm

900 mm aukščio *(h)* peronams (*700 mm < h ≤ 1 170 mm*)

$$b_{q0} = 1770 + \frac{31750}{R}$$

685 mm aukščio *(h)* peronams (*400 mm ≤ h ≤ 700 mm*)

$$b_{q0} = 1800 + \frac{23250}{R}$$

Ispanija „P“

Tik tinklo dalims su 1 668 mm pločio geležinkelio kelio vėže

$$b_{q0} = 1720 + \frac{3750}{R}$$

Švedija „P“

$$b_{q0_{(inside)}} = 1670 + \frac{41000}{R}$$

$$b_{q0_{(outside)}} = 1670 + \frac{31000}{R}$$

7.4.1.3. Įlipimo ir išlipimo laipteliai

7.4.1.3.1. Bendrosios nuostatos

Kai sąveikai tinkami geležinkelių riedmenys stoja prie peronų, kurie aprašyti 7.4.1.2 punkte 550 mm ir 760 mm peronų atskirais atvejais, prie įprastosios vertės δ_h. naudojama gali būti pridedama ši papildoma vertė δ_g

Atitinkama vertė b_{q0} taip pat pateikiama toliau pateiktose lentelėse.

Papildoma vertė δ_g tiesiam ir horizontaliam geležinkelio keliui.

	Belgija „P“	Suomija „P“	Italija „P“	Lenkija „P“	Portugalija „P“ 900 mm peronams	Portugalija „P“ 685 mm peronams	Švedija „P“	Ispanija „P“	DB „P“
δ_g	0	150	11,5	75	+ 120 mm	+ 150 mm	20	70	-202,5
b_{q0}	1 650	1 800	1 661,5	1 725	1 770 mm	1 800 mm	1 670	1 720	1 447,5
Papildomą matmenį nurodantis punktas		7.4.1.3.3			7.4.1.3.4	7.4.1.3.4			7.4.1.3.2

Papildoma vertė δ_g kai R = 300 m

	Belgija „P“	Suomija „P“	Italija „P“	Lenkija „P“	Portugalija „P“ 900 mm peronams	Portugalija „P“ 685 mm peronams	Švedija „P“	Ispanija „P“	DB „P“
δ_g	54,5	257,5	11,5	195	+ 213 mm	+ 215 mm	Viduje 144 Išorėje 123,5	70	Standartas –200 Eurostar –170
b_{q0}	1 716,5	1 920	1 674	1 845	1 876 mm	1 878 mm	Viduje 1 806,5 Išorėje 1 773,5	1 732,5	Standartas- – 1 462,5 Eurostar 1 492,5
Papildomą matmenį nurodantis punktas		7.4.1.3.3			7.4.1.3.4	7.4.1.3.4			7.4.1.3.2

7.4.1.3.2. Atskiras atvejis Didžiojoje Britanijoje eksploatuojamiems geležinkelių riedmenims „P“

Kadangi parametras δ_g turi neigiamą vertę, eksploatuojant geležinkelių riedmenį DB linijose jo pirmąjį laiptelį, nurodytą 4.2.2.12.1 punkte, reikia pašalinti. Tokiomis aplinkybėmis pirmas naudojamas laiptelis DB linijose turi atitikti šią toliau pateiktą lentelę:

	δ_h mm	δ_{v+} mm	δ_{v-} mm
lygiame geležinkelio kelyje	200	230	160
geležinkelio kelyje, kurio kreivės spindulys 330 m, standartinis atvejis	200	230	160
geležinkelio kelyje, kurio kreivės spindulys 300 m, Eurostar atvejis	255	230	160

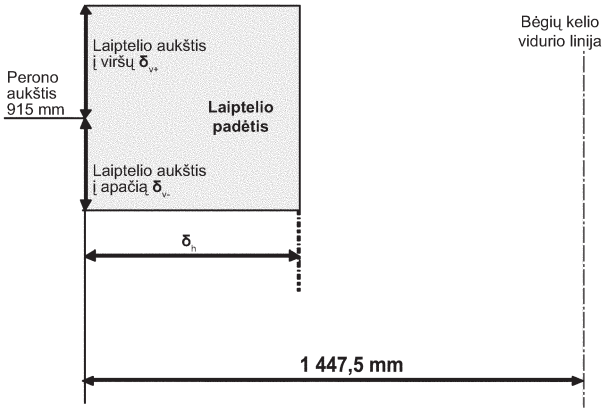

12 PAVEIKSLAS

7.4.1.3.3. Atskiras atvejis Suomijoje eksploatuojamiems geležinkelių riedmenims „P“

Kadangi parametro δ_g vertė padidėja, reikia papildomo laiptelio eksploatuojant geležinkelių riedmenį Suomijos linijose. Tokiomis aplinkybėmis pirmas naudojamas laiptelis turi atitikti šią toliau pateiktą lentelę ir turi būti toks, kad geležinkelių riedmens didžiausias konstrukcijos gabaritas atitiktų Prekinių vagonų TSS W priede nurodytus reikalavimus.

	δ_h mm	δ_{v+} mm	δ_{v-} mm
lygiame geležinkelio kelyje	200	230	160
geležinkelio kelyje, kurio kreivės spindulys 300 m	410	230	160

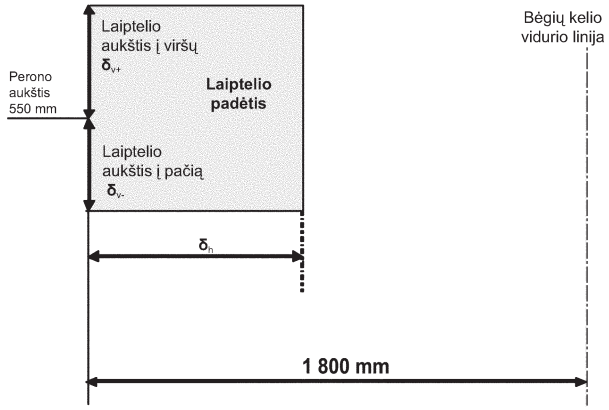

13 PAVEIKSLAS

7.4.1.3.4. Portugalijos atskiras atvejis geležinkelių riedmenims, numatytiems eksploatuoti esamame paprastųjų geležinkelių tinkle „P“

Kadangi parametro δ_g vertė padidėja ir peronų lygiai (900 mm ir 685 mm) skiriasi nuo standartinių lygių (760 mm ir 550 mm), tai numatant tokiomis aplinkybėmis eksploatuoti geležinkelių riedmenis Portugalijos linijose pirmas naudojamas laiptelis turi atitikti toliau pateiktą lentelę ir turi būti toks, kad geležinkelių riedmens didžiausias konstrukcijos gabaritas atitiktų reikalavimus, nurodytus standarte prEN 15273-2:2005 – Geležinkelių taikymai – Gabaritai – 2 dalis: Geležinkelių riedmenų gabaritai – Priedas Portugalijos kinematiniai gabaritai (CP).

Priemiestiniams arba regioniniams traukiniams skirtuose peronuose leidžiama, kad perono aukštis būtų 680 mm nuo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus

Naujų geležinkelių riedmenų (priemiestinių ir pagrindinių linijų) įlipimo durų slenksčio konstrukciją reikia pritaikyti prieigai nuo 900 mm aukščio peronų.

	δ_h mm	δ_{v+} mm	δ_{v-} mm
lygiame geležinkelio kelyje	200	230	160
geležinkelio kelyje, kurio kreivės spindulys 300 m	370	230	160

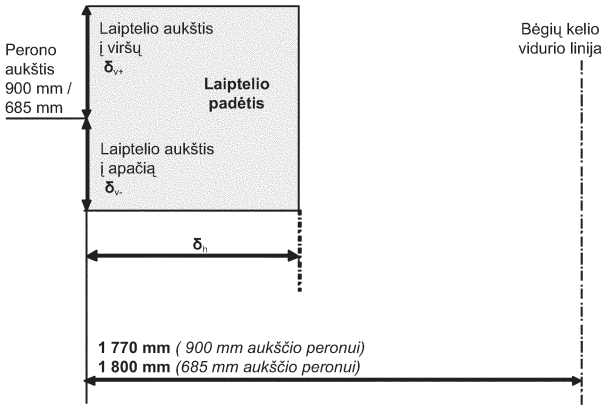

14 PAVEIKSLAS

7.4.1.4. Erdvė keleiviams praeiti

Didžiosios Britanijos, Airijos Respublikos ir Šiaurės Airijos atskiras atvejis „P“

Statinių artumo gabaritas, geležinkelio kelio kreivumas ir jo ribojamas geležinkelių riedmens plotis nulemia šias nuostatas:

Mažiausia erdvė keleiviams praeiti nuo geležinkelių riedmens įėjimo iki pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų turi būti tokia kaip bendruoju atveju.

Mažiausiai erdvei keleiviams praeiti iki kitų sėdynių neturi būti jokio specialaus reikalavimo, susijusio su žmonėmis su judėjimo negalia.

7.4.1.5. Girdimieji durų signalai pagal 4.2.2.4.1 punktą „P“

Vokietijos atskiras atvejis

Kadangi Vokietijoje moderniuose traukiniuose yra žemas triukšmo lygis, girdimasis signalas turi būti bent 60 dB L(Aeg, T +/– 2. Vietoj jo galima pasirinkti ir už aplinkos triukšmą 5 dB stipresnį girdimąjį signalą.

7.4.1.6. Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos „P“

Vokietijos ir Danijos atskiri atvejai

Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos turi sudaryti 10 % visų sėdynių. Traukiniuose, kuriuose yra laisvas ir (ar) privalomas rezervavimas, mažiausiai 20 % tokių pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų turi turėti piktogramas, likusios 80 % pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų gali būti perkamos ar rezervuojamos iš anksto.

Traukiniuose, kuriuose nėra rezervavimo galimybės, visos pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos turi turėti ŽJN piktogramą pagal 4.2.2.2.1.1 punktą.

7.4.1.7. Maršrutai be kliūčių „P“ (4.1.2.3.1 punktas)

Prancūzijos atskiras atvejis (tik Ile de France tinkle)

Nereikalaujama, kad naujos, rekonstruotos arba modernizuotos stotys, kurių pralaidumas mažesnis nei 5 000, skaičiuojant įlipančius ir išlipančius, keleivių, atitiktų reikalavimus maršrutams be kliūčių pagal keltuvų ir (arba) rampų aspektus, jeigu ne toliau kaip už 25 km tame pačiame maršrute esančioje stotyje yra įrengti visus reikalavimus atitinkantys maršrutai be kliūčių. Tokiomis aplinkybėmis į naujų stočių projektus reikia įtraukti nuostatą, kad ateityje bus įdiegti keltuvas ir (ar) rampos, kad tokia stotis būtų pritaikyta visų kategorijų žmonėms su judėjimo negalia.

7.4.1.8. Keleivių skaičius

Austrijos atskiras atvejis „T1“

Dėl Austrijos valdžios institucijų priimto spartaus įgyvendinimo plano šio atskiro atvejo laikino taikymo laikotarpiu reikalavimai dėl keleivių skaičiaus, nurodyti 7.1.1 ir 7.3.1 punktuose (infrastruktūra) ir 4.1.4 punkte (maršrutų be kliūčių naudojimo taisyklės) taikomi tik naujai, modernizuotai arba rekonstruotai infrastruktūrai stotyse, kuriose vidutinis keleivių srautas ne mažesnis kaip 2 000 keleivių, skaičiuojant įlipančius ir išlipančius keleivius.

7.5. **Pagal nacionalinius, dvišalius ir daugiašalius ir tarptautinius susitarimus eksploatuojami geležinkelių riedmenys**

7.5.1. Galiojantys susitarimai

Valstybės narės per 6 mėnesius nuo šios TSS įsigaliojimo dienos praneša Komisijai apie šiuos toliau pateiktus susitarimus, pagal kuriuos naudojami geležinkelių riedmenys, patenkantys į šios TSS taikymo sritį (gamyba, restauravimas, modernizavimas, pateikimas eksploatuoti, eksploatavimas ir techninė priežiūra, kaip apibrėžta šios TSS 2 skyriuje):

— nacionaliniai, dvišaliai ar daugiašaliai susitarimai tarp valstybių narių ir geležinkelių įmonių ar infrastruktūros valdytojų, nuolatinio arba laikino galiojimo, kurių reikia dėl itin ypatingų arba vietinių planuojamo traukinių eismo aplinkybių;

— dvišaliai ar daugiašaliai susitarimai tarp ir geležinkelių įmonių, infrastruktūros valdytojų ar tarp geležinkelių saugos institucijų, kuriuose numatoma aukšto lygio vietinė ar regioninė sąveika;

— tarptautinius susitarimai tarp vienos ar daugiau valstybių narių ir bent vienos trečiosios šalies arba tarp valstybių narių geležinkelių įmonių ar infrastruktūros valdytojų ir bent vienos trečiosios šalies geležinkelių įmonės ar infrastruktūros valdytojo, kuriuose numatoma aukšto lygio vietinė ar regioninė sąveika.

Šiais susitarimais nustatytas geležinkelių riedmenų ilgalaikis eksploatavimas ar techninė priežiūra yra leistini tiek, kiek neprieštarauja Bendrijos teisei.

Turi būti įvertintas šių susitarimų suderinamumas su ES teise, įskaitant ir jų nediskriminacinį pobūdį, ir ypač su šia TSS, ir Komisija imasi būtinų priemonių, pvz., peržiūrėti šią TSS įtraukiant į ją galimus atskirus atvejus arba pereinamąsias priemones.

7.5.2. Būsimi susitarimai

Bet kuriame būsimame susitarime ar galiojančių susitarimų pakeitimuose, pirmiausia tuose, kuriuose kalbama apie geležinkelių riedmenų, kurių projektas nesertifikuotas pagal šią TSS, viešuosius pirkimus, turi būti atsižvelgta į ES teisę ir ypač į šią TSS. Valstybės narės Komisijai praneša apie tokius susitarimus ar pakeitimus. Tokiu atveju taikoma ta pati 7.5.1 punkto procedūra.

7.6. **Infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų pateikimas eksploatuoti**

Pagal Direktyvos 2001/16/EB 16 straipsnio 1 dalį, jeigu pasiektas suderinamumas su Žmonių su judėjimo negalia TSS ir EB patikros deklaracija išduodama infrastruktūrai ir geležinkelių riedmenims vienoje valstybėje narėje, tai tokia deklaracija tinkamumo žmonėms su judėjimo negalia klausimais tai turėtų būti savitarpiškai pripažįstama visose valstybėse narėse.

Siekdama gauti saugos sertifikatą pagal Direktyvos 2004/49/EB 10 straipsnį (sertifikato B dalis) arba leidimą pateikti eksploatuoti pagal Direktyvos 2001/16/EB 14 straipsnio 1 dalį, geležinkelių įmonė gali bandyti gauti sertifikatą arba leidimą pateikti eksploatuoti infrastruktūrą ir geležinkelių riedmenis. Geležinkelių riedmenys grupuojami pagal seriją ar tipą.

Tačiau reikia patikrinti, ar kartu eksploatuojami infrastruktūra ir geležinkelių riedmenys yra suderinami. Patikrinti galima pagal infrastruktūros ir geležinkelių riedmenų registrus.

(TSS) PRIEDAI

Taikymo sritis: Visi posistemiai Aspektas: Tinkamumas žmonėms su judėjimo negalia

A PRIEDAS Atidėta 156

B PRIEDAS Atidėta 156

C PRIEDAS Techninės priežiūros priemonių vertinimas: Atitikties vertinimo procedūra (F4 priedas) 156

D PRIEDAS Sąveikos sudedamųjų dalių vertinimas 157

D.1 **Taikymo sritis** 157

D.2 **Charakteristikos** 157

E PRIEDAS Posistemių vertinimas 158

E.1 **Taikymo sritis** 158

E.2 **Charakteristikos ir moduliai** 158

F PRIEDAS Atitikties ir tinkamumo naudoti vertinimo procedūros 161

F.1 **Modulių sąrašas** 161

F.2 **Sąveikos sudedamųjų dalių moduliai** 161

F.2.1 A modulis. Vidinė produkcijos kontrolė 161

F.2.2 A1 modulis. Vidinė projektavimo kontrolė su produkcijos patikra 162

F.2.3 B modulis. Tipo patikra 164

F.2.4 C modulis. Atitiktis tipui 166

F.2.5 D modulis. Produkcijos kokybės valdymo sistema 167

F.2.6 F modulis. Produkto patikra 170

F.2.7 H1 modulis. Visiško kokybės valdymo sistema 172

F.2.8 H2 modulis. Visiško kokybės valdymo sistema su projekto patikra 175

F.2.9 V modulis. Tipo tinkamumo patvirtinimas eksploataciniais bandymais (tinkamumas naudoti) 178

F.3 **Posistemių EB patikros moduliai.** 182

F.3.1 SB modulis. Tipo patikra 182

F.3.2 SD modulis. Produkcijos kokybės valdymo sistema 184

F.3.3 SF modulis: Produkto patikra 189

F.3.4 SG modulis. Vieneto patikra 192

F.3.5 SH2 modulis. Visiško kokybės valdymo sistema su projekto patikra 195

F.4 **Techninės priežiūros priemonių vertinimas: Atitikties vertinimo procedūra** 201

G PRIEDAS Atidėta 201

H PRIEDAS Atidėta 201

I PRIEDAS Atidėta 201
J PRIEDAS Atidėta 202
K PRIEDAS Atidėta 202
L PRIEDAS ŽJN TSS nenurodyti aspektai, kuriems taikomos ES taisyklės arba turi būti pranešamos nacionalinės taisyklės 203
M PRIEDAS Kilnojamasis neįgaliųjų vežimėlis 204
M.1 **Taikymo sritis** 204
M.2 **Charakteristikos:** 204
N PRIEDAS Žmonėms su judėjimo negalia skirti ženklai 205
N.1 **Taikymo sritis** 205
N.2 **Infrastruktūros ženklai** 205
N.3 **Geležinkelių Geležinkelių riedmenų ženklai** 205
N.4 **Tarptautinis neįgaliųjų vežimėlio ženklas** 205
N.5 **Induktyviosios grandinės ženklas** 205
N.6 **Pagalbos kvietimo (kvietimo informacijai gauti) ženklas** 206
N.7 **Avarinio kvietimo ženklas** 206
N.8 **Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų ženklai** 207

A PRIEDAS

Atidėta

B PRIEDAS

Atidėta

C PRIEDAS

Techninės priežiūros priemonių vertinimas: atitikties vertinimo procedūra (F4 priedas)

D PRIEDAS

Sąveikos sudedamųjų dalių vertinimas

D.1 **Taikymo sritis**

Šiame priede apibūdinamas sąveikos sudedamųjų dalių atitikties ir tinkamumo naudoti vertinimas.

D.2 **Charakteristikos**

Skirtingais projektavimo, tobulinimo ir gamybos etapais vertintinos sąveikos sudedamųjų dalių charakteristikos D.1 lentelėje yra pažymėtos simboliu „X“.

D.1 lentelė

Sąveikos sudedamųjų dalių atitikties vertinimas

1	2	3	4	5
Sąveikos sudedamosios dalys ir vertinamos charakteristikos	Vertinimas toliau nurodytame etape			
	Projektavimo ir tobulinimo etapas			Gamybos etapas
	Projekto vertinimas ir (arba) projekto patikra	Gamybos proceso vertinimas	Tipo bandymas	Atitikties tipui patikra
4.1.2.11.2. ir 4.1.2.12.2. Vaizdinio keleivių informavimo įranga	X		X	X
4.1.2.21.2. Įlaipinimo įtaisai	X		X	X
4.1.2.4. Lytimieji mygtukai	X		X	X
4.1.2.7.2. Priemonės kūdikiams pervystyti	X		X	X
4.1.2.11. Lytimieji ženklai	X		X	X
4.1.2.9.2. Bilietų pardavimo automatai	X		X	X
4.2.2.6. Tualeto kabina	X		X	X
4.2.2.8.3. Vaizdinio keleivių informavimo įranga	X		X	X
4.2.2.3., 4.2.2.6. ir 4.2.2.11 Keleivių įspėjimo apie pavojų įtaisai	X		X	X
4.2.2.12.3. Įlaipinimo įtaisai	X		X	X
4.2.2.4. Mygtukai	X		X	X
4.2.2.6.3.2. Priemonės kūdikiams pervystyti	X		X	X
4.2.2.8.1, 4.2.2.8.2 ir N priedas. Vaizdinė informacija ir ženklai	X		X	X

E PRIEDAS

Posistemių vertinimas

E.1 **Taikymo sritis**

Šiame priede aprašomas posistemių atitikties vertinimas.

E.2 **Charakteristikos ir moduliai**

Įvairiuose projektavimo, tobulinimo ir gamybos etapuose vertintinos posistemio charakteristikos infrastruktūros posistemiui skirtoje E.1 lentelėje ir geležinkelių riedmenų posistemiui skirtoje E.2 lentelėje yra pažymėtos simboliu „X“.

E.1 lentelė

Infrastruktūros posistemio vertinimas (statomo ir tiekiamo kaip vienas objektas)

1	2	3	4	5
Vertinamos charakteristikos	Projektavimo ir tobulinimo etapas	Gamybos etapas		
	Projekto vertinimas ir (arba) projekto patikra	Statyba, surinkimas, montavimas	Surinkimas (prieš pradedant eksploatuoti	Tinkamumo patvirtinimas eksploatuojant visomis veikimo sąlygomis
4.1.2.2. Parkavimo vietos, skirtos žmonėms su judėjimo negalia	X		X	
4.1.2.3. Žmonėms su judėjimo negalia skirti maršrutai				
4.1.2.3.1. Bendrosios nuostatos	X		X	
4.1.2.3.2. Žmonėms su judėjimo negalia skirtų maršrutų žymėjimas	X		X	
4.1.2.4. Durys ir įėjimai	X		X	
4.1.2.5. Grindų paviršiai	X		X	
4.1.2.6. Permatomos kliūtys	X		X	
4.1.2.7. Tualetai	X		X	
4.1.2.8. Baldai ir nepritvirtintos priemonės	X		X	
4.1.2.9. Bilietų pardavimas, kasa arba automatas, informacijos tarnyba, bilietų kompostavimo prietaisas, turniketai, pagalbos vartotojams vietos	X		X	
4.1.2.10. Apšvietimas	X		X	
4.1.2.11. Vaizdinė informacija: ženklų išdėstymas, piktogramos, nuolat atnaujinama informacija	X		X	X
4.1.2.12. Sakytinė informacija	X		X	X
4.1.2.13. Avariniai išėjimai, pranešimo apie pavojų įtaisai	X		X	X
4.1.2.14. Pėsčiųjų tiltų ir požeminių perėjų geometrija	X		X	
4.1.2.15. Laiptai	X		X	
4.1.2.16. Turėklai	X		X	
4.1.2.17. Rampos, eskalatoriai, liftai, slenkantys pėsčiųjų takai	X		X	
4.1.2.18.1. Perono aukštis	X		X	
4.1.2.18.2. Atstumas nuo perono vertikaliojo paviršiaus iki artimojo bėgio galvutės važiuojamojo paviršiaus krašto	X			

1	2	3	4	5
Vertinamos charakteristikos	Projektavimo ir tobulinimo etapas	Gamybos etapas		
	Projekto vertinimas ir (arba) projekto patikra	Statyba, surinkimas, montavimas	Surinkimas (prieš pradedant eksploatuoti	Tinkamumo patvirtinimas eksploatuojant visomis veikimo sąlygomis
4.1.2.18.3 Geležinkelio kelio išdėstymas išilgai peronų	X			
4.1.2.19. Perono plotis ir kraštas	X		X	
4.1.2.20. Perono galai	X		X	
4.1.2.21. Pagalbiniai įlaipinimo įtaisai keleiviams, kurie naudojasi neįgaliųjų vežimėliu	X		X	
4.1.2.22. Vienalygės geležinkelio kelio pervažos stotyse	X		X	

E.2 lentelė

Geležinkelių riedmenų posistemio vertinimas (statomų ir tiekiamų kaip serijiniai produktai)

1	2	3	4
Vertinamos charakteristikos	Projektavimo ir tobulinimo etapas		Gamybos etapas
	Projekto vertinimas ir (arba) projekto patikros	Tipo bandymas	Įprastinis bandymas
4.2.2.2. Sėdynės			
4.2.2.2.1 Bendrosios nuostatos	X	X	
4.2.2.2.1 Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtos sėdimosios vietos	X	X	
4.2.2.2.2.2. Viena kryptimi atgręžtos sėdynės	X	X	
4.2.2.2.3.3 Viena į kitą atgręžtų sėdynių išdėstymas	X	X	
4.2.2.3. Vietos neįgaliųjų vežimėliams	X	X	
4.2.2.4 Durys			
4.2.2.4.1. Bendrosios nuostatos	X	X	
4.2.2.4.2. Išorinės durys	X	X	
4.2.2.4.3. Vidinės durys	X	X	
4.2.2.5. Apšvietimas		X	
4.2.2.6. Tualetai			
4.2.2.6.1. Bendrosios nuostatos	X	X	
4.2.2.6.2 Įprastas tualetas	X	X	
4.2.2.6.3 Universalusis tualetas	X	X	
4.2.2.7 Vidiniai perėjimai	X	X	
4.2.2.8. Keleivių informavimas			
4.2.2.8.1. Bendrosios nuostatos	X	X	
4.2.2.8.2. Informacija (ženklai)	X	X	
4.2.2.8.2. Informacija (maršruto aprašymas ir vietų rezervavimas)	X	X	
4.2.2.9. Aukščio skirtumai	X	X	
4.2.2.10. Turėklai	X	X	

1	2	3	4
Vertinamos charakteristikos	Projektavimo ir tobulinimo etapas		Gamybos etapas
	Projekto vertinimas ir (arba) projekto patikros	Tipo bandymas	Įprastinis bandymas
4.2.2.11. Miegamosios vietos, tinkamos neįgaliesiems su vežimėliu	X	X	
4.2.2.12 Laiptelių padėtis, kad būtų galima įvažiuoti ir išvažiuoti transporto priemonėms			
4.2.2.12.1. Bendrosios nuostatos	X		
4.2.2.12.2. Įlipti (išlipti) skirti laipteliai	X		
4.2.2.12.3.5. Nuleidžiamieji laipteliai	X	X	X
4.2.2.12.3.6. Kilnojamosios rampos	X	X	
4.2.2.12.3.7. Pusiau automatinės rampos	X	X	X
4.2.2.12.3.8. Tilteliai	X	X	X
4.2.2.12.3.9. Keltuvai traukinyje	X	X	X

F PRIEDAS

Atitikties ir tinkamumo naudoti vertinimo procedūros

F.1. **Modulių sąrašas**

Sąveikos sudedamųjų dalių apibrėžtys

— A modulis. Vidinė produkcijos kontrolė

— A1 modulis. Vidinė projektavimo kontrolė su produkto patikra

— B modulis. Tipo patikra

— C modulis. Atitiktis tipui

— D modulis. Produkcijos kokybės valdymo sistema

— F modulis. Produkto patikra

— H1 modulis. Visiško kokybės valdymo sistema

— H2 modulis. Visiško kokybės valdymo sistema su projekto patikra

— V modulis. Tipo tinkamumo patvirtinimas eksploataciniais bandymais (tinkamumas naudoti)

Posistemių moduliai

— SB modulis. Tipo patikra

— SD modulis. Kokybės valdymo sistema

— SF modulis. Produkto patikra

— SG modulis. Vieneto patikra

— SH2 modulis. Visiško kokybės valdymo sistema su projekto patikra

Techninės priežiūros priemonių modulis

— Atitikties vertinimo procedūros modulis

F.2. **Sąveikos sudedamųjų dalių moduliai**

F.2.1. A modulis. Vidinė produkcijos kontrolė

1. Šiame modulyje aprašoma procedūra, kuria gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs įgaliotasis jo atstovas, vykdantis 2 punkte nustatytus įpareigojimus, užtikrina ir pareiškia, kad tam tikra sąveikos sudedamoji dalis atitinka jai taikomos TSS reikalavimus.

2. Gamintojas parengia 3 punkte aprašytus techninius dokumentus.

3. Techniniai dokumentai leidžia įvertinti, ar sąveikos sudedamoji dalis atitinka šių TSS reikalavimus. Tuose dokumentuose, jeigu tai svarbu minėtam vertinimui, pateikiama informacija apie sąveikos sudedamosios dalies projektą, gaminimą ir eksploatavimą. Kiek tai yra svarbu vertinimui, dokumentuose pateikiama:

   — bendrasis sąveikos sudedamosios dalies aprašymas,

   — eskizinis projektas ir gamybos informacija, pvz., sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių ir kiti brėžiniai bei schemos,

   — minėtiems brėžiniams ir gamybos informacijai, sąveikos sudedamosios dalies techninei priežiūrai ir veikimui suprasti būtini aprašymai bei paaiškinimai,

— techninės specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([1]), su atitinkamais punktais, kurios buvo taikytos išsamiai arba iš dalies,

— sprendimų, priimtų, siekiant, kad būtų vykdomi šių TSS reikalavimai, aprašymas, jeigu nebuvo visiškai taikytos Europos specifikacijos,

— atliktų projektinių skaičiavimų, patikrinimų ir kt. rezultatai,

— bandymo ataskaitos.

4. Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, siekdamas, kad gamybos procesu būtų užtikrinta, jog gaminama sąveikos sudedamoji dalis atitiktų 3 punkte nurodytus techninius dokumentus ir jai taikomų TSS reikalavimus.

5. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas parengia rašytinę sąveikos sudedamosios dalies atitikties deklaraciją. Šioje deklaracijoje pateikiama bent Direktyvos 01/16/EB IV priedo 3 dalyje ir 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija. EB atitikties deklaracija ir prie jos pridedami dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data.

Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama:

— nuorodos į direktyvą (Direktyvą 01/16/EB ir kitas direktyvas, kurios gali būti taikomos sąveikos sudedamajai daliai),

— gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas (nurodomas firmos pavadinimas ir visas adresas bei, jei tai yra įgaliotasis atstovas, taip pat nurodomas gamintojo ar surinkėjo firmos pavadinimas),

— sąveikos sudedamosios dalies aprašymas (modelis, tipas ir t. t.),

— procedūros (modulio), kuri taikoma atitikčiai nustatyti, aprašymas,

— visi atitinkami aprašymai, kuriuos atitinka sąveikos sudedamoji dalis, ypač tos dalies naudojimo sąlygos,

— nuoroda į šią TSS bei visas kitas taikytinas TSS ir tam tikrais atvejais nuoroda į Europos specifikacijas,

— pasirašiusiojo asmens, įgalioto prisiimti įsipareigojimus gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė.

6. Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas EB atitikties deklaraciją su techniniais dokumentais laiko 10 metų nuo paskutinės sąveikos sudedamosios dalies pagaminimo dienos.

Jeigu gamintojas ir jo įgaliotasis atstovas įsisteigę ne Bendrijoje, įpareigojimas laikyti ir pateikti techninius dokumentus tenka asmeniui, kuris sąveikos sudedamąją dalį pateikia į Bendrijos rinką.

7. Jeigu pagal TSS, be sąveikos sudedamosios dalies EB atitikties deklaracijos, būtina EB tinkamumo naudoti deklaracija, ji pridedama, kai ją pagal V modulio sąlygas išduoda gamintojas.

F.2.2. A1 modulis. Vidinė projektavimo kontrolė su produkcijos patikra

1. Šiame modulyje aprašoma procedūra, kuria gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs įgaliotasis jo atstovas, prisiimantis 2 punkte nustatytus įpareigojimus, užtikrina ir pareiškia, kad tam tikra sąveikos sudedamoji dalis atitinka jai taikomų TSS reikalavimus.

2. Gamintojas parengia 3 punkte aprašytus techninius dokumentus.

([1]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

3. Techniniai dokumentai leidžia įvertinti, ar sąveikos sudedamoji dalis atitinka vertintinus šios TSS reikalavimus.

Techniniuose dokumentuose taip pat pateikiami įrodymai, kad dar prieš įgyvendinant šią TSS patvirtintas sąveikos sudedamosios dalies projektas atitinka TSS ir kad sąveikos sudedamoji dalis buvo eksploatuojama toje pačioje naudojimo srityje.

Tuose dokumentuose, jeigu tai svarbu minėtam vertinimui, pateikiama informacija apie sąveikos sudedamosios dalies projektą, gaminimą ir eksploatavimą. Kiek tai yra svarbu vertinimui, dokumentuose pateikiama:

— bendras sąveikos sudedamosios dalies ir jo naudojimo sąlygų aprašymas,

— eskizinis projektas ir gamybos informacija, pvz., sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių ir kiti brėžiniai bei schemos,

— minėtam projektui ir gamybos informacijai, techninei priežiūrai ir sąveikos sudedamosios dalies veikimui suprasti būtini aprašymai bei paaiškinimai,

— techninės specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([2]), su atitinkamais punktais, kurios buvo taikytos išsamiai arba iš dalies,

— sprendimų, priimtų, siekiant, kad būtų vykdomi šių TSS reikalavimai, aprašymas, jeigu nebuvo visiškai taikytos Europos specifikacijos,

— atliktų projektinių skaičiavimų, patikrinimų rezultatai,

— bandymo ataskaitos.

4. Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, siekdamas, kad gamybos procesu būtų užtikrinta, jog gaminama sąveikos sudedamoji dalis atitiktų 3 punkte nurodytus techninius dokumentus ir jai taikomų TSS reikalavimus.

5. Gamintojo pasirinkta notifikuotoji įstaiga atlieka atitinkamus patikrinimus ir bandymus, kad patikrintų, ar pagamintos sąveikos sudedamosios dalys atitinka tipą, aprašytą 3 punkte nurodytuose techniniuose dokumentuose, ir TSS reikalavimus. Gamintojas ([3]) gali pasirinkti vieną iš šių procedūrų:

5.1. *Patikrinimas tiriant ir išbandant kiekvieną produktą*

5.1.1. Kiekvienas produktas tikrinamas atskirai, ir atliekami atitinkami bandymai, siekiant nustatyti, ar produktas atitinka techniniuose dokumentuose aprašytą tipą ir jam taikomos TSS reikalavimus. Jei bandymas neaprašytas TSS (arba TSS nurodytame Europos standarte), taikomos atitinkamos Europos specifikacijos arba atliekami lygiaverčiai bandymai.

5.1.2. Atsižvelgdama į atliktus bandymus notifikuotoji įstaiga parengia rašytinį patvirtintų produktų atitikties sertifikatą.

5.2. *Statistinė patikra*

5.2.1. Gamintojas savo produktus pateikia vienarūšėmis partijomis ir imasi visų reikiamų priemonių, kad gamybos procesu būtų užtikrintas kiekvienos pagamintos partijos vienarūšiškumas.

5.2.2. Visos sąveikos sudedamosios dalys pateikiamos patikrai vienodos rūšies produktų siuntomis. Iš kiekvienos siuntos paimama atsitiktinė imtis. Kiekviena imties sąveikos sudedamoji dalis tikrinama atskirai, ir atliekami tinkami bandymai, siekiant užtikrinti, kad produktas atitiktų techniniuose dokumentuose aprašytą tipą bei jam taikomos TSS reikalavimus, ir nustatyti, ar siunta yra priimta ar atmesta. Jei bandymas neaprašytas TSS (arba TSS nurodytame Europos standarte), taikomos atitinkamos Europos specifikacijos arba atliekami lygiaverčiai bandymai.

5.2.3. Statistinės patikros procedūrai atlikti, atsižvelgiant į vertintinas charakteristikas, kaip nurodyta TSS, naudojami atitinkami elementai (statistinis metodas, imčių ėmimo planas ir t. t.).

([2]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

([3]) Prireikus gamintojo nuožiūra konkrečių sudedamųjų dalių atžvilgiu gali būti apribota. Tokiu atveju atitinkamas būtinas sudedamosios dalies sąveikos patikros procesas yra nurodytas TSS (arba jos prieduose).

5.2.4. Jeigu produktų siuntos yra priimamos, notifikuotoji įstaiga, atsižvelgdama į atliktus bandymus, parengia rašytinį atitikties sertifikatą. Visas siuntoje esančias sąveikos sudedamąsias dalis galima pateikti į rinką, išskyrus imties sąveikos sudedamąsias dalis, kurios, kaip buvo nustatyta, neatitinka reikalavimų.

5.2.5. Jei partija yra atmetama, notifikuotoji įstaiga ar kompetentinga institucija imasi atitinkamų priemonių, kad ji nebūtų pateikta rinkai. Jeigu siuntos dažnai atmetamos, notifikuotoji įstaiga sustabdyti statistinę patikrą.

6. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas sąveikos sudedamajai daliai parengia EB atitikties deklaraciją.

Šioje deklaracijoje pateikiama bent Direktyvos 01/16/EB IV priedo 3 dalyje ir 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija. EB atitikties deklaracija ir prie jos pridedami dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data.

Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama:

— nuorodos į direktyvą (Direktyva 01/16/EB ir kitos direktyvos, kurios gali būti taikomos sąveikos sudedamajai daliai),

— gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas (nurodomas firmos pavadinimas ir visas adresas bei, jei tai yra įgaliotasis atstovas, taip pat nurodomas gamintojo ar surinkėjo firmos pavadinimas),

— sąveikos sudedamosios dalies aprašymas (modelis, tipas ir t. t.),

— procedūros (modulio), kuri taikoma atitikčiai nustatyti, aprašymas,

— visi atitinkami aprašymai, kuriuos atitinka sąveikos sudedamoji dalis, ypač tos dalies naudojimo sąlygos,

— procedūroje, kuri buvo taikoma atitikčiai nustatyti, dalyvavusios (-ių) notifikuotosios (-ųjų) įstaigos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai) bei sertifikatų data ir galiojimo trukmė bei sąlygos,

— nuoroda į šią TSS ir visas kitas taikomas TSS bei prireikus atitinkama nuoroda į Europos specifikaciją,

— pasirašiusiojo asmens, įgalioto prisiimti įsipareigojimus gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė.

Nurodytinas sertifikatas – tai 5 punkte nurodytas atitikties sertifikatas. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas užtikrina, kad gavęs prašymą galėtų pateikti notifikuotosios įstaigos išduotus atitikties sertifikatus.

7. Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas EB atitikties deklaraciją su techniniais dokumentais laiko 10 metų nuo paskutinės sąveikos sudedamosios dalies pagaminimo dienos.

Jeigu gamintojas ir jo įgaliotasis atstovas įsisteigę ne Bendrijoje, įpareigojimas laikyti ir pateikti techninius dokumentus tenka asmeniui, kuris sąveikos sudedamąją dalį pateikia į Bendrijos rinką.

8. Jeigu pagal TSS, be sąveikos sudedamosios dalies EB atitikties deklaracijos, būtina EB tinkamumo naudoti deklaracija, ji pridedama, kai ją pagal V modulio sąlygas išduoda gamintojas.

F.2.3. B modulis. Tipo patikra

1. Šiame modulyje aprašoma procedūros dalis, kuria notifikuotoji įstaiga tikrina ir patvirtina, kad numatomą gaminti produkciją atitinkantis tipas atitinka jam taikomų TSS nuostatas.

2. Paraišką EB tipo patikrai atlikti pateikia gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas.

Paraiškoje yra:

— nurodomas gamintojo pavadinimas ir adresas, o jeigu paraišką pateikia įgaliotasis gamintojo atstovas, taip pat to atstovo pavadinimas ir adresas,

— rašytinis pareiškimas, kad tokia pat paraiška nebuvo pateikta kitai notifikuotajai įstaigai,

— 3 punkte aprašyti techniniai dokumentai.

Pareiškėjas notifikuotajai įstaigai pateikia numatomą gaminti produkciją atitinkantį pavyzdį, kuris toliau vadinamas „tipu“. Tipas gali apimti kelias sąveikos sudedamosios dalies versijas, jeigu versijų skirtumai neturi įtakos TSS nuostatoms.

Notifikuotoji įstaiga gali prašyti daugiau pavyzdžių, jeigu jų reikia bandymų programai įvykdyti.

Jeigu taikant tipo patikros procedūrą nebūtina atlikti tipo bandymus ir jeigu tipas yra pakankamai aiškiai apibūdintas techniniuose dokumentuose, kaip aprašyta 3 punkte, notifikuotoji įstaiga sutinka, kad pavyzdžiai jai nebūtų pateikiami.

3. Techniniai dokumentai leidžia įvertinti, ar sąveikos sudedamoji dalis atitinka šios TSS reikalavimus. Tuose dokumentuose, jeigu tai svarbu minėtam vertinimui, pateikiama informacija apie sąveikos sudedamosios dalies projektą, gaminimą ir eksploatavimą.

Techniniuose dokumentuose pateikiama:

— bendrasis tipo aprašymas,

— eskizinis projektas ir gamybos informacija, pvz., sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių ir kiti brėžiniai bei schemos,

— minėtiems brėžiniams ir gamybos informacijai, techninei priežiūrai ir sąveikos sudedamosios dalies veikimui suprasti būtini aprašymai bei paaiškinimai,

— sąveikos sudedamosios dalies integravimo į jos sistemos terpę (mazgą, agregatą, posistemį) sąlygos ir būtinos sąsajos sąlygos,

— sąveikos sudedamosios dalies naudojimo ir techninės priežiūros sąlygos (eksploatavimo trukmės arba atstumo apribojimas, dilimo ribos ir t. t.),

— techninės specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([4]), su atitinkamais punktais, kurios buvo taikytos išsamiai arba iš dalies,

— sprendimų, priimtų, siekiant, kad būtų vykdomi TSS reikalavimai, aprašymas, jeigu nebuvo visiškai taikytos Europos specifikacijos,

— atliktų projektinių skaičiavimų, tyrimų ir kiti rezultatai,

— bandymo ataskaitos.

4. Notifikuotoji įstaiga:

4.1. nagrinėja techninius dokumentus;

4.2. tikrina, ar bandymams reikalingas (-i) pavyzdys (-džiai) pagamintas (-i) pagal techninius dokumentus, ir atlieka tipo bandymus arba pasirūpina, kad jie būtų atlikti pagal TSS nuostatas ir (arba) atitinkamą Europos specifikaciją;

4.3. jeigu pagal TSS būtina patikrinti projektą, nagrinėja projektavimo metodus, priemones ir rezultatus, kad įvertintų, ar jie gali atitikti sąveikos sudedamajai daliai taikomus atitikties reikalavimus užbaigus projektavimo procesą;

([4]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

4.4. jeigu pagal TSS būtina nagrinėti gamybos procesą, tikrina sąveikos sudedamosios dalies gamybos procesą, kad įvertintų jo indėlį užtikrinant produkto atitiktį, ir (arba) tikrina vertinimą, kurį baigęs projektavimą atlieka gamintojas;

4.5. nustato elementus, kurie buvo suprojektuoti pagal atitinkamas TSS nuostatas ir Europos specifikacijas bei elementus, suprojektuotus ne pagal atitinkamas tų Europos specifikacijų nuostatas;

4.6. pagal 4.2, 4.3 ir 4.4 punktus atitinkamai nagrinėja arba pasirūpina, kad būtų išnagrinėta, ir atlieka privalomus bandymus ar pasirūpina, jog jie būtų atlikti, siekiant nustatyti, ar, jeigu gamintojas nusprendė taikyti atitinkamas Europos specifikacijas, ar jos iš tiesų buvo taikomos;

4.7. pagal 4.2, 4.3 ir 4.4 punktus atitinkamai nagrinėja arba pasirūpina, kad būtų išnagrinėta, ir atlieka privalomus bandymus ar pasirūpina, jog jie būtų atlikti, siekiant nustatyti, ar, jeigu nebuvo taikomos atitinkamos Europos specifikacijos, gamintojo pasirinkti sprendimai atitinka TSS reikalavimus;

4.8. susitaria su pareiškėju dėl vietos, kur bus atlikti tyrimai ir būtini bandymai.

5. Jeigu tipas atitinka TSS nuostatas, notifikuotoji įstaiga paraiškos pateikėjui išduoda tipo patikros sertifikatą. Sertifikate nurodomas gamintojo pavadinimas ir adresas, tikrinimo išvados, jo galiojimo sąlygos ir patvirtintam tipui identifikuoti būtini duomenys.

Sertifikatas galioja ne ilgiau negu penkerius metus.

Prie sertifikato pridedamas svarbių techninių dokumentų dalių sąrašas, o jo kopija laikoma notifikuotojoje įstaigoje.

Jeigu gamintojui arba Bendrijoje įsisteigusiam įgaliotam jo atstovui neišduodamas tipo patikros sertifikatas, notifikuotoji įstaiga pateikia išsamias tokio sprendimo priežastis.

Numatoma sprendimo apskundimo tvarka.

6. Pareiškėjas tipo patikros sertifikato techninius dokumentus saugančiai notifikuotajai įstaigai praneša apie visus patvirtinto produkto pakeitimus, kurie galėtų turėti įtakos TSS reikalavimų bei privalomų produkto naudojimo sąlygų laikymuisi. Tokiais atvejais EB tipo patikros sertifikatą išdavusi notifikuotoji įstaiga sąveikos sudedamajai daliai išduoda papildomą patvirtinimą. Tokiu atveju notifikuotoji įstaiga atlieka tik tas patikras ir bandymus, kurie yra svarbūs ir būtini pakeitimams. Šis papildomas patvirtinimas suteikiamas išduodant pirmojo EB tipo patikros sertifikato papildymą arba pirmąjį sertifikatą paskelbus netekusiu galios išduodamas naujas sertifikatas.

7. Jeigu pagal 6 punktą nebuvo padaryta jokių pakeitimų, sertifikato, kurio galiojimas baigiasi, galiojimo trukmę galima pratęsti kitam laikotarpiui. Pareiškėjas, prašydamas pratęsti sertifikato galiojimą, pateikia rašytinį patvirtinimą, kad nebuvo padaryta pirma minėtų pakeitimų, ir notifikuotoji įstaiga pratęsia sertifikato galiojimą, kaip nurodyta 5 punkte, jeigu nėra tam prieštaraujančios informacijos. Šią tvarką galima taikyti dar kartą.

8. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms suteikia informaciją apie išduotus, panaikintus ar atsisakytus išduoti tipo patikros sertifikatus ir papildymus.

9. Kitos notifikuotosios įstaigos paprašiusios gali gauti išduotų tipo patikros sertifikatų ir (arba) jų papildymų kopijas. Kitoms notifikuotosioms įstaigoms leidžiama susipažinti su sertifikatų priedais (žr. 5 punktą).

10. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs gamintojo įgaliotasis atstovas EB tipo patikros sertifikatus ir jų papildymus kartu su techniniais dokumentais laiko dešimt metų nuo paskutinės sąveikos sudedamosios dalies pagaminimo dienos. Jeigu gamintojas ir jo įgaliotasis atstovas įsisteigę ne Bendrijoje, įpareigojimas laikyti ir pateikti techninius dokumentus tenka asmeniui, kuris sąveikos sudedamąją dalį pateikia į Bendrijos rinką.

F.2.4. C modulis. Atitiktis tipui

1. Šiame modulyje aprašoma ta procedūros dalis, kuria gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas užtikrina ir pareiškia, kad atitinkama sąveikos sudedamoji dalis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir jai taikomų TSS reikalavimus.

2. Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, siekdamas, kad gamybos procesu būtų užtikrinta, jog sąveikos sudedamoji dalis atitiktų EB patikros sertifikate aprašomą tipą ir jai taikomus TSS reikalavimus.

3. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas sąveikos sudedamajai daliai parengia EB atitikties deklaraciją.

Šioje deklaracijoje pateikiama bent Direktyvos 01/16/EB IV priedo 3 dalyje ir 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija. EB atitikties deklaracija ir pridedami dokumentai pasirašomi, ir juose įrašoma data.

Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, bei joje pateikiama:

— nuorodos į direktyvą (Direktyvą 01/16/EB ir kitas direktyvas, kurios gali būti taikomos sąveikos sudedamajai daliai),

— gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas (nurodomas firmos pavadinimas ir visas adresas bei, jei tai yra įgaliotasis atstovas, taip pat nurodomas gamintojo ar surinkėjo firmos pavadinimas),

— sąveikos sudedamosios dalies aprašymas (modelis, tipas ir t. t.),

— procedūros (modulio), kuri taikoma atitikčiai nustatyti, aprašymas,

— visi atitinkami aprašymai, kuriuos atitinka sąveikos sudedamoji dalis, ypač tos dalies naudojimo sąlygos,

— procedūroje, kuri buvo taikoma atitikčiai nustatyti, dalyvavusios (-ių) notifikuotosios (-ųjų) įstaigos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai) bei EB patikros sertifikato (ir jo papildymų) data ir sertifikato galiojimo trukmė bei to galiojimo sąlygos,

— nuoroda į šias TSS ir visas kitas taikytinas TSS bei tam tikrais atvejais nuoroda į Europos specifikacijas ([5]),

— pasirašiusiojo asmens, įgalioto prisiimti įsipareigojimus gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė.

4. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas EB atitikties deklaracijos kopiją laiko 10 metų nuo paskutinės sąveikos sudedamosios dalies pagaminimo dienos.

Jeigu gamintojas ir jo įgaliotasis atstovas įsisteigę ne Bendrijoje, įpareigojimas laikyti ir pateikti techninius dokumentus tenka asmeniui, kuris sąveikos sudedamąją dalį pateikia į Bendrijos rinką.

5. Jeigu pagal TSS, be EB atitikties deklaracijos, būtina sąveikos sudedamosios dalies EB tinkamumo naudoti deklaracija, ji pridedama, kai gamintojas ją išduoda pagal V modulio sąlygas.

F.2.5. D modulis. Produkcijos kokybės valdymo sistema

1. Šiame modulyje aprašoma procedūra, kuria 2 punkte apibrėžtus įpareigojimus vykdantis gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas užtikrina ir pareiškia, tam tikra sąveikos sudedamoji dalis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir jai taikomus TSS reikalavimus.

2. Gamintojas gamybai ir galutinio produkto patikrai bei bandymui taiko patvirtintą kokybės valdymo sistemą, kaip nurodyta 3 punkte, ir jam taikomas stebėjimas, kaip nurodyta 4 punkte.

3. Kokybės valdymo sistema

([5]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

3.1. Gamintojas pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką atlikti jo kokybės valdymo sistemos, kurią jis taiko atitinkamoms sąveikos sudedamosioms dalims, vertinimą.

Paraiškoje yra:

— visa reikiama informacija apie produkto kategoriją, atitinkančią numatomą sąveikos sudedamąją dalį,

— kokybės valdymo sistemos dokumentai,

— patvirtinto tipo techniniai dokumentai ir tipo patikros sertifikato, išduoto užbaigus B modulyje nurodytą tipo patikros procedūrą, kopija,

— rašytinis pareiškimas, kad tokia pat paraiška nebuvo pateikta kitai notifikuotajai įstaigai.

3.2. Kokybės valdymo sistema užtikrinama, kad sąveikos sudedamosios dalys atitiktų tipo patikros sertifikate aprašomą tipą ir joms taikomų TSS reikalavimus. Visi gamintojo nustatyti elementai, reikalavimai ir nuostatos sistemingai ir tvarkingai pagrindžiami dokumentais – rašytiniais nuostatais, procedūromis ir instrukcijomis. Remiantis kokybės valdymo sistemos dokumentais galima nuosekliai aiškinti kokybės programas, planus, vadovus ir įrašus.

Joje pirmiausia tinkamai aprašoma:

— kokybės tikslai ir organizacinė struktūra,

— administracijos pareigos ir įgaliojimai užtikrinti produkto kokybę,

— gamybos, kokybės kontrolės bei kokybės valdymo būdai, procesai ir sistemingos priemonės, kurios bus taikomos,

— patikros, tikrinimai ir bandymai, kurie bus atlikti prieš gamybą, jos metu bei ją baigus, ir jų dažnumas,

— kokybės duomenų įrašai, pvz., patikrinimų ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijų ataskaitos ir t. t.,

— priemonės, skirtos stebėti, ar pasiekiama reikiama produkto kokybė ir ar veiksmingai veikia kokybės valdymo sistema.

3.3. Notifikuotoji įstaiga vertina kokybės valdymo sistemą ir nustato, ar ji atitinka 3.2 punkto reikalavimus. Ji pripažįsta, kad šių reikalavimų laikomasi, jei gamintojas pagal standartą EN ISO 9001-2000 yra įdiegęs gamybos, galutinės produkto patikros ir bandymo kokybės sistemą, kuria atsižvelgiama į sąveikos sudedamosios dalies, kuriai ji taikoma, ypatybes.

Jei gamintojas naudoja sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga į ją atsižvelgia atlikdama vertinimą.

Audito patikrinimas atliekamas atsižvelgiant į konkrečią produkto kategoriją, kuri atitinka sąveikos sudedamąją dalį. Tikrintojų grupėje yra bent vienas asmuo, turintis atitinkamos produkto technologijos vertinimo patirties. Vertinimo procedūra apima tikrinimą lankantis gamintojo patalpose.

Sprendimas pranešamas gamintojui. Pranešime pateikiamos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl vertinimo.

3.4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti įsipareigojimus pagal patvirtintą kokybės valdymo sistemą ir prižiūrėti ją taip, kad ji toliau tinkama ir veiksminga.

Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas kokybės valdymo sistemą patvirtinusiai notifikuotajai institucijai praneša apie visus numatomus kokybės valdymo sistemos pakeitimus.

Notifikuotoji įstaiga vertina siūlomus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės valdymo sistema tebeatitiks 3.2 punkte nurodytus reikalavimus, ar ją reikės vertinti iš naujo.

Savo sprendimą ji praneša gamintojui. Pranešime pateikiamos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl vertinimo.

4. *Kokybės valdymo sistemos, už kurią atsakinga notifikuotoji įstaiga, priežiūra*

4.1. Priežiūros tikslas – garantuoti, kad gamintojas deramai laikytųsi patvirtintoje kokybės valdymo sistemoje numatytų įsipareigojimų.

4.2. Kad notifikuotoji įstaiga galėtų atlikti patikrinimą, gamintojas leidžia jai patekti į gamybos, tikrinimo ir bandymo bei sandėliavimo vietas ir pateikia jai visą reikiamą informaciją, ypač:

— kokybės valdymo sistemos dokumentus,

— kokybės duomenų įrašus, pvz., patikrinimų ataskaitas, bandymų ir kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijų ataskaitas ir kt.

4.3. Notifikuotoji įstaiga reguliariai atlieka audito patikrinimus, siekdama įsitikinti, kad gamintojas prižiūri ir taiko kokybės valdymo sistemą, ir pateikia gamintojui audito ataskaitą.

Audito patikrinimai atliekami ne rečiau kaip kartą per metus.

Jei gamintojas naudoja sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga vykdydama priežiūrą į ją atsižvelgia.

4.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali apsilankyti pas gamintoją iš anksto nepranešusi. Prireikus apsilankymų metu notifikuotoji įstaiga gali atlikti bandymus ar prašyti juos atlikti, norėdama patikrinti, ar tinkamai veikia kokybės valdymo sistema. Notifikuotoji įstaiga gamintojui pateikia apsilankymo ataskaitą ir, jei buvo atliktas bandymas, bandymo ataskaitą.

5. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms praneša svarbią informaciją apie išduotus, panaikintus arba atsisakytus išduoti kokybės valdymo sistemos patvirtinimus.

Kitos notifikuotosios įstaigos paprašiusios gali gauti išduotų kokybės valdymo sistemos patvirtinimų kopijas.

6. Gamintojas 10 metų nuo paskutinio produkto pagaminimo dienos laiko ir nacionalinėms institucijoms leidžia susipažinti su:

— 3.1 punkto antrojoje įtraukoje nurodytais dokumentais,

— 3.4 punkto antrojoje pastraipoje nurodytais pakeitimais,

— 3.4 punkto paskutinėje pastraipoje ir 4.3 bei 4.4. punktuose nurodytais notifikuotosios įstaigos sprendimais ir ataskaitomis.

7. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas sąveikos sudedamajai daliai parengia EB atitikties deklaraciją.

Šioje deklaracijoje pateikiama bent Direktyvos 01/16/EB IV priedo 3 dalyje ir 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija. EB atitikties deklaracija ir prie jos pridedami dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data.

Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama:

— nuorodos į direktyvą (Direktyva 01/16/EB ir kitos direktyvos, kurios gali būti taikomos sąveikos sudedamajai daliai),

— gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas (nurodomas firmos pavadinimas ir visas adresas bei, jei tai yra įgaliotasis atstovas, taip pat nurodomas gamintojo ar surinkėjo firmos pavadinimas),

— sąveikos sudedamosios dalies aprašymas (modelis, tipas ir t. t.),

— procedūros (modulio), kuri taikoma atitikčiai nustatyti, aprašymas,

— visi atitinkami aprašymai, kuriuos atitinka sąveikos sudedamoji dalis, ypač tos dalies naudojimo sąlygos,

— procedūroje, kuri buvo taikoma atitikčiai nustatyti, dalyvavusios (-ių) notifikuotosios (-ųjų) įstaigos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai) bei sertifikatų data ir galiojimo trukmė bei sąlygos,

— nuoroda į šią TSS ir visas kitas taikomas TSS bei prireikus atitinkama nuoroda į Europos specifikaciją ([6]),

— pasirašiusiojo asmens, įgalioto prisiimti įsipareigojimus gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė.

Nurodomi šie sertifikatai:

— 3 punkte nurodytas kokybės valdymo sistemos patvirtinimas,

— tipo patikros sertifikatas ir jo papildymai.

8. Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas EB atitikties deklaracijos kopiją laiko 10 metų nuo paskutinės sąveikos sudedamosios dalies pagaminimo dienos.

Jeigu gamintojas ir jo įgaliotasis atstovas įsisteigę ne Bendrijoje, įpareigojimas laikyti ir pateikti techninius dokumentus tenka asmeniui, kuris sąveikos sudedamąją dalį pateikia į Bendrijos rinką.

9. Jeigu pagal TSS, be sąveikos sudedamosios dalies EB atitikties deklaracijos, būtina EB tinkamumo naudoti deklaracija, ji pridedama, kai ją pagal V modulio sąlygas išduoda gamintojas.

F.2.6. F modulis. Produkto patikra

1. Šiame modulyje aprašoma procedūra, kuria gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas patikrina ir patvirtina, kad tam tikra sąveikos sudedamoji dalis, kuriai taikomos 3 punkto nuostatos, atitinka EB tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir jai taikomos TSS reikalavimus.

2. Gamintojas imasi visų būtinų priemonių, siekdamas, kad gamybos procesu būtų užtikrinta, jog sąveikos sudedamoji dalis atitiktų patikros sertifikate aprašomą tipą ir jai taikomus TSS reikalavimus.

3. Notifikuotoji įstaiga atlieka atitinkamus tikrinimus ir bandymus, siekdamas patikrinti sąveikos sudedamosios dalies atitiktį tipui, kaip aprašyta EB tipo patikros sertifikate, ir TSS reikalavimams. Gamintojas ([7]) gali pasirinkti kiekvienos sąveikos sudedamosios dalies tikrinimą ir bandymą, kaip nurodyta 4 punkte, arba sąveikos sudedamųjų dalių tikrinimą ir bandymą pagal statistinius duomenis, kaip nurodyta 5 punkte.

4. *Patikra kiekvienos sąveikos sudedamosios dalies tikrinimu ir bandymu*

4.1. Kiekvienas produktas tikrinamas atskirai, ir atliekami atitinkami bandymai, siekiant nustatyti, ar produktas atitinka techniniuose dokumentuose aprašytą tipą ir jam taikomos TSS reikalavimus. Jei bandymas neaprašytas TSS (arba TSS nurodytame Europos standarte), taikomos atitinkamos Europos specifikacijos ([8]) arba lygiaverčiai bandymai.

4.2. Atsižvelgdama į atliktus bandymus notifikuotoji įstaiga parengia rašytinį patvirtintų produktų atitikties sertifikatą.

4.3. Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas užtikrina, kad gavęs prašymą galėtų pateikti notifikuotosios įstaigos išduotus atitikties sertifikatus.

([6]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

([7]) Gamintojo nuožiūra gali būti apribota konkrečiose TSS.

([8]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

5. *Statistinė patikra*

5.1. Gamintojas savo sąveikos sudedamąsias dalis pateikia vienodos rūšies produktų siuntomis ir imasi visų būtinų priemonių, siekdamas, kad gamybos procesu būtų užtikrintas kiekvienos pagamintos partijos vienarūšiškumas.

5.2. Visos sąveikos sudedamosios dalys pateikiamos patikrai vienodos rūšies siuntomis. Iš kiekvienos siuntos paimama atsitiktinė imtis. Kiekviena imties sąveikos sudedamoji dalis tikrinama atskirai, ir atliekami tinkami bandymai, siekiant užtikrinti, kad produktas atitiktų tipo patikros sertifikate aprašytą tipą bei jam taikomos TSS reikalavimus, ir nustatyti, ar siunta yra priimta ar atmesta. Jei bandymas neaprašytas TSS (arba TSS nurodytame Europos standarte), taikomos atitinkamos Europos specifikacijos arba atliekami lygiaverčiai bandymai.

5.3. Statistinės patikros procedūrai atlikti, atsižvelgiant į vertintinas charakteristikas, kaip nurodyta TSS, naudojami atitinkami elementai (statistinis metodas, imčių ėmimo planas ir t. t.).

5.4. Jeigu produktų siuntos yra priimamos, notifikuotoji įstaiga, atsižvelgdama į atliktus bandymus, parengia rašytinį atitikties sertifikatą. Visas siuntoje esančias sąveikos sudedamąsias dalis galima pateikti į rinką, išskyrus imties sąveikos sudedamąsias dalis, kurios, kaip buvo nustatyta, neatitinka reikalavimų.

Jei partija yra atmetama, notifikuotoji įstaiga ar kompetentinga institucija imasi atitinkamų priemonių, kad ji nebūtų pateikta rinkai. Jeigu siuntos dažnai atmetamos, notifikuotoji įstaiga gali sustabdyti statistinę patikrą.

5.5. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas užtikrina, kad gavęs prašymą jis galėtų pateikti notifikuotosios įstaigos išduotus atitikties sertifikatus.

6. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas sąveikos sudedamajai daliai parengia EB atitikties deklaraciją.

Šioje deklaracijoje pateikiama bent Direktyvos 01/16/EB IV priedo 3 dalyje ir 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija. EB atitikties deklaracija ir prie jos pridedami dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data.

Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama:

— nuorodos į direktyvą (Direktyva 01/16/EB ir kitos direktyvos, kurios gali būti taikomos sąveikos sudedamajai daliai),

— gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas (nurodomas firmos pavadinimas ir visas adresas bei, jei tai yra įgaliotasis atstovas, taip pat nurodomas gamintojo ar surinkėjo firmos pavadinimas),

— sąveikos sudedamosios dalies aprašymas (modelis, tipas ir t. t.),

— procedūros (modulio), kuri taikoma atitikčiai nustatyti, aprašymas,

— visi atitinkami aprašymai, kuriuos atitinka sąveikos sudedamoji dalis, ypač tos dalies naudojimo sąlygos,

— procedūroje, kuri buvo taikoma atitikčiai nustatyti, dalyvavusios (-ių) notifikuotosios (-ųjų) įstaigos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai) bei sertifikatų data ir galiojimo trukmė bei sąlygos,

— nuoroda į šią TSS ir visas kitas taikomas TSS bei prireikus atitinkama nuoroda į Europos specifikacijas,

— pasirašiusiojo asmens, įgalioto prisiimti įsipareigojimus gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė.

Nurodomi šie sertifikatai:

— tipo patikros sertifikatas ir jo papildymai,

— 4 arba 5 punktuose nurodytas atitikties sertifikatas.

7. Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas EB atitikties deklaracijos kopiją laiko 10 metų nuo paskutinės sąveikos sudedamosios dalies pagaminimo dienos.

Jeigu gamintojas ir jo įgaliotasis atstovas įsisteigę ne Bendrijoje, įpareigojimas laikyti ir pateikti techninius dokumentus tenka asmeniui, kuris sąveikos sudedamąją dalį pateikia į Bendrijos rinką.

8. Jeigu pagal TSS, be sąveikos sudedamosios dalies EB atitikties deklaracijos, būtina EB tinkamumo naudoti deklaracija, ji pridedama, kai ją pagal V modulio sąlygas išduoda gamintojas.

F.2.7. H1 modulis. Visiško kokybės valdymo sistema

1. Šiame modulyje aprašoma procedūra, kuria gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs įgaliotasis jo atstovas, vykdantis 2 punkte nustatytus įpareigojimus, užtikrina ir pareiškia, kad tam tikra sąveikos sudedamoji dalis atitinka jai taikomų TSS reikalavimus.

2. Gamintojas projektui, gamybai ir galutinio produkto patikrai ir bandymui taiko patvirtintą kokybės valdymo sistemą, kaip nurodyta 3 punkte, ir jam taikoma priežiūra, kaip nurodyta 4 punkte.

3. *Kokybės valdymo sistema*

3.1. Gamintojas pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką atlikti jo kokybės valdymo sistemos, kurią jis taiko atitinkamoms sąveikos sudedamosioms dalims, vertinimą.

Paraiškoje yra:

— visa reikiama informacija apie produkto kategoriją, atitinkančią numatomą sąveikos sudedamąją dalį,

— kokybės valdymo sistemos dokumentai,

— rašytinis pareiškimas, kad tokia pat paraiška nebuvo pateikta kitai notifikuotajai įstaigai,

3.2. Kokybės valdymo sistema užtikrina, kad sąveikos sudedamoji dalis atitiktų jai taikomų TSS reikalavimus. Visi gamintojo nustatyti elementai, reikalavimai ir nuostatos sistemingai ir tvarkingai pagrindžiami dokumentais – rašytiniais nuostatais, procedūromis ir instrukcijomis. Šie kokybės valdymo sistemos dokumentai užtikrina bendrą kokybės nuostatų ir procedūrų, pvz., kokybės programų, planų, instrukcijų ir įrašų, supratimą.

Joje pirmiausia tinkamai aprašoma:

— kokybės tikslai ir organizacinė struktūra,

— administracijos pareigos ir įgaliojimai projekto ir produkto kokybės atžvilgiu,

— techninės projekto specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([9]), kurios bus taikomos, ir priemonės, kurios bus taikomos, siekiant užtikrinti, kad būtų vykdomi sąveikos sudedamajai daliai taikomos TSS reikalavimai, jeigu nebus visiškai taikomos Europos specifikacijos,

— projekto kontrolės ir tikrinimo būdai, procesai ir sistemingos priemonės, kurie bus taikomi projektuojant sąveikos sudedamąsias dalis, susijusias su tam tikra produktų kategorija,

— atitinkami gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės valdymo būdai, procesai ir sistemingos priemonės, kurie bus taikomi,

— patikros, tikrinimai ir bandymai, kurie bus atlikti prieš gamybą, jos metu bei ją baigus, ir jų dažnumas,

([9]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

— kokybės duomenų įrašai, pvz., patikrinimų ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijų ataskaitos ir t. t.,

— priemonės, skirtos stebėti, ar pasiekiama reikiama produkto kokybė ir ar veiksmingai veikia kokybės valdymo sistema.

Kokybės nuostatos ir procedūros pirmiausia taikomos įvairių sąveikos sudedamosios dalies charakteristikų ir darbinių rodiklių vertinimo etapams, pvz. projekto tikrinimo ir vertinimo, gamybos proceso tikrinimo ir vertinimo bei tipo bandymų, kaip nurodyta TSS.

3.3. Notifikuotoji įstaiga vertina kokybės valdymo sistemą, kad nustatytų, ar ji atitinka 3.2 punkto reikalavimus. Ji daro prielaidą, kad šių reikalavimų laikomasi, jei gamintojas pagal EN/ISO 9001-2000 standartą įdiegia gamybos, galutinio produkto tikrinimo ir bandymo kokybės sistemą, kurioje atsižvelgiama į sąveikos sudedamosios dalies, kuriai ji skirta, ypatumus.

Jei gamintojas naudoja sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga į ją atsižvelgia atlikdama vertinimą.

Audito patikrinimas atliekamas atsižvelgiant į konkrečią produkto kategoriją, kuri atitinka sąveikos sudedamąją dalį. Tikrintojų grupėje yra bent vienas asmuo, turintis atitinkamos produkto technologijos vertinimo patirties. Vertinimo procedūra apima tikrinimą lankantis gamintojo patalpose.

Sprendimas pranešamas gamintojui. Pranešime pateikiamos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl vertinimo.

3.4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti įsipareigojimus pagal patvirtintą kokybės valdymo sistemą ir prižiūrėti ją taip, kad ji būtų tinkama ir veiksminga.

Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas kokybės valdymo sistemą patvirtinusiai notifikuotajai institucijai praneša apie visus numatomus kokybės valdymo sistemos pakeitimus.

Notifikuotoji įstaiga vertina siūlomus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės valdymo sistema tebeatitiks 3.2 punkte nurodytus reikalavimus, ar ją reikės vertinti iš naujo.

Savo sprendimą ji praneša gamintojui. Pranešime pateikiamos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl vertinimo.

4. *Kokybės valdymo sistemos, už kurią atsakinga notifikuotoji įstaiga, priežiūra*

4.1. Priežiūros tikslas – garantuoti, kad gamintojas deramai laikytųsi patvirtintoje kokybės valdymo sistemoje numatytų įsipareigojimų.

4.2. Kad notifikuotoji įstaiga galėtų atlikti patikrinimą, gamintojas leidžia jai patekti į projektavimo, gamybos, tikrinimo, bandymų bei sandėliavimo vietas ir pateikia jai visą būtiną informaciją, ypač įskaitant:

— kokybės valdymo sistemos dokumentus,

— kokybės valdymo sistemos projektinėje dalyje numatytus kokybės duomenų įrašus, pvz., analizių, skaičiavimų, bandymų rezultatus ir t. t.,

— kokybės valdymo sistemos gamybinėje dalyje numatytus kokybės duomenų įrašus, pvz., patikrinimų ataskaitas, bandymų ir kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijų ataskaitas ir t. t.

4.3. Notifikuotoji įstaiga reguliariai atlieka audito patikrinimus, kad įsitikintų, jog gamintojas prižiūri ir taiko kokybės valdymo sistemą, ir pateikia gamintojui audito patikrinimo ataskaitą. Jei gamintojas naudoja sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga vykdydama priežiūrą į tai atsižvelgia.

Audito patikrinimai atliekami ne rečiau kaip kartą per metus.

4.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali rengti netikėtus apsilankymus pas gamintoją, Prireikus apsilankymų metu notifikuotoji įstaiga, norėdama patikrinti, ar tinkamai veikia kokybės valdymo sistema, gali pati atlikti bandymus arba pasirūpinti, kad jie būtų atlikti. Ji gamintojui ji pateikia apsilankymo ataskaitą ir, jei buvo atliktas bandymas, bandymo ataskaitą.

5. Gamintojas 10 metų nuo paskutinio produkto pagaminimo dienos laiko ir nacionalinėms institucijoms leidžia susipažinti su:

— 3.1 punkto antros pastraipos antrojoje įtraukoje nurodytais dokumentais,

— 3.4 punkto antrojoje pastraipoje nurodytais pakeitimais,

— 3.4 punkto paskutinėje pastraipoje ir 4.3 bei 4.4. punktuose nurodytais notifikuotosios įstaigos sprendimais ir ataskaitomis.

6. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms praneša svarbią informaciją apie išduotus, panaikintus arba atsisakytus išduoti kokybės valdymo sistemos patvirtinimus.

Kitos notifikuotosios įstaigos paprašiusios gali gauti išduotų kokybės valdymo sistemos patvirtinimų ir papildomų patvirtinimų kopijas.

7. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas sąveikos sudedamajai daliai parengia EB atitikties deklaraciją.

Šioje deklaracijoje pateikiama bent Direktyvos 01/16/EB IV priedo 3 dalyje ir 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija. EB atitikties deklaracija ir prie jos pridedami dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data.

Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama:

— nuorodos į direktyvą (Direktyva 01/16/EB ir kitos direktyvos, kurios gali būti taikomos sąveikos sudedamajai daliai),

— gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas (nurodomas firmos pavadinimas ir visas adresas bei, jei tai yra įgaliotasis atstovas, taip pat nurodomas gamintojo ar surinkėjo firmos pavadinimas),

— sąveikos sudedamosios dalies aprašymas (modelis, tipas ir t. t.),

— procedūros (modulio), kuri taikoma atitikčiai nustatyti, aprašymas,

— visi atitinkami aprašymai, kuriuos atitinka sąveikos sudedamoji dalis, ypač jos naudojimo sąlygos,

— procedūroje, kuri buvo taikoma atitikčiai nustatyti, dalyvavusios (-ių) notifikuotosios (-ųjų) įstaigos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai) bei sertifikatų data ir galiojimo trukmė bei sąlygos,

— nuoroda į šią TSS bei visas kitas taikytinas TSS ir tam tikrais atvejais į Europos specifikacijas,

— pasirašiusiojo asmens, įgalioto prisiimti įsipareigojimus gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė.

Nurodytinas sertifikatas yra toks:

— 3 punkte nurodyti kokybės valdymo sistemos patvirtinimai.

8. Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas EB atitikties deklaracijos kopiją laiko 10 metų nuo paskutinės sąveikos sudedamosios dalies pagaminimo dienos.

Jeigu gamintojas ir jo įgaliotasis atstovas įsisteigę ne Bendrijoje, įpareigojimas laikyti ir pateikti techninius dokumentus tenka asmeniui, kuris sąveikos sudedamąją dalį pateikia į Bendrijos rinką.

9. Jeigu pagal TSS, be sąveikos sudedamosios dalies EB atitikties deklaracijos, būtina EB tinkamumo naudoti deklaracija, ji pridedama, kai ją pagal V modulio sąlygas išduoda gamintojas.

F.2.8. H2 modulis. Visiško kokybės valdymo sistema su projekto patikra

1. Šiame modulyje aprašoma procedūra, kuria notifikuotoji įstaiga atlieka sąveikos sudedamosios dalies projekto tyrimą ir kuria 2 punkte apibrėžtus įpareigojimus vykdantis gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas, užtikrina ir pareiškia, kad tam tikra sąveikos sudedamoji dalis atitinka Direktyvos 96/48/EB bei jai taikomus TSS reikalavimus.

2. Gamintojas projekto, gamybos ir galutinio produkto patikrai ir bandymui naudoja patvirtintą kokybės valdymo sistemą, kaip nurodyta 3 punkte, ir jam yra taikoma priežiūra, kaip nurodyta 4 punkte.

3. *Kokybės valdymo sistema*

3.1. Gamintojas pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką atlikti jo kokybės valdymo sistemos, kurią jis taiko atitinkamoms sąveikos sudedamosioms dalims, vertinimą.

Paraiškoje yra:

— visa reikiama informacija apie produkto kategoriją, atitinkančią numatomą sąveikos sudedamąją dalį,

— kokybės valdymo sistemos dokumentai,

— rašytinis pareiškimas, kad tokia pat paraiška nebuvo pateikta kitai notifikuotajai įstaigai,

3.2. Kokybės valdymo sistema užtikrina, kad sąveikos sudedamoji dalis atitiktų jai taikomus TSS reikalavimus. Visi gamintojo nustatyti elementai, reikalavimai ir nuostatos sistemingai ir tvarkingai pagrindžiami dokumentais – rašytiniais nuostatais, procedūromis ir instrukcijomis. Šie kokybės valdymo sistemos dokumentai užtikrina bendrą kokybės nuostatų ir procedūrų, pvz. kokybės programų, planų, instrukcijų ir įrašų, supratimą.

Joje pirmiausia tinkamai aprašoma:

— kokybės tikslai ir organizacinė struktūra,

— administracijos pareigos ir įgaliojimai užtikrinti projekto ir produkto kokybę,

— techninės projektavimo specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([10]), kurios bus taikomos ir, jei Europos specifikacijos nebus taikomos išsamiai, priemonės, kuriomis bus užtikrinta, kad TSS reikalavimai, taikomi sąveikos sudedamajai daliai, bus įvykdyti,

— projekto kontrolės ir projekto tikrinimo būdai, procesai ir sistemingos priemonės, kurios bus taikomos projektuojant sąveikos sudedamąsias dalis, taikomas įtrauktai produktų kategorijai,

— atitinkami gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės valdymo būdai, procesai ir sistemingos priemonės, kurios bus taikomos,

— patikros, tikrinimai ir bandymai, kurie bus atlikti prieš gamybą, jos metu bei ją baigus, ir jų dažnumas,

— kokybės duomenų įrašai, tokie kaip patikrinimo ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijų ataskaitos ir t. t.,

— priemonės, skirtos stebėti, ar pasiekiama reikiama produkto kokybė ir ar veiksmingai veikia kokybės valdymo sistema.

Kokybės nuostatos ir procedūros pirmiausia taikomos įvairių sąveikos sudedamosios dalies charakteristikų ir darbinių rodiklių vertinimo etapams, pvz. projekto tikrinimo ir vertinimo, gamybos proceso tikrinimo ir vertinimo bei tipo bandymų, kaip nurodyta TSS.

([10]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

3.3. Notifikuotoji vertina kokybės valdymo sistemą, kad nustatytų, ar ji atitinka 3.2 punkto reikalavimus. Ji pripažįsta, kad šių reikalavimų laikomasi, jei gamintojas pagal standartą EN ISO 9001-2000 yra įdiegęs projekto, gamybos, galutinės produkto patikros ir bandymo kokybės sistemą, kuria atsižvelgiama į sąveikos sudedamosios dalies, kuriai ji taikoma, ypatybes.

Jei gamintojas naudoja sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga į tai atsižvelgia atlikdama vertinimą

Audito patikrinimas atliekamas atsižvelgiant į konkrečią produkto kategoriją, kuri atitinka sąveikos sudedamąją dalį. Tikrintojų grupėje yra bent vienas asmuo, turintis atitinkamos produkto technologijos vertinimo patirties. Vertinimo procedūra apima tikrinimą lankantis gamintojo patalpose.

Sprendimas pranešamas gamintojui. Pranešime pateikiamos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl vertinimo.

3.4. Gamintojas įsipareigoja vykdyti su patvirtinta kokybės valdymo sistema susijusius įsipareigojimus ir užtikrinti, kad ši sistema veiktų tinkamai ir veiksmingai.

Gamintojas ar Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas kokybės valdymo sistemą patvirtinusiai notifikuotajai institucijai praneša apie visus numatomus kokybės valdymo sistemos pakeitimus.

Notifikuotoji įstaiga vertina siūlomus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės valdymo sistema tebeatitiks 3.2 punkte nurodytus reikalavimus, ar ją reikės vertinti iš naujo.

Savo sprendimą ji praneša gamintojui. Pranešime pateikiamos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl vertinimo.

4. Kokybės valdymo sistemos, už kurią atsakinga notifikuotoji įstaiga, priežiūra

4.1. Priežiūros tikslas – garantuoti, kad gamintojas deramai laikytųsi patvirtintoje kokybės valdymo sistemoje numatytų įsipareigojimų.

4.2. Kad notifikuotoji įstaiga galėtų atlikti patikrinimą, gamintojas leidžia jai patekti į projektavimo, gamybos, tikrinimo, bandymų bei sandėliavimo vietas ir pateikia jai visą būtiną informaciją, įskaitant:

— kokybės valdymo sistemos dokumentus,

— kokybės valdymo sistemos projektinėje dalyje numatytus kokybės duomenų įrašus, pvz., analizių, skaičiavimų, bandymų rezultatus ir t. t.,

— kokybės valdymo sistemos gamybinėje dalyje numatytus kokybės duomenų įrašus, pvz., patikrinimų ataskaitas, bandymų ir kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijų ataskaitas ir t. t.

4.3. Notifikuotoji įstaiga reguliariai atlieka audito patikrinimus, siekdama įsitikinti, kad gamintojas išlaiko ir taiko kokybės valdymo sistemą, ir pateikia gamintojui audito ataskaitą. Jei gamintojas taiko sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, vykdydama priežiūrą notifikuotoji įstaiga į tai atsižvelgia.

Audito patikrinimai atliekami ne rečiau kaip kartą per metus.

4.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali rengti netikėtus apsilankymus pas gamintoją. Prireikus apsilankymų metu notifikuotoji įstaiga, norėdama patikrinti, ar tinkamai veikia kokybės valdymo sistema, gali pati atlikti bandymus arba pasirūpinti, kad jie būtų atlikti. Ji gamintojui ji pateikia apsilankymo ataskaitą ir, jei buvo atliktas bandymas, bandymo ataskaitą.

5. Gamintojas 10 metų nuo paskutinio produkto pagaminimo dienos laiko ir nacionalinėms institucijoms leidžia susipažinti su:

— 3.1 punkto antros pastraipos antrojoje įtraukoje nurodytais dokumentais,

— 3.4 punkto antroje pastraipoje nurodytais pakeitimais,

— 3.4 punkto paskutinėje pastraipoje ir 4.3 bei 4.4. punktuose nurodytais notifikuotosios įstaigos sprendimais ir ataskaitomis.

6. *Projekto patikra*

6.1. Gamintojas pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką atlikti sąveikos sudedamosios dalies projekto patikrą.

6.2. Paraiška leidžia suprasti sąveikos sudedamosios dalies projektą, gamybą, techninę priežiūrą bei veikimą ir įvertinti atitiktį TSS reikalavimams.

Joje yra:

— bendras tipo aprašymas,

— techninės projekto specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas, su atitinkamais punktais, kurios buvo taikytos išsamiai arba iš dalies,

— būtini patvirtinantieji jų pakankamumo įrodymai, ypač jeigu Europos specifikacijos ir atitinkami punktai nebuvo taikomi,

— bandymų programa,

— sąveikos sudedamosios dalies integravimo į jos sistemos terpę (mazgą, agregatą, posistemį) sąlygos ir būtinos sąsajos sąlygos,

— sąveikos sudedamosios dalies naudojimo ir techninės priežiūros sąlygos (eksploatavimo trukmės arba atstumo apribojimas, dilimo ribos ir t. t.),

— rašytinis pareiškimas, kad tokia pat paraiška nebuvo pateikta kitai notifikuotajai įstaigai.

6.3. Pareiškėjas pateikia bandymų rezultatus ([11]), prireikus įskaitant tipo bandymų, atliktų jo tinkamoje laboratorijoje arba jo vardu.

6.4. Notifikuotoji įstaiga nagrinėja paraišką ir įvertina bandymų rezultatus. Jeigu projektas atitinka jam taikomos TSS nuostatas, notifikuotoji įstaiga pareiškėjui išduoda EB projekto patikros sertifikatą. Sertifikate pateikiamos patikrinimo išvados, jo galiojimo sąlygos, patvirtinto projekto tapatybei nustatyti būtini duomenys ir prireikus produkto veikimo aprašymas.

Sertifikatas galioja ne ilgiau negu penkerius metus.

6.5. Pareiškėjas EB projekto patikros sertifikatą išdavusiai notifikuotajai įstaigai praneša apie visus patvirtinto projekto pakeitimus, jeigu jie galėtų turėti įtakos TSS reikalavimų bei privalomų sąveikos sudedamosios dalies naudojimo sąlygų laikymuisi. Tokiais atvejais iš EB projekto patikros sertifikatą išdavusios notifikuotosios įstaigos gaunamas papildomas sąveikos sudedamosios dalies patvirtinimas. Tuo atveju notifikuotoji įstaiga atlieka tik tuos tikrinimus ir bandymus, kurie pakeitimams yra svarbūs ir būtini. Šis papildomas patvirtinimas suteikiamas išduodant pirminio EB projekto patikros sertifikato papildymą.

6.6. Jeigu pagal 6.4 punktą nebuvo padaryta jokių pakeitimų, sertifikato, kurio galiojimas baigiasi, galiojimo trukmę galima pratęsti kitam laikotarpiui. Pareiškėjas, prašydamas pratęsti sertifikato galiojimą, pateikia rašytinį patvirtinimą, kad nebuvo padaryta pirma minėtų pakeitimų, ir notifikuotoji įstaiga pratęsia sertifikato galiojimą, kaip nurodyta 6.3. punkte, jeigu nėra tam prieštaraujančios informacijos. Šią tvarką galima taikyti dar kartą.

7. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms praneša svarbią informaciją apie išduotus, panaikintus arba atsisakytus išduoti kokybės valdymo sistemos patvirtinimus ir EB projekto patikros sertifikatus.

Kitos notifikuotosios įstaigos paprašiusios gali gauti šių dokumentų kopijas:

— išduotų kokybės valdymo sistemos patvirtinimų ir papildomų patvirtinimų, bei

— išduotų EB projekto patikros sertifikatų ir papildymų,

([11]) Bandymų rezultatai gali būti pateikti pradedant taikyti arba vėliau.

8. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas sąveikos sudedamajai daliai parengia EB atitikties deklaraciją.

Šioje deklaracijoje pateikiama bent Direktyvos 01/16/EB IV priedo 3 dalyje ir 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija. EB atitikties deklaracija ir prie jos pridedami dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data.

Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama:

— nuorodos į direktyvą (Direktyva 01/16/EB ir kitos direktyvos, kurios gali būti taikomos sąveikos sudedamajai daliai),

— gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas (nurodomas firmos pavadinimas ir visas adresas bei, jei tai yra įgaliotasis atstovas, taip pat nurodomas gamintojo ar surinkėjo firmos pavadinimas),

— sąveikos sudedamosios dalies aprašymas (modelis, tipas ir t. t.),

— procedūros (modulio), kuri taikoma atitikčiai nustatyti, aprašymas,

— visi atitinkami aprašymai, kuriuos atitinka sąveikos sudedamoji dalis, ypač tos dalies naudojimo sąlygos,

— procedūroje, kuri buvo taikoma atitikčiai nustatyti, dalyvavusios (-ių) notifikuotosios (-ųjų) įstaigos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai) bei sertifikatų data ir galiojimo trukmė bei sąlygos,

— nuoroda į šią TSS bei visas kitas taikytinas TSS ir tam tikrais atvejais nuoroda į Europos specifikacijas,

— pasirašiusiojo asmens, įgalioto prisiimti įsipareigojimus gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė.

Nurodomi šie sertifikatai:

— 3 bei 4 punktuose nurodyti kokybės valdymo sistemos patvirtinimas ir priežiūros ataskaitos,

— EB projekto patikros sertifikatas ir jo papildymai.

9. Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas EB atitikties deklaracijos kopiją laiko 10 metų nuo paskutinės sąveikos sudedamosios dalies pagaminimo dienos.

Jeigu gamintojas ir jo įgaliotasis atstovas įsisteigę ne Bendrijoje, įpareigojimas laikyti ir pateikti techninius dokumentus tenka asmeniui, kuris sąveikos sudedamąją dalį pateikia į Bendrijos rinką.

10. Jeigu pagal TSS, be sąveikos sudedamosios dalies EB atitikties deklaracijos, būtina EB tinkamumo naudoti deklaracija, ji pridedama, kai ją pagal V modulio sąlygas išduoda gamintojas.

F.2.9. V modulis. Tipo tinkamumo patvirtinimas eksploataciniais bandymais (tinkamumas naudoti)

1. Šiame modulyje aprašoma procedūros dalis, kuria notifikuotoji įstaiga tikrina ir patvirtina, kad numatytos produkcijos tipinis pavyzdys atitinka jam taikomų TSS tinkamumo naudoti nuostatas pagal tipo tinkamumo patvirtinimą, įrodytą eksploataciniais bandymais ([12])

2. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką eksploataciniais bandymais atlikti tipo tinkamumo patvirtinimą.

([12]) Eksploatacinių bandymų metu sąveikos sudedamoji dalis nėra pateikta į rinką.

Paraiškoje yra:

— gamintojo pavadinimas, adresas ir, jei paraišką pateikia įgaliotasis atstovas, jo pavadinimas ir adresas,

— rašytinis pareiškimas, kad tokia pat paraiška nebuvo pateikta kitai notifikuotajai įstaigai,

— 3 punkte aprašyti techniniai dokumentai,

— 4 punkte aprašyta tinkamumo patvirtinimo eksploataciniais bandymais programa,

— įmonės (-ių) (infrastruktūros valdytojai ir (arba) geležinkelio įmonės), su kuria (-iomis) pareiškėjas susitarė, kad ji (jos) dalyvaus atliekant tinkamumo naudoti vertinimą eksploataciniais bandymais:

— eksploatuos naudojamą sąveikos sudedamąją dalį,

— stebės elgseną eksploatacijos metu,

— pateiks eksploatacinių bandymų ataskaitą,

— pavadinimas ir adresas, įmonės, kuri eksploataciniams bandymams atlikti būtiną laiką arba kol bus nuvažiuotas tam tikras atstumas atliks sąveikos sudedamosios dalies techninę priežiūrą, pavadinimas ir adresas,

— sąveikos sudedamosios dalies EB atitikties deklaracija, ir

— EB tipo patikros sertifikatas, jeigu pagal TSS reikalaujamas B modulis,

— EB projekto patikros sertifikatas, jei pagal TSS reikalaujamas H2 modulis.

Pareiškėjas įmonei (-ėms), kuri (-ios) eksploatuos naudojamą sąveikos sudedamąją dalį, pateikia numatomos produkcijos tipinį pavyzdį arba pakankamą kiekį tų pavyzdžių (toliau – tipas). Tipas gali apimti kelias sąveikos sudedamosios dalies versijas, jeigu visiems versijų skirtumams taikomos EB atitikties deklaracijos ir pirmiau minėti sertifikatai.

Notifikuotoji įstaiga gali prašyti daugiau pavyzdžių, jeigu jų reikia, kad būtų galima atlikti tinkamumo patvirtinimą eksploataciniais bandymais.

3. Techniniai dokumentai leidžia nustatyti, ar produktas atitinka TSS reikalavimus. Šiuose dokumentuose apibūdinamas sąveikos sudedamosios dalies veikimas ir, jeigu tai svarbu vertinimui, taip pat projektas, gaminimas bei techninė priežiūra.

Techniniuose dokumentuose pateikiama:

— bendras tipo aprašymas,

— techninė specifikacija, pagal kurią vertintini sąveikos sudedamosios dalies darbiniai parametrai ir elgsena eksploatavimo metu (atitinkama TSS ir (arba) Europos specifikacijos su atitinkamais straipsniais,

— sąveikos sudedamosios dalies integravimo į jos sistemos terpę (mazgą, agregatą, posistemį) sąlygos ir būtinos sąsajos sąlygos,

— sąveikos sudedamosios dalies naudojimo ir techninės priežiūros sąlygos (eksploatavimo trukmės arba atstumo apribojimas, dilimo ribos ir t. t.),

— sąveikos sudedamosios dalies projektui, gaminimui ir veikimui suprasti būtini aprašymai bei paaiškinimai,

ir, jei tai yra svarbu vertinimui,

— eskizinis projektas ir gaminimo brėžiniai,

— atliktų projektinių skaičiavimų ir tikrinimų rezultatai,

— bandymo ataskaitos.

Jei TSS nustatoma, kad techniniuose dokumentuose reikia daugiau informacijos, ji pateikiama.

Pridedamas techniniuose dokumentuose nurodytų išsamiai arba iš dalies taikytų Europos specifikacijų sąrašas.

4. Tinkamumo patvirtinimo eksploataciniais bandymais programa apima:

— tiriamos sąveikos sudedamosios dalies privalomus darbinius parametrus arba elgseną eksploatavimo metu,

— montavimo priemones,

— programos trukmę – laiko arba nuotolio požiūriu,

— eksploatavimo sąlygas ir numatytą darbinę programą,

— techninės priežiūros programą,

— specialius eksploatacinius bandymus, jeigu numatyta juos atlikti,

— pavyzdžių siuntos dydį, jeigu jų daugiau negu vienas,

— patikrinimų programą (patikrinimų pobūdis, kiekis ir dažnumas, dokumentai),

— priimtinų defektų kriterijus ir jų poveikį programai,

— informaciją, kuri turi būti pateikiama naudojamą sąveikos sudedamąją dalį eksploatuojančios įmonės ataskaitoje (žr. 2 punktą).

5. Notifikuotoji įstaiga:

5.1. nagrinėja techninius dokumentus ir tinkamumo patvirtinimo eksploataciniais bandymais programą;

5.2. tikrina, ar tipas atitinka nustatytus reikalavimus ir ar buvo pagamintas pagal techninius dokumentus;

5.3. tikrina, ar tinkamumo patvirtinimo eksploataciniais bandymais programa yra tinkamai pritaikyta sąveikos sudedamajai daliai nustatytiems darbiniams parametrams ir jos elgsenai eksploatavimo metu įvertinti;

5.4. su pareiškėju susitaria dėl programos ir vietos, kurioje bus atliekami patikrinimai ir būtini bandymai, bei įstaigos, turėsiančios atlikti bandymus (notifikuotoji įstaiga arba kita kompetentinga laboratorija),

5.5. stebi ir tikrina naudojamos sąveikos sudedamosios dalies eksploatavimą, veikimą ir techninę priežiūrą;

5.6. vertina ataskaitą, kurią pateikia sąveikos sudedamąją dalį eksploatuojanti įmonė (-ės) (infrastruktūros valdytojai ir (arba) geležinkelio įmonės), ir visus kitus dokumentus bei informaciją, surinktą taikant procedūrą (bandymų ataskaitos, techninės priežiūros patirtis ir t. t.);

5.7. vertina, ar elgsena eksploatavimo metu atitinka TSS reikalavimus.

6. Jeigu tipas atitinka TSS nuostatas, notifikuotoji įstaiga paraiškos pateikėjui išduoda tinkamumo naudoti sertifikatą. Sertifikate nurodomas gamintojo pavadinimas ir adresas, tinkamumo patvirtinimo išvados, sertifikato galiojimo sąlygos ir patvirtintam tipui identifikuoti būtini duomenys.

Sertifikatas galioja ne ilgiau negu penkerius metus.

Prie sertifikato pridedamas techninių dokumentų atitinkamų dalių sąrašas, o jo kopiją laiko notifikuotoji įstaiga.

Jeigu pareiškėjui neišduodamas tinkamumo naudoti sertifikatas, notifikuotoji įstaiga nurodo išsamias tokio sprendimo priežastis.

Numatoma sprendimo apskundimo tvarka.

7. Pareiškėjas tinkamumo naudoti sertifikato techninius dokumentus saugančiai notifikuotajai įstaigai praneša apie visus patvirtinto produkto pakeitimus, kuriems būtinas papildomas patvirtinimas, jeigu jie galėtų turėti įtakos tinkamumui naudoti bei privalomų produkto naudojimo sąlygų laikymuisi. Šiuo atveju notifikuotoji įstaiga atlieka tik tuos tikrinimus ir bandymus, kurie pakeitimams yra svarbūs ir būtini. Šis papildomas patvirtinimas suteikiamas išduodant tinkamumo naudoti pirminio sertifikato papildymą arba, pirmąjį sertifikatą paskelbus netekusiu galios, išduodamas naujas sertifikatas.

8. Jeigu pagal 7 punktą nebuvo padaryta jokių pakeitimų, sertifikato, kurio galiojimas baigiasi, galiojimo trukmę galima pratęsti kitam laikotarpiui. Pareiškėjas, prašydamas pratęsti sertifikato galiojimą, pateikia rašytinį patvirtinimą, kad nebuvo padaryta pirma minėtų pakeitimų, ir notifikuotoji įstaiga pratęsia sertifikato galiojimą, kaip nurodyta 6 punkte, jeigu nėra tam prieštaraujančios informacijos. Šią tvarką galima taikyti dar kartą.

9. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms praneša svarbią informaciją apie išduotus, panaikintus arba atsisakytus išduoti EB tipo patikros sertifikatus.

10. Kitos notifikuotosios įstaigos paprašiusios gali gauti išduotų tinkamumo naudoti sertifikatų ir (arba) jų papildymų kopijas. Kitoms notifikuotosioms įstaigoms turi būti leidžiama susipažinti su sertifikatų papildymais.

11. Gamintojas arba Bendrijoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas sąveikos sudedamajai daliai parengia EB tinkamumo naudoti deklaraciją.

Šioje deklaracijoje pateikiama bent Direktyvos 01/16/EB IV priedo 3 dalyje ir 13 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija. EB tinkamumo naudoti deklaracija ir prie jos pridėti dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data.

Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama:

— nuorodos į direktyvą (Direktyva 01/16/EB),

— gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas (nurodomas firmos pavadinimas ir visas adresas bei, jei tai yra įgaliotasis atstovas, taip pat nurodomas gamintojo ar surinkėjo firmos pavadinimas),

— sąveikos sudedamosios dalies aprašymas (modelis, tipas ir t. t.),

— visi atitinkami aprašymai, kuriuos atitinka sąveikos sudedamoji dalis, ypač tos dalies naudojimo sąlygos,

— procedūroje, kuri buvo taikyta, kad būtų nustatytas tinkamumas naudoti, dalyvavusios (-ių) notifikuotosios (-ųjų) įstaigos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai) bei tinkamumo naudoti sertifikato data ir sertifikato galiojimo trukmė bei to galiojimo sąlygos,

— nuoroda į šias TSS ir visas kitas taikytinas TSS bei, tam tikrais atvejais, nuoroda į Europos specifikacijas,

— pasirašiusiojo asmens, įgalioto prisiimti įsipareigojimus gamintojo arba Bendrijoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė.

12. Gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas EB atitikties deklaracijos kopiją laiko 10 metų nuo paskutinės sąveikos sudedamosios dalies pagaminimo dienos.

Jeigu gamintojas ir jo įgaliotasis atstovas įsisteigę ne Bendrijoje, įpareigojimas laikyti ir pateikti techninius dokumentus tenka asmeniui, kuris sąveikos sudedamąją dalį pateikia į Bendrijos rinką.

F.3. **Posistemių EB patikros moduliai.**

F.3.1. SB modulis. Tipo patikra

1. Šiame modulyje aprašoma EB patikros procedūra, kuria perkančiosios organizacijos arba Bendrijoje įsisteigusio jos įgaliotojo atstovo prašymu notifikuotoji įstaiga tikrina ir patvirtina, kad infrastruktūros arba riedmenų posistemis, atitinkantis numatomą gaminti produkciją,

— atitinka šią TSS ir kitas taikomas TSS, kurios rodo, kad buvo įvykdyti Direktyvos 01/16/EB pagrindiniai reikalavimai ([13]),

— atitinka kitus atsižvelgiant į Sutartį parengtus teisės aktus.

Šiame modulyje nustatyta tipo patikra galėtų susidėti iš konkrečių vertinimo etapų: projekto nagrinėjimo, tipo bandymo arba gamybos proceso nagrinėjimo, kurie yra nurodyti atitinkamoje TSS.

2. Perkančioji organizacija ([14]) pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką atlikti posistemio EB patikrą (taikant tipo patikrinimą).

Tokioje paraiškoje pateikiama:

— perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas,

— 3 punkte aprašyti techniniai dokumentai.

3. Pareiškėjas notifikuotajai įstaigai pateikia numatomą gaminti produkciją atitinkančio posistemio ([15]) pavyzdį (toliau – tipas).

Tipas gali apimti kelias posistemio versijas, jeigu versijų skirtumai neturi įtakos TSS nuostatoms.

Notifikuotoji įstaiga gali prašyti daugiau pavyzdžių, jeigu jų reikia bandymų programai įvykdyti.

Jeigu to reikia specialiam bandymui arba tikrinimo metodams ir jeigu tai nustatyta TSS arba TSS nurodytoje Europos specifikacijoje ([16]), taip pat pateikiamas (-i) agregato mazgo arba agregato pavyzdys arba pavyzdžiai ar iš anksto surinkto posistemio pavyzdys.

Iš techninių dokumentų ir pavyzdžio (-ių) galima suprasti posistemio projektą, kaip jis gaminamas, montuojamas, kaip atliekama jo techninė priežiūra ir kaip jis eksploatuojamas, ir įvertinti, ar yra laikomasi TSS nuostatų.

Techniniuose dokumentuose pateikiama:

— bendras posistemio aprašymas, bendras projektas ir struktūra,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— eskizinis projektas ir gamybos informacija, pavyzdžiui, sudedamųjų dalių, agregato mazgų, agregatų, grandinių ir kiti brėžiniai bei schemos,

— posistemio projekto ir gamybos informacijai, techninei priežiūrai ir eksploatacijai suprasti būtini aprašymai bei paaiškinimai,

([13]) Pagrindinius reikalavimus atspindi techniniai parametrai, sąsajos ir eksploatacinių savybių reikalavimai, pateikti TSS 4 skyriuje.

([14]) Šiame modulyje „perkančioji organizacija“ – tai „posistemio perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvoje, arba Bendrijoje įsisteigęs jos įgaliotasis atstovas“.

([15]) Atitinkamoje TSS dalyje gali būti nustatyti konkretūs tam taikomi reikalavimai.

([16]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

— taikytos techninės specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas,

— būtini pirma nurodytų specifikacijų pakankamumo papildomi įrodymai, ypač jeigu nevisiškai buvo taikomos Europos specifikacijos ir atitinkami punktai,

— posistemyje naudotinų sąveikos sudedamųjų dalių sąrašas,

— sąveikos sudedamųjų dalių EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų kopijos ir visos direktyvos VI priede nurodytos būtinos dalys,

— atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— techniniai posistemio gamybos ir surinkimo dokumentai,

— posistemį projektuojančių, gaminančių, surenkančių ir montuojančių gamintojų sąrašas,

— posistemio naudojimo sąlygos (eksploatavimo trukmės arba atstumo apribojimai, dilimo ribos ir t. t.),

— techninės priežiūros sąlygos ir posistemio techninės priežiūros techniniai dokumentai,

— techniniai reikalavimai, į kuriuos turi būti atsižvelgta posistemio gamybos, techninės priežiūros arba eksploatavimo metu,

— atliktų projektinių skaičiavimų, tikrinimų rezultatai ir t. t.,

— bandymo ataskaitos.

Jei TSS nustatoma, kad techniniuose dokumentuose reikia daugiau informacijos, ji pateikiama.

4. Notifikuotoji įstaiga:

4.1. nagrinėja techninius dokumentus;

4.2. tikrina, ar posistemio pavyzdys (-džiai) arba agregatai ar agregato mazgai buvo pagaminti pagal techninius dokumentus, ir atlieka tipo bandymus arba pasirūpina, kad jie būtų atlikti pagal TSS nuostatas ir atitinkamas Europos specifikacijas. Gamyba tikrinama taikant atitinkamą vertinimo modulį;

4.3. jeigu pagal TSS būtina patikrinti ir įvertinti projektą, nagrinėja projektavimo metodus, priemones ir rezultatus, kad būtų galima įvertinti, ar baigus projektavimo procesą jie atitinka posistemiui taikomus atitikties reikalavimus;

4.4. nustato elementus, kurie buvo suprojektuoti pagal atitinkamas TSS nuostatas ir Europos specifikacijas bei elementus, suprojektuotus ne pagal atitinkamas tų Europos specifikacijų nuostatas;

4. 5 pagal 4.2 ir 4.3 punktus atitinkamai vertina arba pasirūpina, kad tie vertinimai būtų atlikti, ir atlieka privalomus bandymus arba pasirūpina, kad jie būtų atlikti, siekiant nustatyti, ar, jeigu buvo nuspręsta taikyti atitinkamas Europos specifikacijas, jos buvo taikytos iš tikrųjų;

4.6. pagal 4.2 ir 4.3 punktus atitinkamai tiria arba pasirūpina, kad tie tyrimai būtų atlikti, ir atlieka privalomus bandymus arba pasirūpina, kad jie būtų atlikti, siekiant nustatyti, ar, jeigu nebuvo taikomos atitinkamos Europos specifikacijos, priimti sprendimai atitinka TSS reikalavimus;

4.7. susitaria su pareiškėju dėl vietos, kur bus atlikti tyrimai ir būtini bandymai.

5. Jeigu tipas atitinka TSS nuostatas, notifikuotoji įstaiga paraiškos pateikėjui išduoda tipo patikros sertifikatą. Sertifikate nurodomas perkančiosios organizacijos ir gamintojo (-ų) pavadinimas ir adresas, tikrinimo išvados, sertifikato galiojimo sąlygos ir patvirtintam tipui identifikuoti būtini duomenys.

Prie sertifikato pridedamas techninės dokumentacijos atitinkamų dalių sąrašas, o jo kopiją laiko notifikuotoji įstaiga.

Jeigu perkančiajai organizacijai tipo patikros sertifikatą atsisakoma išduoti, notifikuotoji įstaiga išsamiai nurodo tokio atsisakymo priežastis.

Numatoma sprendimo apskundimo tvarka.

6. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms praneša svarbią informaciją apie išduotus, panaikintus arba atsisakytus išduoti tipo patikros sertifikatus.

7. Kitos notifikuotosios įstaigos paprašiusios gali gauti išduotų tipo patikros sertifikatų ir (arba) jų papildymų kopijas. Su sertifikatų priedais turi būti leidžiama susipažinti kitoms notifikuotosioms įstaigoms.

8. Perkančioji organizacija per visą posistemio naudojimo laiką su techniniais dokumentais laiko tipo patikros sertifikatų ir jų papildymų kopijas. Jos siunčiamos bet kuriai to paprašiusiai valstybei narei.

9. Gamybos etapo metu pareiškėjas notifikuotajai įstaigai praneša, kad turi techninius dokumentus, reikalingus visų pakeitimų, kurie gali turėti įtakos atitikčiai TSS reikalavimams arba nustatytoms posistemio naudojimo sąlygoms, tipo patikros sertifikatui. Tokiais atvejais posistemiui gaunamas pildomas patvirtinimas. Tokiu atveju, notifikuotoji įstaiga atlieka tik tas patikras ir bandymus, kurie yra svarbūs ir būtini pakeitimams. Toks papildomas patvirtinimas gali būti suteiktas išduodant pradinio tipo patikros sertifikato papildymą arba naują sertifikatą, panaikinus senąjį.

F.3.2. SD modulis. Produkcijos kokybės valdymo sistema

1. Šiame modulyje aprašoma EB patikros procedūra, kuria perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo Bendrijoje prašymu notifikuotoji įstaiga patikrina ir patvirtina, kad infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų posistemis, kuriam notifikuotoji įstaiga jau yra išdavusi tipo patikros sertifikatą:

— atitinka šią TSS ir kitas taikytinas TSS, kurios įrodo, kad buvo įvykdyti Direktyvos 01/16/EB pagrindiniai reikalavimai ([17]),

— atitinka atsižvelgiant į Sutartį parengtus kitus teisės aktus ir kad

tą posistemį galima pradėti eksploatuoti.

2. Notifikuotoji įstaiga taiko procedūrą tik tuomet, jei:

— prieš vertinimą išduotas posistemio, dėl kurio pateikta paraiška, tipo patikros sertifikatas toliau galioja,

— perkančioji organizacija ([18]) ir pagrindinis dalyvaujantis rangovas vykdo 3 punkte nurodytus įpareigojimus.

Sąvoka „pagrindinis rangovas“ taikoma įmonėms, kurios savo veikla prisideda prie TSS pagrindinių reikalavimų vykdymo. Ji taikoma:

— įmonei, atsakingai už visą posistemio projektą (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją),

— kitoms įmonėms, dalyvaujančioms vykdant tik dalį posistemio projekto (pavyzdžiui, surenkančioms ir montuojančioms posistemį).

Ji netaikoma gamintojo subrangovams, tiekiantiems komponentus ir sąveikos sudedamąsias dalis.

3. Jei posistemiui taikoma EB patikros procedūra, perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, jei jis dalyvauja, naudoja 5 punkte nurodytą patvirtintą gamybos, produkto galutinio tikrinimo ir bandymo kokybės valdymo sistemą, kuri prižiūrima taip, kaip nurodyta 6 punkte.

([17]) Pagrindinius reikalavimus atspindi techniniai parametrai, sąsajos ir techninių savybių reikalavimai, nustatyti TSS 4 skyriuje.

([18]) Šiame modulyje „perkančioji organizacija“ – tai „posistemio perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvoje, arba Bendrijoje įsisteigęs jos įgaliotasis atstovas“.

Jei perkančioji organizacija pati yra atsakinga už visą posistemio projektą (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją) arba jei perkančioji organizacija tiesiogiai prisideda prie gamybos (įskaitant surinkimą ir montavimą), vykdydama tų rūšių veiklą ji naudoja patvirtintą kokybės valdymo sistemą, kuri prižiūrima taip, kaip nurodyta 6 punkte.

Jei pagrindinis rangovas yra atsakingas už visą posistemio projektą (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją), jis bet kuriuo atveju naudoja patvirtintą gamybos, produkto galutinio tikrinimo bei bandymų kokybės valdymo sistemą, kuri prižiūrima taip, kaip nurodyta 6 punkte.

4. *EB patikros procedūra*

4.1. Perkančioji organizacija pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką atlikti posistemio EB patikrą (taikant produkcijos kokybės valdymo sistemą), įskaitant kokybės valdymo sistemų priežiūros koordinavimą, kaip nurodyta 5.3 ir 6.5 punktuose. Perkančioji organizacija dalyvaujantiems gamintojams praneša apie savo pasirinkimą ir paraišką.

Iš paraiškos galima suprasti posistemio projektą, kaip jis gaminamas, montuojamas, kaip atliekama jo priežiūra ir eksploatavimas, ir įvertinti atitiktį tipui, kaip aprašyta tipo patikros sertifikate, bei TSS reikalavimams.

4.2. Paraiškoje yra:

— perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas,

— patvirtinto tipo techniniai dokumentai, įskaitant tipo patikros sertifikatą, išduotą baigus SB modulyje aprašytą procedūrą,

ir, jei šiuose dokumentuose nėra,

— bendras posistemio aprašymas, bendras projektas ir konstrukcija,

— taikytos techninės specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([19]),

— būtini papildomi pirma nurodytų specifikacijų pakankamumo įrodymai, ypač jeigu nevisiškai buvo taikomos Europos specifikacijos ir atitinkami punktai. Šie pakankamumo papildomi įrodymai apima tinkamoje gamintojo laboratorijoje arba jo vardu atliktų bandymų rezultatus,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— techniniai posistemio gamybos ir surinkimo dokumentai,

— gamybos etapo atitikties kitiems atsižvelgiant į Sutartį parengtiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— posistemyje naudotinų sąveikos sudedamųjų dalių sąrašas,

— sąveikos sudedamųjų dalių EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų kopijos ir visos direktyvos VI priede nurodytos būtinos dalys,

— posistemį projektuojančių, gaminančių, surenkančių ir montuojančių gamintojų sąrašas,

— įrodymas, kad visiems 5.2 punkte išvardytiems etapams taikomos perkančiosios organizacijos, jei ji dalyvauja, ir (arba) pagrindinio rangovo kokybės valdymo sistemos, ir jų veiksmingumo įrodymai,

— nuoroda, kuri notifikuotoji įstaiga yra atsakinga už tų kokybės valdymo sistemų patvirtinimą ir priežiūrą.

4.3. Notifikuotoji įstaiga pirma nagrinėja paraišką dėl tipo patikros galiojimo ir tipo patikros sertifikato.

([19]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

Jei notifikuotoji įstaiga mano, kad tipo patikros sertifikatas nebegalioja arba nėra tinkamas ir kad būtina nauja tipo patikra, ji pagrindžia savo sprendimą.

5. *Kokybės valdymo sistema*

5.1. Perkančioji organizacija, jeigu ji dalyvauja, ir pagrindinis rangovas, jeigu juo naudojamasi, pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką ir prašyti įvertinti jos (jo) taikomas kokybės valdymo sistemas.

Paraiškoje yra:

— visa reikiama informacija apie numatomą posistemį,

— kokybės valdymo sistemos dokumentai,

— patvirtinto tipo techniniai dokumentai ir tipo patikros sertifikato, išduoto baigus SB modulyje nurodytą tipo patikros procedūrą, kopija.

Dalyvaujantieji vykdant tik dalį posistemio projekto pateikia informaciją vien apie atitinkamą dalį.

5.2. Jei tai yra perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingas už visą posistemio projektą, kokybės valdymo sistemos užtikrinama, kad posistemis apskritai atitiktų tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir kad tas posistemis apskritai atitiktų TSS reikalavimus. Jei tai yra kiti rangovai, jų kokybės valdymo sistema (-os) užtikrinama, kad atitinkamas jo indėlis į posistemį atitiktų tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir TSS reikalavimus.

Visi pareiškėjo (-ų) patvirtinti elementai, reikalavimai ir nuostatos sistemingai ir tvarkingai pagrindžiami dokumentais – rašytiniais nuostatais, procedūromis ir instrukcijomis. Šie kokybės valdymo sistemos dokumentai užtikrina bendrą kokybės nuostatų ir procedūrų, pvz. kokybės programų, planų, instrukcijų ir įrašų, supratimą.

Juose pirmiausia tinkamai aprašomi šie visų pareiškėjų sistemų elementai:

— kokybės tikslai ir organizacinė struktūra,

— gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės valdymo būdai, procesai ir sistemingos priemonės, kurios bus taikomos,

— patikros, tikrinimai ir bandymai, kurie bus atlikti prieš gamybą, surinkimą ir diegimą, jų metu bei juos baigus, ir jų dažnumas,

— kokybės duomenų įrašai, pvz., patikrinimo ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijų ataskaitos ir t. t.,

ir, jei tai perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingas už visą posistemio projektą:

— administracijos pareigos ir įgaliojimai užtikrinti bendrą posistemio kokybę, visų pirma įskaitant posistemio integravimo.

Tyrimai, bandymai ir tikrinimai apima visus šiuos etapus:

— posistemio struktūros, ypač įskaitant su civiline statyba susijusias veiklos rūšis, sudedamųjų dalių surinkimą, galutinį sureguliavimą,

— posistemio galutinį išbandymą,

— ir, jeigu nurodyta TSS, tinkamumo visomis eksploatavimo sąlygomis patvirtinimą.

5.3. Perkančiosios organizacijos pasirinkta notifikuotoji įstaiga nagrinėja, ar visiems 5.2 punkte išvardytiems posistemio etapams taikomi pareiškėjo (-ų) kokybės valdymo sistemos (-ų) tvirtinimas ir priežiūra yra pakankami ir tinkami ([20]).

Jei posistemio atitiktis tipo patikros sertifikate aprašytam tipui ir posistemio atitiktis TSS reikalavimams grindžiamos daugiau negu viena kokybės valdymo sistema, notifikuotoji įstaiga pirmiausia nagrinėja:

— ar kokybės valdymo sistemų ryšiai ir sąsajos yra aiškiai pagrįsti dokumentais, ir

— ar pakankamai ir deramai nustatytos už viso posistemio atitiktį atsakingos pagrindinio rangovo administracijos bendrosios pareigos ir įgaliojimai.

5.4. 5.1 punkte nurodyta notifikuotoji įstaiga vertina kokybės valdymo sistemą ir nustato, ar ji atitinka 5.2 punkte nurodytus reikalavimus. Ji pripažįsta, kad šių reikalavimų laikomasi, jei pareiškėjas pagal standartą EN ISO 9001-2000 yra įdiegęs gamybos, galutinės produkto patikros ir bandymo kokybės sistemą, kuria atsižvelgiama į posistemio, kuriam ji taikoma, ypatybes.

Jei pareiškėjas naudoja sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga į tai atsižvelgia atlikdama vertinimą.

Atitinkamam posistemiui konkretus auditas skiriamas atsižvelgiant į konkretų pareiškėjo indėlį į posistemį. Tyrėjų grupėje yra bent vienas asmuo, turintis atitinkamos posistemio technologijos vertinimo patirties. Vertinimo procedūra apima tikrinimą lankantis pareiškėjo patalpose.

Sprendimas pranešamas pareiškėjui. Pranešime pateikiamos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl vertinimo.

5.5. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindiniai rangovai įsipareigoja vykdyti su patvirtinta kokybės sistema susijusius įsipareigojimus ir užtikrinti, kad ši sistema veiktų tinkamai ir veiksmingai.

Jie kokybės valdymo sistemą patvirtinusiai notifikuotajai įstaigai praneša apie visus svarbius jos pakeitimus, kurie turės įtakos tam, kaip posistemis atitiks TSS reikalavimus.

Notifikuotoji įstaiga vertina siūlomus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės valdymo sistema tebeatitiks 5.2 punkte nurodytus reikalavimus, ar ją reikės vertinti iš naujo.

Savo sprendimą ji praneša pareiškėjui. Pranešime pateikiamos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl vertinimo.

6. Kokybės valdymo sistemos (-ų), už kurią (-ias) atsakinga notifikuotoji įstaiga, priežiūra

6.1. Priežiūros tikslas – užtikrinti, kad perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas deramai laikytųsi patvirtintoje kokybės valdymo sistemoje (-ose) numatytų įsipareigojimų.

6.2. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas 5.1 punkte nurodytai notifikuotajai įstaigai pateikia visus tam reikalingus dokumentus (arba pasirūpina, kad jie būtų pateikti), įskaitant posistemio įgyvendinimo planus ir techninius įrašus (tiek, kiek tai siejasi su konkrečiu pareiškėjų indėliu į posistemį), pirmiausia:

([20]) Geležinkelių riedmenų TSS atveju notifikuotoji įstaiga atitinkamame TSS skyriuje nurodytomis sąlygomis gali dalyvauti baigiamajame eksploataciniame lokomotyvų arba traukinių sąstatų bandyme.

— kokybės valdymo sistemos dokumentus, įskaitant konkrečias priemones, kurios buvo įgyvendintos, siekiant užtikrinti, kad:

— jei tai yra perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingas už visą posistemio projektą,

pakankamai ir deramai būtų nustatytos už viso posistemio atitiktį atsakingos administracijos bendrosios pareigos ir įgaliojimai.

— jei tai pareiškėjas,

kiekvieno pareiškėjo kokybės valdymo sistema būtų tinkamai tvarkoma taip, kad integracija būtų užtikrinta posistemio lygiu,

— kokybės valdymo sistemos projektinėje dalyje numatytus kokybės duomenų įrašus, pvz., analizių, skaičiavimų, bandymų rezultatus ir t. t., kokybės valdymo sistemos gamybinėje dalyje (įskaitant surinkimą ir montavimą) numatytus kokybės duomenų įrašus, pvz., patikrinimų ataskaitas, bandymų ir kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijų ataskaitas ir t. t.

6.3. Notifikuotoji įstaiga reguliariai atlieka audito patikrinimus, kad įsitikintų, jog perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas prižiūri bei taiko kokybės sistemą, ir jiems pateikia audito ataskaitą. Jei jie taiko sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga į tai atsižvelgia vykdydama priežiūrą.

Audito patikrinimai atliekami ne rečiau kaip kartą per metus, ir ne mažiau kaip vienas posistemio, kuriam taikoma 8 punkte nurodyta EB patikros procedūra, auditas atliekamas vykdant atitinkamą veiklą (gamyba, surinkimas arba montavimas).

6.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali rengti netikėtus apsilankymus į atitinkamas pareiškėjo (-ų) vietas. Per šiuos apsilankymus notifikuotoji įstaiga gali atlikti išsamius arba dalinius audito patikrinimus ir atlikti bandymus arba pasirūpinti, kad jie būtų atlikti, norėdama patikrinti, jeigu būtina, ar tinkamai veikia kokybės valdymo sistema. Ji pareiškėjui (-ams) pateikia atitinkamai patikrinimo ir audito ataskaitą ir (arba) bandymo ataskaitas.

6.5. Perkančiosios organizacijos pasirinkta ir už EB patikrą atsakinga notifikuotoji įstaiga, jei ji neprižiūri visos atitinkamos kokybės sistemos (-ų), koordinuoja visų kitų notifikuotųjų įstaigų, kurios yra atsakingos už tą užduotį, vykdomą priežiūrą, kad:

— įsitikintų, jog skirtingų su posistemio integracija susijusių kokybės valdymo sistemų sąsajos buvo tinkamai sutvarkytos,

— palaikydama ryšį su perkančiąja organizacija, surinktų būtinas sudedamąsias vertinimo dalis, kad būtų garantuotas įvairių kokybės valdymo sistemų nuoseklumas ir bendroji priežiūra.

Užtikrindama koordinavimą atsakinga notifikuotoji įstaiga turi teisę:

— gauti visus dokumentus (tvirtinimo ir priežiūros), išduotus kitų notifikuotųjų įstaigų,

— dalyvauti atliekant 6.3 punkte numatytus priežiūros audito patikrinimus,

— kartu su kitomis notifikuotosiomis įstaigomis inicijuoti 6.4 punkte nurodytus papildomus audito patikrinimus, už kuriuos ji atsakinga.

7. Kad 5.1 punkte nurodyta notifikuotoji įstaiga galėtų atlikti patikrinimą, auditą ir vykdyti priežiūrą, jai turi būti leidžiama patekti į statybvietes, gamybos cechus, surinkimo ir montavimo vietas, sandėliavimo vietas ir tam tikrais atvejais į išankstinio surinkimo bei bandymo patalpas ir apskritai į visas patalpas, į kurias, jos nuomone, būtina patekti, kad būtų atlikta užduotis, atsižvelgiant į pareiškėjo konkretų indėlį į posistemio projektą.

8. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas 10 metų nuo paskutinio posistemio pagaminimo dienos laiko ir nacionalinėms institucijoms leidžia susipažinti su:

— 5.1 punkto antros pastraipos antrojoje įtraukoje nurodytais dokumentais,

— 5.5 punkto antroje pastraipoje nurodytais pakeitimais,

— 5.4, 5.5 ir 6.4 punktuose nurodytais notifikuotosios įstaigos sprendimais ir ataskaitomis.

9. Jeigu posistemis atitinka TSS reikalavimus, notifikuotoji įstaiga, atsižvelgdama į tipo patikrą ir kokybės valdymo sistemos (-ų) patvirtinimą bei priežiūrą, parengia perkančiajai organizacijai skirtą atitikties sertifikatą, o ši parengia valstybės narės, kurioje yra posistemis ir (arba) kurioje jis eksploatuojamas, priežiūros institucijai skirtą EB patikros deklaraciją.

EB patikros deklaracija ir su ja pateikiami dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data. Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama bent direktyvos V priede nurodyta informacija.

10. Perkančiosios organizacijos pasirinkta notifikuotoji įstaiga yra atsakinga už techninių dokumentų bylos, kuri turi būti pridėta prie EB patikros deklaracijos, sudarymą. Techninių dokumentų byloje pateikiama bent informacija, nurodyta direktyvos 18 straipsnio 3 dalyje, pirmiausia:

— visi būtini posistemio charakteristikas apibūdinantys dokumentai,

— posistemyje naudojamų sąveikos sudedamųjų dalių sąrašas,

— EB atitikties deklaracijų ir tam tikrais atvejais EB tinkamumo naudoti deklaracijų, kurios pagal direktyvos 13 straipsnį būtinos pirmiau minėtoms sudedamosioms dalims, kopijos, tam tikrais atvejais prie jų pridedami atitinkami notifikuotųjų įstaigų išduoti dokumentai (sertifikatai, kokybės valdymo sistemos patvirtinimai ir priežiūros dokumentai),

— visos su posistemio technine priežiūra, naudojimo sąlygomis ir ribomis susijusios sudedamosios dalys,

— visos su aptarnavimo, nuolatinės arba einamosios stebėsenos, derinimo ir techninės priežiūros instrukcijomis susijusios sudedamosios dalys,

— posistemio tipo patikros sertifikatas ir su juo pateikiami techniniai dokumentai, kaip apibrėžta SB modulyje,

— atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— notifikuotosios įstaigos išduotas ir jos parašu patvirtintas atitikties sertifikatas, kaip nurodyta 9 punkte, su kuriuo pateikiamos atitinkamos patikros ir (arba) skaičiavimo pastabos, kuriuo patvirtinama, kad projektas atitinka direktyvą bei TSS, ir tam tikrais atvejais nurodomi vykdant veiklą užregistruoti ir nepanaikinti apribojimai. Su sertifikatu taip pat turėtų būti pateikiamos tikrinimo ir audito ataskaitos, parengtos atliekant 6.3 ir 6.4 punktuose nurodytą patikrą, pirmiausia:

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS.

11. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms praneša svarbią informaciją apie išduotus, panaikintus arba atsisakytus išduoti kokybės valdymo sistemos patvirtinimus.

Kitos notifikuotosios įstaigos paprašiusios gali gauti išduotų kokybės valdymo sistemos patvirtinimų kopijas.

12. Prie atitikties sertifikato pridedami įrašai pateikiami perkančiajai organizacijai.

Bendrijoje įsisteigusi perkančioji organizacija techninių dokumentų bylos kopiją laiko visą posistemio naudojimo laikotarpį ir trejus metus po jo; ji siunčiama kiekvienai kitai to paprašiusiai valstybei narei.

F.3.3. SF modulis: Produkto patikra

1. Šiame modulyje aprašyta EB patikros procedūra, kuria perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo Bendrijoje prašymu notifikuotoji įstaiga patikrina ir patvirtina, kad infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų posistemis, kuriam notifikuotoji įstaiga jau yra išdavusi tipo patikros sertifikatą:

— atitinka šią TSS ir kitas taikomas TSS, kurios įrodo, kad buvo įvykdyti Direktyvos 01/16/EB pagrindiniai reikalavimai ([21]),

— atitinka atsižvelgiant į Sutartį parengtus kitus teisės aktus

ir kad tą posistemį galima pradėti eksploatuoti.

2. Perkančioji organizacija ([22]) pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką atlikti posistemio EB patikrą (atliekant produkto patikrą).

Paraiškoje pateikiama:

— perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas,

— techniniai dokumentai.

3. Vykstant tai procedūros daliai, perkančioji organizacija patikrina ir patvirtina, kad atitinkamas posistemis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir jam taikomus TSS reikalavimus.

Notifikuotoji įstaiga vykdo procedūrą, jei prieš vertinimą išduotas posistemio, dėl kurio pateikiama paraiška, tipo patikros sertifikatas toliau galioja.

4. Perkančioji organizacija imasi visų būtinų priemonių, kad per gamybos procesą (įskaitant pagrindinio rangovo ([23]), jeigu juo naudojamasi, atliekamą sąveikos sudedamųjų dalių surinkimą ir integraciją) būtų užtikrinta, jog posistemis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir jam taikomus TSS reikalavimus.

5. Iš paraiškos galima suprasti posistemio projektą, kaip jis gaminamas, montuojamas, kaip atliekama jo techninė priežiūra ir kaip jis eksploatuojamas, ir įvertinti, ar posistemis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir ar yra laikomasi TSS reikalavimų.

Paraiškoje yra:

— patvirtinto tipo techniniai dokumentai, įskaitant tipo patikros sertifikatą, išduotą baigus SB modulyje aprašytą procedūrą,

ir, jei šiuose dokumentuose nėra,

— posistemio bendras aprašymas, bendras projektas ir konstrukcija,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— eskizinis projektas ir gamybos informacija, pvz., brėžiniai, sudedamųjų dalių, agregatų, mazgų schemos, grandinės ir t. t.,

— techniniai posistemio gamybos ir surinkimo dokumentai,

— taikytos techninės projekto specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([24]),

— būtini pirma nurodytų specifikacijų pakankamumo įrodymai, ypač jeigu nevisiškai buvo taikomos Europos specifikacijos ir atitinkami punktai,

— gamybos etapo atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— posistemyje naudotinų sąveikos sudedamųjų dalių sąrašas,

([21]) Pagrindinius reikalavimus atspindi techniniai parametrai, sąsajos ir techninių savybių reikalavimai, nustatyti TSS 4 skyriuje.

([22]) Šiame modulyje „perkančioji organizacija“ – tai „posistemio perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvoje, arba Bendrijoje įsisteigęs jos įgaliotasis atstovas“.

([23]) „Pagrindiniai rangovai“ – tai įmonės, kurios savo veikla prisideda prie pagrindinių TSS reikalavimų vykdymo. Sąvoka taikoma įmonei, kuri gali būti atsakinga už visą posistemio projektą, arba kitoms įmonėms, kurios dalyvauja vykdant tik dalį posistemio projekto (pavyzdžiui, surenka arba įdiegia posistemį).

([24]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

— EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų, kurios būtinos sąveikos sudedamosioms dalims, kopijos ir visos direktyvos VI priede nurodytos būtinos dalys,

— posistemių projektuojančių, gaminančių, surenkančių ir montuojančių gamintojų sąrašas.

Jeigu TSS reikalaujama pateikti daugiau techninių dokumentų informacijos, ji pateikiama.

6. Notifikuotoji įstaiga pirma nagrinėja paraišką dėl tipo patikros galiojimo ir tipo patikros sertifikato.

Jei notifikuotoji įstaiga mano, kad tipo patikros sertifikatas nebegalioja arba nėra tinkamas ir kad būtina naujas tipo patikra, ji pagrindžia savo sprendimą.

Notifikuotoji įstaiga atlieka atitinkamus patikras ir bandymus, kad būtų nustatyta, ar posistemis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir TSS reikalavimus. Notifikuotoji įstaiga nagrinėja ir išbando visus serijinės gamybos posistemius, kaip nurodyta 4 punkte.

7. Patikra tikrinant ir bandant kiekvieną posistemį (kaip serijinį produktą)

7.1. Notifikuotoji įstaiga atlieka bandymus, patikras ir tikrinimus, kad užtikrintų serijinės gamybos posistemių atitiktį, kaip numatyta TSS. Patikros, bandymai ir tikrinimai atliekami TSS numatytais etapais.

7.2. Kiekvienas posistemis (kaip serijinis produktas) nagrinėjamas, bandomas ir tikrinamas atskirai ([25]), siekiant patikrinti, ar jis atitinka tipo patikros sertifikate aprašytą tipą ir jam taikomus TSS reikalavimus. Jei bandymas nėra numatytas TSS (arba TSS nurodytame Europos standarte), taikomos atitinkamos Europos specifikacijos arba atliekami lygiaverčiai bandymai.

8. Notifikuotoji įstaiga su perkančiąja įmone gali susitarti dėl vietų, kuriose bus atliekami bandymai, ir, kad galutinį posistemio bandymą ir, jeigu tai numatyta TSS, bandymus atlieka arba patvirtinimą visomis eksploatavimo sąlygomis suteikia perkančioji organizacija tiesiogiai prižiūrint ir dalyvaujant notifikuotajai įstaigai.

Kad atliktų bandymą ir patikrą, notifikuotoji įstaiga turi turėti galimybę patekti į gamybos cechus, surinkimo ir montavimo vietas ir tam tikrais atvejais į išankstinio surinkimo bei bandymo patalpas užduotims atlikti, kaip numatyta TSS.

9. Jeigu posistemis atitinka TSS reikalavimus, notifikuotoji įstaiga parengia perkančiajai organizacijai skirtą atitikties sertifikatą, o ši parengia valstybės narės, kurioje yra posistemis ir (arba) kurioje jis eksploatuojamas, priežiūros institucijai skirtą EB patikros deklaraciją.

Šie notifikuotosios įstaigos veiksmai atliekami atsižvelgiant į atliktus visų serijinių produktų tipo patikrą ir bandymus, patikras ir patikrinimus, kaip yra nurodyta 7 punkte, reikalaujama TSS ir (arba) atitinkamoje Europos specifikacijoje.

EB patikros deklaracija ir su ja pateikiami dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data. Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama bent direktyvos V priede nurodyta informacija.

10. Notifikuotoji įstaiga yra atsakinga už techninių dokumentų bylos, pateikiamos su EB patikros deklaracija, sudarymą. Techninių dokumentų byloje pateikiama bent direktyvos 18 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija, ypač:

— visi būtini posistemio charakteristikas apibūdinantys dokumentai,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— posistemyje naudojamų sąveikos sudedamųjų dalių sąrašas,

([25]) Ypač geležinkelių riedmenų TSS atveju notifikuotoji įstaiga dalyvaus baigiamajame eksploataciniame lokomotyvų arba traukinių sąstatų bandyme. Tai bus nurodyta atitinkamame TSS skyriuje.

— EB atitikties ir tam tikrais atvejais EB tinkamumo naudoti deklaracijų, kurios pagal direktyvos 13 straipsnį turi būti išduotos sudedamosioms dalims, kopijos, tam tikrais atvejais prie jų pridedant atitinkamus notifikuotųjų įstaigų išduotus dokumentus (sertifikatus, kokybės valdymo sistemos patvirtinimus ir priežiūros dokumentus),

— visos su posistemio techninе priežiūra, naudojimo sąlygomis ir ribomis susijusios sudedamosios dalys,

— visos su aptarnavimo, nuolatinės arba einamosios stebėsenos, derinimo ir techninės priežiūros instrukcijomis susijusios sudedamosios dalys,

— posistemio tipo patikros sertifikatas ir su juo pateikiami techniniai dokumentai, kaip apibrėžta SB modulyje,

— 9 punkte nurodytos notifikuotosios įstaigos išduotas ir jos parašu patvirtintas atitikties sertifikatas, su kuriuo pateikiamos atitinkamos skaičiavimo pastabos, kuriuo patvirtinama, kad projektas atitinka direktyvą bei TSS, ir kuriame tam tikrais atvejais nurodomi vykdant veiklą užregistruoti ir nepanaikinti apribojimai. Su sertifikatu prireikus taip pat turėtų būti pateikiamos atliekant patikrą parengtos patikrinimo ir audito ataskaitos.

11. Prie atitikties sertifikato pridedami įrašai pateikiami perkančiajai organizacijai.

Perkančioji organizacija techninės dokumentacijos bylos kopiją laiko visą posistemio naudojimo laikotarpį ir trejus metus po jo; ji siunčiama kiekvienai kitai to paprašiusiai valstybei narei.

F.3.4. SG modulis. Vieneto patikra

1. Šiame modulyje aprašoma EB patikros procedūra, kuria perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo Bendrijoje prašymu notifikuotoji įstaiga patikrina ir patvirtina, kad infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų posistemis:

— atitinka šią TSS ir kitas taikytinas TSS, kurios įrodo, kad buvo įvykdyti Direktyvos 01/16/EB pagrindiniai reikalavimai ([26]),

— atitinka atsižvelgiant į Sutartį parengtus kitus teisės aktus

ir kad tą posistemį galima pradėti eksploatuoti.

2. Perkančioji organizacija ([27]) pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką atlikti posistemio EB patikrą (atliekant vieneto patikrą).

Paraiškoje pateikiama:

— perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas,

— techniniai dokumentai.

3. Iš techninių dokumentų galima suprasti posistemio projektą, jo gamybą, montavimą ir eksploatavimą bei įvertinti, ar posistemis atitinka direktyvos ir TSS reikalavimus.

Techniniuose dokumentuose pateikiama:

— bendras posistemio aprašymas, bendras projektas ir struktūra,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

— eskizinis projektas ir gamybos informacija, pvz., sudedamųjų dalių, agregato mazgų, agregatų, grandinių ir kiti brėžiniai bei schemos,

([26]) Pagrindinius reikalavimus atspindi techniniai parametrai, sąsajos ir techninių savybių reikalavimai, nustatyti TSS 4 skyriuje.

([27]) Šiame modulyje „perkančioji organizacija“ – tai „posistemio perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvoje, arba Bendrijoje įsisteigęs jos įgaliotasis atstovas“.

— posistemio projekto ir gamybos informacijai, techninei priežiūrai ir eksploatacijai suprasti būtini aprašymai bei paaiškinimai,

— taikytos techninės specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([28]),

— būtini pirma nurodytų specifikacijų pakankamumo įrodymai, ypač jeigu nevisiškai buvo taikomos Europos specifikacijos ir atitinkami punktai,

— posistemyje naudotinų sąveikos sudedamųjų dalių sąrašas,

— EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų, kurios būtinos sąveikos sudedamosioms dalims, kopijos ir visos direktyvos VI priede nurodytos būtinos dalys,

— atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

— techniniai posistemio gamybos ir surinkimo dokumentai,

— posistemį projektuojančių, gaminančių, surenkančių ir montuojančių gamintojų sąrašas,

— posistemio naudojimo sąlygos (eksploatavimo trukmės arba atstumo apribojimai, dilimo ribos ir t. t.),

— techninės priežiūros sąlygos ir posistemio techninės priežiūros techniniai dokumentai,

— techniniai reikalavimai, į kuriuos turi būti atsižvelgta posistemio gamybos, techninės priežiūros arba eksploatavimo metu,

— atliktų projektinių skaičiavimų, tikrinimų rezultatai ir t. t.,

— visi kiti atitinkami techniniai įrodymai, kuriais galima įrodyti, kad ankstesnius patikrinimus arba bandymus sėkmingai panašiomis sąlygomis atliko nepriklausomos ir kompetentingos institucijos

Jeigu TSS yra reikalaujama pateikti daugiau techninių dokumentų informacijos, ji pateikiama.

4. Notifikuotoji įstaiga nagrinėja paraišką bei techninius dokumentus ir nustato sudedamąsias dalis, kurios buvo suprojektuotos laikantis atitinkamų TSS ir Europos specifikacijų nuostatų ir kurios buvo suprojektuotos nesilaikant atitinkamų pirmiau minėtų Europos specifikacijų nuostatų.

Notifikuotoji įstaiga patikrina posistemį ir nustato, ar buvo atlikti tinkami ir būtini bandymai, siekiant nustatyti, ar atitinkamos Europos specifikacijos iš tiesų buvo taikomos, jei jos buvo pasirinktos, arba ar priimtas sprendimai atitinka TSS reikalavimus, jei atitinkamos Europos specifikacijos nebuvo taikomos.

Patikros, bandymai ir tikrinimai atliekami šiais TSS numatytais etapais:

— bendro projekto,

— posistemio struktūros, ypač prireikus įskaitant su civiline statyba susijusias veiklos rūšis, sudedamųjų dalių surinkimą, bendrąjį derinimą,

— posistemio galutinio išbandymo,

— ir, jeigu tai nurodyta TSS, tinkamumo visomis eksploatavimo sąlygomis patvirtinimo.

Notifikuotoji įstaiga gali atsižvelgti į patikrų, tikrinimų arba bandymų, kuriuos sėkmingai panašiomis sąlygomis atliko kitos įstaigos ([29]) arba pareiškėjas (ar kitas asmuo jo vardu), įrodymus, jei tai yra nurodyta atitinkamoje TSS. Po to notifikuotoji įstaiga priima sprendimą, ar remsis šių tikrinimų arba bandymų rezultatais.

([28]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

([29]) Sąlygos, kuriomis būtų pavedamas tikrinimas ir bandymai, turi būti panašios į subrangos veiklai taikomas sąlygas, kurių laikosi notifikuotoji įstaiga (žr. Naujojo požiūrio mėlynojo vadovo 6.5 p.).

Notifikuotosios įstaigos surinkti įrodymai turi būti tinkami ir pakankami, kad būtų įrodyta atitiktis su TSS reikalavimams ir kad buvo atlikti visi reikiami ir tinkam tikrinimai ir bandymai.

Naudotini įrodymai iš kitų šalių apsvarstomi prieš atliekant bandymus arba tikrinimus, nes notifikuotoji įstaiga gali pageidauti atlikti jų vertinimą, dalyvauti juose arba vertinti juos atliekant.

Tai, kiek remiamasi tokiais kitais įrodymais, pagrindžiama dokumentais įforminama analize, be kita ko, taikant toliau nurodytus veiksnius ([30]). Šis pagrindimas įtraukiamas į techninių dokumentų bylą.

Visais atvejais galutinė atsakomybė už juos priklauso notifikuotajai įstaigai.

5. Notifikuotoji įstaiga su perkančiąja įmone gali susitarti dėl vietų, kuriose bus atliekami bandymai, ir, kad galutinį posistemio bandymą ir, jeigu tai numatyta TSS, bandymus atlieka arba patvirtinimą visomis eksploatavimo sąlygomis suteikia perkančioji organizacija tiesiogiai prižiūrint ir dalyvaujant notifikuotajai įstaigai.

6. Kad atliktų bandymą ir patikrą, notifikuotoji įstaiga turi turėti galimybę patekti į projektavimo vietas, statybvietes, gamybos cechus, surinkimo ir montavimo vietas ir tam tikrais atvejais į išankstinio surinkimo bei bandymo patalpas užduotims atlikti, kaip numatyta TSS.

7. Jeigu posistemis atitinka TSS reikalavimus, notifikuotoji įstaiga, atsižvelgdama į TSS ir (arba) atitinkamose Europos specifikacijose, nurodytus bandymus, patikras ir patikrinimus, parengia perkančiajai organizacijai skirtą EB patikros sertifikatą, o ji parengia valstybės narės, kurioje yra posistemis ir (arba) kurioje jis eksploatuojamas, priežiūros institucijai skirtą EB patikros deklaraciją.

EB patikros deklaracija ir su ja pateikiami dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data. Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama bent direktyvos V priede nurodyta informacija.

8. Notifikuotoji įstaiga yra atsakinga už techninių dokumentų bylos, pateikiamos su EB patikros deklaracija, sudarymą. Techninių dokumentų byloje pateikiama bent direktyvos 18 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija, ypač:

— visi būtini posistemio charakteristikas apibūdinantys dokumentai,

— posistemyje naudojamų sąveikos sudedamųjų dalių sąrašas,

— EB atitikties ir tam tikrais atvejais EB tinkamumo naudoti deklaracijų, kurios pagal direktyvos 13 straipsnį turi būti išduotos sudedamosioms dalims, kopijos, tam tikrais atvejais prie jų pridedant atitinkamus notifikuotųjų įstaigų išduotus dokumentus (sertifikatus, kokybės valdymo sistemos patvirtinimą ir priežiūros dokumentus),

— visos su posistemio technine priežiūra, naudojimo sąlygomis ir ribomis susijusios sudedamosios dalys,

— visos su aptarnavimo, nuolatinės arba einamosios stebėsenos, derinimo ir techninės priežiūros instrukcijomis susijusios sudedamosios dalys,

([30]) Notifikuotoji įstaiga tiria įvairias posistemio darbo dalis ir prieš pradedant darbą, jo metu ir jį baigus nustato:
- įtaką posistemio ir jo įvairių dalių rizikai ir saugai,
- esamos įrangos ir sistemos naudojimą:
  - naudojamas taip pat, kaip ir anksčiau,
  - naudotas anksčiau, bet pritaikytas naudoti atliekant naują darbą,
- turimų projektų, technologijų, medžiagų ir gamybos būdų naudojimą,
- projektavimo, gamybos, bandymo ir priėmimo eksploatuoti priemones,
- eksploatacinį ir darbo režimą,
- anksčiau kitų kompetentingų institucijų suteiktus patvirtinimus,
- kitų dalyvaujančių institucijų akreditacijas:
  - notifikuotajai įstaigai leidžiama atsižvelgti į galiojančią akreditaciją pagal EN45004, jei nėra interesų konflikto, jei akreditacija apima atliekamą bandymą ir jei akreditacija galioja,
  - Jei nėra oficialios akreditacijos, notifikuotoji įstaiga turi patvirtinti, kad kontroliuojamos kompetencijos, nepriklausomumo, bandymo ir medžiagų tvarkymo procesų, įrengimų ir įrangos ir kitų procesų, svarbių indėliui į posistemį, kontrolės sistemos,
  - visais atvejais notifikuotoji įstaiga turi apsvarstyti priemonių tinkamumą ir nustatyti, kiek reikia dalyvaujant stebėti, kaip jos įgyvendinamos,
- vienarūšių siuntų ir modulį atitinančių sistemų naudojimą.

— 7 punkte nurodytos notifikuotosios įstaigos išduotas ir jos parašu patvirtintas atitikties sertifikatas, su kuriuo pateikiamos atitinkamos skaičiavimo pastabos, kuriuo patvirtinama, kad projektas atitinka direktyvą bei TSS, ir kuriame tam tikrais atvejais nurodomi vykdant veiklą užregistruoti ir nepanaikinti apribojimai. Su sertifikatu prireikus taip pat turėtų būti pateikiamos atliekant patikrą parengtos patikrinimo ir audito ataskaitos,

— atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams (įskaitant sertifikatus) įrodymai,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS.

9. Prie atitikties sertifikato pridedami įrašai pateikiami perkančiajai organizacijai.

Perkančioji organizacija techninių dokumentų bylos kopiją laiko visą posistemio naudojimo laikotarpį ir trejus metus po jo; ji siunčiama kiekvienai kitai to paprašiusiai valstybei narei.

F.3.5. SH2 modulis. Visiško kokybės valdymo sistema su projekto patikra

1. Šiame modulyje aprašoma EB patikros procedūra, kuria perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo Bendrijoje prašymu notifikuotoji įstaiga patikrina ir patvirtina, kad infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų posistemis:

— atitinka šią TSS ir kitas taikytinas TSS, kurios įrodo, kad buvo įvykdyti Direktyvos 01/16/EB pagrindiniai reikalavimai ([31]),

— atitinka atsižvelgiant į Sutartį parengtus kitus teisės aktus ir kad tą posistemį galima pradėti eksploatuoti.

2. Notifikuotoji įstaiga atlieka procedūrą, įskaitant posistemio projekto patikrą, jei perkančioji organizacija ([32]) ir dalyvaujantis pagrindinis rangovas vykdo 3 punkte nurodytus įsipareigojimus

Sąvoka „pagrindinis rangovas“ taikoma įmonėms, kurios savo veikla prisideda prie TSS pagrindinių reikalavimų vykdymo. Ji taikoma įmonei, kuri:

— yra atsakinga už visą posistemio projektą (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją),

— kitoms įmonėms, dalyvaujančioms vykdant tik dalį posistemio projekto (pvz., , projektuojančioms, surenkančioms ir montuojančioms posistemį).

Ji netaikoma gamintojo subrangovams, tiekiantiems komponentus ir sąveikos sudedamąsias dalis.

3. Jei posistemiui taikoma EB patikros procedūra, perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, jei jis dalyvauja, naudoja 5 punkte nurodytą patvirtintą projektavimo, gamybos, produkto galutinio tikrinimo bei bandymo kokybės valdymo sistemą, kuri prižiūrima taip, kaip nurodyta 6 punkte.

Už visą posistemio projektą atsakingas (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją) pagrindinis rangovas bet kuriuo atveju naudoja patvirtintą projektavimo, gamybos, produkto galutinio tikrinimo bei bandymų kokybės valdymo sistemą, kuri prižiūrima taip, kaip nurodyta 6 punkte.

Jei perkančioji organizacija pati yra atsakinga už visą posistemio projektą (visų pirma įskaitant atsakomybę už posistemio integraciją) arba jei perkančioji organizacija tiesiogiai prisideda prie projektavimo ir (arba) gamybos (įskaitant surinkimą ir montavimą), vykdydama tų rūšių veiklą ji naudoja patvirtintą kokybės valdymo sistemą, prižiūrėtiną taip, kaip nurodyta 6 punkte.

Pareiškėjams, kurie dalyvauja tik surenkant ir montuojant posistemį, leidžiama naudoti tik patvirtintą gamybos, produkto galutinio tikrinimo ir bandymų kokybės valdymo sistemą.

([31]) Pagrindinius reikalavimus atspindi techniniai parametrai, sąsajos ir techninių savybių reikalavimai, nustatyti TSS 4 skyriuje.

([32]) Šiame modulyje „perkančioji organizacija“ – tai „posistemio perkančioji organizacija, kaip apibrėžta direktyvoje, arba Bendrijoje įsisteigęs jos įgaliotasis atstovas“.

4. *EB patikros procedūra*

4.1. Perkančioji organizacija pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką atlikti posistemio EB patikrą (taikant visiško kokybės valdymo sistemą su projekto patikra), įskaitant kokybės valdymo sistemų priežiūros koordinavimą, kaip nurodyta 5.4 ir 6.6 punktuose. Perkančioji organizacija dalyvaujantiems gamintojams praneša apie savo pasirinkimą ir paraišką.

4.2. Iš paraiškos galima suprasti posistemio projektą, kaip jis gaminamas, surenkamas, montuojamas, kaip atliekama jo techninė priežiūra ir kaip jis veikia, ir įvertinti, ar yra laikomasi TSS reikalavimų.

Paraiškoje yra:

— perkančiosios organizacijos arba jos įgaliotojo atstovo pavadinimas ir adresas,

— techniniai dokumentai, tarp jų:

  — bendras posistemio aprašymas, bendras projektas ir struktūra,

  — taikytos techninės projektavimo specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas ([33]),

  — būtini pirma nurodytų specifikacijų pakankamumo įrodymai, ypač jeigu ne visiškai buvo taikomos Europos specifikacijos ir atitinkami punktai,

  — bandymų programa,

  — infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS,

  — techniniai posistemio gamybos ir surinkimo dokumentai,

  — posistemyje naudotinų sąveikos sudedamųjų dalių sąrašas,

  — EB atitikties arba tinkamumo naudoti deklaracijų, su kuriomis turi būti pateikiamos sąveikos sudedamosios dalys, kopijos ir visos direktyvos VI priede nurodytos būtinos dalys,

  — atitikties atsižvelgiant į Sutartį parengtiems kitiems teisės aktams įrodymai (įskaitant sertifikatus),

  — visų posistemį projektuojančių, gaminančių, surenkančių ir montuojančių gamintojų sąrašas,

  — posistemio naudojimo sąlygos (eksploatavimo trukmės arba atstumo apribojimai, dilimo ribos ir t. t.),

  — priežiūros sąlygos ir techniniai posistemio priežiūros dokumentai,

  — techniniai reikalavimai, į kuriuos turi būti atsižvelgta posistemio gamybos, techninės priežiūros arba eksploatavimo metu,

— paaiškinimas, kaip visiems 5.2 punkte išvardytiems etapams taikomi pagrindinio rangovo ir (arba) perkančiosios organizacijos, jei ji dalyvauja, kokybės valdymo sistemos ir jų veiksmingumo įrodymai,

— nuoroda, kuri (-ios) notifikuotoji (-osios) įstaiga (-os) yra atsakinga (-os) už tų kokybės valdymo sistemų patvirtinimą ir priežiūrą.

4.3. Perkančioji organizacija pateikia tinkamoje jos laboratorijoje arba jų vardu atliktų patikrų, tikrinimų ir bandymų rezultatus ([34]), prireikus įskaitant tipo bandymus.

([33]) Europos specifikacijos apibrėžtis yra nurodyta Direktyvose 96/48/EB ir 01/16/EB. Greitųjų geležinkelių TSS taikymo vadove paaiškinta, kaip naudoti Europos specifikacijas.

([34]) Bandymų rezultatai gali būti pateikti pradedant taikyti arba vėliau.

4.4. Notifikuotoji įstaiga nagrinėja paraišką dėl projekto patikros ir įvertina bandymų rezultatus. Jeigu projektas atitinka direktyvos ir jam taikomos TSS nuostatas, notifikuotoji įstaiga pareiškėjui išduoda projekto patikros ataskaitą. Ataskaitoje pateikiamos projekto patikros išvados, jo galiojimo sąlygos, išnagrinėtam projektui identifikuoti būtini duomenys ir tam tikrais atvejais posistemio veikimo aprašymas.

Jei perkančiajai organizacijai projekto patikros ataskaitą atsisakoma išduoti, notifikuotoji įstaiga išsamiai nurodo tokio atsisakymo priežastis.

Numatoma sprendimo apskundimo tvarka.

4.5. Gamybos etapo metu pareiškėjas notifikuotajai įstaigai praneša, kad turi techninius dokumentus, reikalingus visų pakeitimų, kurie gali turėti įtakos atitikčiai TSS reikalavimams arba nustatytoms posistemio naudojimo sąlygoms, tipo patikros sertifikatui. Tokiais atvejais posistemiui gaunamas pildomas patvirtinimas. Tokiu atveju, notifikuotoji įstaiga atlieka tik tas patikras ir bandymus, kurie yra svarbūs ir būtini pakeitimams. Toks papildomas patvirtinimas gali būti suteiktas išduodant pradinio tipo patikros sertifikato papildymą arba naują sertifikatą, panaikinus senąjį.

5. *Kokybės valdymo sistema*

5.1. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas, jeigu juos naudojamasi, pasirinktai notifikuotajai įstaigai pateikia paraišką atlikti jų kokybės valdymo sistemų vertinimą.

Paraiškoje yra:

— visa reikiama informacija apie numatomą posistemį,

— kokybės valdymo sistemos dokumentai.

Dalyvaujantieji vykdant tik dalį projekto informaciją pateikia vien apie atitinkamą dalį.

5.2. Jei tai yra perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingas už visą posistemio projektą, kokybės valdymo sistema užtikrinama, kad posistemis apskritai atitiktų TSS reikalavimus.

Jei tai yra kiti rangovai, kokybės sistema (-os) užtikrinama, kad atitinkamas jo indėlis į posistemį atitinka TSS reikalavimus.

Visi pareiškėjų patvirtinti elementai, reikalavimai ir nuostatos sistemingai ir tvarkingai pagrindžiami dokumentais – rašytiniais nuostatais, procedūromis ir instrukcijomis. Šie kokybės valdymo sistemos dokumentai užtikrina bendrą kokybės nuostatų ir procedūrų, pvz. kokybės programų, planų, instrukcijų ir įrašų, supratimą.

Pirmiausia sistemoje atitinkamai apibūdinami šie punktai:

— visų pareiškėjų:

  — kokybės tikslai ir organizacinė struktūra,

  — atitinkami gamybos, kokybės kontrolės ir kokybės valdymo būdai, procesai ir sisteminga veikla, kurie bus naudojami ir vykdomi,

  — tyrimai, tikrinimai ir bandymai, kurie bus atlikti iki gamybos, surinkimo ir montavimo, jų metu bei juos baigus ir jų atlikimo dažnumas,

  — kokybės įrašai, tokie kaip patikrinimo ataskaitos, bandymų ir kalibravimo duomenys, atitinkamo personalo kvalifikacijos ataskaitos ir t. t.,

— pagrindinio rangovo, kiek tai siejasi su konkrečiu jo indėliu į posistemio projektą:

— techninės projekto specifikacijos, įskaitant Europos specifikacijas, kurios bus taikomos, ir, jeigu šios Europos specifikacijos bus taikomos nevisiškai, priemonės, kuriomis bus užtikrintas posistemiui taikomų TSS reikalavimų vykdymas,

— projektavimo kontrolės ir projektavimo patikros būdai, procesai ir sistemingi veiksmai, kurie bus taikomi projektuojant posistemį,

— priemonės, skirtos stebėti, kaip pasiekta reikalaujama projekto ir posistemio kokybė ir ar veiksmingai visuose etapuose, įskaitant gamybos etapą, veikia kokybės valdymo sistemos.

— ir perkančiosios organizacijos arba pagrindinio rangovo, atsakingo už visą posistemio projektą:

— už viso posistemio kokybę atsakingos administracijos bendrosios pareigos ir įgaliojimai, visų pirma už posistemio integracijos valdymą.

Yra šie tyrimų, bandymų ir tikrinimų etapai:

— bendro projekto,

— posistemio struktūros, visų pirma įskaitant su civiline statyba susijusią veiklą, sudedamųjų dalių surinkimą, galutinį derinimą,

— galutinio posistemio išbandymo,

— ir, jeigu tai nurodyta TSS, tinkamumo visomis eksploatavimo sąlygomis patvirtinimo.

5.3. Perkančiosios organizacijos pasirinkta notifikuotoji įstaiga nagrinėja, ar visiems 5.2 punkte išvardytiems etapams taikomi pareiškėjo (-ų) kokybės valdymo sistemos (-ų) ([35]) tvirtinimas ir priežiūra yra pakankami ir tinkami.

Jeigu posistemio atitiktis TSS reikalavimams grindžiama daugiau negu viena kokybės valdymo sistema, notifikuotoji įstaiga pirmiausia nagrinėja:

— ar kokybės valdymo sistemų ryšiai ir sąsajos aiškiai pagrįsti dokumentais,

— ir ar pakankamai ir deramai nustatytos už viso posistemio atitiktį atsakingos administracijos bendrosios pareigos ir įgaliojimai.

5.4. 5.1 punkte nurodyta notifikuotoji įstaiga vertina kokybės valdymo sistemą ir nustato, ar ji atitinka 5.2 punkte nurodytus reikalavimus. Ji pripažįsta, kad šių reikalavimų laikomasi, jei pareiškėjas pagal standartą EN ISO 9001-2000 yra įdiegęs projekto, gamybos, galutinės produkto patikros ir bandymo kokybės sistemą, kuria atsižvelgiama į sąveikos sudedamosios dalies, kuriai ji taikoma, ypatybes.

Jei pareiškėjas naudoja sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga į tai atsižvelgia atlikdama vertinimą.

Atitinkamam posistemiui skiriamas konkretus auditas, atsižvelgiant į konkretų pareiškėjo indėlį į posistemį. Tikrintojų grupėje yra bent vienas narys, turintis atitinkamos posistemio technologijos vertinimo patirties. Vertinimo procedūra apima tikrinimą lankantis gamintojo patalpose.

Sprendimas pranešamas pareiškėjui. Pranešime pateikiamos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl vertinimo.

5.5. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas įsipareigoja vykdyti su patvirtinta kokybės sistema susijusius įsipareigojimus ir užtikrinti tinkamą ir veiksmingą šios sistemos veikimą.

([35]) Ypač geležinkelių riedmenų TSS atveju notifikuotoji įstaiga dalyvaus baigiamajame eksploataciniame lokomotyvų arba traukinių sąstatų bandyme. Tai bus nurodyta atitinkamame TSS skyriuje.

Jie kokybės valdymo sistemą patvirtinusiai notifikuotajai įstaigai praneša apie visus svarbius jos pakeitimus, kurie turės įtakos tam, kaip posistemis atitiks TSS reikalavimus.

Notifikuotoji įstaiga vertina siūlomus pakeitimus ir nusprendžia, ar pakeista kokybės valdymo sistema tebeatitiks 5.2 punkte nurodytus reikalavimus, ar ją reikės vertinti iš naujo.

Sprendimas pranešamas pareiškėjui. Pranešime pateikiamos tikrinimo išvados ir pagrįstas sprendimas dėl vertinimo.

6. Kokybės valdymo sistemos, už kurią atsakinga notifikuotoji įstaiga, priežiūra

6.1. Priežiūros tikslas – užtikrinti, kad perkančioji organizacija, jeigu ji dalyvauja, ir pagrindinis rangovas deramai laikytųsi patvirtintoje (-ose) kokybės valdymo sistemoje (-ose) numatytų įsipareigojimų.

6.2. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas 5.1 punkte nurodytai notifikuotajai įstaigai pateikia visus tam reikalingus dokumentus (arba pasirūpina, kad jie būtų pateikti), pirmiausia posistemio įgyvendinimo planus ir techninius įrašus (tiek, kiek tai siejasi su konkrečiu pareiškėjo indėliu į posistemį), įskaitant:

— kokybės valdymo sistemos dokumentus, įskaitant konkrečias priemones, kurios buvo įgyvendintos, siekiant užtikrinti, kad:

— jei tai yra perkančioji organizacija arba pagrindinis rangovas, atsakingas už visą posistemio projektą,

būtų pakankamai ir deramai nustatytos už viso posistemio atitiktį atsakingos administracijos bendrosios pareigos ir įgaliojimai.

— jei tai pareiškėjas,

kiekvieno pareiškėjo kokybės valdymo sistema būtų tinkamai tvarkoma taip, kad integracija būtų užtikrinta posistemio lygiu,

— kokybės valdymo sistemos projektinėje dalyje numatytus kokybės duomenų įrašus, pvz., analizių, skaičiavimų, bandymų rezultatus ir t. t.,

— kokybės valdymo sistemos gamybinėje dalyje (įskaitant surinkimą ir montavimą) numatytus kokybės duomenų įrašus, pvz., patikrinimų ataskaitas, bandymų ir kalibravimo duomenis, atitinkamo personalo kvalifikacijų ataskaitas ir t. t.

6.3. Notifikuotoji įstaiga reguliariai atlieka audito patikrinimus, siekdama įsitikinti, kad perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas prižiūri ir taiko kokybės valdymo sistemą, bei jiems pateikia audito ataskaitą. Jei jie taiko sertifikuotą kokybės valdymo sistemą, notifikuotoji įstaiga vykdydama priežiūrą į tai atsižvelgia.

Audito patikrinimai atliekami bent kartą per metus ir iš tų auditų bent vienas atliekamas atitinkamos veiklos vykdymo laiku (projektavimas, gamyba, surinkimas arba montavimas), siekiant, kad posistemiui būtų taikoma 4 punkte nurodyta EB patikros procedūra.

6.4. Be to, notifikuotoji įstaiga gali rengti netikėtus apsilankymus į 5.2 punkte nurodytas pareiškėjo (-ų) vietas. Per šiuos apsilankymus notifikuotoji įstaiga gali atlikti išsamius arba dalinius auditus ir atlikti bandymus arba pasirūpinti, kad jie būtų atlikti, norėdama prireikus patikrinti, ar tinkamai veikia kokybės valdymo sistema. Ji pareiškėjui (-ams) pateikia atitinkamai patikrinimo ir audito ataskaitą ir (arba) bandymo ataskaitas.

6.5. Perkančiosios organizacijos pasirinkta ir už EB patikrą atsakinga notifikuotoji įstaiga, jei ji neprižiūri visos atitinkamos (-ų) 5 punkte nurodytos (-ų) kokybės sistemos (-ų), koordinuoja visų kitų notifikuotųjų įstaigų, kurios yra atsakingos už tą užduotį, vykdomą priežiūrą, kad:

— įsitikintų, jog skirtingų su posistemio integracija susijusių kokybės valdymo sistemų sąsajos buvo tinkamai sutvarkytos,

— palaikydama ryšį su perkančiąja organizacija, surinktų būtinas sudedamąsias vertinimo dalis, kad būtų užtikrintas įvairių kokybės valdymo sistemų nuoseklumas ir bendroji priežiūra.

Užtikrindama koordinavimą, atsakinga notifikuotoji įstaiga turi teisę:

— gauti visus dokumentus (tvirtinimo ir priežiūros), išduotus kitos (-ų) notifikuotosios (-ųjų) įstaigos (-ų),

— dalyvauti atliekant 5.4 punkte numatytus priežiūros auditus,

— savo atsakomybe ir kartu su kita (-omis) notifikuotąja (-osiomis) įstaiga (-omis) pradėti papildomus auditus pagal 5.5 punktą, kartu su kita (-omis) notifikuotąja (-osiomis) įstaiga (-omis) inicijuoti 5.5 punkte nurodytus papildomus audito patikrinimus, už kuriuos ji yra atsakinga.

7. Kad 5.1 punkte nurodyta notifikuotoji įstaiga galėtų atlikti patikrinimą, auditą ir vykdyti priežiūrą, ji turi turėti galimybę patekti į projektavimo patalpas, statybvietes, gamybos cechus, surinkimo ir montavimo vietas, sandėliavimo vietas ir tam tikrais atvejais į išankstinio surinkimo bei bandymo patalpas ir apskritai į visas patalpas, į kurias, jos nuomone, būtina patekti, kad būtų atlikta užduotis, atsižvelgiant į pareiškėjo konkretų indėlį į posistemio projektą.

8. Perkančioji organizacija, jeigu dalyvauja, ir pagrindinis rangovas 10 metų nuo paskutinio posistemio pagaminimo dienos laiko ir nacionalinėms institucijoms leidžia susipažinti su:

— 5.1 punkto antros pastraipos antrojoje įtraukoje nurodytais dokumentais,

— 5.4 punkto antroje pastraipoje nurodytais pakeitimais,

— 5.4, 5.5 bei 6.4 punktuose nurodytais notifikuotosios įstaigos sprendimais ir ataskaitomis.

9. Jeigu posistemis atitinka TSS reikalavimus, notifikuotoji įstaiga, atsižvelgdama į projekto patikrą ir kokybės valdymo sistemos (-ų) patvirtinimą bei priežiūrą, parengia perkančiajai organizacijai skirtą atitikties sertifikatą, o ši parengia valstybės narės, kurioje yra posistemis ir (arba) kurioje jis eksploatuojamas, priežiūros institucijai skirtą EB patikros deklaraciją.

EB patikros deklaracija ir su ja pateikiami dokumentai pasirašomi, juose įrašoma data. Deklaracija surašoma ta pačia kalba kaip ir techniniai dokumentai, ir joje pateikiama bent direktyvos V priede nurodyta informacija.

10. Perkančiosios organizacijos pasirinkta notifikuotoji įstaiga yra atsakinga už techninės dokumentacijos bylos, kuri pridedama prie EB patikros deklaracijos, sudarymą. Techninės dokumentacijos byloje yra bent direktyvos 18 straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija, ypač:

— visi būtini posistemio charakteristikas apibūdinantys dokumentai,

— posistemyje naudojamų sąveikos sudedamųjų dalių sąrašas,

— EB atitikties ir tam tikrais atvejais EB tinkamumo naudoti deklaracijų, kurias pagal direktyvos 13 straipsnį turi būti išduotos sudedamosioms dalims, kopijos, tam tikrais atvejais prie jų pridedant atitinkamus notifikuotųjų įstaigų išduotus dokumentus (sertifikatus, kokybės valdymo sistemos patvirtinimus ir priežiūros dokumentus),

— visos su posistemio technine priežiūra, naudojimo sąlygomis ir ribomis susijusios sudedamosios dalys,

— visos su aptarnavimo, nuolatinės arba einamojo stebėjimo, derinimo ir techninės priežiūros instrukcijomis susijusios sudedamosios dalys,

— posistemio tipo patikros sertifikatas ir su juo pateikiami techniniai dokumentai, kaip apibrėžta SB modulyje,

— 9 punkte nurodytos notifikuotosios įstaigos išduotas ir jos parašu patvirtintas atitikties sertifikatas, su kuriuo pateikiamos atitinkamos patikros ir (arba) skaičiavimo pastabos, kuriuo patvirtinama, kad projektas atitinka direktyvą bei TSS, ir kuriame tam tikrais atvejais nurodomi vykdant veiklą užregistruoti ir nepanaikinti apribojimai.

Su sertifikatu prireikus taip pat turėtų būti pateikiamos atliekant patikrą parengtos patikrinimo ir audito ataskaitos,

— infrastruktūros arba geležinkelių riedmenų registras, įskaitant visą informaciją, kaip nurodyta TSS.

11. Kiekviena notifikuotoji įstaiga kitoms notifikuotosioms įstaigoms praneša svarbią informaciją apie išduotus, panaikintus arba atsisakytus išduoti kokybės valdymo sistemos patvirtinimus ir EB projekto patikros sertifikatus.

Kitos notifikuotosios paprašiusios gali gauti šių dokumentų kopijas:

— išduotų kokybės valdymo sistemos patvirtinimų ir papildomų patvirtinimų, ir

— išduotų EB projekto patikros sertifikatų ir jų papildymų.

12. Prie atitikties sertifikato pridedami įrašai pateikiami perkančiajai organizacijai.

Perkančioji organizacija techninės dokumentacijos bylos kopiją laiko visą posistemio naudojimo laikotarpį ir trejus metus po jo; ji siunčiama kiekvienai kitai to paprašiusiai valstybei narei.

F.4. **Techninės priežiūros priemonių vertinimas: Atitikties vertinimo procedūra**

Tai – neišspręstas klausimas.

G PRIEDAS

Atidėta

H PRIEDAS

Atidėta

I PRIEDAS

Atidėta

J PRIEDAS

Atidėta

K PRIEDAS

Atidėta

L PRIEDAS

ŽJN TSS nenurodyti aspektai, kuriems taikomos ES taisyklės arba turi būti pranešamos nacionalinės taisyklės

Infrastruktūra
Parkavimo vietos žmonėms su judėjimo negalia (4.1.2.2 punktas) (tai, be kita ko, apima vietų skaičių, prieigą, vietą, matmenis, medžiagas, spalvas, ženklinimą ir apšvietimą).
Liečiamasis takas (4.1.2.3.2 punktas)
Slydimui atsparūs grindų paviršiai (4.1.2.5 punktas)
Asmenims su neįgalumųjų vežimėliais skirtų tualetų matmenys ir įranga (4.1.2.7.1 punktas)
Stoties teritorijos apšvietimas (4.1.2.10 punktas)
Avarinis apšvietimas (4.1.2.10 punktas)
Vaizdinė informacija (4.1.2.11.1 punktas)
Saugos informacija ir nurodymai (4.1.2.11.1 punktas)
Įspėjamieji, draudžiamieji ir privalomųjų veiksmų ženklai (4.1.2.11.1 punktas)
Avariniai išėjimai ir pranešimo apie pavojų įtaisai (4.1.2.13 punktas)
Papildomas plotis atsižvelgiant į keleivių srautus (4.1.2.14 punktas)
Laiptai (4.1.2.15 punktas)
Rampos (4.1.2.17 punktas)
Eskalatoriai (4.1.2.17 punktas)
Judamosios juostos (4.1.2.17 punktas)
Mažiausias statinių artumo gabaritas (4.1.2.18.2 punktas)
Geležinkelio kelio vėžės praplatėjimas (4.1.2.18.2 punktas)
Pavojingos zonos peronuose apibrėžtis ir liečiamasis ženklinimas (4.1.2.19 punktas)
Vienalygės geležinkelio kelio pervažos (4.1.2.22 punktas)
Asmenų su neįgaliųjų vežimėliais pervežimo jiems pritaikytomis priemonėmis organizavimas iš jiems neprieinamos stoties ir į kitą jiems prieinamą to paties maršruto stotį (4.1.4 punktas)
Riedmenys
Vartotojų informavimas (4.2.2.8.1 punktas)
Saugos informacija ir nurodymai (4.2.2.8.1 punktas)
Įspėjamieji, draudžiamieji ir privalomųjų veiksmų ženklai (4.2.2.8.1 punktas)
Apibrėžtys
Šviesos atspindžio gebos matavimas (4.3 punktas)
Nacionaliniai Brailio raidyno standartai (4.3 punktas)

M PRIEDAS

Kilnojamasis neįgaliųjų vežimėlis

M.1 **Taikymo sritis**

Šiame priede nurodomi didžiausios kilnojamojo neįgaliųjų vežimėlio konstrukcijos ribos.

M.2 **Charakteristikos:**

Minimalūs techniniai reikalavimai:

— *Pagrindiniai matmenys*

  — Plotis – 700 mm, iš kiekvienos pusės pridedama mažiausiai 50 mm rankoms, kai vežimėlis juda

  — Ilgis – 1 200 mm, kojoms pridedama 50 mm

— *Ratai*

  — mažiausias ratas turi tilpti į šių matmenų tarpą: 75 mm horizontaliai ir 50 mm vertikaliai

— *Aukštis*

  — Didžiausias 1 375 mm, įskaitant 95-ąjį vyriškos lyties vartotojų procentilį

— *Sukimosi ratas*

  — 1 500 mm

— *Masė*

  — visiškai pakrauto vežimėlio ir jame sėdinčio asmens (įskaitant bagažą) masė – 200 kg

— *Kliūties, kurią galima įveikti, aukštis ir vežimėlio prošvaisa*

  — Kliūties, kurią galima įveikti, aukštis – 50 mm (maks.)

  — Vežimėlio prošvaisa – 60 mm (min.)

— *Didžiausias saugi nuokalnė, ant kurios neįgaliųjų vežimėlis išlieka stovus:*

  — vežimėlis išlaiko dinaminį stovumą visomis kryptimis esant 6 laipsnių kampui

  — vežimėlis išlaiko statinį stovumą visomis kryptimis (ir įjungus stabdžius) esant 9 laipsnių kampui

N PRIEDAS

Žmonėms su judėjimo negalia skirti ženklai

N.1 **Taikymo sritis**

Šiame priede nurodomi infrastruktūroje ir riedmenyse skirti naudoti specialūs ženklai.

N.2 **Infrastruktūros ženklai**

Žmonėms su judėjimo negalia skirti infrastruktūros ženklų matmenys apskaičiuojami pagal formulę:

Mažiausias rašytinių ir grafinių simbolių lentelės dydis nustatomas pagal formulę: atstumas, iš kurio skaitoma, mm, padalintas iš 250 ir padaugintas iš 1,25 = rėmelio dydis mm, jei rėmelis naudojamas.

N.3 **Geležinkelių riedmenų ženklai**

Mažiausias žmonėms su judėjimo negalia skirtų ženklų, esančių geležinkelių riedmenų viduje, lentelės dydis lygus 60 mm.

Mažiausias žmonėms su judėjimo negalia skirtų ženklų, esančių geležinkelių riedmenų išorėje, lentelės dydis lygus 85 mm.

N.4 **Tarptautinis neįgaliųjų vežimėlio ženklas**

Ženklas, atitinkantis tarptautinį simbolį „numatyta invalidams ar asmenims su negalia“ pagal ISO 7000:2004 simbolį 0100, kuriuo žymimos zonos, į kurias galima patekti neįgaliųjų vežimėliais, atitinka šiuos kriterijus:

Simbolis	Fonas
RAL 9003 signalų balta	RAL 5022 tamsiai mėlyna
NCS S 0500-N	NCS S 6030-R70B
C0 M0 Y0 K0	Pantone 274 EB (C100 M100 Y0 K38)

N.5 **Induktyviosios grandinės ženklas**

Ženklas, rodantis, kur įrengtos induktyviosios grandinės, atitinka 1 paveikslą ir šiuos reikalavimus:

Simbolis	Fonas
RAL 9003 signalų balta	RAL 5022 tamsiai mėlyna
NCS S 0500-N	NCS S 6030-R70B
C0 M0 Y0 K0	Pantone 274 EB (C100 M100 Y0 K38)

1 pav.

N.6 **Pagalbos kvietimo (kvietimo informacijai gauti) ženklas**

Ženklas, rodantis, kur yra pagalbos kvietimo arba kvietimo informacijai gauti įtaisas, atitinka 2 paveikslą ir šiuos reikalavimus:

Simbolis	Fonas
RAL 9003 signalų balta	RAL 5022 tamsiai mėlyna
NCS S 0500-N	NCS S 6030-R70B
C0 M0 Y0 K0	Pantone 274 EB (C100 M100 Y0 K38)

2 pav.

N.7 **Avarinio kvietimo ženklas**

Ženklas, rodantis, kur yra avarinio kvietimo įtaisas, atitinka 3 paveikslą ir šiuos reikalavimus:

Simbolis	Fonas
RAL 9003 signalų balta	Žalia
NCS S 0500-N	pagal
C0 M0 Y0 K0	ISO 3864-1:2002 11 skyrių

3 pav.

N.8 **Pirmumo tvarka žmonėms su judėjimo negalia skirtų sėdimųjų vietų ženklai**

Simbolis	Fonas
RAL 9003 signalų balta	RAL 5022 tamsiai mėlyna
NCS S 0500-N	NCS S 6030-R70B
C0 M0 Y0 K0	Pantone 274 EB (C100 M100 Y0 K38)

4 pav.